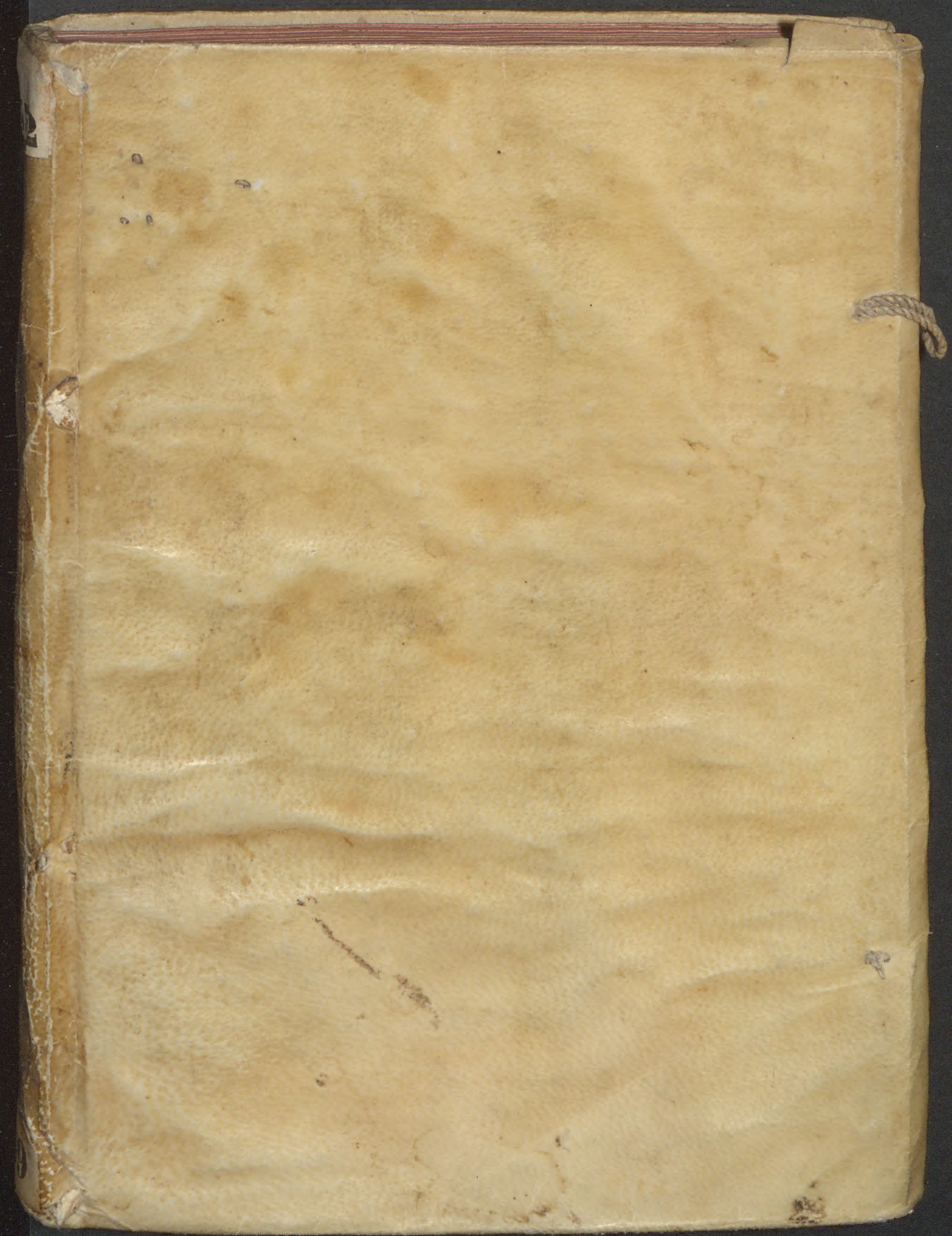

Copiese la portada

M. S. 4.º perg.º con 110 hojas y la porta
da con foliacion completa, bien tratado.

M. Ramos de Vald. et guequill.

Ad Celebrem.

ff. de Vulg. et pup. subst.

Julian. L. 10 Heges. in

lex continetur et substitut.

quae sunt in lege Seq.

eorum titulo.

[illegible]entatio methodica

[illegible]one D. D. Franco Ramez

del Manzano

[illegible]entiarum Palestra

[illegible] Cathedras dio

[illegible] mediatar

Anno M. D.C.C.L.

I

Ad. Celebrentt.um

ff. de Vulg. et. pup. subst.
et. Julian. Lb. 30 digest. in
leg. lex cornelia 28. et. ad scebol.
Lb. 15. quest. in leg. Seg.
eodem titulo.

Commentatio methodica.

Auctore D. D. fran.co Ramoz.
del manzano

In salmanticensi Palestra.
Primariæ Cathedræ dig
nissimo moderatore.

Anno M. D. C. X. L. 1.

Ad Titulum ff. de Vulgari et pupillari substitutione.

Iurisperitos hodie in foro per Simplegadas litium navigare Colcos ad aureum vellus scripsit non sine querimonia Iustus Lipsius in Monitis et Exemplis politicis Lib. 2. Cap. 10. et ex eo Adamus Concenius Lib. 5 polit. Cap. 11 § 7. id si aliquando certum maxime in hoc substi. tracta. quem mari Anglico iuri Cesaris et Hispanie nostre naufragiis infami profundo, et idoneo semper explendis vursis advocatorum comparat. Albericus ita se in magnis hereditatibus expertum dicens in Rubrica huius tit. et ex quo solo dum in hoc mari consiliorum velis ad aureum vellus navigat plusquam quindecim millia ducatorum percepisse gloriantem viva voce Baldum audivisse testatur Rafael Cumanus apud Iasonem in presenti. Denique quo nullus alius fundus in iurisprudentie solo est qui uberiorem messem reddat quamvis obsterilitatem agri in quo DD. hactenus maiore cura quam cultura operati non paucas etiam noxias herbas protulerit, quibus extirpandis, et ut nobilem hanc iuris nostri coloniam in quam cultores nos hoc anno academice leges mittunt digne excolamus illustremusque. Inprimis ad Rubricam et Leg. 1. brevem perspicuamque principiorum materie summam exhibebimus. Postea obscuriores et Accademicis Antecessoribus pretermissas tit. nostri leges sigilatim expositurus.

Ad Rubricam, et Legem 1. 3. Goctt.
De Subst. nomine, origine, deffinitione speciebus Compendiaria Tractatio.

N.o 1. Substituere nihil aliud e nisi in alterius persone aut rei difficientis locu statuere et subrogare quomodo substituti adversarij mentione in provinciali Edicto interpretat. Caius in L. 1. et 3. §. ex quib. ff. de alie. Iudicij mut. ltt.a log. sensu apud Iuris autores substitui dicunt arbores L. agri 18. L. arbores 59 ff. de usufructu. §. sed si gregis 38. instit. de rer. divisione substituta pecora L. vel inutile 69. ff. de Usufructu L. si grege 22. ff. de Leg. 1.o L. nisi alius 11 ff. quib. modis Usuf. amitt. Iuncta L. peculiu 65 §. 1. ff. de leg. 2.o Colum. Lib. 7 de re rustica Cap. 3. et 6. Substituta accio L. 1.a §. hoc accio 10 ff. si is q intest. liber Denig.o substitutur Iudex, et defensor. L. quinta §. si tamen L. cu apud 20. ff. Iudicatu solui. Creditor debitor de Leg. Claudius diez is ejs vers. plane ff. qui potiores L. frustra 6. C. de n num. pecu. et tutores curatoresue L. 9. si forte 14 §. sed et si 4 ff. de soluti. L. ulti. §. ult. ff. de appell. L. curatore 10 C. q. dare tutores L. 4 C. in qb. casib. tutore habenti ltt.a L. 2. C. de tuto. vel curato. q. satis n dedit L. 4. C. de excusationib. tuto. Iuncta L. 3. C. de interdicto matri. cu similib. congestis post alios ab Iligero ad Donel. Lib. 6. cap. 25. L. D. Scifordegero ad fabru Lib. 2. trac. 6. quest.e

1.a Plane ex hac generali usur. verbi substitu. pro quacumque subrogatione fit ut quoties in deffectu primi legatarij, vel fideicomissarij, vel donatarij causa mortis vocantur alij et subrogantur, sint proprie substituti. Unde et traditum est etiam in legat. et fideicomissis et mortis causa donationibus locum esse substitutioni L. unic. § sin autem 7. vers. quod si in medio C. de caducis tollendis L. ut heredibus ff. de l. 2° L. ei cui mortis causa ff. de mortis causa donationibus quemadmodum et in contracti et donationibus inter vivos substitui solet L. quoties 3. C. de donationibus que sub modo fact. L. 27 Tauri que extat in L. ult. 6 lib. 5. copill. ibi Matienzo n. 1. late post Nicol. in Friglio et alios Vincentius Fusarius de substitutionibus 1.a p. de subs. in genere que st. 13. et 14

2 illud inprimis in hoc genere subst. in leg. et singularibus relictis nondum nostris pragmaticis, imo neque eruditis professoribus notum notatumque est nempe subst. in leg. fieri posse non solum directo et vulg. in 1° casu scilicet si legatarius non adquirat leg. L. si sponsus 5. § simili ff. de do. int. leg. L. Sextia 34 ff. de leg. 3° L. aurea 77 § de condi. et demostra. quo casu per agnitionem primi legatarij spirat substitutio. leg. si legata 6. C. de leg. juncta L. post aditam 5. C. de impub. et alijs subst. hec solum per fideicomissum in secundum cassum scilicet ut si adquisierit legatarius restituat alij L. cum pater 77. § a te peto 32 ff de leg. 2° L. Publius 36. § ult. ff. de cond. et de-

Mort. sed q. fortasse ignotius e etiam Directo in quo
Nempe ut vel post adquisitum 1.° Legat.° Leg. tamen in
Cassum temporis, et certum Siue sub Condit. aliqua succe-
dat alius Legatarius in eum q. ipso Iure Leg. transeat
in qua re elegans et electa est Iulia. Sent.ª Ex.
Lib. 32 ff. in l. si fundum 81 § Stichum 2.° ff. de
Leg. 1.° Ibi cum Sthicus Sempronio Legatus esset, et
si Sempronius Sthicum intra annum n. manumisis-
sset idem Sthicus Titio Legatus, atq. ita Titius in Leg.
Substitutus Semp.° in Cassum Sthici ab eo ad-
quisiti, et intra annum n. manumissi, scribit Iuli. Semproniu.
interim totum Stichum habiturum, et si intra annum manumiserit
Liberum Stichum fieri, si autem n. manumisserit totum ad Titium
pertinere: Et quidem pertinere ipso iure ex vi directe Substi-
tutionis. n. autem per fidei. q. Titius a Sempronio petat dedu-
co tunc ex eo q. verba illa Substitu. Titij in Leg. in d.°
§ Sthicum ibi Titio Do, lego sunt n. precaria, et obliqua tan-
quam fidei. sed directa et propria Leg. Vindicationis Ulp. in
frag. tit.° 24 in prin. et § per vindicationem 3. et tit.° 25 § 1 et a.°
ex quibus verbis et Leg. genere scilicet vindicationis transit ipso
iure, et recta via Dominium a testatore in Legatarium l. a Titio
64 ff. de furtis. l. Leg. 80 ff. de Leg. 2.° Ulp. tit.° 19 § Lege
17: sum etiam q. in eadem specie si testator in cassum Stichi a Sem-
pronio 1.° legatario intra annum n. manumissi n. Stichum Titio
Leget sed eum Liberum esse iubeat his verbis, Si Sempronius Sti-
chum intra Annum n. manumisserit Stichus Liber esto. docet
idem, Iulius eodem Lib. 32 ff. in Leg. Stichum 15 ff. de manu.
Test. Sempronium nisi manumittat, nihil iuris in Stichum

habituru sed liberu eu fictum; et consequent. Sentit Iulia. Semp.º n. Manumittente, Consequi Stichu Libertate directa Ex test. sicut et supponitr. ab eode Iulia. in l. si as ita 13. ff. de Statu lib. et fieri libertu Orcinu, siue Defuncti n. aute Sempronij Legatarij alioquin si libertus Sempronij fieret et Sempronius Ius patronatus in Sticho haberet. Veru n. esset q. Iulia. affirmat Semproniu, nisi intra annu Manumittat nihil Iuris in Sticho habituru, proinde quemadmodu in D.ª l. Stichu is post annu sine facto Sempronij Legatarij. et q.uqua ei Stichus adquiritus fuit tamen n. per fidei. sed directo et Iure ipso, Ex test. siue a testato. Stichus libertate Consequitur ita et in D.ª l. si fundu 82. §. Stichu Titius in Leg. Substitutus Semp.º in secundu casu, scilicet Stichi Semp.º adquisiti, et intra annu n. manumissi casu post annu ipso Iure et Ex vi directe substitutionis Leg. a testato; n. per fideicom. a Semp.º Legat.º ut agnoscit quamuis n. satis firmet aut Exponat Cuiacius in l. Legs servum 8. §. si inter ff. de leg. 2.º et in l. Vm. §. si aute 7. C. de Caducis toll. in quo sane distat insigniter. Substitutio Legatoru ab ea, que fit in hereditatibg q.ª in his in dubitatum e n. posse Iure Communi substitui directo in secundu casu, scilicet adquisite hereditatis l.º instituto, nisi a patre impuberibg Liberis, quos in potestate habet, Nesi in alterius potestate recasuri sunt, neq. Ultra pubertate l. Verbis 7. ff. in pupillari 14 cu Le. sequenti Goth.º L. in testam.º 6. C. de test. Mil. l. si frater 5. C. de fideicom. q. penul. et ult. institutionu de pupillari substitutione

Differentia observata, 3

int. subst. in hereditatib, et in leg. ratio quamvis a nemine, que scia quaesita, nedum inventa, in obscuro tamen non sit, se breviter. Supponas directam substitutionem in hereditatib. esse institutionem, ut in deffinitione diximus, et institutus qui semel adiit non posse ipso iure sive directo etiam ex voluntate defuncti heredem esse desineret, quia absurdum visum fuit personam defuncti sive eius repraesentationem semel ab herede assumptam, postea deponi et quodammodo alium hominem esse impiperet. L. si q. solvendo 88 ff. de here. insti. § resti tuta institutionum de fideicom. hereditatem iuncta L. heres 22 ff. de usucap. Quapropter neque potest (praeter quam pupillariter ex ratione de qua suo loco) substitui directo in casum quo institutus quaesita iam hereditate heres extitit quia neque iste desinere neque directo substitutus esse heres potest in locum instituti, nisi sic ille desinat cum uni duorum in solidum heredes ius non permittat. L. q. contra 141 § ult. ff. de reg. iuris e contrario in leg. substitutio nunquam est institutio, sed subrogatio in locum i. legatarii, qui cum ut pote singularis successor non representet defunctum, et legatarii ii institutionem cedebit ordine non repugnat quominus posit qui hactenus legatarius fuit postea ex voluntate defuncti desinere et legatum iure delictum resolvi sub conditione dominiumque etiam posquam quaesitum uni fuit transferri ipso iure in alium, ut in L. si sub conditione 16 ff. quibus modis ususfructus amittatur. D.a L. si fundum 81 in principio ff. de leg. 1. L. sifundum 105 ff. de conditionib. et demonstrationib. iuncta L. si cui via 11 § ult. ff. quemadmodum servitutes amittantur L. et post litem 12 § resque

R. Sami. Heredis. et Confirmari quia si in Dominio per Traditione quesito Emptori sub conditione resolutiua L. comissoriæ. Vel adictionis in diem receptæ, ut resoluta Emptione dominium ipso iure desinat in Emptore et in Venditore retrocurrat etiam ante re traditione. l. siquis hac lege 41 ff. de rei Vind. Iuncta communi sententia de qua post plures plura Alligerus a. Donellus Lib. 6. Cap. 18 littera c. et cap. 19. littera f. Gutguenius in l. traditionibus 20 N.o 5.o C. de pactis. Quanto facilius ut in Leg. sicut ipso Iure, et sine traditione Dominium adquiritur teste Hp. D.o tit.o 17 §. Lege ita et resoluatur et transeat arg.o ex l. nihil 35. l. Iure 3 ff. de reg. Iuris. Proinde Mirum ne substitui directo posse etiam in eiusdem ia quesiti iure legatario legat. Demum ex eadem ratione quamuis hereditas usque ad diem tempus ue certum Dari non possit. l. hereditas 34 ff. de hered. instituendis l. miles 41 ff. de test. militis Neque tamen potest l. si ususfructus 6. l. generali 32 §. item que sit l. Vxori 35 l. Vxori 37 ff. de Vsufruct. Leg.

Neque differentiæ propositæ et assertioni nostræ deductæ, ex d.a l. si fundum 81 §. Stichum, obstant quæ sequuntur expendenda simul et exponenda. l. 3 ex l. Stichum 39 ff. de Manu. testa. Ubi Paulus docet libertatem directam relictam Seruo sub condicione si eum heres alienauerit, non valere sicut neque vindicationis legatum eiusdem Serui sub eadem condicione quia conferuntur in id tempus quo Seruus utpote iam ab herede alienatus et alij quesitus iure alienus futurus: Vnde enim videtur neque libertatem 4

directa in d. l. Stichum 15 ff. de man. test. neque substitutionem directam et leg. vindicationis in d. l. si fundum 81 § Stichum valere directo posse cum conferantur in id tempus quo Stichus Sempronio legatario quesitus atque ita alienus futurus est. sed respondendum est in d. l. Stichum 15, et in d. § Stichum non conferri libertatem aut substitutionem directam expresse in casum Stichi Sempronio adquisiti atque ita alieni sed in casum manumissionis intra annum non factae, qui casus seu conditio impletur manumissione intra annum non secuta qualitercumque etiam si Sempronius leg. repudiaverit atque ita numquam Stichus alienus fuerit. Deinde eo etiam casu quo supponitur in d. l. 15. et in d. § Stichum nempe, quo Sempronius vere Stichi dominus factus sit et intra annum non manumisserit sustinetur tamen libertas, et substitutio directa quia resoluto Sempronii legato ex vi condicionis resolutivae si non manumisserit perinde habetur ac si numquam Stichus Sempronii fuisset, et consequenter retro fingitur numquam alienus sed testatoris et hereditarius arg. ex l. servo 69 § 1 ff. de leg. 1° l. 4 § sed et Marcellus ff. de in diem adiectione. l. 3a ff. quibus modis pignus vel hyppoteca solvitur. d. l. si cui ita 11 § ult. ff. quemadmodum servitutes amitt. cum similibus supra laudatis ac in d. l. Stichum 39. libertas et leg. conferuntur expresse in casum alienationis Stichi, et in id tempus, quo Stichus cuicumque ab herede alienatus ita adquisitus sit ut non possit alienatio et adquisitio resolvi, sicut hab[eri] non facta, neque Stichus retro fingi pro non alienato, seu non alieno, nam cum liberta[s]

seu leg. relicta sint sub conditione si alienaverit necesse est prius condione impleri, et Stichum alienum esse. si ita sit 45. § 1. ff. de leg. 2°. L. cedere 213 ff. de V. S. Si autem Stichus prout alieno sive alienatio prout facta et resoluta haberetur non posset dici impleta conditio, et ideo neque locus libertati aut leg. foret Rursus alienatione non resoluta, sed impleta per eam conditione, necesse etiam est libertatem directam et legatum vindicacionis non valere nam cum in utroque requiratur, ut Dominus sit qui relinquit §. libertas 2. vers. nec alius institut. de singulis reb. Ulpianus tit. 24 §. per vindicacionem 7. non potuit relingui in id tempus, quo nec testator nec heres dominus futurus erat sed ille, in quem alienatus servus fuisset d. L. Stichum 39 atque ita in d. L. 39, ipsa existentia condicionis si alienaverit repugnat quominus alienatio sive adquisitio resolvatur. et consequenter impedit libertatem, et leg. Stichi utpote alieni quod diversum est in d. L. 15. et in d. §. Stichum ubi quamvis vere Sempronij fuerit. tamen resoluto illius legato retrofingitur nunquam alienus esse quod fictione mediante secus fit directe substitutioni in seq. here adquisito cum tamen et locus non sit in hereditate post adquisitionem quia neque aditio facta resolui neque fingi potest eum qui semel heres fuit heredem non esse, ut supra tradidimus

Secundum d. assertionem nostram ex d.a §
L. 81 § Stichum argum. deducitur ex vulgari regula iuris que docet legatum constitui non posse ad tempus non magis quam aliam obligationem ita ut post tempus ipso iure finiatur L. obligatio. 44 §. 1° vers. placet ff. de oblig. et actio.

l. nemo 55 ff. de leg. 1.o Idque indubitatu fuit apud vete-
res iuris Aucto. usq. ad Iustini. Constat ex eius con-
stitutione in l. ult. C. de leg. Et in specie simili d.o § stichu,
et D l. stichu 39 ff. de man. test. probatr in l. 3 § si quis
ita 4 ff. de adim. leg. ubi ut Lu, fundus filio legatus et
sub condi. si filius fundu alienasset, ide fundus servo
legatus fuisset atq. ita servus filio, in cassu saq quesiti fundi
et alienati substitutus, affirmat Ulp. herede defuncti one-
ratu e, ut in cassu alienationis servo fundu prestet, et ideo
consulere sibi debere, exacta cautione a filio de fundo n. ali-
enando, et consequenter sentit legatu filij n. finire post cassu
alienationis neq. transire in servu substitutu ipso iure
alioqui super vacua heredis obligatio et cautionis exa-
ctio esset. Ergo neq. in dicto § stichu resolvitr. finitr.
ve ipso iure legatu sempronij post cassu temporis quo stichi
n. manumisset, et proinde neque directe substitutioni eo
cassu locus e. Sed ut proprie et paucis respondeas, sup-
ponendu inprimis e regula d. l. obligationu 44 § 1.o
vers. placet, pertinere ad obligationes, tam stipullationum
quam legatoru de qbq. in d. l. nemo 55. et in quibus
ita ius fuit, ut n. posset legatu sic relinqui, ut personalis
obligatio, actioque ex testa. a herede consistere duntaxat
usq. ad tempus certu veluti si ita legatu sit usque ad
bienniu heres dato, post bienniu heres n. liberatr neq. ex-
tinguitr. seu ipso iure obligatio, q.a sicut obligatio heres n.
tempore neq. voluntate sola defuncti inducitr sed ex quasi
contractu heredis cu legatarijs, § heres institu. de oblig.
que ex quasi contractu, ita neq. ipso iure extinguitur

tempore aut voluntate defuncti sine distractu legatarii
Arg. ex l. nihil 35. l. fere 153. ff. de reg. iuris
iuncta ratione d. §. 1. vers. placet, idque vetus ius fuit
abrogatum a Iustinia. in d. l. ult. C. de leg. Ceterum ea regula
qui pertinet ad leg. dominium quod etiam ante Iustinia. potuit
sic ad tempus relinqui, et adquiri, ut postea resolveretur ipso
iure, ut in ususfructu dominio probat. Paulus lib. 3.
sententiarum tit. 6. §. finitur. iuncta l. ult. §. item si ex
die ff. quando dies ususfru. leg. cedat. l. 3. in principio
vers. unde ff. quibus modis ususfruc. amitt. l. 6. l. gene-
rali 32. §. item 4. l. uxori 35. et 37. ff. de ususfruc. legato
et in aliis legatis d. l. in l. firmio 26. §. ult. ff. quando
dies leg. cedat. l. cum si 8. §. sive igitur 3. ff. de transactionib.
l. codicillis 18. l. liberto 21. §. filiis, et §. ult. ff. de ann.
leg. et praeceteris Papinianus in l. peculium 65. §. filio ff.
de leg. 2. Marcellus paucis admodum adversus in l. cum quis
56. §. si quis in bonis ff. ad l. falcidiam 96. conciliandis
cum Caio in l. si post mortem 68. §. qui si idem 3. cum sequenti
ff. de leg. 1. reiecta dist. antiquiorum inter libertatem
directam et fideicom. et emendatione Soueani in l. idem 19.
§. ult. quae convincuntur in d. l. cum quis 56. si quis in bonis
reiecta etiam oppinione Sarmienti dissensionem inter
consultos agnoscentis in d. l. peculium 65. §. filio. videndum
est quidem Curacius lib. 10. quaest. Papiniani, et in l. quae
filio 38. ff. de reg. iuris. Pacius cent. 6. quaest. 10. quo-
niam quemadmodum ipso iure ex voluntate defuncti quae
auctoritate legatario etiam ignoranti, et renuntiante etiam
dominium leg. adquiritur. l. cum pater 77. §. iuris

ff. de leg. 2. Resp. D. U.o 195. Legatum etiam ipso iure
facto prioris legatarii resolvitur, et in alium transit ex
voluntate defuncti post tempus ab eo statutum quomodo
ad rem distinguunt inter oblig. et dominium Bart. in d.
nemo ss. n. 18 ubi et post alios Cuia. et Ioannes Gutierr.
q. 216. et post Accur. in d. l. fin. C. de leg. verb. confirmari
in fin. Alexander ibi n.o 3 Iason 6. 7. Belonus de iure
accrescendi cap. 7 quaest. 19. et n.o 18. et 32. et ex Salm-
anticensibus Primariis docte sane, olim Petrus Peralta in l. ita
35 §. ult. n. 11 et sequentibus ff. de leg. 2. quibus adiicimus
quod in tempore resolutivo legati diximus obtinuisse multo
magis in conditione nempe ut legatum dominium quod eius resol-
vatur ipso iure in casum conditionis a testatore expressae
ut argumento ex l. 1 C. de dona. quae sub modo l. 2
§. Sabinus 3. cum §. sequenti ff. pro emptore l. 2 ff. de
in diem adiectione l. 1 ff. de lege commissoria agnovit Titanius
in d. obligationum 44 §. 1 n. 24 unde etiam apparet
non esse regulam rationem quod iuri ut in d. l. 81 § stichum d.
omnium Sempronii post casum temporis Stichi in manumissi
resolvatur ipso iure transeatque initium, atque ita locus fiat
directae substitutioni. Nec contrarium est quod extat in d.o
l. 3 §. si ita 4. ibi enim animadvertendum est nullam
directam substitutionem factam fuisse per leg. vindicationis
ut in d.o §. Stichum, sed in titiis qua ser legatum fuisse
damnationis, ut constat ex verbis heres dato. unde et
l. 3 infert valuisse leg. Seiis etiam in casum quo alienus
fundus futurus erat, aliter atque si vindicationis fuisset
ut in d. l. Stichum 39. ff. de man. testa. Secundum

ut resolui Neq. transire ipso iure in secundum legatarium Dominium primi, in Do. § Legitur ... Neque ipso iure adquiritur 2°. Sed per traditionem heredis in leg. damnationis teste Caio Lib. 2. institu. tit. 5 §. Vindicationis 2. et §. ceterum 4. Paulo Lib. 3. sententiarum tit. 6. §. Ususfructus 17. Tertium esse onexatum heredem, ut potest in Leg. damnationis, ut in casu alienationis servo prestet: et tamen quia in dubio non presumitur defunctus duplici praestatione eiusdem fundi heredem onerare voluisse. L. fitia §. 4. §. 9 in vitat. ff. de leg. 2°. Sed ut filio alienante fundus per manum heredis ad servum perveniat potest heres opposita exceptione exigere cautionem a filio de fundo non alienando, ut in leg. peto 69 §. fratres ff. de leg. 2° Explicat aliud agens noster Valencia tomo 3. illustrium ad tit. de leg. trac. 2. cap. 2. n. 25.

Nec plura ja de subs- 6

titutione directa in leg. post adquisitionem adque, sumendum vel obitum. notatum maneat pertinere etiam textum in l. 3. §. hec autem 5 ff. qbq. modis ususfruc. amittatur sicut ad vulg. subst. in eisdem legatis lucium alioquin difficilem in l. si quis servum 8. §. certum 4 ff. de leg. 1. quem ita accipit Cuia. ibi et ante eum post iacobum de Arenis Bartolus, Albericus et cumanus quamvis ad fideicommissariam substitutionem referant cum Accur. ibidem classici alii; sed tamen pro 2. veluti corollario substitutionis in leg. censuit statuimus substitutionem in leg. et singularibus relictis non esse institutionem quia neq. legatarii dicuntur proprie heredes aut instituti sed adiectis notis improprietatis quasi

et quodammodo L. id tempus 14 § Ult. ff. de usucap. iuncto Tertulliano de Velandis Virg. capo 6. ibi desponsata enim quodammodo Nupta: tamen inter quodammodo, et Verum satis interest. et ut res diversae Legata, et Hereditates distinguuntur L. si Titius 96. ff. de leg. 3. L. 1. § 9. Neque ff. de Here. inst. L. mulier 20 § Ult. ff. de conditi. institu. L. quaedam 9. § 1.o ff. de edendo. §. sed neque et §. legatarijs 11 institutionum de test. ordi. et quando in institutionibus statutum, obtineret etiam in leg. vel e contra, fit per extensionem tanquam ad rem similem et ex voluntate disponentium, aut identitate rationis non ex proprietate verborum L. in conventionibus 219. ff. de V. S. L. sig. filium 5. § sed et si portio ff. de leg. praest. L. si rem legatam 6. ff. de exceptionib. L. quae sub condione 8. § 1.o et §. in fideicom. 2.o ff. de conditi. insti. L. sig. pecunia 4 §. quaqua ff. si q. omissa causa test. q. bj duobus locis probantes, in hanc rem Ultra Loveanus in rubrica nostra n.o 4. et antetilli idem censuerunt post alios ex classicis Franciscus Ripa in praesenti n.o 4. Sphorcia de subst. 1. p. in prae ludijs quaest. 2. n. 11. Velitio Peralta in rubrica de here. insti. n. 48. et sequent. Unde iam liquet aberrasse largiter post Franciscum Artinum in praesenti Socinum iuniorem in L. Centuria 15. n. 8. Gotho. Lancelotum Polytum de subst. in prae ludijs n. 7. Paulum Leonium eodem tractatu in principio n. 6. Qui affirmarunt substitutionem etiam in leg. ex institutione et legatarium contineri proprie appellatione heredis sive instituti, neque errore eius fulcit quamvis a fronte ei favat Scevolae responsum in L.

Lucius 93. § Ult. ff. de leg. 3. ibi ei que testator coherede in fundo recipi voluit debetr. pars fundi ex fideicomisso dtq. ita cohæredis appellatione singularis fideicomissariu fundi significatr. Quippe observandum e responsum illud Scevolæ qui a beodem, ut solebat in libris suis relatum proponitur in l. pater 38. §. Ult. ff. de leg. 3. ea ratione habere qa. testator eum que cohæredem recipi voluit n institui sed, ut reciperetr rogavit obliquis et precariis verbis illis, peto uti velis, que sunt propria fideicomissi § ult. institutionum de singulis rebg. neq. conveniebant hæredis institutioni ante Constantinum. l. quoniam 15 C. de test. Et pretereaque fortasse n dum notatum, voluit coheredem recipi in fundo n in hereditate, aut eius parte cum tamen ea inter institutos certis ex partibg tota hereditas divisa esset a testatore, ut supponitur, et ex mentione preceptionis fundi evincitr in da. l. Lucius 93. § ult. quo casu nominatus in fundo cohæres n potest haberi pro herede aut instituto l. quotiens 13. C. de heredibg instituen. quapropter et ex his coniecturis intelligimus testatorem minus proprie usum fuisse nomine cohæredis ut significaret faceretque sociu sive consortem in eodem fundo per fideicomissum, ut in l. ex facto 17. ff. ad SC Trebellianum, l. filius familias 114. § ulg. heredem 6. ff. de leg. 1o. et proinde in dicta l. Lucius 93. § ult. n ex proprietate verbi, sed ex voluntate testantis fideicomissarius singularis intelligitr. appellatione cohæredis, ut explicat Bart. in l. centurio n. 44 Gotth. et in d. l. pater 38. § ult. ff. de leg. 3. Peralta ibi sup.a no 60. Donellus lib. 8. comen. cap. 3. et agnoscit Politus ibi proxime no 6.

quamvis aliter Coheredes in D. L. 93 § ult. accipere videatur Cuia. ibi Lib. 3. Responsorum Scaevolae

Pergimus jam et post gene-
7 rale illam verbi substitu. usurpationem de qua supra n.o 1. admonemus nunc Substitutionem in hoc Trac. etiam proprie et specialiter accipi pro subrogatione in locum heredis ut in nostra L. 1 et passim hoc tit.o iuxta quam specialem significationem, ut originem rei interim omissa, imprimis regularem scilicet substitutionem deffiniamus. Sciendum est substitutionis tot fere deffinitiones occurrere, quot autorum capita in hanc materiam, ut constat ex viginti deffinitionibus relatis à Intriglialo de substitu. centuria 1.a quest. 2. n.o 1 et sequentibus, videris et Leonio de substitu. in prae-iudiciis ex n. 35. Alia Cuia. in paratitlis ad hunc tit. et tractatu 2. ad Africa. in leg. Si Mater 33 § 1.o hoc tit.o quam placuit Guilguerio in Rubrica C. de impube. n. 5. et convincitur ex L. delata 151. ff. de V. S. Alia Loriotti de Apicibus Iuris. tra. 14. de substitu. axiomate 5. Covarru. in cap. Rainucius § 4 n. 1. de test. quam sequitur Molina Theologus de iustitia disp. 182. n. 1.o Alia Philippi Matthaei in Rubrica C. de impub. n.o 98. Aliis denique congestis praeter laudatos a Richardo nostro in Rubrica institu. de vulgari n. 8. illigerus ad Donellum Lib. 6. cap. 28. littera. D. ex Ab. Curiani, praedictisque addi possunt Curtio Iuniore in Rubrica n.o 27. C. de impub. et praeceteris Bolognetto in Rubrica nostra ex n. 25. Petro Greg. Lib. 4 syntagm. cap. 10. n. 2. Alexandro Trentacinquio

d. subst. in Proemio Cx n. 2. et ex egregiis Iuris interpretib; Harmenopolo in promptuario Lib. 5. tit. 7. Placuit tamen prævaluitque comunior Scholasticorum plausu Accur. deffinitio in Rubrica Nostra nempe, ut Substitutio sit secunda institutio sive ut clarius Explices, institutio secundi heredis, quam deffinitionem probant illustrantque post Antiquiores innumeri et in l. centurio 15. Bartol. et in Rubrica, et l. præcib. 8. C. de impub. ex Salmanticensib; præter laudatos a Pichardo ibi sup.a n. 1. Peralta in Rubrica n. 10. ff. de hered. insti. Didacus Spino de testam. gla. 21 principali n. 1, et ex aliis Done. in Rubrica n. 11. Ibi et Corra. C. de impub. et Lib. 6 coment. cap. 23. Gomez in Rubrica nostra n.o 1. Cuia. ad Paulum Lib. 3. senten. tit. 4 §. Heredes 17 Faber Lib. 15 coniecturarum cap. 10 circa medium Schifordegerus ad Fabrum Lib. 2. trac. 6. quest. 2. cum pluribus quos ni transcribo. Castillo Lib. 2 cotrouersiarum cap. 10 n. 7 et post Intrigliolum et alios Fusarius de Substi. 1o. quest. 1. n. 1 Cardinalis Tuscus tomo 7. practicarum litt.a S. conclu. 778

Sane Accursiana deffinitio aut probanda aut præferenda ceteris quam licet Varii hinc et inde Arg. operose impugnent, et proponant interpretes, longam quidem fastidiosam aut ineptam eorum altercationem sophistarum potius quam veterum iuris consultorum exemplo in hac, et aliis deffinitionib; anxie examinandis ut pote non necessariis, quoties 8

res ipsa sine Dialectica deffinitione satis intelligitur re-
prehendam merito. Durare ad nostrum tt.s cap. 1. Si-
glinus in rubrica institut. de Vulgari n.3. Sicut
et jam olim similiter Dogmaticos Physicorumque Vanumque
eorum indeffiniendo laborem accusavit Sextus Empiricus lib.
2. Pyrrhoniarum Hippotiposeon cap. 16. Tamen ut set recep-
ti consuetudini aliquid largiamur Exponemus primum
Deffinitionem quamque illi scribunt. Itaut Vulgata
et tritiora breviter lustrantes selectis tantum et
obscuribus immoremur. Ergo inprimis Acc. deffinitio si
autoritatem ei quaerimus convenit effectu, et sententia descrip
tionibus veterum ICum inter quos Paulus in L. Ex facto 43
§. Lucius inf. Gottho. substitutionem Vocat secundi heredis
institutionem: Caius autem lib. 2. instit. tt.o 4o. scribit substi-
tutionem esse, quae post institutionem a Testatore fieri solet,
idest, secundi heredis appellationem. Ut Up. in frag. tt.o 22
§. heredes 34. Paulus lib. 3. sent. tt.o 4 §. heredes 17
Modestinus in nostra L. 1. aliique Iurisautores in L. 4
ff. de SC. Syllaniano, et in L. 4 ff. de iniust. rup.
irrit. ttta. Denique Alphonsus noster in L. 1 tt.o 5. parti-
ta 6. Substitutos appellant. secundo gradu et loco scrip-
tos heredes: quemadmodum et secundi heredes dicuntur
substituti in L. si quis a filio 32. ff. de leg. 1o. iuncta
L. ult. ff. de fideicomm. libert. L. si quis testamentum
25. ff. qui testam.ta facere possint. L. idem 13. § ult. ff. de test.
Mil. L. si primo 8. ff. de lib. et post. L. Cicero 39. de
penis L. patrum 8. C. de impub. et apud Quintilianum
eleganti declamatione 388. ibi testamentum scripsit

proxime et simplex. Nam neq. diu de primo hærede cogi-
tandum fuit habentis filium. neq. de secundo habenti
priorem. Et eodem sensu proximi hæredes Persio satyra
2. et scripti in spem secundam. Tacito 1º. ann. ex-
ornant. Ex alijs locis præter Connanum Petrum Greg.
et alios laudatos a Richardo ubi proxime. Ludovi-
cus Dorleans in Tacitum 1º. ann. pag. mihi 136. Levi-
nus Torrentius in Horatium lib. 2. satyra 5. vers. 48.
et in Suetonium in Iulio cap. 83. Brisonius de
V. S. verb. secundus hæres.

Deinde ut et rationem 9
auctoritati adijciamus definitionemque explicemus.
Supponimus in ea vocem institutio loco generis. et
vocem secunda loco differentiæ proponi et in duabus
his vocibus totidem partes explicationis nostræ versa-
turas. itaque quoad 1 in comperto esse debet institutio-
nem tanquam genus in definitione nostra non solum
sumi institutionem sed etiam proprie commune hærede subs-
titutionem. quæ secunda institutio est. d. l. ex facto 43.
§. Lucius Titius. idque ex eo probatur. dumque quamvis
ex communi sententia conditiones formaliter ut aiunt,
et specifice impleri debeant non æquipolenter. l. qui hæredi
44. §. Mevius 55. l. fideicommissum 76. ff. de condit.
et demonst. l. si ita q. 51 § ult. ff. de leg. 2. tamen
conditio illa, si testatorem instituisset impleta censetur.
etiam si eum duntaxat substituerint. l. mulier 20
§ ult. ff. de condi. institu. Ita etiam quando institutionis
verbo substitutio significatur in l. sig. mihi bona

25. §. Sed si mandavit 11 vers. ideoq. ff. de adqui. heredi. l. Cum pater 77 §. ab instituto 15 ff. de leg. 2.° l. si pater 25. Gothf. et è contrario substituti nomine intelligitur. Primus institutus iuxta textum ad rem non vulgatum in l. ult. in prin. ff. de leg. 3.° ubi in illis verbis, exheredato illo substituit heredem extraneum, censuit iam pridem vocem substituit accipiendam esse pro instituit, seu subrogavit, et institutum ibi quamvis primus heres sit vocari substitutum respectu exheredati, in cuius locum quem ille utpote filius suus primus heres nisi exheredatus esset in hereditate paterna obtinere, et in quo veluti iure ipso statutus erat subrogatur. Excluso per exheredationem filio et eo sensu substituitur extraneus institutus. Qua admissa expositione non erit obscura expositio obscuri alioquim textus in d. l. ult. rejectis emendationibus Cuia. lib. 2. observa. cap. 32 Fabri. de erroribus pragm. decade 70. errore. 8. quos sequitur noster Pichardus ad tit. de leg. 1.° cap. 8. n.° 1.° et sequent. reiecta etiam interpretatione Hilligeri, ad Donell. lib. 8. cap. 7. littera B. Secundum quem et similiter in cap. si pater, de testam. lib. 6. verba pauperes instituendo. designant pauperem substitutionem de qua in vers. premissa eiusdem cap. ubi ita notat post classicos Emanuel Costa 1. p. verbo instituendo ex n.° 1.° neque repugnat huic traditioni quod in nostra l. 1. et in rubrica C. de institu. et subst. et apud Caium, Ulp. et Paulum in frag. laudatis n.° precedente, institutiones, et substitutiones distinguuntur, et quidem tanquam res diversae diversis nominibus ex ratione l. si idem 7. C. de codicillis

Quia respondetur nomen non esse in usu iuris novum, ideoque verbum et generaliter accipi, et specialiter, nomenque generis ad una speciem restringi atque ita ab alia eiusdem generis specie distingui, ut in l. 1. ff. de adopt. l. pecuniae 178 §. actionis ff. de V. S. Unde et quemadmodum substitutio et generaliter pro quacunque subrogatione, et specialiter pro subrogatione in locum heredis accipitur ut diximus n.° 7. ita et institutio in genere tam 1. quam secundi gradus institutionem complectitur. quamvis relata in specie ad 1.m institutionem, distinguatur a secunda, quae specialiter substitutio dicitur in nostra l. 1. et in d. Rubrica, ut explicant affirmantque in statutis, et aliis ordinationibus institutionis sive instituti appellatione comprehendi substitutum, post Accur. in l. Gallus 29. verbo posse, ibi Bart. n.° 5. ff. delib. et post. Et praeter Peralta, Costa, Richardum Trentacinquium, et alios veteres, et noviores congestos a Castillo. lib. 2. controver. cap. 20 n.° 1 Multis, et pro Multos communem dicens. Massiricius in Rubrica C. de impub. n.° 25 et sequent. Illigerus ad Donellum. lib. 6. cap. 23. littera B. Scifordegerus ad Fabrum lib. 2. tract. 6. quaest. 2. Tuscus. Tomo 7. littera S. Conclu. 773.

Ceterum contrariam sententiam, 10 scilicet, ut substitutio non sit proprie institutio, et ut institutionis mentio in statutis, et similibus dispositionibus proprie stricteque intelligendis non comprehendam substitutionem probant constanter, et communem etiam appellant, post Bald. Socinum, et alios in praesenti, et in rubrica C. de impub. Plures apud Crassum receptam sententiam, quod substitutio

quest. 2. Spiro de test. 2. glar. n.º 6. et post alios intrip-
liolus de subst. Centuria 1.ª quest. 6. Fussarius eodem tract.
1. p.te quest. 3. pro qua sent.ª ultra Argumentum distincti-
onis nominum inst. et subst. quod iam dissolvimus. urget aliud
et quidem valde validumque ex eo quia substitutio omnis
est conditionalis nempe in eum casum conditionem quod si primus
heres, vel post delatam, vel post adquisitam hereditatem def-
ficiat. l. coheredi 41 § coheres 6. hoc tit. l. 1. § id quod
ex substitutione 13. l. in ratione 11. § quod vulgo 5. in fin.
ff. ad leg. falc. idque apparet ex eo quia vulgaris subs-
titutio fit sub conditione si primus heres non erit, et
pupill. sub conditione si filius erit, et impubes de-
cesserit. Indeque inferri solet spem succedendi ex subs-
titutione, si pendente eius conditione substitutus
moriatur non transmitti, ad heredem substituti l. si ex
pluribus 27 ff. de suis et legi. l. sed si plures 10. l. Lucius
45. § ult. l. qui habebat 47 hoc tit. unde et tandem
substitutionem omnem esse conditionalem post Accur. in
l. qui liberis § verbo cum hoc tit. Bart. consil. 241
n. 4. lib. 1. secure supponunt. Ex classicis Ripa
in Rubrica Nostra. Bart. Deurcio de subst. in
preludijs n.º 4.º Massinius in rubrica C. de impub.
n. 24 et 42. Donell. lib. 6. Comment. cap. 23 et seq-
uentib. Noster Pichardus in rubrica instit. de
vulgari n.º 10, et 18. Eaque ratione Petrus Greg. lib
42. sintag. cap. 10 n. 2. et 3. Stante eum alijs apud
Leonium de subst. in preludijs n.º 35. et 40 adj-
iciunt deffinitioni Acc. vocem condicionalis, quo

Supposito Exinci, inde Videtur Subst. n. posse deffiniri alli dici proprie et simpliciter institutionem quia Conditionalis actus n. dicitur proprie talis Neg. absolute et simpliciter. Sed secundum quid. Arg. ex L. 1. ff. de Donat. L. 15 cuiq. ff. de oblig. et acti. cumulis ad reg. traditis a Fizaguelo. in trac. Lemot. 1. p. 2e de claratione 9. n. 11

Sed ratione Sententia detenta; ut 11 proposite nuper difficultati respondeamus, omissis circa eam n. satis dextre hactenus in Accademia traditis, observandum e in conspectu vulgo peccari Dum Supponitur. substitutionem omnem sua natura esse Conditionalem. Est enim e contrario verius substitutionem omnem sua natura esse puram institutionem n. conditionalem nisi quando fit sub. conditione aliqua extrinsecus praeter naam substitutionis a testatore adiecta. Veluti, si Navis ex Asia venerit, ut in pupillari aperte docet Ulp. in l. 9. Liberis §. Gelli. et in vulgari Scevola in l. ult. §. 1o. ibi sed si sub conditione q. heres scriptus sit, pure ante substitutus e, et ibi sed si Extiterit Conditio Due pure sunt, Hoctt.o et in commune q. ad utramque substitutionem Paulus lib. 3. Senten. tit. 4. §. Substituimus §. accedi et rubrica C. de inst. et subst. et test. sub conditione factis, quae inepte inscriberetur. de subst. sub conditione factis si omnes substitutiones sub conditione fierent et ideo potius sic inscribitur. q.a quemadmodum institutiones alie sub conditione fierent de quibus in d. rubr.

Aliæ pure de quib; C. de hæred. inst. ita et substitutiones quædam sub conditione fiunt, de quib; ind.ª rubr. plerœque autem pure sunt de quib; inseguent tt.º C. de impub. Denique manifeste magis hoc ipsum demonstrat juris ratio, quæ docet conditiones tacitas quæ insunt veniuntque vel ex potestate juris vel ex natura rei sive actus cui adjiciuntur. etiam si a testatore exprimantur non facere actum conditionalem L. conditiones 99. L. aliquando 107. L. servo 47 ff. de conditi. et demonst. L. 3. ff. de leg. 1.º L. mutob. §. 1.º ff. de Tute. Et ideo tales conditiones moram et dilationem sive diem potius quam conditionem injiciunt legatis relictis sub aliqua ex his conditionib; quia ante illam exigi itemque effectum non possunt. L. Bonum 43. §. ult. ff. de Edilitio edicto, Juncta L. si pure 6. §. 1.º ff. quando dies leg. cedat. L. interdum 73. §. ult. ff. de V. O. L. 1.ª §. ult. ff. de condi. et demostr. tamen a primo hujusmodi legata delata intelliguntur, et mortuo legatario ante conditionem ad heredem eius transmittuntur. L. si titio 22 §. 1. et 2. L. cum illud 25 §. ult in fin. ff. quando dies leg. cedat. Quib; consequens est conditiones illas in subst. vulg. si primus heres non erit et in pupil. si filius impubes decesserit, quamvis a testatore exprimantur et formam faciemque conditionis præferant, tamen non habere vim effectumque conditionis neque facere substitutionem conditionalem quoniam ex natura ipsa utriusque substitutionis tacite et jure insunt in vulg. quia cum sit subrogatio heredis 2.i in locum 1.i instituti necesse est eum heredem non extitisse ut vulgari substituto locus sit in pupill. quia cum sit testamentum impub. per non aliter effectum habere potest, quam si impubes decedat, formula illa si impubes

heres decesserit nulla habet conditionem ut expres-
sum est in d. l. 9 liberis & plurimus hanc germanam rationem
contra cavillationes Accursii, Alberici, et Cumani ag-
noscit ex Basilicis Jason n.o 2. et ex rationibus Gove-
anus ibidem afirmantes substitutiones sua natura
non esse institutiones conditionales et consentiunt Cujacius
ad tit. C. de inst. et subst. et ad Paulum lib. 3 sent.
tit. 4 § substituere 1 8. Schifordeg. ad Fabrum lib. 2
tract. 6. quaest. 2. nec dissentit noster Picardus ad hunc
tit. cap. 2 n. 21, et quoad pupill. expressius cap. 4 n.o 50
et 53. et cap. 19 ex n. 35, et 51. Noster Valencia in Epistolicis
Epistolas exercitatione 6. ex n. 10, et 15, ulterius ex Ant.o Fabro
qui in pupill. ita censuit agnoscens tamen se olim incare lapsum
et in tit. ad hunc eam esse conditionalem perperam afirmat de
erroribus Decade 31 erro. 6. n. 11, et Deca. 32. err. 9. n. 12
et 25. et erro. 10 ex n. 2 et 7.

Plane quoad pupill. substitu- 12
quam dicimus non esse eam conditionalem nobis insuper argumentis
probat Faber locis nuper laudatis: 1.o ex eo quia cum pupi-
llaris substitutio sit testamentum filii factum eidem a patre
l. Papinianus 8. § sed nec impuberis ff. de inofficioso
ex quo testam.to defferri hereditas defuncti pupilli l. 2
§ illud 2. ff. de hereditate vel act. vendita. l. si filius
12 hoc tit.o § igitur 2. institutionum de pupill. substitu.
ipsa iuris ratio, et necessitas testamenti quod pupillaris
sive substitutionis natura, ostendit ut ei locus sit
prius decessisse debere pupillum, et quidem quamdiu pupillus
sive impuber est cuius tanquam impuberis defuncti

Ex eius pupill. test. hereditas defert cui viventis hereditas
n. sit l. q. superstitis 94 ff. de adquir. heredi. et con-
firmatur exemplo, quemadmodum enim etiam si pater ipse
l. 3 heredem suum sic instituisset, si loco non infirmato hoc
testamento decessero filius heres esto. haec verba si face-
rent conditionalem institutionem ita nec faciunt substitu-
tionem conditionalem verba illa si filius impubes decesserit
scilicet quia utroque casu iuris est non aliter neque ante testamento
institutioni, aut substitutioni locum esse quam si testator
decesserit cuius hereditas defertur l. 1 ff. qui testamenta facere
possint. Confirmatur et secundo ex eo quia ut eleganter faber
considerat verba illa si filius impubes decesserit non censen-
tur verba filii, qui de se in tertia persona non loqueretur, neque
conditio aut pars testamenti pupill. quod incipit concluditurque
verbis illis filius heres esto. l. 1 § 9 neque ff. de here.
institu. quin potius sunt verba patris praeparantis et
veluti accingentis se ad testandum pro filio, et profitentis
se pro eo nolle testari nisi quatenus potest, idest, si impubes
decesserit atque ita ea verba non tam sunt conditio substitutionis
factae quam faciendae neque efficiunt substitutionem conditio-
nalem, sive sub conditione, sed ut non incipiat nisi ex con-
ditione, et casu illo, quo impubes decedat adque extremum
temporis designandum solet substitutionem pupillari. ad ipsi
verbum sunt principio institutionum de pupill. substit. l. si
ita scriptum 8 § tit. ff. de bonor. possessi. secundum tabulas
Na. l. 8. Juncta l. 4 § 1. ff. de condi. et demonst. quemadmo-
dum in formula Galli Aquilii verba illa si filius meus me vivo
morietur tunc, continent conditionem iure necessaria, ut nepos

posthumum tanquam non a patre praecessus atque ita non alienus institui possit, et non faciunt Nepotis institutionem sub conditione, quae si esset retrotraheretur, impleta conditione ad tempus viventis filii, atque ita viciaretur tanquam posthumi tunc alieni sed efficiunt, ut Nepotis posthumi institutio incipiat ex conditione, et ex nunc illo tempore Morientis filii, quo Nepos suus esse incipit, et quidem sine ulla retrotractione quam impedit, Verbum tunc l. Gallus §. ibi docuimus Cap. 3. n.° 18. ff. de lib. et post. iuncta simili specie l. eius §. solvendo 88. ff. de hered. insti. de quibus sic subtiliter Faber lib. 9. coniect. Cap. 1.° et de erroribus Deca. 17. erro. 1.° n.° 16. Siquis for de quenis lib. 3. ad Fabrum Tract. 19. quest. 1. Proinde etiam si illa conditio, si impubes decesserit non inesset tacite ex iure, et natura substitutionis pupill. tamen propter vocem tunc quae retrotractionem impedit, non tam esset institutio sub conditione quam quae inciperet ex conditione, et quidem tali conditione quae necessario extitura est, prius quam deferatur hereditas pupilli, Nempe Morte ipsius ante quam nulla hereditas pupilli est l. 2. § interdum 3. eod. tit.° et post quam scilicet mortem pupilli statim hereditas eius, utpote impleta conditione, si impubes decesserit defertur substituto, et consequenter non est tali conditio quae suspendat delationem hereditatis, neque impediat quominus cum primum hereditas pupilli esse incipit, deferatur substituto

Superiora L3

Fabri Argum. sententia 3a. proposita quoad pupill. substi. confirmo electo, et eleganti ad hanc rem textu in l. heredis 78. Tractari. ff. quando dies leg. cedat. ibi scriptum est. Legatum a substituto pupillari relictum sub expressa illa conditione

si filius intra pubertatem decesserit, transmitti ad heredem Legatarij etiam si vivo pupillo, et proinde ante impletam legati conditionem mortuus legatarius sit, hac nominatim ratione reddita; quasi ea conditio, sit expressa, quae inerat et consequenter supponitur non esse id legatum conditionale quod si foret non transmitteretur. L. uni. § sin autem aliquid 7 C. de cadu. toll. Unde et recte deducitur non esse etiam conditionalem substitutionem pupill. quae fit expressa conditione illa si impubes decesserit cum nominum substitutioni inesse insit ea conditio, quam legato relicto a substituto pupill. Neque Ulp. sententiae in d. § tractari, et illis, quae detenus tradidimus obstat quamuis 1º aspectu fortiter urgeat nobile in hoc tractatu responsum Scaeuolae in L. Scaeuola 7 b in fine ff. ad SC. Trebell. ubi docemur substitutionem pupill. quae ut directa valere non potuit quia codicillis facta fuit § codici. instituti. de codicill. sustineri ut fideicommissariam sive valere iure fideicommissi pupillaris relicti a matre herede ab instestato filij intra pubertatem morientis: Et si plures fuerint substituti dati pupillo et in eisdem codicill. directo sint in vulg. casus inter se inuicem substituti eam etiam substitutionem conseruari, sive valere in fideicommissaria pupill. ad quam directa pupill. reducitur. Ideo quod si ex substitutis unus ante quam pupill. casus existat nempe vivo pupillo decesserit, totum ius et emolumentum fideicommissarie pupill. ad eos substitutos, qui supersint pertinere, et consequenter partem substituti decedentis ante conditionem fideicommissi pupill. ad heredem eius non transmitti atque ita substitutionem pupill. sive

fideicõmissum in quo illa conuertitur, sub conditione illa si impubes decesserit relictum conditionale ee, sicut et expressum est in l. ita tamen 27 §. a patre 4, ibi cum quo sub conditione fideicõmissum datum est, iuncta l. sed et si ante 10. ff. ad sc. trebell.

Sane Emanuel Costa in cap. si pater 3 p. verbo de filio ad filiam n.º 23. et verbo interdum n.º 34 de test. lib. 6.º quamuis aliud agens, et agitans, tamen motus autoritate textus in d. l. heredis 7. §. tractari, affirmare non dubitauit (noua quae et peregrina sententia vocant) fideicõmissum illud in quod conuertitur substitutio pupill. in d. l. secunda 7 b. non ee condicionale, sed purum, et quod suo iure cedat a morte patris testatoris, etiam viuo pupillo quia cum pater non possit fideicõmissum relinquere a legitimo herede pupilli nisi in casum quo filius impubes decesserit l. quod fideicõmissum g. 3 ff. de leg. 1.º et legitimus heres pupilli eo iure onerari praestetque, quo si substitutus pupillo fuisset l. ab herede 1 z b. vers. ergo ff. de leg. 1.º conditio illa, si impubes decesserit inerat fideicõmisso perinde ac pupill. subst. etiam si non exprimeretur, vt in d.º § tractari iuncta l. si dies 21 § ult. l. si filio 22 § 1.º ff. quando dies leg. cedat, et tamen affirmat Costa non transmitti partem fideicõmissi ad heredem decedentis viuo pupillo quia morte eius substituti extitit conditio vulgaris reciprocae substitutionis inter substitutos pupillares factae in vulgarem casum nempe si ex illis aliquis heres non esset, et ideo ceteri substituti utpote ex voluntate expressa testantis in eum casum praeferuntur in p.te decedenti heredi eiusdem iuris transmissionis arg. ex l. 2. §. si duo

ff. de bon. poss. secundum Tab. Ex adverso autem habet D. decade 31. lib. 6. n.° 11. distinguit inter substitutionem pupillarem et fideicommissum de quo in D. L. scevola 76. quippe substitu. pupill. cum sit testam.tum filij, inest iure ea conditio scilicet si hic is de cuius testam.to pupill. et hereditate agitur impubes decesserit et ideo non est conditionalis substitutio D. §. tractari. At fideicommissum illud in qua substitutio redigitur in D. L. scevola 76. Neque testam.tum filij est quia in ea specie intestatus decedit neque censetur filius id fideicommissum relinquere ut vel ex eo apparet quia si filius censeretur relinquere valeret etiam relictum a legitimo herede filij exheredati quoniam et ab eo filius ipse exheredatus posset relinquere, et tamen relictum a legitimo herede exheredati non valet utpote quia non filius sed pater relinquit L. plane 94 ff. de leg. 1.° Quapropter in fideicommisso de quo in D. L. scevola 76. efficit id conditionale, conditio illa si impubes decesserit utpote quae iure non inest fideicommisso, quod pater relinquit et consequenter operatur ut praes vivo pupillo morientis ad heredem eius non transmittatur.

Nobis si ingenue
45 et vere censendum est, neutra ex duabus propositis interpretationibus, aut apposita iuris rationi aut idonea rei explicandae videtur. Et inprimis quod ad assertionem Emanuelis ut omittam obstare ei ad hunc textum in D. L. ita tamen 27 §. a patre 4.° in verbis sup.a relatis ff. ad SC. Trebell. Peccat ille inconspecte dum supponit conditionem si impubes decesserit perinde iure inesse fideicommisso relicto ab herede filij ab intestato atque substitutioni pupill. Nam e contrario verius est inesse iure eam conditionem substitutioni pupillari directe quia nec valere iure

potest nisi in eum casum, quo impubes decedat L. 2. §. Verbis. 7. L. in pupill. 14 Socin. non autem in esse fideicommisso quoque id non tantum in eum casum quo impubes decesserit sed etiam in eum quo pubes moriatur relinqui ab ipso filio potest et debetur a legitimo herede filij nisi exheredatus filius fuerit, ut exprimitur in L. cohæredi 41. §. 3 si herede 3. Vers. Necessario et Vers. et ideo Socin. quin et ab ipso herede filij instituti et post pubertatem morientis si relinquatur, sustinetur tanquam ab herede heredis benigno iure L. si fuerit 5 §. 1. ff. de leg. 3. Nec contrarium, sed diversum est quod expendit Emanuel Costa ex d. L. quod fideicommissum 93. d. L. ab exheredati 126. ff. de leg. 1. quippe in d. L. 93 non negatur posse patrem fideicommittere heredis ab instestato filij etiam in casum quo filius pubes decedat, sed duntaxat dicitur eo casu, quo fideicommissum relictum sit a legitimo herede sub conditione illa expressa, si impubes decesserit evanescere fideicommissum pubertate, non quia ultra eam iure relinqui non potuit sed quia ita relictum fuit, ut usque ad pubertatem valere. Sic etiam in d. L. 126. solum dicitur legitimum heredem filij exheredati non posse a patre onerari fideicommisso (scilicet si nihil exheredato pater reliquerit) nam si reliquerit onerari potuit usque ad quantitatem relicti d. L. cohæredi 41 §. 3. si herede Vers. et ideo L. plane 94 ff. de leg. 1. d. L. si fuerit 5. §. 1. ff. de leg. 3 Ante constitutionem Iustiniani in L. cum quidam 24 C. de leg. L. quidam 31 C. de fideicommissis) quia neque substitutus exheredati potest legatis onerari nisi ipse, aut exheredatus patri ex eius iudicio heres extiterit L. q. fundum 87 §. quod filio 7. Vers. Nec huic contrarium

L. in ratione 11 §. ult. ff. ad leg. fal. L. Miles 41 §. similes 3. ff. de test. mil. L. ult. in prin. et §. primo ff. de leg. 3°. et legitimi heredes e converso ex ratione fideicommissa ab intestato prestare coguntur, quasi scripti fuissent scilicet heredes, dataque eis a testatore hereditas illa, cum posset non ademit ex ratione L. 3. L. conficiuntur 8. §. 1°. ff. de iur. Codicill. L. 1. §. sciendum 6. ff. de leg. 3°. Unde quemadmodum substitutus exheredati quamvis hereditatem filij accipiat, nisi tamen preterea patri heres extiterit non oneratur legatis, ita nec exheredati legitimus heres fideicommissis nisi quando et quatenus ultra hereditatem exheredati aliquid a patre acceperit. d. L. planeque 4 iuxta quam explicanda d. L. ab exheredati 126. in qua, ut iam constat, non probatur non posse legitimum heredem filij etiam exheredati onerari fideicommisso usque ad quantitatem relicti a patre etiam quo casu filius pubes decedat quamvis substitutus pupill. onerari in eum casum non possit quia comparatio substituti, et legitimi heredis in d. L. 126. ad alium effectum pertinet quem iam exposuimus, sed e contrario Antonius Faber quamvis ad legem proximius accedat, circa eam tamen potius quam in ipsa est, sabitque. substitutionis colore dum ex eo argumentatur non censerit filium ipsum relinquere fideicommissum a legitimo herede ipsius, quasi si ita censeretur. Valeret relictum a legitimo herede exheredati, utpote cum ab eo posset ipse exheredatus relinquere: Namque imo potius si argumentatio fabriana esset, valeret relictum legatum a substituto exheredati, utpote cum cum substitutio filij sit testamentum, atque ita filius ipse relinquat, et tamen non valere constat ex d. L. ab exheredati 126. in prin. cuius supra laudatis, et e converso valet fideicom. a legitimo exheredati usque ad quantitatem quam ille accepit a patre quamvis non filius

Testamentum

D. pater relinquat D. L. cohaeredi 41 § 9 si haeredes in fine, D. si fuerit 5. § 1. Deinde ne res explicat aliter explicatio quia quamvis fateamur, quod verum est fideicom. de quo in D. l. § sceuola 76 non esse testam. filij. Tamen si alia ratione Conditio illa si impubes decesserit iure inesset fideicommisso quia sine illa valere non posset, ut Costa voluit, fatendum esset non esse id Conditionale iuxta leges Conditiones 99 ff. de Condi. et demonst. cum supra adductis n. 11.

Quare his et L6 si quae aliae sunt similes interpretationibus omissis, ut iam propria nova quae forsitan proponamus quae ex nuper contra Emanuelem Costa traditis facile elucet, affirmamus breviter fideicom. illud in quo pupill. substi. conuertitur in D. l. sceuola 76. esse Conditionale quia quamvis ibi substineatur tanquam relictum sub illa forma Conditionis, si impubes decesserit, quae substitutionem Conditionalem non facit quia ei iure inest, utpote cum ultra pubertatem substitui iure directo non possit: Tamen in fideicom. contrarie, quoniam id potuit, et ab ipso filio etiam in casum, quo pubes moreretur relinqui stricto iure sic ut debeatur a legitimo haerede filij iam puberis D. L. cohaeredi 41 § 9 si haeredes vers. neque aliud. et immediate a legitimo haerede filij instituti, etiam post pubertatem, tanquam ab haerede haeredis patris benigno iure D. L. si fuerit 5. § 1. Et consequenter fideicommisso non inest iure illa Conditio si impubes decesserit utpote sine qua et in casum quo post pubertatem decesserit relinqui iure potuit. Sine quo distinguitur a leg. relicto a substituto pupill. quod purum est quia inest ei eadem Conditio quae substitutioni D. L. 7. § tractari ff. quand dies leg.

cedat. Unde et ut exemplo rem illustremus quemadmodum leg. relictum ita, cum heres moritur, conditionale est, et legatarius ante heredem mortuus non transmittit ad heredem legatarii, l. heres 79. § 1. ff. de cond. et demonstra. l. 4. iuncta l. si filio 22. ff. quand. die. leg. cedat; ita et fideicommissum quod in d. l. 76. intelligitur relictum sub conditione si filius idemque patris heres impubes moritur est conditionale, et fideicommissario ante filium heredem mortuo ad heredem fideicommissarii non transmittitur sed ad reliquos in fideicommisso substitutos. idcirco ante nec difficultatem explicatu dignam mittamus ex eoque substitutionem in fideicom. valere scribit, veluti infert Scevola uno mortuo totum ad superstitis pertinere, atqui ita sentit pertinere ex vi substitutionis cum tamen etiam sine ea pertinere debere videtur ex iure accrescendi, quoniam ut in hoc iure Costa in d. cap. si pater 3. ff. verbo interdum n. 30 ius accrescendi excludere saltem eo casu, quo unus ille mortuus fuisset post testamentum vivo testatore constitueretur pars illius in causa caduci fiscoque deferretur iuxta sententiam veteris iuris in leg. et fidei. l. uni. § et cum triplici vers. vel vivo, et § pro secundo C. de cadu. toll. et tamen eo etiam casu substitutio fiscum excluderet d. l. unica in princ. vers. sed et ipsis atqui ita cum Scevola non exprimat tempus, quo unus ille mortuus sit, sed indistincte affirmet uno mortuo totum ad superstites pertinere, merito se refert ad vim substitutionis, cuius iure totum ad eos pertinet etiam illo casu quo non pertineret ex iure accrescendi quia a fisco excluderetur: quomodo sane alii interpretabat textum in leg. a

25 juncta l. filius 24 ff. de vulg. et pup. in comenta-
riis ad leges Julia et Papia 3. p. cap. 2. n. 16.

Enim- 47

vero ut antequam scaevola dimittamus, pro ungetiam eius res-
ponsi parte in d. l. scaevola 76. in hoc substitutionum trac-
tatu celebrem, lectamque magis multis, quam recte intellecta
nova forsitan, et ex propositis deducta interpretatione do-
nemus, praemittimus in obscuro semper fuisse cur in d. l.
76. substitutio pupill. directa inutiliter codicillis facta
substineatur iure fideicommissi benigna interpretatione, et
quaenam ratio eius benignitatis sit. Omittimus autem in primis
interpretationem Acc. in ratio institutio. Gl. a prin. de vulg.
subst. et aliorum apud Bart. in d. l. scaevola 76. quos
defendere conatur Costa in d. cap. si pater 3 p. verbo interdum
n. 3. ut scilicet substitutio in d. l. 76. ideo substineatur
iure fideicommissi, quia fuit facta per verbum substituo, quod
commune esse etiam fideicommissariae dispositioni, neque om-
nino directum, et imperativum deduci solet ex l. iam hoc
iure 4. § sed si alteri. hoc tit. qui tamen convincuntur.
Tunc quia assertio illa de communi verbo substituo, non
probatur in d. l. iam hoc iure 4 § sed et si alter. ibi com-
mune appellatur non verbum substituo, sed verbum invi-
cem, quod convenit, et commune est substitutioni directae reci-
procae utriusque filii in vulgari casu. Ut recte intelligunt
novissimi omnes ibi et prae ceteris Faber lib. 15. coniectura-
rum, cap. 10. et de err. deca. 34. err. 2. n. 8. Sanfor.
Seguinus ad Fabrum lib. 2. tract. 6. quaest. 3. Tunc etiam quia
si admitteremus substitutionem ibi factam verbo substituo

et id esse commune fideicom. valeret substitutio. tanquam fideicommissaria sine ullo recursu benignitatis ad quam tamen recurrit Scaevola in d. l. 76. Mittimus et interpretationem Cuiac. lib. 11 obser. cap. 25. quam ante eum tradidit post Christophorum Castellion Raphael Fulgosius in l. 2. § si idem. C. de codicill. Viglius in prin. institutionum n. 4 de vulg. et probavit tandem illigerius ad Donellum lib. 7. cap. 17. littera, C, afirmans benignitatis causa per quam iure fideicommissi conservatur substitutio, tam pupill. quam reciproca inter substitutos in d. l. 76. esse et duorum et contemplatione pupilli. Nanque huic interpretationi magnis licet accademico antecessori quondam probatae repugnat, primum quia cum per fideicommissum illud non fiat, ut pupillus heredes testamentarios habeat, in quo totus favor pupill. subst. solet consistere l. Iulianus § 2. vers. quam sent.a ff. de adqui. hereditate dici non potest cur magis favorabile pupillo sit abintestato decedente hereditatem suam fideicommissarijs forsitan extraneis restitui, quam apud matrem suam remanere: repugnat et 2.o quia si pupilli favore conservaretur substitutio in d. l. 76. conservanda etiam esset alijs cassibus; quibus inutiliter fit, et in quibus idem pupilli favor versatur. veluti quando impuberi emancipato vel extraneo sive eius mortis tempore in potestate non fuit substituitur, quibus tamen cassibus non conservatur. l. 2. l. cohaeredi § 1. § cum filio. hoc tit. quo secundo argumento refellitur, et alia interpretatio causam benignitatis non tam in favore pupilli, quam in conservatione supremae voluntatis paternae collocans, quia tamen si ita esset conservaretur etiam ubicunque inutilis esset substitutio

a patre facta filio contra legem Verbis 7. cum similibus
Goetho l. nemo 55. ff. de leg. 1°): Quæ interpretatio
fuit Aretini in D. L. Verbis 7 (Donelli D. lib. 4. cap.
17 quos tacito nomine notat faber lib. 15. coniect. cap.
14.

Nec felicior in re explicanda idem faber quamvis 18
laudatus Hyperbolice Sigilfordequiro D. lib. 2. trac. 6.
quæst. 4, dum docet quod quamvis regulariter institutio subti-
tutione facta in Codicillis abintestato conditis, subs-
tineatur iure fideicommissi l. illud 13. § 1°. l. 2. § ult. ff.
de iure codicill. iuncta l. Lucius 88. § ult. ff. de leg. 2. non tamen
etiam fideicommissi iure valet si fiat codicillis testamentarijs
sive, qui ex testamento pendent. l. non idcirco 4. C. de Codicillis
l. pen. § 1°. ff. de cond. insti. l. Divi 6 iuncta ratione et
regula l. quod per manus 10. l. abintestato 16. ff. de iure codicill.
et ideo cum Codicilli in D. l. Sceuola 76. fuerint testamentarij
nempe patris qui testamentum fecerat non filij qui intestatus decessit non
potuit secundum iuris regulas defendi substitutio iure fidei-
commissi sed ex benigna interpretatione cuius benignitatis f-
-rationem ex eo faber deducit, quia cum pater potuerit vel substituendo
valide filio, adimere eius hereditatem matri heredi legitimæ
l. Papinianus 8. § sed nec impuberis ff. de inoffic. vel
fideicommissum totius hereditatis relinquere a legitimo herede
pupilli dummodo in casum, quo impuber decedat, et eo casu
quo sibi testamentum pater fecerit (quomodo hoc utrumque faber
requirit) et in D. l. 76. pater testamentum fecerit sibi et subs-
tituerit in casum, quo impuber decedat, benignum est conservari
substitutionem iure fideicommissi a pupilli legitimo herede

ut pote cum ipse succedat quasi ex tacito iudicio Patris, q(ui) cum posset utiliter substituendo ei hereditatem pupilli adimere non ademit. Non inquam sufficit iis Faber l. quia contra id quod supponit verius est institutionem substitutionemve factam codicillis etiam testamentariis defendi iure fideicomissi ut probat vulgo ignotus neque ignobilis sequens locus in l. cum qs 36. §. Seia 4. ff. de leg. 3o. Conducunt textus in d. l. 2. §. ult. ff. de iure codicill. et l. Lucius 88 §. ult. ff. de leg. 2o. Et commentitiam esse quoad effectum propositum Fabri distinctionem inter codicillos testamentarios, et ab intestato, apparet tum ex l. ult. §. illud 1o vers. nec transducere C. de codicill. ubi indistincte significatur in eo q(ui) codicillos facere voluit regulare esse ut ultima eius voluntas tradatur transferaturve ad causam fideicomissi: tum ex masculla ratione iuris quia si clausula codicillaris sive ut valeat iure codicilli, solet efficere ut testamentum alioquin inutile, et hereditas eo data sustineatur iure fideicomissi d. l. ult. §. illud 1o d. l. Lucius 88. §. ult. l. ex ea 29. §. ult. ff. q(ui) testa. facere possint l. 3. ff. de test. mil. quanto magis id operabitur ipsa codicillorum natura et ius in eo q(ui) codicillos facere voluit, et fecit: quamvis si testamentum facere voluerit neque codicillarem clausulam adiecerit non tradatur institutio inutilis ad fideicomissum non quia codicilli testamentarii sint, sed quia codicillos noluit facere iuxta textus sic explicandos in d. illud 23. §. 1o. iuncta l. 1a. ff. de iure codicill. l. si codicillis 14 C. de testamentis iuncta l. ex testamento 29 C. de fideicomissis l. cohaeredi 41 §. q. si heredem 3. vers. quia ita Gotth. cum simi-

Lib. a fabro adductis, quibus explicandis ita docet et dis-
tingit Bart. communiter receptus in d. l. 2. n.º 2 ff.
de iur. codi. Mendoça de successionis creatione
lib. 3. § 25. n. 19. quamvis quoad speciem d. l. illud
13. § 1.º disentiat Cuia. lib. 19 quest. Papiniani, ibidem
et ad ttm C. de test. Cui tamen satisfacies ex traditis
a Carranza de partu. cap. 2. § 1.º n.º 288. et quod gubernari
sic non posse patrem fideicommittere legitimi heredis pupilli
nisi in casum, quo impubes decedat, falsum est, ut ostendi-
mus supra n.º 55. et quod scribit non posse etiam fideicommittere
nisi sibi testamentum faciat, nullibi probatur, immo improbatur
in l. si fundum 92 § ult. ff. de leg. 1.º 3. denique fabria-
na ratio benignitatis convincitur ex eo quod assumptio
illa ad quam refertur, nempe posse fideicommitti heredis
abintestato quia ei datur hereditas dum non adimitur, non ex be-
nignitate sed ex regula et ratione iuris. l. 3. l. conficiuntur §
§ 1.º ff. de iure codicill. l. 1. § sciendum 6. ff. de leg. 3.º tum
etiam quia si ea ratio vera esset, conservanda etiam foret iure
fideicommissi quaecumque inutiliter facta pupill. subst. in qua
eadem ratio illa militat, quia pater inutiliter substituendo dat he-
redi abintestato dum non adimit pupilli hereditatem, et tamen
extra speciem dicta l. 76. constat non conservari d. l. coheredi
41 § cum filium hoc tt.º

Quare omissis et aliis interpretationibus 49
quarum meminit Didacus Spino de test. glossa 32. principali
n. 23 et sequentibus, omissa et vulgari suppositione quam
posuit multos ex classicis practicisque. Plerique Accademici ante-
cessores secuti existimantes illud ipsum benigna interpreta-

tione fieri, ut substitutio in codicillis intelligatr secundum
subiectam mam. Atq. ita iure fideicomissi, ut ex D. l. 76.
Docent, et deducunt Cumanus ibi Ripa in l. Ex facto 17 n. 1.
ad SC. Trebell. Gometius in l. 24 Tauri n. 5. et 8. tomo
Variarum Cap. 4 n. 6. ibi Suarez in additionibus n. 31. Parla-
dorius 3. tom. differentia 14 n. 50. Ut ergo Scevolam, si non omni-
no vere (quia difficile in re difficili) saltem probabiliter nec
vulgariter interpretemur statuimus in prijs substitutionem
pupill. in D. l. 76 quamuis directo inutilis sit, quia Codicillis
facta fuit, ut Scevola supponit, tamen conservandam
fuisse iure fideicomissi ex regula, et ratione iuris qua
sup.a contra falsum obtendimus institutionem factam Codi-
llis siue ab intestato, siue testamentarijs trahi, et transfer-
ri ad causam fideicomissi. D. l. cum qs 38. § Seia ff.
de leg. 3. D. l. 2. § ult. l. illud 13. § 1. ff. de iure
Codicill. D. l. ult. § 1. vers. nec transducere C. de codicill.
Cum sup.a laudatis neq. ad hanc conservationem cum iuris
ordinarij et comunis sit, sine ubi aliud obstaret necessariam
fuisse benignam interpretationem etiam si heredi legitimo pre-
iudicaretur. D. l. illud 13. § 1. Plane ut in quo necessaria
benignitas fuerit, explicemus observandum e, obligationem
fideicomissi per q. ibi substitutio conservatr incipere n. in per-
sona pupilli q. ex asse heres patris fuit, ut Scevola in prio
tono ponit, sed post mortem pupilli in matre legitima herede eius-
dem. Atq. ita in herede heredis. Neq. aliter aliom modo fi-
deicomissum intelligi posse in D. l. 76. quia cum pupill. subst.
sit testamentum pupilli ex quo hereditas eius defertr. D. l. Pap.
8. § sed nec impuberis ff. de inoffic. et pro inde q. pupilli

fauore, n. oniis continet. D. L. iuli. 4e Vers. quia sent.a
ff. q. C. adqui. hered. et q. n. incipit, neq.a substituto
defert hereditatem, nisi post mortem pupilli, quando hereditas
eius incipit. l. 2. § interdum hoc tit. si fideicommissum in q.
substitutio conuertitur, sic intelligeretur ut obligatio eius
inciperet in pa. pupilli quamuis in ultimo vitae eius momento
onerarit pupillus, magis quam substituta et deferretur
fideicommissum substituto ante id tempus, quo eidem defe-
renda erat hereditas ex directa substitutione, si
valuisset, quoniam utrumque esset o voluntate testantis
et iuris ratione. Ergo hoc supposito, quod fideicommissi
obligatio in D. L. 7 necessario incipere debeat in matre
herede pupilli heredis patris, apparet n. posse id fieri,
sine benigna interpretatione, quoniam iuris Ciuilis
stricta ratio, et regula antiqua n. patitur obligationes
et legata post mortem primi heredis sine in herede heredis
inciperet. Iesta ibi in frag. tit. 24. § post mortem, 16. Caio
Lib. 2. institu. tit. 7. § praeterea. Vers. item quamuis, Pau-
lo Lib. 3. Sent. tit. 6. § post mortem s. cum § sequent. L.
scrupulosam C. de contra. stipul. L. vni. C. ut actio-
nes ab heredibus etc.a L. in dubium. 8. C. Theo. de diuer-
sis rescriptis, § post mortem 35. institut. de legatis,
et quamuis obtinuerit fideicommissa etiam post mortem
heredis, et ab herede heredis posse relinqui, id tamen
fuit, quia fideicommissa n. ex rigore iuris ciuilis, sed
ex voluntate deffuncti benigne sustinentur. Iesta
Ulp. tit. 25. in principio, et § fideicommissum, 8. eiusdem
tit. sed n. usque 3. instituti. de leg. ideoque ut valeat

fideicomissum ab herede heredis, benignum ee scriptum ex in l. si fuerit s. § 1. ff. de leg. 3o. iuxta quam textum dicunt supplenda, et subaudienda e, ea benignitatis ratio ubicunque in fideicom. ab herede heredis ea omittitur aut minus exprimitur, ut apud Caium D. lib. 2. tit. 7. § praeterea vers. itaque quis, et in l. si fundum quaesitum ff. de leg. 1o. ita et explicanda e ubi exprimitur, ut in D. l. 76. ubi utique concludamus, benigna interpretatio in eo e, ut conservatio substitutionis inutiliter codicillis facta sit per fideicomissum, cuius obligatio incipiat in matre herede heredis.

20 Cui interpretationi in primis favent Scevolae verba signanter relata ad obligationem fideicomissi in matre herede pupilli incipientem in D. l. 76. ibi benigna interpretatione placet, ut mater, quae ab intestato pupillo successit, substitutis fideicomisso obligetur. secundo et fauet q. in vers. q. si inveniat ut affirmet Scevola substitutionem reciprocam codicillis factam in hereditate directo deferenda ex substitutione pupill. substitutis pupillaribus (scilicet in vulg. casum, ita ut quicumque ex eis heres non esset ceteri heredes essent) valere et in fideicomissaria hered. in quam directa pupill. convertitur, nullo benignitatis praetextu utitur. sed simpliciter et secure affirmat et in fideicomisso substitutionem valere, nimirum quia ad huius effectum non erat necesse, ut aliqua nova obligatio in herede heredis inciperet, sed ut substitutio vulg. reciproca quae in directa pupill. hereditate inutiliter codicillis facta fuerat valeret tanquam facta ex natura codicillorum in fideicomisso in quam pupill. subst. convertitur, et in quo vulgariter

et reciproce substitui in fideicomissarijs potest. L. ut heredibus. 50. ff. de leg. 2o L. un. §. sin autem 7 vers. quod si in medio C. de cad. toll. 3o Fovet firmatque superiora nec poenitendae observationis est q. papinianus in l. cohaeredi 41. §. q. si haeredes. Goth. legitimum haeredem filij obligari fideicomisso relicto a patre etiam in casum, quo iam pubes filius moriatur. supponit placuisse, et quidem sine ullo benignitatis auxilio, idcirco scilicet qa. apud Scevolam in D. L. 76. interpretamur non potuisse fideicomissum illud nisi in haerede haeredis incipere, ne alioquin aut oneresium pupillo, aut vulgaris substitutio esset, quae directa pupill. subst. quae codicillis facta fuerat, ut supra Docuimus. E contrario autem apud Papinianum nulla substitutione directa filio facta pater filium ipsum oneravit fideicomissum, ut constat ex verbis illis, q. si haeredem filium pater rogaverit, et ex illis ut ab impubere fideicomisso post mortem eius dato. Atque ita in ipso filio 1o haerede cum moreretur. et consequenter. eo adhuc vivo. L. q. duos 18. §. 1o ff. de man. test. obligatio fideicomissi cepit, quae a filio transit ad filij haeredem legitimum q. fideicomissum post mortem filij restituit, eo quo sensu et respectu compulsionis, et restitutionis fideicomissum ab impubere post mortem eius datum dicitur a Papi. in verbis iam relatis, quemadmodum eodem sensu, et respectu Scevola in L. uxori 41 §. Scevola ff. de leg. 3o fideicomissum relictum ab haerede cum volet, supponit sine benignitatis ope valere nempe, qa obligatio eius incipit in haerede moriente et proinde eo vivo, L. ult. ff. q. sine manumissione. L. ult. ff. quando dies leg. cedat quamvis restitutio et compulsio incipiat in haerede

Heredis eaque respectu Conrrat. datum post Mortem s. heredis ut Claudius Nottauit in D. § Scæuola, quem sic Exposuimus in L. 1. n. 20. ff. de leg. 2.º Costa lib. 1.º Select. Cap. Ult. n. 11. quemadmodum denique Ulp. in L. 1. § si ab ipso 19. ff. de col. bono. fideicomissum relictum á patre herede instituto cum moriet. scribit Utile esse, et quidem Ex iure certo non benigno scilicet quia obligatio incipit in patre herede, cum moritur. atque ita dum ad huc Viuit quamuis quoad effectum restitutionis perinde sit ac si post Mortem patris relictum foret, et ideo non conferatur. L. pen. ff. de col. bon. 4.º Denique ut Expeditior interpretatio nostra maneat ad Dictam L. 76. Obseruasse opportebit Legata et fideicomissa relicta á Substituto pupill. etiam sub conditione Expressa cum impubes Morietur. aut post Mortem impuberis, Valere mero iure, sine benigna interpretatione D. L. heredis 7 § Tractari ff. quand. Dies Leg. cedat. quamuis obligatio eorum incipiat non in pupillo, sed in substituto. L. in ratione 11 § 9. Vulg. ff. ad L. falci. et quamuis substitutus pupilli á patre instituti sit heres heredis patris, Nimirum quoniam ea Legata, et fideicomissa quamuis patris iudicio relicta sint, deferuntur tamen tanquam relicta filij tt.º qui est pupill. subst. D. L. Pap. 8. § sed nec impuberis, atque ita iuris intellectu filius ipse a s.º suo herede scilicet substituto, non pater ab herede heredis relinquit: Aliter atque fideicomissum relictum tt.º aut Codicillis patris ab herede Legitimo filij quo casu cum non sit tt.um aliquod filij, in quo ipse relinquere intelligatur. fatendum est patrem ipsum ab herede filij heredis sui relinquere, et consequenter non Valere nisi benigno iure D. L. si fuerit 5. § 1.º D. L. Scæuola.

19 Vero, ut ex dicto articulo interpretationis Scaevolae in D. l. 76. quae diutius nos tenuit torsitque, regrediamur ad regiam rectam que viam disputationis nostrae superest explicandum circa assertionem illam propositam n. 11. et sequent. Nempe substitutionem pupill. non esse conditionalem sed puram; expensum in contrarium supra n. 13. in fin. Iuli. locus in l. ita tamen 27 §. a patre 4. vers. 1. ff. ad SC. Trebell. ubi affirmatur fideicommissum relictum a substituto pupillari esse conditionale a D. l. Generis 7. §. tradari: sed explosa affirmatione illa in D. §. a patre 4. verbo sub conditione agnoscenti rationem illam traditam in D. vers. 1. non esse sufficientem et Cuia. ibi de lib. 40 offic. Iuli. et in l. apud 11. §. Verum ff. ad S.C. Trebell. notantis eam de ratione tanquam infirmam et imbecillam, ideoque omissam a Ulp. eandem Iuli. sententiam et 2am eius rationem referente in l. 2. §. interdum Goctt. quoniam si 2a ratio non obstaret etiam si conditionale fideicommissum esset, compellendus heres erat adire ex reg. D. l. apud 11. §. Verum. vers. Antistia. l. ille a quo 13. l. si cui pure 31. l. si patronis 55. §. quid ergo vers. nam si pendente ff. S.C. Trebell. (unde et 2a graviorque difficultas D. §. a patre resurgit) explosa etiam oppinione Cautheris in D. §. a patre q. ut parte secundam difficultatem effugiat, supponit ibi substitutum exheredati fuisse a patre institutum ex parte dato ei coherede in alia parte et ideo cessare compulsionem ut in l. sed cum 12. iuncta l. si heres 52. §. ult. cum l. sequent. ubi Cuia. lib. 19. et 20. quaest. Papiniani ad SC. Trebell. quae tamen suppositio, quoad D. §. a patre et divinatoria est et falsa, ut constat ex sequent. §. q. si duo

21 s. Reiecta Deniq. Donell. sent.a lib. 7 Com. cap. 229. Coactus auctoritate D. §. a patre pro regula ex eo deducit, re:
ieq. in fideicomisso conditionali n'ee locum compulsioni
nisi quoties libertas etiam et hereditas per fideicomissum sub
conditione data e. ut in D. l. apud 11 § ult. quam tamen Donell.
existimationem recte refutat ex D. l. ille a quo 13 et ex
l. cogi 16. §. si pater iuncta l. tibi pure 19 ff. ad S.C. Trebell.
illigerus in Donelli notis D. cap. 22 lit. L. respondendum
potius e quoad priorem difficultatem fideicomissum illud in D. §.
a patre dici sub conditione relictum n' qa conditionale proprie
sit, q. si esset n' transmitteretur ad heredem fideicomissarij mortui
vivo pupillo, et tamen transmittitur D. l. heredis 7 § tractari
l. 1. ff. quando dies leg. sed sub conditione relictum dicitur
qa quamuis purum sit, tamen relinquitur sub forma conditionis
ut in re simili loquitur Caius in l. aliquando 107 ff.
de cond. et demonst. Paulus in l. si dies 21 § ult. ff.
quando dies leg. Nempe in casum illum quo hereditas
pupilli ex substitutione ad institutum peruenerit, ut in D.
§. a patre. ibi, que ad eum ex substitutione peruenerit, qui
casus siue conditio pupill. substi. quamuis tacite et sua
insit qa tamen sub forma conditionis exprimitur, conditio
appellatur. ut in D. §. tractari in fin. l. si filio 22 §. 1.o et ult.
ff. quando dies leg. D. l. aliquando 107. l. conditiones 99
ff. de condi. et demonst.

22 Deinde quoad secundam difficulta-
tem dicendum e. rationem propositam in D. § a patre vers. l[ui]?
idoneam sufficientem q. intra terminos eius textus, ut quamuis
fideicom.issum illud proprie conditionale n' fuerit, tamen

Ex eo solo q. sub conditione tacita, si hereditas pupilli ad substitutum pervenerit relictum e recte ratiocinatur, sulia. probetq. n esse compellendum substitutum vivo pupillo. hereditatem patris adire, nimirum q.a conditio illa saltem mora et dilatione induxit facitq. ut fideicommissum quamvis purum, seu n conditionale censeatur tamen dilatum in diem incertum mortis pupilli, neq. incipiat nisi ex die conditionis et casu illo substitutionis pupill. ut de ea diximus sup.a n. 12. in fin. plane n solum in fideicom. proprie conditionalibus sed etiam in relictis ex die incerto, vel conditione ratio et reg. antiqui iuris fuit, nisi dies in gratiam heredis expressus sit L. post mortem se c. de fideicom. quam ita exponit noster D. Ioannes de la rea 1.o tom. decis. granatensium cap. 50 n. 47. et decis. 15. n. 8. et 10. n posse ante diem vel conditionem restitui, et ideo, neq. interim cōpelli heredem adire. l. sed et si ante 10 ff. ad SC. Trebell. quam reg. quamvis cessaret in relictis in diem certum, l. 1. ff. sed et quotiens q. L. recusare 6. § tit. L. cogi 16. § cum quidam 7. ff. eodem tit. quibus conciliandis cum D. L. sed si ante 10, ita distinguit post alios Donell. lib. 7. commentariorum cap. 10. et praeterea limitata sit ea regula in fideicommissis conditionalibus vel ex die incerto, relictis quando agitur de cōpellendo herede, ut adeat, eam ipsam hereditatem, quam restituturus e, ad quos terminos pertinet Antoninipii constitutio in D. L. apud 11. §. tit. D. L. ille 13. D. L. sicui parte 31 ad SC. Trebell. iunctis traditis ab Ant.o Fabro lib. 18 coniect. cap. 7. cum sequent. permansit tamen indelibata ea reg. neq. propter fideicommissum unius hereditatis relictum ex die incerto vel conditione

Compensatam ante Diem vel conditionem adire aliam hereditatem de qua rogatus non est ut in D. § a patre ibi ideo non cogitur substitutus adire hereditatem Patris ante conditionem Mortis pupilli sub qua fideicommissum hered. pupill. relictum est ut sentit itti gerius ad Donell. D. lib. 7. cap. 22. litera L, atque eo modo accepta rectissima est Iulia. ratio in D. vers. 1am. quamquam et in casu quo sine conditione et dilatione illa relictum fideicommissum proponeretur, alia ratione in vers. deinde confirmat et veluti muniat Iulia. suo et oratorio more, ut in l. si sine 22. § quod si procurator per Iudicem ff. rata rem haberi, ibi Cuiacius lib. 56 ff. Iulia.

23 Leviores sane ad rem opere et explicationis sunt adducti a assertione nostra et pro communi sup.a nostra textus alioquin difficiles in l. cohaeredi 41 § cohaeres 6. Gotth. l. 5. § id quod ex substitutione 13. l. in ratione 11. § quod vulgo infin. ff. ad leg. Falcidiam, in quibus institutus 1° gradu et substitutus vulgariter, cohaeredi, aut pupillariter filio impuberi comparatur instituto ex parte pure, ex parte sub conditione, et in D. § cohaeres 6. vers. non idem significatur pupill. substitutus qui non est 1° gradu a patre institutus, est plane institutus sub conditione et in D. § quod vulgo infin. legata relicta in tabulis pupill. intelligit relicta in patris tab. sub conditione, sed quamquam hi precipue loci et prae ceteris contextus D. § quod vulgo deceperit vulgares interpretes et praeter laudatos D. n. 10. Duarenum ad Iunctos cap. 10 Costam in Cap. si pater l. p. verbo si decederet n. 10. et 11 de testam. lib. 6. Belonium de iure accrescendi cap. 7. quaest. 41 n. 26. ut pro explorato haberent substitutiones esse conditionales, tamen expedite respondetur quod in his locis non probari

quim.

quis pupillis contrarium obrendi dicitur de instituto eodem que
substituto esse eum similem instituto ex parte pure, ex parte sub condici-
one D. § coheres, D. § idemque ex subst. et de substituto qui est
2° gradu institutus non dicitur plane et simpliciter esse institutum sed sub
conditione, sed plane quasi D. § coheres vers. videri et legata
tabulis pupill. intelligi relicta primis quasi sub conditione
D. § q. vulgo § infin. Constat autem similem non esse idem § inter
eas institutionem de vulg. iunctis notatis in L. q. Neruia Bar
ff. de posit. et voce quasi esse nota improprietatis L. idte pupi
14 § ult. ff. de usucap. et similitudine improprietatem q. cum
non possit agnosci in parte in qua pure institutus est qua id non improprie
sed vere dicitur. agnoscenda necessario esse in parte in qua qui substitutus
est comparatur instituto sub conditione D. § coheres. D. § idque ad
ex substitutione. Plane similitudo et comparatio eo pertinent
ut quemadmodum in uno instituto ex parte pure, ex parte sub condi-
cione, quamvis una pars legatis exausta, vel onerata, et alia
integra sit, tamen portiones miscentur confunduntur et contri-
buuntur, et utriusque simul partis quantitas attenditur, ut respectu
utriusque falcidia quartam deducat D. L. in ratione 11 § quaesitum
vers. et alia, L. q. fundum 87 § situ ex parte vers. legat. ff. ad
L. falcidiam et contributio portionum quoad falcidiam in inst-
ituto ex parte eodem q. substituto in alia parte vel in tutela cassum
cuicumque coheredi ut in D. § idque ex subst. D. L. q. fundum 87
§ q. filium 4 in princ. vel pupillariter coheredi filio impuberi
ubi contributio etiam fit portionum si legata ab eodem instituto
et substituto tam primis, quam secundis tab. relicta sint, D.
§ coheres in princ. quamvis diversum sit si a solo pupillo -

Leg.

Legata relicta proponantr. iuxta textu in D. L. q. pupillus § q. filius Heres sit Hero, atq. sit cōponendus exponendus q. cum D. §. Coheres b. vel denique in alio nō cō Herede et substituto pupillaxitr. in quo similiter contribuuntr. Legata a pupillo et substituto relicta quia quaqui substitutio salte respectu Hereditatis qua deffert nō paternum sed pupillare testamentum sit, L. Pap. 8. §. sed nec impuberis ff. de inoffic. §. igitr. 2.º institutionum de pupillari subst. et legata à substituto diversis tab. neque pupillaribus relinquantr. et ideo inter ea, et relicta ttt.º paterno ius contributionis cessare videretr. sicut ius coniunctionis, et accrescendi cessat intr. legatarios ex diversis tttis L. si sub conditione 10. ff. quibus modis ususfructus amittatr. Tamen cum pupillare et paternum ttum ex uno eodem q. iudicio patris consistant. D. §. igitr. 2.º substitutio, et relicta a substituto in secundis tab. intelliguntr. facta et relicta primis paternis tab. salte quasi sub conditione illa tacita. si impubes decesserit, et ideo contributioni, et iuri accrescendi locus est perinde ac intr. relicta ttt.º patris pure et sub alia conditione. D. § coheres 6 vers. nidem usque ad finem D. §. q. vulgo nō in fin. L in duplicibus 80 ff. ad L. falc. quibus simul cum D. §. idq. ex substitutione intelligendis adi et audi pro multis Unum Nostrum Valencia in ob.º Illustrium Trac. 1.º Cap. 6. et 7. n. 5. et 21 cum sequent. Neq.

24 Neque ad rem magis pertinet obiectio altera, quam pro comuni expendimus sup.ª n. 10. ex L. si ex pluribus q. ff. de suis et legi. L. sed si plures 10. L. Lucius 45. § ttt. L. q habebat 47 hoc tt.º quia vere et breviter respondetr in eis Locis Heredi statum ex substitutione nō transmitti ad Heredem substituti

n qa substitutio sit institutio conditionalis, ut inepte im-
periteq. inde colligunt. Sed qa hereditas n adita ex omni
nusne data et delata sit n transmittitur. l. vn. § in novissim
C. de caduc. toll. illud tandem contra assertionem nostram pertinaci-
ganter captum n insubtilitur. Obijci potest q. quamvis pupill. sub-
stitu. n faciant conditionalem verba illa si impubes decesserit
qa tacite insunt, tamen conditionalem efficere debent verba illa
si heres erit quae illis si impubes decesserit praeponi et coniungi
potent in formula pupill. substitu. ut in nostra l. 2. § institu-
ta, hoc iure § hoctenus principio institutionis et pupillaris
subst. et tangi debent etiam potest ea conditione seu qualitate
ut filius heres sit, intelligi necessario et tacite ex natura
pupill. substi., tu quia filio exheredato in quo neq. intelligi-
tur, neq. exprimitur, ut pote in eo inepta, et exheredationi contra-
ria conditio illa si heres erit, tamen sine ea recte pupil-
lariter substituitur, ut in nostra l. 1. § substituere 2. l.
sed si plures 10. § ad substitutos hoctenus tu etiam quia et in
substitutione pupill. filij instituti omittitur saepe ea formula
conditio q. si heres erit, ut in l. 2. § sed si q. 5. l. q. liberis
8. l. si ita 21. l. q. plures 38. § 1. et 2. l. cohered. 41. § ult.
cum l. sequent. l. ex facto 43. § item hoctenus l. si ita 8. § q.
filio ff. de bon. poss. secundum tab. l. ult. § q. de iure codicil-
laris libert. Caius lib. 2. institu. tt. 7. § pupillaris 8.
et q. magis e quamvis filius heres patris n sit sed hereditatem absti-
neat tamen, eo postea impubere mortuo substitutioni pupill. et
substitutus locus est, l. si pater e multis 2. 8. ff. de excus. aut.
tut. ut l. Iuli. 42. ff. de adq. hered. cum bis rationibus
verba illa si heres erit nec est ei mostanti a pupill. substitu.

Probat et supponit Bart. in l. 2 n° 27 Socti.° et exeisdem ra-
tionib., et Bart. suppositione fatendum videtur verba illa
talia quando exprimuntur, cum exprimantur voluntarie, neque
insint ex naa, aut substantia pupill. subst. efficere eam
conditionalem.

25 Visa potius quam vitata haec difficultas imo nec visa
explicanda enim via Ant.° Fabro de Erro. pragm. Decade 52
Erro. 9. ex n° 55. et Erro. 10. n° 2. et 7, et q. sine mode. tiq
grande pro veritate contra preceptorem dicere liceat) post falsum
venetando preceptori nostro Pichardo ad Inst. tit. cap. 4
n° 53. et cap. 19. n° 51. q utpote aliud agentes Molientes que
movent quidem difficultatem, sed inexplicatam relinquunt, et ratione
non reddita supponunt verba si heres erit non esse de substantia
substitutionis pupill. et tamen conditionem non facere, quae inter se
pugnantia sunt qa conditio quae de substantia actus non est
si sub forma conditionis exprimitur inducit conditionem talem
ut specifice impleri debeat, ut ex l. 9 heredi 44 iuncta l. con-
ditiones 99. ff. de condi. et demonst. argumentatur in pro-
posito contra Bart. Lason, neq. ipse tamen nodum dissoluens
in d. l. 2. n. 27. vers. postremo adverte Socti.° eni quamquam qua-
vis difficultati eludendae dici posset, ideo verba si heres erit
conditionem non inducere qa non ita, sunt verba test.ris pupill. et pupilli
q de se in tertia p.a non loquitur, quam patris profitentis se sub-
stituere filio, eo voto ut sibi heres sit, ut ad rem fere sentit fa-
ber d. err. 9. n. 18. et 25. et in verbis si impubes decesserit
tradidimus sup.a n. 12. tamen si difficultas non eludenda, sed
elidenda penitus e observasse oportebit verba et conditionem

si heres exit quoque in eo exheredato non sint de pupillari
pupill: subst. et facto gimo inepta et contraria, quia in exheredatis
patri heres sit cum heres esse non possit nisi paterno test.to destitutus
aut heres, sed substitutio corruet nisi pro parte test.is rescindatur L. Pap. & § sed nec impuberis in fin. ff. de inoffic.
tamen in substitutione pupill. filij non exheredati
et sub hac conditione si heres sit, quia substitutio talis
non potest. Nam cum substitutus pupill. sit test.is ex quo hereditas
pupilli defertur. D. § sed nec impuberis, § igitur institutionum
de pupill. subst. et non possit substitui pupillariter nisi filijs, aut
nepotibus et alijs liberis qui in potestate substituentis sint, et eo mortuo
in alterius potestate non sint decasuri, d. § 2. L. coheredi § 1 § cum
testat. consequens est non posse substitui nisi illis liberis qui
testatore moriente patrisfamilias, et sui heredes futuri erunt,
utpote a patre non praeteriti, nam si praeteriti essent, recidunt in patris
potestatem atque ita substitutio inutilis fiet d. L. 2 vers. nepotibus. Unde etiam constat substitutionem factam liberis non exheredatis
consistere non posse, nisi illi patri heredes fuerint. Nam si praeteriti
sint test.is simulque substitutio, aut nullum erit filio nato
praeterito, aut rumpetur agnatione postumi, vel quasi agnatione nepotis praeteriti, d. L. 2 vers. nepotibus L. inter 30. ff.
de liberis et post. § postumi cum § sequent. institut. de exheredatione lib. Quod diversum est in substitutione exheredato
facta, quae valere potest etiam si pupillus patri heres non extitit,
quia exheredatus test.um paternum ex quo substitutio pendet
neque nullum facit, neque rumpit, neque per querelam rescindit
nisi de inoffic. agat, et obtineat, ut putauit ...

bon. poss. 3 tab. Si vero instituti sint, et vivo testatore decesserint, erit etiam substitutio inutilis quia vivo patre in eius potestate sunt decedunt. Atque ita utpote filii familias neque hereditatem neque heredem ex sese habere possunt. l. lex Cornelia 2 § vers. si vero hoc l. filiusfamilias 18 ff. ad leg. falcid. Denique si instituti vel uno momento parenti super vixerint necesse est eos utpote ab alio non processos statim ipso iure suos heredes existere. l. in suis 11 ff. de lib. et post. l. in suis 14 ff. de suis et legitimis.

26 Quare ut iam concludamus cum in substitutio liberis non exheredatis sive institutis facta valere possit, et casu quo valitura est, tacite in sit et necessario existitura sit illa conditio, si heredes fuerint, apparet etiam ex ea etiam si exprimatur non fieri substitutionem filiis institutis conditionalem non magis quam ex illa conditione si impubes decesserit ex regula legis conditiones quae ff. de condit. et demonst. Apparet etiam inde evenire, ut quamvis filius patris hereditate se abstineat tamen pupill. substitutioni et substituto locus sit, l. pater familias 2 § 1 ff. de rebus auct. iud. possid. l. in iul. 42 ff. de adquir. hered. non quia conditio si heres erit nec erit de substantia pupill. substit. factae filio instituto, ut perperam Bart. et alii inferebant sed quoniam ea conditio etiam si exprimatur impleta necessario et omnino fuit pupillo suo herede existente cum heres semel fuerit, et iure civili maneat etiam si postea abstineat. l. cum quasi 3 § quod si ff. de fideicom. libert. dicimusque, et in substitutione pupilla exet conditione eam sic accipi ut in effectu heres esse maneat neque abstineat cum ad reliquas aliquis relicta

conservanda suum heredem extitisse sufficiat etiam si postea abs-
tineat D. L. cum quasi 30. § sed etsi suus ro ff. de fideicom. liberta.
L. sciendum 32. ff. de man. testam.^to L. ita tamen 27 § si pater 3°
ff. ad SC trebell. Nec presumendum sit, patrem, q. exheredato filio
in casum quo ipse neque ipso iure neque effectu heres futurus esset,
substituit, noluisse substituere instituto in casum, quo ipso iure
heres e et permanet quamvis abstineat: sed potius conditionem si
heres erit sic interpretari opportet ex presumpta voluntate testan-
tis ut substitutio eo casu magis conservetur, quam intercidat
arg.^o ex L. quoties 12. ff. de reb. dub. iuncta L. in conditionibus
19. ff. de conditio. et demonstr. quemadmodum ex eadem ratione
in contrarium versat conditionem si heres non erit in subst. vulg.
facta suo heredi sic interpretamur si heres iure et effectu
non erit nempe ut si abstinuerit, qa effectu heres non manet admit-
tatur substitutus atque ita substitutio eo casu valeat potius
quam pereat L. ex contractu 44. ff. de re iudi. L. est Pretor
7. § sed qd. Pap. ff. de min. illud tandem notamus conditionem
hanc si heres erit omitti regulariter a consultis in formula
simplicis pupill. subst. quamvis exprimatur illa si impubes
decesserit, ut in D. L. qd liberis § Gotth. cum Lauxat supra
n.º 24 in fin. nec proponi conditionem si heres erit nisi in
substit. duplici vulg. et pupill. simul facta ut in nostra L.
1. § 1. L. iam hoc iure 4 in fin. Gotth.^o principio institutionem
de pupill. ideirco scilicet quoniam conditio si impubes dece-
sserit pertinet proprie ad specialem formam pupill. subst. cuiusq.
filio facte vel instituto, vel exheredato, quam ex eo q. sit pupillo
et in casum quo pupillus sive impubes decesserit pupill. vocatur

Conditio autem si heres erit in subst. facta instituto n. tam a de eius forma proprie pertinet, quae ad supponendos terminos habiles, quos praecedere oportet, ut substitutio instituto facta valere possit in casum, quo postea impubes decedat, nec prout filius patri superviniat ei qui heres sit, ut sup.a prodiximus, et ideo haec conditio magis tacite supponitur, quam exprimitur nisi in formula duplicis subst. ubi verba si heres erit in pupill. exprimuntur ut opponantur verbis si heres non erit in vulg. ut in nostra l. 1. § 1. cum iam laudatis.

27 Maneat itaque ex iam longe petitis substitutiones omnes sua natura esse institutiones puras non conditionales et consequenter non ideo minus proprie institutionis appellatione comprehendi in deffinitione nostra et statutis aliisque dispositionibus ut resolvimus sup.a n.o 9. in fin. Plane omissa vulgari objectione de substitutione in leg. quae utique institutio non est, ut docuimus n. 6. nec tamen ideo inepta aut imperfecta deffinitio dec. 9 sola substitutione in hereditatibus de qua in nostro tit.o agitur definire voluit, ideoque eam quae in legatis fit ut alienam ab hoc tract. exclusit, ut cordate notat Duarenus ad hunc tit. cap. 1. Squilfordeguerun ad galliam lib. 8. tract. 6. quaest. 2 Gilgunius in rubrica n. 7. C. de impub. Iam quoad alteram partem deffinitionis vocemque secunda, loco differentiae positam per quam ab aliis institutionibus substitutio distinguitur ut exposita in primis sit et sententia deffinitionis in hac parte plenaque veriora ergo simul removeamus sciendum est substitutionem deffiniri institutionem secundam tum respectu veteris iuris, et moris, quo attento cum in tab. cera oblitis, sive ceratis testam. scribebantur stilo ferreo l. 1. ff. de bon. poss. secundum tab. l. 9. iuncto

19. ff. de bon: poss. contra tab. Sunedo. Ep. in trac. tt.º 20 § in tt.º 9. Luxit etiam Morisq. fuit ut in priore tt.º p.te seu pagina quam prima cera vocabant scriberetur primo vers. testamentoria, ut in l. Lucius 88. § ult. ff. de leg. 2.º et apud Suetonium in Nerone Cap. 17. Deinde in eadem prima cera vers. secundo heredis primi institutio, ut significat Horatius Lib. 2. Saty. 5. q. prima secundo cera velit versu, solus multive coheres, Sunedo § ante heredis 34 institutionum de leg. in secunda autem aut in teriore tt.º p.te seu pagina. quam secundam et imam, vel extremam ceram vocabant scribentur substituti, § 5. autem 3.º institutionum de pupill. subst. Caius lib. 2. institutionum tt.º 4. § pupill. Sunedo L. 2. § prius 4 Sectt.º atq. ita ab ordine isto vetere nominationis et scripturae substitutio recte dicta, institutio 2. et substituti heredes secundi, ut observant illius tranq. preter adductos sup.ª n. 8. in fin. Tiraquel. in trac. le mort. prima p.te Declarationem 9. n. 2. et ex eo n. Laudato in liberalitis transcribens Pereyra de nominatione emphyteutica, quest. 8. n. 14. Georgius Longus de annulis signatoriis Cap. 9. et 10. Ottomanus Lib. 4. Observ. Cap. 1. Brissonius Lib. 3. Selectarum Cap. 10. et de formulis Lib. 7. pag. mihi 661. illigerus ad Donell. Lib. 6. Cap. 25. Lit. f, Iuris et precipue quia quamvis postea apud Iuris consultos obtinuerit posse etiam prius nominari substitutum, quam institutum converso scripturae ordine dummodo sine intervallo, ut in l. si ita quis 28. ff. de hered. insti. L. 2. § si quis ita scripserit ff. de bon. poss. secundum tab. L. 1. § sed si quis 5 Sectt.º tamen ad hunc substitutio

Re 2ª institutio respectu ordinis succedendi et delationis here-
ditatis quæ. Supponimus vel ipsa hereditate seu successione her-
aliis. Ex eodem tamen iudicio testantis alteri instituto prius
quam substituto defferatur atque ita primus secundusque gradus sive
institutus, et substitutus quamvis non ex ordine scripturæ tamen
ex ordine delato a testatore successionis distinguimus, ut institu-
tus sit, cui primo et substitutus cui postquam alteri delata est
vel defferri potuit hereditas, lex testator dejecit. L. 2 § deferetur 4 cum §
sequenti ff. de bon. poss. secundum tab. docent Donell. d. lib. 6 cap.
25, et ad ttit C. de impub. n. 10. Phylippus Massinius ibidem
n. 90. Duar. ad Sunct. cap. 1. Cura. in nostra l. 1. et communiter
Iuniores alij.

28 Cui postremo supposito consequentes et consentaneæ sunt
tres illationes ex quibus cessabit totidem difficultates, quæ contra hanc
deffinitionem expendi solent. 1ª illatio e, ut quamvis in hac formu-
la Titius heres esto, Sempronius heres esto, sit attenta scripturæ
ordine Sempronij institutio secunda ipseque secundo loco institutus,
ut in similis specie scripturæ in L. g. solvendo 6 a ff. de hered.
insti. Nec tamen sit Sempronius substitutus. Quo vero tan-
quam manifestissimo deffinitione tenet Antonius Gomez
de substitutionib. in prin. n. 5. Polytus eodem trac in præludijs
n. 3. tamen dissolvitur, quia ex eo quod Sempronij institutio
in proposita formula non e secunda respectu ordinis succedendi
neque enim Sempº defertur hereditas post Titium sed cum eo
simul eodemque tempore, tanquam civiliter heredi pariterque 1º gradu
cum Titio sine pº instituto. D. L. 2. § defertur 4 cum § sequent.

L. si ita scriptus 8. ff. de bon. [illegible] secundis tab. [illegible] L. sigs. heredes 14. L. ita 57. §. 1°. L. quo loco 20. L. heredes 63. ff. de hered. inst. Secunda illatio est ut quamvis per subst. pupill. succedatur proprie et immediate pupillo cuius in hereditate et pupill. testam.to substitutus est primus institutus heres. antequam nemini, neque hereditas pupilli deferatur. L. sed si plures 10. §. ad substitutos Gottf. L. Pap. 20 [illegible] §. sed nec impub. ff. de inoff. et [illegible] acrius magis urget, quamvis pupillariter substituatur etiam exheredato [illegible] in cuius [illegible] pupillari, et hereditatem non solum est aliqua institutio que precedat substitutionem, sed quod est amplius [illegible] substitutus succedit in defectu ad cuius institutione cui [illegible] hereditas patris delata sit, cum delata non sit exheredato cui immediate, et proprie substitutus succedit. L. si [illegible] ex bonis 6. infra Gottf. [illegible] arg. a definitione [illegible] post alios Massinius in rubrica C. de impub. n.° 98. et [illegible] ibidem n.° 7. nullam probabilem huius difficultatis solutionem se vidisse fatetur. Tamen recte affirmatur [illegible] substitutionem [illegible] institutio, quam exheredato pupillo facta est secunda institutionem sive secundi gradus, ut vocatur in L. cum quidam 4 C. de necess. servis [illegible] quamvis duae et diversae sint hereditates patris, et pupilli tamen testam.tum pupill. et paternum quatenus ex [illegible] iudicio patris consist. unum pro uno [illegible] habentur. L. 2. §. prius 4. L. patris 20. L. qui plures 38. §. ult. Gottf. L. 2. §. illud 2. ff. de hered. vel act. vend. [illegible] igitur [illegible] institutionem de pupill. subst. Constat autem ex [illegible] prius hereditatem patris non solum deferri, sed et adiri oportere, quam deferatur hereditas pupilli [illegible] §. quinque Gottf. [illegible] institutionem heredis et delatione hereditatis patris priorem esse debere, institutione heredis

pupilli, et delatione hereditatis eiusdem et consequenter eo respectu ordinis succedendi et delationis ex eodem testamento. quae cum non in eadem hereditate ex institutione secunda, etiam substitutione ex eadem testamento, utpote quam praecedat semper institutio heredis paterni quamvis mors subrogetur substitutus in locum eius heredis, ut recte videtur insinuat Modestinus in nostra l. 1. in continuatione et substituere 2. cum seq. seguenti. Notat Squifordeguerius D. lib. 2. trac. 6. quaest. 2. et plures apud Intrigliolum de subst. centuria 1. quaest. 2. n. 1. s.

Tertia illatio est, eo casu quo pater miles sibi testamentum non fecit, et tamen pro impubere filio testatur, sicut ex privilegio militari potest, habere quidem testamentum pupilli, ut vocatur in D. l. 2. § quicquid hoc testamento l. in fraudem 15. § ult. ff. de test. mil. non tamen eo casu institutione heredis pupilli esse secundam institutionem quia nulla est institutio heredis paterni, quae prior sit, et ideo neque institutio heredis pupilli eo casu aut vocatur substitutio nisi quando a principio miles sibi heredem instituit qui postea non extitit l. miles 41. § ult. ff. de testamento mil. Post Polytum noster Picardus in rubrica instit. de vulg. n. 47. et ante eum Marianus Socinus in l. centurio 15. n. 9. hoc testamento nisi sicuti magis placeat etiam quo casu miles sibi non testatur dici substitutionem illam, quae fit pupillo saltem ea ratione, et respectu quia pater qui cum posset non testatur censetur tacite instituere filium pupillum cui hereditatem ab intestato relinquere arg. ex l. 3. l. conficiuntur 8. § l. ff. codicill. l. 1. § sciendum 6. ff. de inof. t. Notat post Socinum ibi sup. n. 11. illigerus ad Donell. lib. 6. cap. 28. lit. a, quem vis taliter alii apud Intrigliolum d. quaest. 2. ex n. 32. etc.

Ceterum quoad hoc ipsum quod nuper diximus substitutionem esse eam quae fit

a Milite impuberi filio facta, eo casu quo sibi quoque testatur simulque contra. Vanissima distinctio. Acc. obscurus valde est. Ubi locus in l. quaerebatur 19. § ult. ff. de test. mil. ubi cum miles haeredem unum usque ad certum tempus, et ex eo tempore alium instituisse proponatur, q. eo iure militari licet l. in fraudem 26. § miles, l. miles ita 41. ff. de test. militis, responsum est, secundum tunc haeredem legata a primo relicta debere. Unde et iterum ipse evincitur secundi huius institutionem quamvis posterioris instituti praecedat, et hoc non solum ordine scripturae sed etiam relationis et successionis secunda institutio sit, non tamen esse substitutionem, alioquin sic substitutus deberet legata a primo relicta tanquam a se repetita ex reg. legis licet 74. ff. de leg. 1°. l. si filio 61. ff. de leg. 2°. l. uni. § is ita C. de cad. toll. Sed missis interpretationibus Mantice de coniect. ultimarum voluntatum lib. 6. tit. 2. n. 17, Trentacinquii de subst. in pre fatione n. 7. Gilquinii in rubrica C. de impub. n. 9. et aliorum aliis, quas referunt et refutant Iason in d. l. licet 74. n. 27. et sequent. ff. de leg. 1°. Menochius de praesumptionibus lib. 4. praesump. 108. n. 43. Pichardus in rubrica instit. de vulgari ex n. 32. affirmandum inprimis est secundum illum haeredem ex tempore institutum in d. l. 19. § ult. nec esse coheredem primi quia non eodem tempore cum primo ad petendam haereditatis vocatur sed post primum, et tempus primi elapsum ex tempore sibi adsignato ad ipsam haereditatem. Deinde neque secundus ille heres est substitutus vulgaris, non enim in casum illud vulg. substitu. vocatur si primus heres non erit, quin potius l. repudiante aut ante adita haereditate mortuo ante tempus ex quo secundus institutus est, non se-

cundo, sed Leg. ab intest. hereditas defertur medio illo tempore D. L. Miles ita 41. ff. de test. Mil. Est itaque secundus ille heres, et dicitur substitutus militaris quoniam instituitur ex certo tempore in casum sive delate, sive etiam adquisite ante illud tempus vel ex test. vel heredibus ab intest. hereditatis unde et substitutus dicitur in D. L. Miles 41. quia substitutio militaris vocari solet ea per quam miles ex privilegio militari, directo substituit puberi heredi in casum adquisite iam hereditatis L. Centurio 15. vocatum L. Militer 5. ffs. de test. mil. L. intestamento 6. in fin. C. eodem titulo.

30 Plane ex propositis iam apparet cur secundus heres in D. L. 19. § ult. non prestet legata relicta a primo tanquam a se repetita, nimirum quoniam in primis ut diximus coheres primi non est: et quamvis substitutus sit tamen quia fortasse in hac re certum magis, quam scitum est, ratio et reg. D. L. Licet 74 de leg. primo scilicet ut legata relicta ab instituto debeantur tanquam repetita a substituto non pertinet nisi ad coherede cui ex iure accrescendi, vel substitutum vulg. cui ex subst. portio prioris non adquisita defertur. et in quibus quoniam legata a priore coherede vel ab instituto quia heres non extitit deberi non ceperunt. L. 1. § fin. ffs. ut in poss. legat. necessario et ipsis fuit tacita repetitio rescripto presumpta ut ex eius ll. obligatio eorum legatorum incipiat in persona illius qui tanquam substitutus vel coheres prestat L. 5. si filio 6. § fin. tit. ffs. de leg. 2°. Si non iuxta 4. C. ad S.C. Trebel. non tamen repetitionis tacite ipsis et reg. pertinet ad substitutum in secundum casum, scilicet adquisite priori hereditatis qualis est pupil. substitutus quocumque tunc testator supponat fore ut ante quam substitutionis casus

Existat, legata a priore debeantur per adquisitionem hereditatis
q. heres institutus. Et oblig. que ex quasi contrac. n' est presu-
menda, utpote in eo casu neque necessaria neq. utilis repetitio
facita in substituto, ut ex sua persona debeat, que iam a priore
debita supponuntur et ideo substitutus pupill. legata a pupillo
relicta si pupillus patri suo effectu heres extiterit, et se immiscuerit,
prestat tanquam eis alienum sive tanquam a pupillo debita et ex perso-
na pupilli cuius ipse heres est. l. in ratione 11 § 9. licet 8. infin. ff.
ad l. falc. l. 1. C. de exec. aut. iudicii poss. n' tanquam a se repetita
sive ex persona sua etiam si expresse repetita sint, ut plerunque
repetebantur. l. servo 113. § si pater. l. si quis a filio 32. l. si fundum
81. § si paterfam. 1. ff. de leg. 1°. l. lucius 88. § in servuerit 7. ff.
de leg. 2. nisi quando ex persona pupilli valere aut deberi
legata non potuerunt veluti cum pupillus patris hereditate se ab-
stinuit, quo casu leg. obligatio n' incipit in persona pupill. l.
si filius 12. infin. Bocc. l. 1. § ult. ff. ut in poss. leg. l. 3. § ult.
cum l. sequent. ff. quibus ex caus. in poss. eatur. Vel quando ex-
heredatus pupill. fuit, quo casu ab eo legari n' poterat, quamvis a sub-
stituto eius posset et si idem a patre institutus fuit l. in ratione 11.
§ ult. ff. ad l. falc. Quibus et similibus casibus prestat substitu-
tus ex persona sua legata a pupillo nominatim relicta
si ante expresse repetita sint et ex vi repetitionis expresse
si autem sine ea iuxta textum sic intelligendum in d. legata 19
§ 1° lucius d. l. si quis a filio 32. l. sicut 52 § ult. cum l. sequent. d. l.
servo 113. § si pater cum § sequent. ff. de leg. 1°. l. ult. ff. de fideicom.
Missarij lib. Secundum quem cum constet iam repetitionem facitam ex
relicto de quo in d. l. licet 79 n' pertinere ad substitutum q...

pupill. sicut Neg. ad Exemplare, aut quasi pupillaris in casu adqui-
sito aprione Hereditatis, ut iudiciose agnovit post Bart. Iason
in D. L. licet 74 n. 57. Menochius D. lib. 4 presumptione
108. ex n. 38. Et substitutus pupill. legata a pupillo relicta
non prestare ex vi repetitionis tacite sed vel tanquam debita a pupillo
q. se immiscendo debere cepit, et ad cuius pupilli debita Substitutus
tanquam eius Heres tenetur, vel ex vi repetitionis expresse quando
pupillus non debuit qa abstinuit, aut qa ab eo inutiliter legatum
fuerat, ut in D. L. legata 19. §. 1. Consequens e secundum illum
Herede substitutum q. Militare in casu adquisite primo
aut Heredibus ab intestato Hereditatis de quo in D. L. quanebat 19
§. ult. non debere legata a 1. relicta Neq. ex vi repetitionis
tacite qa non e co heres primi, aut substitutus vulg. in quo illa
obtinet, Neq. tanquam debita a 1. Herede qa secundus non primi
heres, ut substitutus pupilli, et quamvis primus repudiet, non secundus
sed Heredes ab intestato intestati succedunt, Denique neq. ex vi
repetitionis expresse quae non presumitur, sive proponitur. facta
in D. L. 19. § ult. et ideo ibi CS. ut secundus legatis teneatur
requirit, ut tale fuisse Militis voluntate, probetur. hoc est,
ut repetitio expresse facta sit, ut explicant quamvis plerique
ex traditis non observent (Duarenus ad Tunictum. Cap. 1. ver.
superius. Menochius D. presumpt. 108. ex n. 54

n. 31. Postremo
contra hanc Acc. deffinitionis expendi potest institutione
postumi ex formula Galli Aquillij relata in L. Gallus
29. ff. de lib. et post. qua inspectu apparet ibi institutionem
filij ex recepta, et certa sententia Acc. in D. L. Gallus 29.

Verbo posse exprimi, et expresse facta, quia ipse reperitur
et exprimitur, in quo omnibus l. 2. D. l. Cadus. Atque ita
institutione filij l. 3 et primi gradus esse, et Nepotis institutione
Secunda, et Secundi gradus, non solum ordine Scripturae, sed etiam
Delationis Hereditatis ex voluntate defuncti, qui primo gradu
hereditatem filio detulit, et Secundo atque in filij defectu Nepoti.
idque aperte deducitur ex l. 6. cum in tit. 37. ff. de hered. institu.
Ubi in eadem formula Aquiliana institutionis filij, et Nepotis
Scriptum esse duos gradus heredum esse, et si filius Nepoti substitu-
tus sit, esse substitutum non in primum, sed in secundum gradum
Et nullo casu utrumque scilicet filium et Nepotem ad hereditatem
tem admitti. quae propositiones nempe distinctio graduum, et ut
simul non admittantur, sive concurrant, non conveniunt, nisi
institutis et substitutis, ut in Glossa l. 1. in principio §.
quandiu 69. ff. de adqui. hered. Eisque rationibus nepo-
tem in formula Galli esse vulgariter substitutum filio docent
post Acc. communiter antiquiores Classici, quos refert, et
sequitur Iason n. 28. gl. quoniam 30. et copiose Massinius
in d. l. Gallus ex n. 497. Noster Pichardus in Rubrica
institu. de vulg. n. 17. in fin. Et tamen e contrario verius
omnino est Nepotem in ista formula non esse substitutum, sed insti-
tutum, primo quia id evincit repetitum saepius in Nepote
verbum instituti in d. l. Gallus 29. in principio § si posse
institui, et in § 1. § et q. si tantum § cum tribus sequentibus § in
omnibus 10. § et videtur 12. cum duobus sequentibus de lib.
et post. l. si Mater 33. Secundo quia Sicilianus in d. l. cum
in tit. 37. ff. de hered. insti. scribit Nepotem ex formula

Galli instituto si ei Filius Substitutus sit ee Substitutum in Secundu Gradu, et Fu si ipse Nepos Substitutus foret Filio atq. ita Secundo gradu institutu n possit dici Filiu Nepoti Substitutu ee Secundo gradu sed Ulteriori scilicet 3° ut in Nostra L. 1. in prin. C 3° q^a in alienis et otiosa fuisset insig- nis illa Galli formula, et Cautio anxie et acute a illo Ex- cogitata et introducta et a Sequuta in D. L. Gallus 29. Afri- Canus in D. L. si mater 33. § 1° Laudata et Comendata ad institutione Nepotis, si ea formula n contineret Nisi Substi. Vulg. loq. Remedio Subst. Vulg. Notissimu etante Gallu introducte et Recepte, ut suo Loco ostendemus provi- Deri posset Institutioni Nepotis.

N. 32 4° Tande, n ee Vulgarite Substitutu Nepote in Galli formula demonstratr. Ex eo q^a Conditio illa si primus Heres n erit in Subst. Vulg. Supponit ea fieri salte ex Voluntate Testantis in eu Casu atq primus Heres esse noluerit, vel n potuerit. L. 3. C. de Hered. inst. et consequentr. n solu in casu quo institutus Heres ee n potuerit, quia Vivo testatore et proinde ante delata sibi Hereditate Mortuus fuit, ut in L. Cu ex filio 39. § Ult. Gotth°. Sed et Regulariter in Casu quo Hereditas delata instituto sit, qua Fu ipse adire nolit, aut n possit cui de- lationi et Facultati adeundi aut Repudiandi n nisi post Morte Testantis Locus e. L. 9. Repudiantis § 4. ff. de adq. Hered. atq. ita Substitutio fit, ut etia post delata institu- to Hereditate, si ille Heres n sit adimata Substitutus. D. L. quandiu 69. ff. de adq. Hered. idq. sic supponitr ut

ut possibile saltem ex voluntate testantis in substit. vulg. quamquam inter duo possibile iure non sit l. Cum facto 43 § Lucius ... Hec autem suppositio repugnat inprimis voluntati avi in institutione Nepotis iuxta formulam Galli in qua cum Nepos non nisi in casum quo filius vivo patre moriatur institutus sit, nunquam instituitur in casum quo hereditas delata filio sit, quia eo ipso quod supponatur filio delata avi hereditas supponitur filium vivo avo mortuum non fuisse sed supervixisse atque ita casum institutionis Nepotis defecisse. Repugnat etiam ea suppositio principijs iuris in specie formulae Galli in qua si semel filio instituto delata hereditas avi sit quod ut diximus non nisi filius avo superviuat contingit impossibile est ut postea admittatur Nepos utpote alienus postumus non suus quia pater cum tempore mortis avi praecessit. l. ... filio ... verbo ... agnascendo ... institutio Nepto non est. itaque Nepotis institutio in formula Galli substit. vulg. Neque per hanc potuit institutioni Nepotis provideri, cum substitutio supponat saltem ex voluntate defuncti delatione in instituto ante admissionem substituti quod in specie Galli et voluntati et iuri contrarium est. quibus argumentis ita contra Acc. et Glossam docent Alci. Duaren. Gomez. Cuia. ... Faber ... Boerius et alij quibus novissime ex nostris subscripserunt Pichardus ad ... cap. 7. n.º 30, et in ... Gallus in prin. n.º 187 Valencia lib. 3. illustrium ad ... delib. et possi. tract. 4. cap. 3. n.º 6. et 7 ... quenus lib. 3. tract. 17. quaest. ... de partu cap. 2.º § 1. n.º 281. Ergo ut eam contra substitutionis definitionem

Arg.o 3 Claudamur datur in Galli formula institutio secunda quae n'e Substitutio ....

33 Proposita difficultate ut breviter explicemus supposita et retenta ut veriori sententia illa quae iam firmavimus scilicet Nepotem in formula Galli n'ee substitutum, Respondemus ad contrariae sententiae Nostrae quae desenitione impugnantes Arg.o 3. ex D. L. cum intt.o 37. ff. de Here. inst. ibi ex Vocari duos gradus institutionis filii et Nepotis, Neque Huius institutionem ee secundam eo sensu, quasi filius primus gradus et institutio, et Nepotis secundus sit respectu ordinis successionis vel delationis Hereditatis, itaut filio tamquam instituto defferatur Hereditas 1.o gradu, et deinde 2.o post delationem filii defferatur Nepoti tamquam substituto; quo sensu gradus in hoc tractatu distinguit, et substitutionem desfiniri secundam institutionem Dosuimus sup.a n.o 21. Itaque in formula Galli nullo cassu, Neque ex voluntate defuncti Neque ex iure deffertur Nepoti Hereditas post delationem aut successionem filii. quippe si filius patri supervivat, Nepos Neque ex voluntate defuncti utpote deficiente conditione ex qua institutus e' vocatur: Neque iure admitti potest utpote alienus postimus et a filia tempore Morbi avi procesus. Si vero filius vivo avo Moriatur vocatur: et admittitur Nepos 1.o gradu delationis, et successionis quia in eius cassu filio Neque delata Hereditas ex voluntate avi (quia in cassu quo filius premortuus quoniam ei defferi non posse Hereditatem suam videbat, detulit eam Nepoti) Neque in eum cassu iure defferri potuit utpote quae vivo avo Hereditas non erat. Vocat itaque illi in D. L. cum intt.o 37. duos gradus institutionis

filij et Nepotis, ut distinguat ac e heredibus uno eodemque gradu institutis qui simul ad hereditatem admitti et concurrere possunt et solent, quod in filio et nepote impossibile est quoniam si filius patri superstes sit, solus ille heres est exclusis nepote: et e contra si filius premoriatur admittitur solus nepos atque ita nullo casu in hereditate concurrunt: Et consequenter ex his institutionibus duo gradus constitui dicuntur quia quamvis quoad delationem et successionem nullus secundus sit, sed uterque suo casu et tempore primus, tamen attento ordine scripturae et temporis utriusque casus ante delationem filij gradus tempore, et casu primus est et nepotis secundus. Unde etiam Italianus infert substitutionem datam nepoti etiam si nepos mortuus vel non natus sit, tamen filio herede existente non posse simul cum filio admitti quia non in primum gradum quo filius erat, sed substitutus est in secundum scilicet vocationis nepotis qui ipse simul cum filio non admitteretur, ut pote ... 60 heres, eaque decidendi ratio fuit in dicta lege in ... et in l. si mater 33. § 1. hoc titulo ut expendunt alia explicantes Faber. Libro conject. cap. 11 ad finem. Sequitur sequimur ad Fabrum libro 3. ... 17. num. 1.

Substitutionis nominis notationi, et rei deffinitioni eiusque expositioni succedebat origo sive causa et ratio introductionis substitutionem, quam tamen ... quia non pauca electa et ignota simulque effectu et usu mutuae, sive reciprocae substitutionis quam vulgo vocant continet dimittimus nunc magis quam ... proprio, et sequenti commentario separatim tractandam. Restat itaque iam solum ex propositis in fronte huius commentarij non omittenda inspectio de speciebus substitutionum, inquam 34

inprimis Supponimus Placuisse hactenus Multis Summam primam quod divisionem Substitutionum in duas Species fieri debere, scilicet in Directam, qua Successor recta via sine illa instituti restitutione aut ministerio defferat Substituto Hereditatem Existente Casu Substitutionis, et in obliquam seu fideicommissariam, per quam instituti fideicommittitur ut Hereditatem restituat alteri quod ab illo capiat lige Subrogatur seu substituitur. a.io. Ex quo per et ult. instit. de sing. rebus per fideicom. relictis Etiam divisionem probat proponit quod Regia Lex 1.a tit. 5. part. 6 et Veluti confirmat mentio directe Substitutionis, que inepta foret si n esset alia Substitutio obliqua, in l. post aditam 15. C. de impub., L. centurio 15. Hoc tit. confirmat etiam usus Iuris autorum, et pre ceteris Pap. proprietatis verborum retinentissimi, quod fideicommissariam vocat absolute et simpliciter substitutionem in L. Coheredi 41. § quod si heredes 2.o vulg. necaliud Hoc tit. L. Heredes Mei 57. § 1.o et 2.o ff. ad SC. Treb. et repetite Iustinianus in L. generaliter 6. § cum autem C. de inst. et Subst. iuncta L. cum avus 102 ff. de cond. et demonstrationibus. Conducunt etiam textus in Cap. si pater de testis Lib. 6. L. 27 in Fauni, quae extat in L.i. L. tit. 6. Lib. 5. compilationis conducunt ad rem textus in L. cum proponas 26. C. de pactis L. Un. § inprimo et § prosecundo C. de Cad. toll. L. quae rehabitu 19. ff. de test. Mili. L. Publius 26. § ult. ff. de cond. et demons. L. Scevola 76. ff. ad SC. Treb. cum similibus multis ex quibus Lam divisionem Substitutionis in directam et obliquam deducunt post Acc. Bart. Alberic. in Rubrica nostra, Donellus in lib. 6. coment. Cap. 23. et preter Congestos a Gilligero ibidem

Litera F. Cum pluribus [illegible] de subst. L. pr. quest.
2a. n.° 3.° Gilguerius in rubrica C. de impuberum n.° [illegible]
sequent. Castillo lib. 2. controversiarum cap. [illegible]
vel fideicommissaria esse propriam speciem. substitutionis [illegible]
[illegible] relatam, arg. quod substitutionum verborum [illegible]
[illegible] inter directa et precaria ut in L. 4. [illegible] [illegible]
2.a subst.° docent constanter post Alexandrum n.° 3.° in
[illegible] Bart. n.° 4. [illegible] alios in L. centurio 19. subst.°
et praeter laudatos [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] cap. 13. littera F. Gilguerio D. n.° [illegible] [illegible]
[illegible] ad Guinti [illegible] [illegible] Frantiscinguius de subst. [illegible]
[illegible] [illegible] ex n. 24. [illegible] eodem trac. centuria 2.
quest. 7. et 8. ex n.° 13. et centuria 3. quest. 35. [illegible]
[illegible] [illegible] in rubrica [illegible] ex n.° 53. [illegible]
[illegible] Sed e contrario 35
Certius et receptius est divisione in directam et obliquam,
[illegible] ut sic dividatur. Substitutio [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] in trac. et [illegible], [illegible] ex propria
et stricta juris ratione, et eadem attenta fideicommissaria [illegible]
propriam speciem substitutionis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum substitutio [illegible] secundi [illegible]
[illegible] etiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de fideicom. [illegible]
Distinguantur [illegible] ut [illegible] disparatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2.° [illegible] [illegible] [illegible] ut fideicommissaria [illegible]
subst. cuius definitio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Species [illegible] [illegible] continetur. Accedit [illegible]

Commissariis et substitutis prout Pap. in l. tutores 3 o
§ sexto 3o ff. de adm. tuto. et a substitutione distingui
de commissariis [illegible] testatoris ut ea plane diversa cons-
tat ex § ult. instit. de pupill. subst. l. [illegible] § [illegible]
ff. ad SC. Trebell. l. ult. sed quia 3o [illegible] § sequentib. 6. 10.
[illegible] de leg. l. generaliter in principio et tota rubrica
C. de institut. et subst. et restitu. sub conditione factis
sicut et diversi et intervallo longo distanter sunt titulis
[illegible] in [illegible] et instituta. ubi de substitutionibus
agitur et ad SC. Trebell. sive de hereditatibus fideicom-
missariis. Quapropter hanc sententiam [illegible] post
Bart. Salicetum et Castrense, Decius in rubrica C. de
impub. no 2o [illegible] de substitutionibus in pre-
ludijs [illegible] no 25. faber lib. 15. Coniect. Cap. [illegible] de
erroribus decade 34 err. 2o et post Alcia. ferretum
Viglium Connanum, Barone, Goveanum et alios adnoscunt
[illegible] D. Cap. 23. [illegible] D. cap. 22.
no [illegible] ad [illegible] lib. 2o [illegible] 6. [illegible]
4. et 5. [illegible] in rubrica instit. de [illegible]
no 7. [illegible] Cap. 3. n. 4 Argumentis autem
in contrarium adductis facile respondetur, [illegible] commissaria
vocari substitutione et quidem ea improprie a Papiniano
in D. l. [illegible] § si [illegible] nec aliunde
sup.a [illegible] et [illegible] distingui ab [illegible]
post additam [illegible] de impub. [illegible] species [illegible]
generis [illegible] sed quia continentis sub nomine [illegible] sub-
stitutionis [illegible] nominis usurpatione pro quacumque sive
[illegible] de qua sup.a n. 1o et 2o et [illegible] plane [illegible] omnino

sive

Sive Equivocatio Nominis quaquis Sufficiat ut etiam fideicō-
missaria dicatur proprie Substitutio Maxime cum adiuncto
precarie vel fideicōmissi, ut in d. L. cum proponas 6. C. de
pactis d. L. heredes 57. §. ult. ff. ad SC. Trebell. cum aliis
sexcentis. Ideoq. et in statutis et similibus dispositionibus in
quibus Substitutionis mentio fit compre hendatur etiam fideicō-
missaria iuxta cōmunem stilum loquendi et cōmunem oppinionem
quam sequitur cum multis Massinius in rubrica C. de impub.
nº 530. et sequent: Non tamen sufficit ut sint species in quas
unum idemque genus dividatur, quia non minus inepta divisio esset, quam
si aquilam tanquam genus dividamus in species, quarum una sit
avis, alia constellatio celestis ad partem semptentrionalem Zo-
diaci, alia denique urbs Etrurie, aut Mauritanie, quoniam
hec et plura Equivoco nomine aquile continentur cum tamen
substantia, et specie omnino diversa sint. Quocirca similes
divisiones sumptas ex Equivocatione nominis in res sig-
nificatas improbant Dialectici, et post Aristotelem lib. 1º
de partibus animalium cap. 3º Rodulfus Agricola de inventio-
ne dialectica lib. 1º cap. 7. Ludovicus Vives de disciplinis
2º tomo lib. un. de explanatione essentiarum pag. mi 1509.
Itaque quoad suppositum illud de cōmuni substituendi verbo
ex d. L. 4. §. sed si alter 2º Gott. fieri facile satis ex
iam dictis de Equivocatione eius verbi sumendis pro expositione
d. §. sed si alter que tradidimus sup.ª nº 17.

Reiecta itaque superiore 36
divisione succedit alia receptissima inter Acc. Practicorumque qui
substitutiones directas de quibus nostra deffinitio et disputatio est
dividunt in quinque species, vulg. pupill. exemp. breviloquam

et Comp. Vulgaris è perqua in cassu quo institutus heres
n. erit substitutio fit, veluti si primus heres n. erit, secundus
heres esto. prin. institu. de vulg. et vulg. vocatr. qa. vulgo
sive passim et promiscue recepta è in quocunq. testatore et here-
de sicut eod. sensu vulgares actiones dicuntr quae magis receptae
et solemnes, L. 1. et 2. ff. de praescriptis verbis. Pupillaris est
per qua liberis impuberib. q. in parentis potestate sunt neq. eo
mortuo in alterius potestate sunt recasuri, substituit parens in
eu cassu quo ante pubertate sive q. id est in pupill. etate decesse-
rint. Unde et pupillaris hec substitutio dicitr cuius formula
et suma extat apud Caiu lib. 2. institutt. 4. § pupillaris 3.
L. 2. per tota L. q. liberis 8. cu similib. ss. Exemplaris sic
dicitr. ab Acc. et classicis, qa ad exemplu pupill. introducta fuit,
eaq. è per qua parentes substituunt liberis mentecaptis, furiosive
in eu cassu, quo sic mentecapti vel furiosi decesserint, ut in
§ qua ratione primo institu. de pupill. L. humanitatis 9. C.
de impub. L. ex facto 43. ss. breviloqua ab interpre-
tib. antiquioris et forensis classis sic nuncupatr. qa brevi
locutione plures substitutiones n. personarum quib. fiunt
distinctas comprehendit veluti quando duob. institutis testator
substituit his verbis, eosq. invice substituo, quo cassu si
uterq. institutus aut heres unus fuerit extraneus, aut pubes
inducitr. his verbis reciproca substitutio vulgaris in persona
utriusq. atq. ita duae vulgares, L. la. hoc iure 4. § sed si alter
2. L. coheredi 41. § 3. et § q. discretas. L. Lucius 45. in
prin. et § ult. ss. L. 2. L. quaquis 4. C. de impub. § et
plures 1. institu. de vulg. Si vero uterq. sit impubes et ex
liberis, quib. pupillariter substitui potest, inducitr superiorib.

Vulg. et pupill. in utrinsque persona. Atque dicitur Vulg. et Pupill. D. L. quamvis 4. L. in tit. 6. C. de Test. Mil. D. L. iam hoc iure 4. § . 5. Ubi et hac ratione hec substitutio vocatur reciproca quia in utrinsque persona vicissim, et reciproce fit, ita ut alter alteri substituatur. Unde et Mutua appellatur in L. cum proponebatur, 64. ff. de leg. 2°. Compendiosa est et dicitur quia sicut breviloqua brevi locutione plures substitutiones non personarum distinctas, ita hec compendio sermonis plures substitutiones temporibus divisas complectitur. Veluti quando pater Miles directis verbis substituit impuberi filio in casum, quo post vigintiquinque annos vel ulterius, quandocunque decesserit, quo casu ante pubertatem valet substitutio ut pupillaris, et post pubertatem ut Militaris directa ex privilegio Militari L. Centurio 15. hoc tit.

Sed quamvis ea divisio in quinque species Substitutionis Receptissima sit utilisque et idonea saltem doctrine gratia distinguendis diversis formulis Substitutionum, ideoque proponatur probeturque in L. 1. tit. 5. part. 6. tamen in disputando ex regula et ratione iuris verius omnino est substitutioni proprie et directe ita deffinite quator solas species esse Vulg. pupill. exempla. que quasi pupillaris rectius dicitur et Militare, que a milite fit ex privilegio Militari cuicunque heredi etiam in casum adquisite hereditatis, ut in L. milites 5. cum aliis. ff. de test. Mili. quamvis quasi pupillari, et Militari in Rubrica nostra non exprimantur quia illa parum usitata ante Iustin. L. humanitatis 9. C. de impub. Militaris autem pertinere potius visa est ad tit. de test. mili. Ceterum breviloqua et compendiosa non sunt species substitutionum re et substa. 37. et ult.

Diversæ ab illis quatuor quas proposuimus sed diversæ formæ et conceptiones verborum quæ continent illas ipsas substitutiones vulg. pupill. vel quasi, et militarem et ad eas referuntur. rediguntur. ut in exemplis breviloquis et compendiose supra traditis apparet. quapropter quod apud Modestinum in d. L. Iam hoc iure 4. §. 1.º substitutio reciproca vocatur tertium genus substitutionis. sic explicandum est ut non sit tertium genus sive species diversa per se à vulg. et pupill. quas continet quia falsum esset, sed tertium genus sive modus, et forma concipiendæ substitutionis quæ duas vulg. vel vulg. simul et pupill. contineat ita ut generis nomen accipiatur ibi pro modo, ut in L. eum quæ 23. §. 1.º ff. de her. inst. cum similibus iunctis à Cuiacio Lib. 4. Obser. Cap. 8. ff. Docent ita et explicant plenius post Bart. in d. L. Centurio 15. N.º 11. Gotth.º Et præter laudatos ab Illigero ad Donellum. Lib. 6. Cap. 23. littera. M, et sequent. Duarenus ad Gunettum Cap. 3. et sequent. cum pluribus Castillo D. Lib. 2.º Cap. 21. n.º 6. Intriglolus de subst. Centuria 2. quæst. 58. et Centuria 3. quæst. 70.

De origine et causa inducendi substitutiones, et de mutuis sive reciprocis substitutionibus.

Ad L. Si in testam.to 5. L. qui plures 23. cum L. sequenti, L. quidam 30. L. cum ex filio 39. §. Ultim. L. coheredi 41. §. 1.º et §. qui discretas cum § sequenti hoc titulo de vulgari et pupillari subst.

~ Commentarius. ~

N.º 1. Disputationem sane de orig. et causa subst. superiori commentario

promissa distulimus consulto in hunc locum, quo magis ex professo et plene ut rei dignitas, et difficultas postulat, tractaretur. simulq. explicaretur à finis quaestio de effectu mutuae substitutionis multis huius tit. locis intelligendis necessaria. In primis autem sciendum est triplicem causam tradi solere, ob quam substitutiones inventae et introductae sint: 1.a in subsidium tit. l. potest 36. hoc tit. ne scilicet hereditate à b. instituto non adita fiat locus successioni ab intestato, et in irritum recidat voluntas testamentaria, quam effectum habere favorabile publice est. §. vel negare b. ff. quemadmodum test. aperiantur. l. 1.a C. de sacro sanct. eccle. l. et quia b. ff. de iniuriis. in iure faciendis: 2.a ad exclusionem iuris accrescendi quod excludit substitutus, utpote nitens aperta vocatione et voluntate defuncti. l. 2. § si duo 8. ff. de bon. poss. secundum tab. cum è contrario ius accrescendi inter heredes disiunctim institutos inducatur sine voluntate defuncti ex sola iuris necessitate et ratione, de qua in §. hereditas 5. vers. si autem institu. de hered. institu. l. si ideo 13. §. 1.o l. similiter 60. l. ex duobus 37. ff. de test. mil. l. de hereditate 19. § filius fam. ff. de castrensi peculio: inter institutos autem coniunctim inducitur ex sola tacita sive praesunta voluntate defuncti: ita l. 17. §. 1.o in fin. l. heredes 63. ff. de hered. insti. l. un. § hi ita 10. vers. hoc ita ta, variè C. de cadu. toll. (diximus latè in commentario de iure accrescendi cap. 1.o ex n.o 8. et 17. 3.a et quidem usu et celebritate primaria, ad excludendum fiscum his casibus in quibus hereditas aut eius pars ex persona instituti in fiscum recasura erat tamquam caduca ex l. iulia et papia, quarum et caducorum observantiae ut odiosae excludendae introductas fuisse substitutiones, scilicet ut in casu

Caduci Substitutus fisco praeferetur. Testatur Justin. in l. Unic. in prin. Vers. sed et ipsis. C. de Cad. toll. Quas rationes, et praeceteris tertiam postremamque simpliciter et indistincte pro causis inducendarum substitutionum proponunt post alios Joannes Volognecus in Rubrica quaest. n.º 6. Sillige. ad Donellum Lib. 6. Cap. 23, litt. A. Petrus Greg. lib. 42. Sintagmatum Cap. 12. in prin. Massinius in Rubrica C. de Impub. n.º 64 et 75. Castillo lib. 2. Controver. cap. 10. n.º 11. Kuffarius de Substitu. 1.ª p. quaest. n.º 4. et ex Accademicis noster olim Josephus Vela disertatione Hispalensi 11. n.º 98. Richardus in Rubrica institu. de Vulg. n.º 78. et sequent. et ad Guntherum Cap. 1.º ex n.º 10.

2 Sed ne in comune et generaliter ut proponitur accepta haec traditio aberrandi causa sit, et ut haec res distincte et dilucide intelligatur praemittendum est diversas esse quaestionem de jure quo istae introductae substitutiones eiusque autoritas et origo data et quaestionem de ratione ob quam introductae. Deinde in utraque quaestione et in singulis quatuor speciebus substitutionum. Vulg. Pupill. quasi Pupill. et Milit. de quibus sup.ª ad l. 1.ª n.º 31. Socttus. affirmamus falsam esse simpliciter acceptam rationem illam et assertionem quae supponit recepte introductas substitutiones ad excludenda caduca ex Legibus Julia et Pap. Namque inprimis quoad vulgarem certum receptumque est fuisse illam introductam ex verbis antiquae Legis Duodecim tab. quae liberam testandi facultatem concessit et legandi generali verbo sicut primi ita et secundi atque ulterioris gradus institutionem, quae substitutio est comprehendit, ut ex l. Verbis 120. l. Lege 130. ff. de V. Sig. Notat Cujacius in d. l. Verbis 120. et in l. 1. Socttus. et ad titulum C. de impub.

Faber Lib. 9 Coniect. Cap. 11 in prin. et post Gomanum Briss. Sonium, et alios Massinius in L. 3. nº 7 et 10. C. de impub. Exquo et Evincitur Substitutionem fuisse introductam Vulg. ad Excludenda caduca Ex Legibus Iulia et Pap. quia hę Leges quingentis circiter annis post. Leges 12 tab. Latę fuerunt sub Octauiano Augusto, ut scribit Diuus Isidorus in Cap. quędam 7. 2. distin. Dion Cassius Lib. 56. Historię Tacitus lib. 3. annalium: Eodemq. Augusti temporis et Ex iisdem Legibus Caducorum obseruatio cepit Vnde et hę Leges Caducarię Vocari D. L. Vn. in prin. et §. cum igitur. C. de Cadu. toll. Sp. tt. nº 10. §. Lege. et tt. nº 28. § in testati in fin. quamuis et ante augustum et Leges Iul. et Pap. Caduca in usu fuisse, Supponat Levi coniectura Ex Cicerone 3. de Oratore Ottmanus Lib. 4 Obseruationum Cap. 9. Accedit et Seculo Ciceronis qui interfectus Octauiano incoante triumuiratum cum Antº et Lepido quinquaginta fere annis ante Legem Pap. fuisse in usu Vulg. subst. constat Ex L. Cicero 39 ff. de penis Cui illustrandę et Conciliandę cum L. si quis 38. §. abortionis ff. de penis Videndi sunt Cuiacius Lib. 19 Obser. Cap. 9. post alios Noster Amaya Lib. 3. Obseruat. Cap. 1º §. 2º n. 3º et 27. Carranza de partu Cap. 2º nº 5 et Cap. 16. §. Vn. Ex nº 10. et 27) et aperte ostendit Appianus Alexandrinus Lib. 2º Bellorum ciuilium, ubi de substitutis à Iulio Cesare nominatis in casum, quo Octauianus ei non succederet ita scribit, mos e Romanis adscribere alios heredes in cassum quo Primi heredes non Existant

Deinde quoad pupill. subst. similiter Extra Controuersiam est fuisse illam introductam receptamq. non Ex, 3
Verbis .... L. Duodecim tab. testamentarię quę eam.

nisi Patris, et quidem de pecunia Tutelare rei sue. L. sepe 53. ff. de V. S. L. conficiuntur 8. § si post. ff. de iure codicillorum L. cum pater 77. § Mando 24. ff. de leg. 2°. L. testandi 13. C. de testamentis et iuxta voluntatis proprie sententiam, non autem arbitrium alienum L. 1. q. testam. facere possint. L. illa institutio 32. ff. de heredib. insti: Proinde neque testari permittit impuberi quo tempore ei pater pupillariter substituit, est filiusfamilias, neque patri pro impubere quoniam sic pater de aliena re et hereditate testatur nempe impuberis cuius diversa hereditas est a paterna § igitur 2. institu. de pupill. et quoniam sic pupillare testamentum seu substitutio pendet ex patris Iudicio quod est alienum et diversum a iudicio filii L. si stipullatus 76. ff. de V. O. Quibus rationibus et ultra eas illa non contemnenda quod exemplaris sive quasi pupillaris substitutio inventa dicitur intuitu humanitatis et indulgentie quasi scilicet non ex iuris stricti ratione regulisque L. humanitatis 9. C. de impub. pupill. subst. introductam fuisse contra iuris stricti regulas rationemque. censuerunt post Albericum in rubrica huius tit. n° 4. plures laudati a Castillo lib. 2. controversiarum Cap. 14 n. 2. et Illigero ad Donell. Lib. 6. Cap. 25. Littera H, quamquis et substineri a principio potuisse pupill. subst. ex iure stricto summoque non improbabiliter defendat post Bart. in D. L. humanitatis n. 5. C. de impub. ex nostratibus Pichardo et Spino cum aliis Castillo D. cap. 14 ex n° 4° Massinius in D. l. humanitatis n° 58. Sed id utcunque sit, constat saltem introductam fuisse pupill. subst. moribus non Lacedemoniorum, ut arg° ex § et non ineleganter institutionum de iure naturali Divinam cum Acc. in L. 2. verbo Moribus hoc tit° Bart. ibidem n° 1° Iason. 20 Ripa.

12. et Iurati ab Intriglioli de subst. centuria 1.a quest.
59. N.o 1.o et 2.o Trentacinquio eod. tract. p.te 2. cap. 1. n.o 4.o
Sed Moribus populi Romani; L. 2. Gott.o prin. insti. de
pupillaris sed Iuri quidem 2.o insti. de Iure Naturali et Ex
sententia Iuris consultorum, que Consensu populi Recepta per
Disputationem fori post 12. Tab. in Mores transit et Ius non
scriptum Civile fecit L. 2. § his Legibus ss. ff. de orig. iuris
ut proponunt et Exponunt preter Congestos ab Illigero D. cap
26. Littera, B. Politus de subst. Cap. de pupill. n.o 1.o
Costa in cap. Si pater 1.a p.te verbo habens n.o 2.o Lettis in b.
Gilguenius in L. 5. n.o 2.o C. de impub. constat item Rationem
inducende substitutionis pupill. fuisse pupilli Utilitati favere
que Neppe ut quoniam l. Cuiusque interesse Creditur cum testatore et herede
instituto decederet D. L. 1.a C. de sacro. Sanct. Eccles. l. eiusque b.
ff. de interrog. in iure faciendis, Neque pupillus propter Etatem
testari aut instituere sibi heredem potest. L. qua Etate s. ff. q. test.a
facere poss. habeat salte intra eam Etatem testam et heredem ex affectu
et providentia paterna l. pupillus 42. vers. que sent.a ff. de adqui.
hered. Iunctis ad rem pluribus et post pluries traditis à Castillo D.
Lib. 2. cap. 15. per totum; Ant.o Costano Lib. 1.o quest. iuris cap. 7 4
Plane pungit ni Levitur. Neque dissimulari Vel in hoc transire
ex fide bona potest. Contra Rationem Nuper traditam inducende subs-
titutionis pupill. contextus Iustin. in L. cum quidam 24 C. de leg.
ubi pater quem filium Exheredavit, eique pupillariter substituit. Sic
describitur, maximam scilicet ostendens ad filium suum affectionem
Cui nihil quidem Emolumenti reliquit, sed post Exheredationis
iniuriam etiam substitutionem ei adidit: que Verba Acc. ibi
et Albericus accipiunt per antiphrasim sive contrarium Verbo

sensu, Gotofredus aute et ante eu Abc. de N. S. Lib. 4 n.° 17. et alij proprie magis exaudiunt per ironiam sive simulationem sermonis tropum Retoricis usitatum cum aliud verbis dicimus, et contrarium significare volumus, ut proinde appellatione maximae affectionis patris ergafilium in d. L. cum quidam intelligatur maximum odium quod mox sequitur. Nempe non filio emolumenti relinquere, odij potius, quam amoris est. Eamque expositionem confirmant sequentia verba in quibus cum iniuria exheredationis expenditur et coniungitur per vocem etiam tanquam iniuriae additamentum substitutio filio facta et consequenter significatur etiam substitutionem pupill. esse odiosam et iniuriosam filio ut agnoscit difficultati succumbens Salycetus in d. L. cum quidam. Sed reiecta solutione Cini, Petri et Ricardi apud Albericum in d. L. cum quidam n.° 4. contendentium Iustinian. ibi vere et non figurate affirmare maximam affectionem a patre in filium cui substituit ostendi; respondendum potius est et fatendum cum Corrasio in L. si tertam. 7. n.° 9. et 10. C. de impub. et ante eum Castrense n.° 3.° et Iasone in prin. d. L. cum quidam Iustin. ibi ironice loqui, ut vel indicat particula scilicet, qua et similibus ut vero, et videlicet, ironiae exprimendae utuntur Latini ut apud Virgil. 4 Eneidos vers. 379. ibi scilicet Dis superis labor est, et vers. 93. Egregiam vero laudem et spolia ampla refertis. et a Cic. Orat. 2. in Catilina, ibi Homoenim videlicet timidus et permodestus. Notat Enricus Stephanus in libello de latinitate Lipsij. Non tamen ironia Iustin. eo pertinet ut per maximam affectionem intelligat maximum odium sive iniuriam, sed ut significet affectionem patris filium impub. exheredantis, eique substituentis

esse fucatam simulatamque sub praetextu substitutionis, quae
affectionis et providentiae paternae indicium esse solet, potius, quam
vere maximam, tamque a patre in illa specie non fuam haberi, quam
ostendi, ut indicat verbum illud ostendens, quia quod filio
nihil relinquit sed eum notat iniuria exheredationis, quae
in impubere iniuriosior praesumitur quia non facile in aetate ex-
heredationis poenam mereri potest. l. si quis suo 33. § ult. C. de inof-
ficioso test. falso amorem eius ostentant etiam si ut eum osten-
tet substituat pupillariter filio, atque ita dictio etiam in illis verbis
etiam substitutionem ei addidit, non est accipienda implicative
sicut insignuet subst. esse iniuriosam sicut exheredationem
sed continuative ad praecedentia, ut saepe fit, et observat Albericus
in Diction. iuris verbo, etiam, Bart. in l. Labeo. ff. de pactis. Pro-
inde in d. l. cum quidam non negatur imo supponitur substitutionem
pupill. suo genere et natura et iuris praesumptione esse favorabilem
et utilem pupillo. Sed dumtaxat insinuatur eam, respectu affectio-
nis patris, quando filio exheredato fit, praesumi potius procedere
ex ostentata quam solida et syncera affectione.

Verum ut pergamus. 5

Supposito iam iure, quo inducta, et ratione ob quam introducta pupil-
laris subst. non est indifficili ostendere non fuisse eam intro-
ductam ad excludenda caduca ex ll. Iul. et Pap: l. quia et ante
illas leges latas sub Aug. ut monuimus sup. n. 2. receptissimam
fuisse istam subst. pupill. constat, vel ex eo quoniam vivente Q.
Mutio Scaevola I C. qui occisus fuit in proscriptione Mariana
centum circiter annis ante l. Pap. ut scribit Lucanus lib. 2.
Pharsaliae in eare imitatus D. Aug. in lib. 3. de Civi. Dei. cap.
28. et 29. et laudatis in eius notis a Ludovico Vives

et Leonardo Coqueo, fuit inter q. tum Scevolam et L. Cras-
sum agitata Nobilissima Lis, et Controversia Curiana pertinens
ad quest. postea decissam constitutione Marci et Veri, in L.
Iam hoc iure 4. Sortt.o Eius Controversia in eo erat Utrum
Suppill. Subst. facta postumo in cassu, quo Nasceretur
et impubes decederet Contineret Vulg. tacitam eo cassu, quo
Postumus Natus non esset, Ut memorant Cic. Lib. 1.o et 2.o
de Orat. et in Bruto, et in topicis Quinti. Lib. 7. institu.
Oratoriarum Cap. 7. et ex Novioribus Petrus Herodius Lib.
5. Rerum Iudicatarum Lib. 5. Cap. 1.o Secundo qa etiam post L.
Pap. non fuit Filiis aut necessaria ad Excludendum ius Caduci
in Hered. impub. Subst. pupill. Quoniam si Subst. non fiat,
et impub. decedat Succederet. ei abintestato in qua Succes-
sione abintestato Nullus Locus aut Cassus fuit Caducorum
ut Recte Experti probant in Libris ad LL. Iul. et Pap.
ICti in L. si filio bs. § ult. ff. de leg. 2.o et in L. 4. ff. de
bonorum poss. et Extra eos libros Paulus Lib. 4 Sent. tt.o
8. § Ult. Ulp. tt.o 26. § si plures, et in L. 1. § Ult. Iuncta L.
si ex pluribus q. ff. de suis et Leg. Cuius Raonem in Sac
de Captat potius quam capit Balduinus ad Leges de Iure Civi-
li Cap. de lege Pap. pag. 151. accipiunt tamen Recte in Sac
te p. Cuia. Lib. 12. obser. Cap. 11. Merilius Lib. 5. Observa.
Cap. 4. (Diximusq plene magis in tractatu de Iure accrescendi
Cap. 4 N.o 12 et 13.

6. Preterea quoad Substitu. Milita. indubi-
tatum est Vim et introductionem eius pendere ex privilegio cons-
titutionibus principum Militibus concessum ut quomodo ve-
lint testentur. Raone q. inducende, et Substinende Sivis,

subdit esse eandem illam privilegij Militaris in testando
Nempe imperitiam Iuris in Milite et Remunerationem
periculorum Militiae L. 1. et L. ult. Dig. L. 3 C. in ttt.
b. in fin. L. milites 55. C. de ttt.o milit. Principio institu.
De Milit. ttt.o L. Centurio 15 Gotth.o Non fuisse autem
Militarem Substitutionem introductam ad excludenda Caduca
constat. Vel ex eo quia ttt.um Militis sicut fuit Liberum solutum
alijs Iura ita et Caducarijs, et ideo in eo non fuit locus caducis
ut probare soles ex L. si ab eo 9 ff. de Usufructu legato
L. Ult. ff. de His que pro non scriptis. Rursus quoad
exemplarem, certo certius est, cum ante Iustinianum non fieret
nisi impetrato speciali beneficio Principis L. ex facto
43 Gotth.o introductam eam postea redactamque fuisse ad iuris
Ordinarij formam a Iustiniana, et quidem sicut pupillarem ratione
humanitatis et in favorem utilitate que mentecapti cui substi-
tuitur in L. humanitatis 9. C. de impub. Unde etiam liquet
causam eius inducende non fuisse exclusionem caducorum quia si
mentecapto non substituatur cum ipse testari non possit. §. Praeterea
institu. Quibus non est permissum nisi ttt.um factum ante furorem
relinquant D. §. Praeterea succedetur ei ab intestato. in qua
successione cessant caduca ut quoad pupill. sup.a probavimus
(Denique 7

Et concludamus ex duabus etiam illis Rationibus prima et secunda
propositis sup.a n.o 1.o Secunda quidem que supponit introductas
substitutiones ad excludendum Ius accrescendi, descendens inter
heredes disiunctos ex sola necessitate Iuris, non convenit in
primis Militari substitutioni quia in ttt.o Militis non est Ius
accrescendi ex sola Iuris ratione inter institutos Disiunctim

L. filius 42. §. Pap. ff. de bonis libert. L. si duobus 37. ff. de test. milit. cuncta interpretatione contra intrac. de iure accres. Cap. 5. n.o 55. n. Convenit etiam pupillari et quasi pupillari quia quoquis facta substitutione quoniam haec est pars et accessio paterni test. cum quo unum test. constituit pendens ex unico iudicio patris. L. 2. §. prius 4. L. patris 20. L. q. plures 38. §. ult. Goth. L. 2. §. illud 2. ff. de hered. vendita. §. igitur 2.o instit. de pupill. coniungatur pupill. hereditas paterne in substituto qui patri etiam heres extitit et quae invito adquiratur iure accrescendi in specie L. qui patri 59. ff. de adquir. hered. quaesita. explicant noster Valencia lib. 3. illustrium adtu. de adquir. hered. tract. 1.o n.o 2. cap. 7. Bellonus de iure accrescendi cap. 5. quest. 42 n.o 18. tamen substitutione non facta cum test. pupill. et paterni unio cessare et hereditates diverse essent d. §. igitur 2.o nullum foret ius accrescendi inter eum q. hereditatem patris ex test. accepisset et qui hereditatem pupilli ab intestato utpote omnino non coheredes et diverso iure succedentes. Arg. ex L. sed cum patrono 6. ff. de bon. poss. L. filius 42. §. Pap. ibi ac si partes eiusdem hereditatis accepissent. ff. de bonis libert. cunctis traditis a Bart. n.o 52.o et classicis in d. L. q. patri 59. ff. de adquir. hered. et consequenter non fuerunt inducte pupillares et quasi pupill. subst. ad excludendum ius accrescendi, quod illis non factis nullum futurum erat. Postremo neque convenit ea ratio vulg. subst. facte Petri ex asse instituto quoniam in eo etiam si non substitueretur nullum foret ius accrescendi quia id non est nisi partis ad partem eiusdem rei vel personae quae similem partem habet. L. si tibi 33. §. ult. ff. de usufructu

Maneat 8

itaq. pro Explorato sa. Ex rationib. Substitutionum tradit. Sup.a n.o 1.o Tertia illa exclusionis Caducorum falsitatis in singulis Speciebus Substitutionum, Secunda autem neq. Convenire omnino pupillari et quasi pupillari neq. semper Militari et Vulgari. Unde et relinquitur affirmamq. in Vulgari quidem propria et præcipua ratione eius inducendæ illius 1.æ illa tradita D. n.o 1.o Scilicet subsidium tti. l. potest 3. b. Scotto et Exclusione Successionis abintestato: quæ etiam ratio aplicari potest introductioni Subst. pupill. et quasi pupill. quatenus ideo fiunt, ne pupillus aut Mentecaptus intestati decedant in quo et versatur ipsorum favor, quem pro ratione cæteris substitutionum consideravimus n.o 3.o et 6. Ubi et Militaris inducendæ rationem tradidimus. Neq. sane sent.a nra impugnat aut pro tertia ratione pugnat Iustin. in D. l. Un. in prin. vers. sed et ipsis C. de Cad. toll. Nanq. respondendum illius Contextui qui Vulgares interpretes decepit, non eam Mentem esse, ut substitutionum origo et introductionis prima causa fuerit Exclusio Caducorum, quod falsum esse ostendimus. Sed ut substitutiones Vulgares quæ veluti per Excelentiam vocari solent simpliciter Substitutiones. l. si Legata 6. C. de Leg. quamvis introductæ et receptæ Longe ante L. Papiam et caduca. tamen post illam et eorum occasione frequentari Magis, et usu introduci cæperint a testamentorum Conditoribus Scilicet Testatoribus et Luris Consultis quorum Consilio plerumq. ttæ. condebantur. Ordinabantur. quæ I. Lucius 88. §. ult. ff. de legatis 2.o Iuncta L. Un. §. et Ut plenius vers. Sicut. Ubi Cuiacius C. de

rei Uxoriae Acti. et Iuris consultorum Consilio Testatores ad Excludenda caduca et fiscum, utebantur frequentius tanquam Legitima etiam pridem recepta Cautione Substitutionibus. Vel Substituentes Uni Heredi aut Legatario quo casu quamvis illo non capiente relictum alioquin caducum futurum esset, tamen fisco praeferebatur Substitutus, utpote in casum illum vocatus Ex aperta defuncti Voluntate quam Lex Papia non subvertebat iuxta textus. Hinc Explicandos et ad Substitutionem non mutuam et L. Papiam referendos in L. ut heredibus 50. ibi Videamus. ff. de leg. 1.o L. ei cui 60. Juncta L. Senatus 35. L. illud 37. cum inscriptionibus et communi interpretatione ff. de Mort. Caussa Dona. Vel Substituendo Unum pluribus institutis aut Legatariis, Vel plures Uni, Vel invicem inter se Omnes ut scriptum est in L. potest 36. § 1.o Gotth.o Quas substituendi formas larum q. Usum invaluisse praecipue ad Excludenda caduca deduci potest, tum quoad mutuas, et reciprocas, Ex L. Titius 24 cum duabus LL. sequent. ff. de hered. inst. L. Scaevola 76. in fin. ff. ad SC. Trebell. Iunctis adeo textus traditis sup. ad L. 13 n.o 16. infr. Gotth.o Tum etiam quoad alias formas Substitutionum Ex nostra L. ~~sin~~ ~~ult~~. 5. Gotth.o Cuius inscriptio Ex Caio Lib. 3. ad LL. Iuliam et Papiam. et Disputatio tota de Effectu Substitutionis plurium Uni in casum quo portio illius defficeret, et ut in substitutos potius quam fiscum caderet, ut sentiunt quamvis novatis Explicent post Balduinum in Iurisprudentia Muciana, pag. Mihi 149. et in Iustiniano pag. 456. Cuiac. Lib. 5. Obser. Cap. 14. et in D. L. Un. in prin. C. de cad. toll. ibi et Gipbanius, Noster Valencia. Lib. 1.o illustri. tract. 1.o Cap. 2.

nº 4 et lib. 3º ad tt. de adquir. hered. tract. 5º cap. 5. n.
tertio.

Peracto et absoluto a priore textu perso comentarij nostri de Ord. et vulg. Subst. ut deinceps ad eos textus quos in fronte Commentarij praescripsimus, progrediamur, expendendum in primis quia super traditis directo obstat, et explicandum e Iuliani locus in nostra L. quidam 30 hoc tt.º cuius species haec est, testator 1º gradu heredes instituit Proculum ex tribus uncijs scire quartam pro hereditatis et Quietum ex 9 uncijs sive dimidia et 4. Rursus 2º gradu substituit Quieto Florum et Proculo Sosiam. Postremo et 3º gradu, Floro et Sosiae in casum quo heredes non essent, substituit ex parte dimidia et 4 coloniam Sertinorum, et complures alios ex pluribus quam tribus uncijs. Deinde testatore mortuo Quietus 1º gradu institutus hereditate adijt Proculus alter 1º grado institutus et Sosia Proculi substitutus 2º grado decesserunt vivo testatore, atque ita in hac specie quaestio e utrum 4 pars ex qua Proculus qui decessit institutus fuerit pertineat ex iure accrescendi ad Quietum institutum et coheredem, an potius ex substitutione ad substitutos 3 gradu: et Iulianus respondet concluditque pars proculi accrescere ex voluntate defuncti et pertinere potius ad Quietum, quam ad substitutos. Unde et duo supra traditis ex diametro contraria et difficilia occurrunt. Primum e praeferri coniuctum et ius accrescendi substitutioni contra legem 23. § si duo. ff. de bon. poss. secundum tab. et L. tt. in princ. hoc tt.º Authentica hoc amplius C. de fideicom. Secundum e praeferri etiam ius accrescendi et con-

Iunctum ex illius Verbis excludere fiscum et ius caducitatis eo casu, quo pars deficiens in eadem caduci erat, ut erat pars Proculi, et eo quia Proculus, et Sossia Vivo testatore decesserant L. unic. §. prosecundo C. de Cad. toll. et consequenter otiosse et inutiliter ex consilio Iuris consultorum illos fuisse testatores Substitutionibus ad excludendum fiscum et caduca quando quidem solum ius accrescendi praeualet fisco caducis et Substitutioni. Cui priori difficultati Acc. in d. L. quidam 30. verbo distribuisset in fine et post Bart. Iason ibidem N.o 4. Duar. ad Iunctum Cap. 10. Vers. alia quaestio Gilgenius in L. pen. n.o 42. et sequent. C. de impub. respondent ideo ibi coniunctum et ius accrescendi praeferri Substitutis quoniam isti Substituti sunt Verbis illis Si Neque Florus Neque Sossia Heredes essent, ut scriptum est in d. L. quidam 30. quae Verba cum coniunctiua negatiua sint, non censentur Vocati Substituti aliter, quam si Vtrumque illud existat, scilicet ut Neque Florus, Neque Sossia Heredes sint Arg. ex L. si Huius 18. §. ult. Vers. hoc enim modo ff. de Reb. dub. L. Heredes 57. §. 1.o Vers. neptis 1.a ff. ad SC Trebell. atque ita Vocati sunt duntaxat in casum, quo tota hereditas Vacaret qui casus non extitit utpote cum Quietus 1.o gradu institutus ex nono Vncijs heres extiterit.

Sed omissa ea interpretatione quia ut censura eius interim in opportuniorem locum dimittam; alia et aliena est a ratione qua Iulianus mouetur in d. L. quidam 30. affirmandum potius est cum eodem Acc. verb. distribuisset in princ. Castrensi Cumano, et Cuiacio Lib. 78. fforum Iuliani et ad 9rum ttum in d.

L. quidam §. quoad priorem difficultatem attinet, ibi coniunctis et Iuris accrescendi per 3 prevalere substitutis quia ex volun-tate testatoris non censetur extitisse cassus substitutionis nisi tota hereditas vacaverit, neque alitur quam in eum cassum totius hereditatis vaccantis vocati sunt tertio gradu subs-tituti: eamque voluntatem Iulianus coniectatur non ex verbis Ita nequaquam Florus et deinceps, sed ex eo quia inter substitutos 3º gradu excepta Colonia plures, quam tres uncias ut legis in specie possuimus et inter eosdem simul cum Colonia plures quam duodecim uncias distribuit, atque ita non presumitur eos vocare voluisse in cassum quo sola quarta pars proculi ex tribus unciis constans, sed in cassum quo tota hereditas vacaret sive totus as adque plures ille uncie redigende neque enim creditur testator in 3 gradu et post Coloniam ex semisse dimidia et quarta substitutam, cum adhuc tres uncie superessent transfisse in reliquis substitutis ad novam divisionem hereditatis sive ad dispendium Argumento ex L. g. non militabat, et L. §. filijs ff. de hered. institu. §. si plures 6. institu. eodem titulo Quoad secundam autem difficultatem, quam aut non vident aut dissimulant alij, et agnoscit neque exponit Cuiacius supra laudatus ex-istimans Iulianum loqui secundum Ius antiquum et ante L. Papiam et caduca sicut et Laudonem in L. cum ex filio 39 §. ult. Gotth. quod tam in Iuliano, quam in Laudeno improba-bile est, ut alia omittam vel argumento ex L. in eo 4 5. §. ultimo cum L. sequenti ff. de ritu nupt. Dicendum potius est hereditatem eiusve partes quas is heres post. mortem vivo testatore decederet nunquam fuisse in causa caduci, neque ad fiscum pertinuis-se etiam attento Iure et tempore L. Papie, ut documus

Latius ad L. Gallus 29 ff. delib. et post. Cap. 3. n.o 13 et Sequentibus et aperte probatur in D. L. quidam 80. et D. L. cum ex filio 39. §. ult. Gott.o L. ult. ff. si pars hereditatis petatur. L. Lucius 88. §. quisquis 3. ff. de leg. 2.o in quibus explicandis multa peccat ignoratione huius principij Belonus de iure accres. Cap. 7 quest. 33. n.o 1.o et Sequentibus.

LL Subsistamus tamen opportet: nanque species D. L. cum ex filio 39. § ult. Gott.o quae una est ex propositis in fronte huius comentarij explicationem nostram antequam pergamus desiderat. Species haec est. Quidam separatis orationibus quatuor heredes instituit veluti: 1um: 2um, 3um. et 4um liquo. Omnibus praeter unum dedit vulgares substitutos nempe 1.o Titium, 2.o Meuium, 3.o Caium. et 4.o nullum. Postea 3ius cui Caius substitutus erat, et 4us. cui nemo substitutus fuit vivo testatore decesserunt. in hac specie docet Laucolenus partem quarti, cui nemo substitutus fuit ad substitutum quoque pertinere. idest ad Caium substitutum tertij et pro rata portionis, quam ex substitutione tertij habet, pertinere etiam partem quarti simulque ad ceteros coheredes quarti ut significat verbum quoque in D. §. ultim. non tamen ex iure substitutionis quia quarto substitutus non fuit, sed ex iure accres. Haec sententia Laucoleni, et decissio in qua quamuis obiectio illa defuncti quarti vivo testatore, et sine substituto mortui, in qua in causa caducis ... defferenda cessent ex observatis n.o praecedente in fin., supersunt tamen duae non leviores. Prima ex regula iuris quae docet quamdiu institutus admitti potest, substituto locum non-

esse L. 3. L. quandiu 69. ff. de adq. hered. L. 2. § defertur 4. ff. de bon. poss. secundum tab. adeo ut non concurrat etiam cum alio instituto cui substitutus non erat ut in L. cum institutio 37. ff. de hered. insti. L. si mater 33. § ult. hoc tit. et consequenter Caium substitutum 3° non debere ius dictae quartae, cui substitutus non e concurrere ad ius accrescendi cum institutis quod ad id admittuntur in D. § ult. D. L. 39. Secunda ex alia regula recepta, quae affirmat inter diverso iure succedentes, non esse ius accrescendi L. si sed cum patrono 6. ff. de bon. poss. L. sive libertus 21. § ex duobus ff. de iure patronatus, L. idem 6. § 5° ff. de usufructu accrescendo, et proinde, nec debuisse partem quartam, quae tamquam institutus successurus erat, accrescere Caio, qui diverso iure, nempe substitutionis succedit, neque hunc admitti ad ius accrescendi cum institutis.

Utriusque L2

tamen obiectionis non indifficili solutione, et in primis priori, explosa opinatione Fabri Lib. 9. Coniect. Cap. 11. et consentientis fere Cuiacii in D. L. 39. § ult. affirmantium substitutum ibi admitti tamquam institutum, quia ante eum non fuit delata hereditas instituto qui vivo testatore decessit: quod tamen et repugnat verbis D. § ultimi et iuris rationi, qua attenta, ut substitutus proprie quis sit non est necesse ut ante illum alii delata hereditas sit, sed ut deferri potuerit saltem ex voluntate testantis Barnetri non iure L. ex facto 43. § Lucius hoc tit. iunctis traditis sup.a in L. 1. n.o 23. hoc tit. et agnoscit saniore sensu quoad D. L. 39. § ult. Cuiacius in D.o L. cum institutio 37. ff. de hered. inst. respondendum potius est regulam D. L. quandiu 69. ff. de adquir. hered. vix et intellectum duntaxat esse ut substitutus non possit admitti simul cum instituto illo, cui vulgariter substitutus est, idque ex eo

ga instituto admisso spirat Substitutio L. post aditam 5. C. de impub. Cæterum Regula non impedit quominus in deffectum eius Cui Substitutus est admittatur Cum alijs institutis ut in D. L. 39. § ult. Diversum autem est non Contrarium quod Expendimus Ex D. L. cum intra. 37. D. L. si mater 33. § ult. Goctho. ibiemque ideo Substitutus Nepoti posthumo etiam si Nepos Non Nascatur non admittitur cum filio instituto, quia Neque Nepos ipse admitteretur Cum filio, Nec plus Iuris tribuendum Est Substituto, qui non in primum gradum institutionis filij sed in secundum institutionis Nepotis est Substitutus et ut Exponimus in d. L. n.° 33. Goctho. Secundæ autem Obiectioni ut Respondeamus Supponimus quatuor illos in D. L. 39. § ult. fuisse ut in Specie admonuimus institutos Separatis Orationibus atque ita Vel omnino disiunctos Vel Re tantum Coniunctos fuisse alioquin si ex eis quidam re et Verbis Coniunctus fuisset cum quarto, cui nemo substitutus Erat præferetur in Iure accrescendi ad portionem illius non tantum Caio Substituto, sed et cœteris coheredibus. L. re coniuncti 89. Vers. præfertur. ff. de leg. 3.° L. heredes 63. ff. de hered. inst. L. un. § si ita deffinitis 10. C. de cad. toll. quo Supposito Ius certum est inter Substitutum Vulgarem Vnius instituti, et alios heredes institutos disiunctos aut re tantum Coniunctos cum deffeciente esse ius accrescendi in portione illius instituti qui deffecit, et cui nemo Substitutus erat eamque portionem accrescere pro rata non tantum institutis sed similiter etiam Substituto ut præter Iaudenum in D. L. 39. § ultimo. docent IC. in L. liber 59 § cum quo 3. ff. de hered. inst. L. si ita scriptum 8. in prim. ff. de bon. poss. secundum tab. L. si tu Cap.° 76. § ultimo ff. de adqui. hered. L. sicut 3. § 1.° ff. quibus modis Vsusfructus

A Mittatur

Enimvero supposito iuris rao ea est. quia si inst. 13
ituti omnes re duntaxat coniuncti cum deficiente fuerint,
etiam cum illo re coniunctus substitutus, quatenus in iura ins-
tituti sui subrogatur ut significatur in D. L. sicut 3. § 1.° vers.
et Papinianus in fin. quoniam distinctio graduum institutionis et
substitutionis non tollit coniunctionem realem inter eos qui ad eandem
rem vocantur. unus ex institutione. et alter ex substitutione
L. plane 34. § sed si in pupillari 10. ff. de leg. 1.° L. coheredi
41. § coheres 6. in fin. ff. vulg. et pup. Notat Cuiacius lib. 17.
quaest. Papin. in D. L. sicut 3. § 1.° Si autem instituti omnes
disiuncti fuerint quemadmodum illis accrescit portio deficiens,
ita et pariter substituto ex eadem ratione iuris quia perinde
atque instituti portionem hereditatis habet, quam accrescens portio
sequitur. L. si filio 33. § ult. ff. de usufructu. L. si tota 84. ff. de
adqui. hered. Notat Castrensis et Alexander n.° 4 Imola
et alij in D. L. 39. § ult. Nec refragatur obiectio regulae
D. L. sed cum patrono 6. ff. de bon. poss. cum sup.a laudatis, sive
quia cum substitutio sit proprie institutio L. Mulier 20. §
ult. ff. de condit. institu. non diverso iure, ut patronus per
contra tabulas, et institutus per secundum tab. in D. L. sed cum patro-
no 6. sed eodem iure institutionis substitutus cum institutis
succedit in D. L. 39. § ult. sive quod probabilius est, quia
substitutus subrogatur in ius et locum instituti. L. si filius
26. L. coheredi 41 in prin. ff. vulg. et ideo etiamsi propria per-
sona inspecta substitutum diverso iure succedere fateremur,
tamen ex persona instituti, cui subrogatur, intelligitur eodem
iure succedere eoque utitur in iure accrescendi: sicut eadem

Haere et respectu heres heredis post aditam suam portionem mortuus quamvis diverso iure, nempe hereditario in eam portionem successerit, neque per se coniunctus sit cum coheredibus sui defuncti, tamen quia in eius locum subrogatur admittitur cum illis ad ius accrescendi in portione alterius coheredis qui postea defecit, L. haec scriptura 26. §. ult. ff. de cond. et demonst. L. si patronum 44. §. ult. ff. de bon. libert. L. si ex pluribus 9 in prin. ff. de suis et legitimis L. 9. patris 9 in fin. ff. de adquir. hered. L. un. §. his ita so. vers. in his itaque C. de caducis tollendis. sentit Duar. ad Iunctam cap. 50 in fin. late Bellonus de iure accrescendi cap. 7. quaest. 68 per totam, et cap. 5. quaest. 43. ex n.o 72.

14 Proxima nempe traditis de substituto et herede heredis admittendo cum institutis ad ius accrescendi et promissa etiam in inscriptione nostri commentarii explicatio L. 9. plures 23. hoc tit. cuius species sic expendenda est, testator quatuor heredes extraneos instituit, eosque omnes invicem et vulgariter substituit his verbis, eosque omnes invicem substituo. decedente tres ex illis veluti primus, secundus et tertius hereditatem adierunt, et decessit tertius post agnitam suam portionem, postea quartus repudiabit atque ita conditio substitutionis vulg. reciprocae extitit in se quarti cum ipse heres non extiterit: quaestio est an pars quarti ad primum secundumque coheredes superstites solos pertineat, an etiam simulque ad heredes tertii. sic autem species ponenda est: non autem tertium decessisse ante aditionem et controversiam esse de parte tertii inter quartum qui repudiavit, et alios coheredes, ut acute primo aspectu comminiscuntur nonnulli tacito nomine notati a Cuia. lib. 6. respon. Papin. in D. L. 9 plures 23. tum quia eum qui decessit scilicet tertium decessisse et proximam post aditionem. ostendunt Papin.

illa

Papinianus in l. quae pluribus post aditam aquirendam ex hereditate fratris Sexto [illegible] defuncto, Nempe heredes qui adiunxit Sunt etiam quia controversia fuisse in inter quartum et coheredes; sed coheredes superstites, et heredes tertij defuncti demonstrat Papin. Deus questioni respondens Nominat coheredes Superstiti fe nimium ut eos opponat et in portione quarti prae ferat coheredi defuncto et eius heredibus, in alia quarto qui repudiaverat et perinde Superstes erat. eius ilenio. Sociopsum Sandit eadem Species et questio ad exemplum fersitam Papin. discusserat decissa a Paulo in l. Lucius q. 5. § tit. Goetto in specie et questione proposita affirmat Papin. et Paulus portionem quarti repudiatam ad Solos coheredes Superstites totam pertinere. Nequaquam in ea cum Superstitibus concurrere heredes tertij defuncti, quod omnino videtur duobus principijs iuris Traditis repugnare. Primo quo docimur Substitutum etiam in portione eius, cui substitutus non fuit concurrere ad ius accrescendi cum instituto (D. l. cum ex filio 3 q. tit. Goetto et q. propria Magis Viget. coherede qui post aditam Suam portionem decessit admittere ad Suos heredes Sui accrescendi ita ut ex eo admittantur cum alijs coheredibus ad portionem postea defectam alterius coheredis D. l. [illegible] Scriptura 26. § tit. ff. de Cond. et demonstra. cum Supra Laudatis [illegible]

Nec Notamur Sequimenia in hac explicanda traditionis Iasonis in D. l. qui plurimum affirmantis Regulam de non transmittendo iure accrescendi ad heredes coheredis post aditionem Mortui obtinere quotiens alius Substitutus Superstes cui accrescat ut in D. l. q. patris q. ff. de vulgari. [illegible] ante Obtinere in pracedentem alibi per coheredem Vel Substituti 15

superstitis qa sunt adeu potius tota portio defficiens pertinet neq. accresceret... Fraris milititiam prostata ad Heredes Coheredi defuncti ut in D. L. qui plures 23. Non inquam. Sequimur eam Traditionem quoniam quoad illud de praeiudicio Coheredis superstitis verius Omnino est etiam si Unus vel plures superstites sint, concurrere tamen cum illis ad ius accrescendi in portione deffecta Heredes Coheredis post aditionem Mortui, utpote subrogatos in ius defuncti et in portionem, cui portio accrescit iuxta rationes traditas sup. n.° 13. in prin. et quia hoc ipsum indistincte affirmatur in D. L. Unica § His ita s.o. Vers. in his itaq. C. de Cad. toll. et evincit equiparatio substituti, et Heredis coheredis defuncti, iuncta specie et sententia D. L. cum Cafilio 39. § ult. hoc tt.° Quare affirmandum potius ideo in D. L. qui plures 23. Heredes tertij post aditionem Mortui non concurrere in portione quarti cum coheredibus superstitibus sed ad istos totam pertinere quia quamvis iuris accrescendi fraternitati ad Heredes tertij eorum iure possent cum coheredibus eiusdem tertij ad portionem iure accrescendi obvenientem concurrere, tamen in D. L. qui plures 23 superstites non vindicant portionem quarti ex sola iure accrescendi sed simul principaliter et ex substitutione ut exprimit Paulus in D. L. Lucius 5. § ult.° in fin. hoc tt.° quoniam ut Papin. scribit invicem in omnem casum singuli substituti videntur. idest, ita ut quocumque ex substitutis simul cum coheredibus deficiente singuli superstites in omnem casum sint iure substitutionis successuri sine alterius concursu. Proinde cum superstites coheredes veniant ex substitutione, et iure accrescendi, et Heredes tertij non nisi ex transmisso iure accrescendi; ultimum non est excludi istos a superstitibus, et preferri iure accrescendi substitutionem eo iure concurrente, qui vel

Sola per se praeferretur. L. 2. § si duo 8. ff. de bon. poss. secundum tab. in quo diversa ratio est D. Lucij ex filio 39. § ultim. ibi. Ita Caius substitutus tertij, qui reliqui coheredes omnes veniebant per equale ius accrescendi ad portionem quarti non autem ex substitutione quia quarto nemo substitutus erat plane ut confirmat Papin. q. insinuaverat neque solos superstites venire ex substitutione, non autem heredes tertij, subiungit eam rationem ibi enim quis heredes instituit et ita scribit eosque invicem substituo, hi substituti videbuntur qui heredes extiterunt: quibus verbis significat ex substitutione vulg. reciproca inter heredes non vocari nisi eos, qui per se et proprie sive directo et principaliter extiterunt substituenti ei heredes extiterunt, l. 3. § qui liberis 8. § ultim. Gotth. Et consequenti non vocari tamquam substitutos heredes tertij quia ipsi non extiterunt directo et proprii heredes primo testatori sed tertio, neque in eos ius substitutionis utpote personale transmittitur. L. si ex pluribus in fin. ff. de suis et legit. L. sed si plures 23. Gotth. Lotier 8x. ff. de adqui. hered. explicat post Castrense in d. L. qui plures 23 Cuiacius ibi lib. 6. resp. Papin. Duarenus ad Gomettum cap. ultim. in fine.

La vera ex ratione illa regula D. L. q. plures 23. in fin. quae affirmat in substitutione invicem sive reciproca facta, eos vocari, q. heredes extiterunt, seclusi gradati, deducimus ad aliam regulam similem, et similiter in locis, quos explicandos suscepimus expressam, quae docet heredes institutos vocari admittique ad substitutionem ex eisdem partibus, ex quibus ex institutione heredes extiterunt sive reciproca et inter se invicem substituti sint 16

per verba comm. invicem substitui, ut in Textu in L. si plures 24. et L. 6. de hered. inst. § 1. Gotth. § et si ex disparibus 2. instit. de vulgari. L. 1. C. de impub. sive plures heredes substituantur, sive cohered. vulgariter, aut filio impuberi pupillariter, verba, quisquis mihi heres erit, ut textus in § 1. instit. L. quod liberi 8. § ult. in fin. L. sed si plures 10. in prin. Gotth. § 2. substitutis 7. instit. de pupillari. Sive denique substituti coheredes sint non directo et propriè, sed per fideicommissum, L. quoties 23. L. Lucius 78. § pater, et § Mevia ff. ad SC. Trebell. Eminente regula et altera nuper tradita ex d. L. si plures 23. inhaerendo tacitae juris praesumptioni, qua attentis creditis testatoris quos et quatenus in institutione praedilexit, eosdem et ad eundem modum diligere et vocare in substitutione. Arg. L. cum pater 36 § ult. ff. de cond. et demonstr. L. licet 74. ff. de leg. 1. Et consequenter eos solos qui heredes ex institutione extiterunt, et pro qua parte singuli extiterint: quae ratio et praesumptio insinuatur in d. L. si plures 24. ibi, plerumque credendum, Gotth. ibi, et in d. L. quoties 23. ubi intelligitur eosdem L. ff. ad SC. Trebell. et in d. L. si plures 23. ibi, substituti videntur. Unde etiam fit ut si appareat aliter voluisse testatorem, cesset praesumptio et regula, sicut jam traditum

21 est in d. L. si plures 24 in fin. Et exponunt Lacius post Classicos ibidem et in locis nuper laudatis Donell. lib. 6. Comm. cap. 24. in fin. et in d. L. 1. C. de impub. Ibi et Corasius, Cuiacius, Gilquenius, et Massinius ex n. 62. cum sequent. Idem Cuiacius et Gomanus in § 2. institut. et in d. L. si plures 24. Gotth. Duarenus ad Bunettum cap. ult. multis, et post multos Fusarius de substitutionibus, quaest. 478.

Ceteru L7

inter casus in quibus ex voluntate testatoris cessat presumptio recepta [illegible] D. L. g. plures a3. et D. L. si plures 24 ita ut reg. pro partibus institutionis Heredes omnes coheredes invicem substituti admittantur. Primus et notabilissimus est, q proponitur a Papin. in D. L. coheredi 41 § 9 diversitas 4. Gottl. Si enim tres coniuncti, v. g. duo instituti essent, Titius primus, secundus et tertius ex semisse Heredes sunto, et deinde alii coniuncti inter se sive disiuncti ex alio semisse instituti fuissent, tandem q. post eos omnes institutos testator ita scripsisset, quos Heredes meos invicem substituo: Respondit Papin. eo loco sive in primis substitutos inter se invicem censeri eos qui coniuncti instituti sunt et ideo uno ex eis deficiente non ad omnes coheredes, sed ad solos coniunctos portionem eius ex substitutione pertinere et duntaxat in casibus, quo coniuncti omnes deficiant reg. portiones suas agnoscant, ceteros coheredes admitti ex substitutione: et proinde non admitti indistincte pro partibus institutionis eos omnes, qui Heredes extiterunt. Plane Papin. responsum casus illius a superiore regula exceptio elegantem rationem habet, et quidem ea ipsa qua regulam nostram tradidimus, si in contrarium ita vertatur. Et explicatur scilicet ut quoniam, qui et quatenus sunt predilecti in institutione, presumuntur predilecti in substitutione, in-ferri etiam debeant in primis et ante alios heredes ad substitutionem reciprocam, et inter ceteros ex voluntate testatoris pre ferantur qui coniuncti instituti erant cum deficiente, quoniam ii ipsi inter se et inspecta invicem coniunctione predilecti sunt a testatore et pre-lati ceteris Heredibus disiunctis, ut vel ex eadem parte qua substitutio facta non esset, tamen pars coniuncti deficientis non omnibus coheredibus sed solis coniunctis accresceret ex voluntate

Gravior Cuius Coniecturam praebet coniunctio, quia per eam tamquam Coniuncti redacti in unum corpus et unius personam censentur L. plane 34. ff. de leg. 1. L. ita 17. q. 1. in fin. L. Heredes 43 ff. de hered. instit. L. un. §. Si ita desinit. vers. si vero quidem et vers. Si vero ita fuerit C. de cad. toll., ubi discrimen ratio praestationis in substitutis coniunctis respectu disiunctorum exprimitur. Explicat quoque eandem aliis adiectis post Accursianos in D. L. Coheredi 41. §. 9 discretas Gomanus et Cuiacius ibi Lib. 6. Respons. Papin. Quar. ad hunc ttm. cap. ult. Late et utiliter ad praxim Fusarius de substitutionibus D. quest. 478. n. 15 et quest. 494 per totam, Velonus de iure accrescendi cap. 5 quest. 50 et sequent. Gilgunnius n. 9 et Massinius n. 91 in D. L. 1a C. de impub.

48 Obstat tamen et quidem graviter decisioni D. §. 9 discretas ignotum vulgo testimonium Valentis in L. is qui Complures 94. ff. de leg. 3. ubi cum fundus duobus libertis coniunctim legatus fuisset eorumque testator rogasset ut curarent ne de nomine suo fundus exiret, atque ita substituti per fideicommissum invicem in fundo essent, traditum, eorum alterum qui prior decesserit, non esse astrictum ad partem suam relinquendam duobus sibi in legato fundi coniunctis, sed posse cuicumque alii colliberto relinquere et si nulli reliquerit, partem eius ex substitutione fideicommissaria non duobus solis ei in legato coniunctis, sed omnibus collibertis deberi. Sed quamvis eius textus potissimo argumento coacti Baldus, Imola, et Aretinus in D. §. 9 discretas et post Aquinum, Decianum, et alios, Menochius Consilio 327 n. 94 affirmaverint in substitutione fideicommissaria reciproca cessare decisionem D. §. 9. discretas Reg. coniunctos disiunctis

praefferri, tamen contrarium certius omnino est, ut docent Bart.
et Castrensis q. 2 et 3 in l. ult. ff. ad SC. Trebell.
post alios Peregrinus de fideicom. art. 9. n. 14 et in iudicando
magis receptum agnoscunt Menochius de praesumptionibus
lib. 4 praesum. 75 n. 59. Fusarius d. quest. 494 num.
et 3. Belonus d. cap. 17 quest. 52 n. 7 et probatur quia
ratio illa responsi Papin. in d. § 9 dicentis scilicet quoniam
coniuncti in institutione tanquam praedilecti in capite in quo
coniuncti instituti sunt, debent censeri praedilecti et praelati
respectu eiusdem filii in substitutione, valet pariter et viget
in substitutione fideicommissaria, in qua similiter receptum est
praedilectos in institutione vel substitutione directa vulgari
pro partibus ex quibus instituti vel substituti directo sunt,
censeri etiam praedilectos praelatosque in fideicommisso, et idem maio-
rem in eo [illegible] ferre eos quos ex institutione vel substitutione
directa maiores in hereditate partes habuerunt, ut evincunt attente
expensa Iuliani et Scaevolae responsa quorum supra relatum
supremo [illegible] n. 3. l. Lucius 78 § pater 4 et § Maevia
filius 5 ff. ad SC. Trebell. Quapropter pro explicanda
d. l. 19. Complures 94 dicendum potius responsum Papin.
in d. § 9 dicentis et praelationem coniunctorum in omni sub-
stitutione procedere et proprie obtinere quotiescumque inter eos coheredes
institutos aut primo gradu vocatos sunt fit substitutio reciproca
nullo adiecto extraneo, quod si fuerit ex primis vocatis aut institu-
tis sed cum relatione ad eosdem et in illa formula, quos heredes
meos invicem substituo id est qui dicuntur quo casu talis substitutio
referatur ad institutionem, et ita et respectu partium quibus coniunc-
tis datae fuerint in capite coniuncti praedilecti, et praelati ceteris

Desperatis institutis censetur qualitas praedilectionis et praelationis repetita in substitutione quia relatio fieri intelligitur cum omnibus suis qualitatibus. L. asse toto 7 §§ de hered. institu. Diversum autem est quoties in substitutione adiiciuntur unus vel plures qui ex primis institutis vel vocatis non erant ut in specie D. L. in qua mepdum 94. Ubi verbis illis fideicommissi, ut curarent ne de nomine suo exiret, sunt vocati et substituti per fideicommissum in legatis fundi omnes liberti qui gentilicium nomen patroni testatoris Romano more ferebant, et usurpabant L. pater 3. §. 3 duobus cum sequentibus de leg. 3. L. libertis 108 ff. de cond. et demonstr. L. ult. C. de V. S. et consequenter sunt adiecti in substitutione plures quam illi, quibus fundus communiter legatus erat, et ideo substitutio non censetur fieri cum relatione ad dictam vocationem sive legatum, quia ea relatio nulla esse poterat respectu adiectorum qui legatarii non fuerunt. Unde etiam neque intelligitur repetita in substitutione qualitas praelationis et coniunctionis, quae in legato erat, quia cum ea relationem non habet substitutio ut explicat post Dexignimum et alios Belonus d. quaest. 52 n. 82 et sequent.

49 Ex eiusdem distinctionis veluti filo deducit Belonus ubi proxime n. 86 et 90 interpretationem Iuliani sane interpretatione dignam in leg. compluribus 21 § ult. ubi cum plures ex disparibus partibus et inter eos Attius heredes instituti essent, et si Attius non adiret, ceteri coheredes ei vulgariter substituti fuissent, ac deinde eisdem substitutis in casum quo Attius non adiisset, Titius coheres datus proponeretur. Iulianus respondet Attio non adeunte Titium in partem Attii pro virili scilicet respectu numeri ceterorum substitutorum, et reliquos coheredes substitutos pro hereditariis suis q.

Superest Attiane fr. habituros, et consequenter sentit non praeferri coheredes collective vocatos Titio qui separatim substitutus est, idque ea ut Belonus censet ratione qua coniunctio facta in institutione non operatur praelationem respectu extranei adiecti in substitutione ut in D. L. Titius q. Complures 94. Verum quod ad Iulianum attinet in D. L. qui complures §2 et effectum praelationis coheredum respectu Titij, otiosa, et imbecilla haec Beloni consideratio est quia neque plures illos heredes coniunctim institutos fuisse Iulianus exprimit. Nec de eorum praelatione respectu Titij dubitat Iurisconsultus, nec dubitandi ratio suberat, quia constabat testatorem quamvis separatim Titium substituit, voluisse tamen eum simul cum coheredibus in substitutione concurrere quoniam ut Iulianus scribit Titium coheredes eis qui substituti sunt adiecit. et coheres adiectus non excluditur a coheredibus quibus adijcitur. Sed eis semel admissis concurrit L. eis qui soluendo 88 ff. de hered. inst. L. Verbis 7 in fin. Bartolus, L. si heres 7 ff. fam. hercisc. Proinde etiamsi coheredes coniunctim instituti proponerentur, quod tamen Iulianus non proponit non possent praeferri Titio quia coniectura voluntatis deducta ex coniunctione non poterat praevalere contra apertam voluntatem defuncti per quam in eodem casu Attij non adiuncti filius tanquam eisdem coheredibus adiectus ad substitutionem vocatus est. Fuit itaque alia Iuliani quaestio et decisio in D. L. q. Complures §2. Ibi quamvis in comperto esset Titium cum coheredibus admittendum ad substitutionem dubitabatur tamen pro qua parte Titius et illi admitterentur. quia cum heredes instituti fuissent vocati ad substitutionem non proprijs nominibus sed collectiva appellatione ceterorum heredum institutorum et ex partibus ex quibus instituti ut significant illa verba ceteros ex ijsdem partibus quibus instituerat heredes ei substituerat. et Titius nominatim

adjectus eo heres et substituerit, consequens videbatur illos omnes heredes tanquam in unum corpus redactos sive unius personae vice fungentes ex vi vocationis collectivae ut in L. si nepotes 7. ff. de collat. Bon: in una portione sive dimidia inter eos pro hereditariis partibus distribuenda et Titium in altera dimidia attiane ? ex substitutione admitti debere ex regula L. si pater 9. hoc tit.o L. interdum 13. ff. de hered. inst. L. si qis Attio 7. ff. de usufruc. accres. Et tamen contrario Iulianus decidit in d. L. qui complures 32 Titium non in dimidia, sed in virili parte cum ceteris substitutis concurrere.

20 Quo circa ut in hac p. in qua explicatu dignissimus est Iulianum explicemus, missa interpretatione Bart. in d. L. 9. complures 32. Bal. n.o 6. Castrensis 3. et 4. Iasonis 9. et aliorum communiter in L. ult. C. de impub. Missis etiam traditis a Cuiacio movente varie multa, et moliente in recitationibus ad Iunctum in d. L. 9 complures 32. affirmat probabilius idem Cuiacius lib. 1.o Iuliani ad Urseium ferocem in d. L. 32. Duaren. ad Iunctum cap. 50 circa finem, ideo eo heredes illos substitutos non vocari in una dimidia in d. L. 9 complures 32. quia instituti fuerant ex disparibus partibus et substituti ex eisdem partibus ut consulto Iulianus exprimit et idcirco nec dici poterant coniuncti re, quia vocati singuli ad diversas res sive partes, neque coniuncti verbis quia non ex aequis sive virilibus partibus vocati, L. re coniuncti 89. ff. de leg. 3.o unde etiam neque ex vi collectivae vocationis ad substitutionem sub appellatione heredum possunt censeri in unum corpus redacti quia omnino disiuncti sunt, quin potius cum eis tanquam singulis et disiunctis in virili parte Titius concurrit d. L. 9. complures 32

sed quamvis agnoscamus Co. heredes illos utpote vocatos ex dis-
paribus partibus non fuisse re aut verbis coniunctos quoad ius
accrescendi in d. l. § 2. tamen cum negari non possit eos tanquam
collective vocatos venire ad reliquas tres partes portionis Attij. quae detracta
virili ipsius Titij supersunt, inter se non viriliter, sed pro hereditariis
partibus distribuendas et proinde eo saltem respectu videantur re-
dacti in unum corpus et Titius admittendus videatur in alia dimidia;
et praeterea cum Labeo in l. si pater g. Gotth. dum docet dimidiam
inter collective substitutos dividendam, et pro his partibus ex quibus
instituti fuerint significet se cum casum proprie magis compre-
hendere, in quo instituti fuerint ex disparibus partibus nam si ex
aequalibus instituti essent doceret Labeo distribui dimidiam pro aequis
partibus sive virilibus nec se otiose referret ad partes institutiones
sive hereditarias quae quoties nominantur solent inaequales
intelligi, atque ab aequalibus seu virilibus distinguit. l. si he-
redes § 2. ff. de leg. 1°. l. quoties § in fin. ff. ad SC.
Trebell. l. unum 7. § ult.° ff. de reb. dub. praeferenda interpre-
tationi Cuiacij ut probabilior alia quae affirmat ideo in d. l.
qui complures § 2. Titium non ad dimidiam unam, sed ad virilem
cum coheredibus substitutis admitti quia quamvis diversa
oratione vocatus sit ut insinuat verba illa, Deinde si Attius
repudiasset Titium, tamen non vocatus tanquam ab eis disiunctus, et per se et princ-
ipaliter seu separatim aequale corpus ceteris omnibus substitutis constitu-
ens, ut primus in illa formula, Primus et fratris mei filii heredes sunto
d. l. interdum, 13. ff. de hered. inst. neque tanquam unus ille, qui praeterea
substitutus dicitur in d. l. si pater g. Gotth. sed tanquam adiunctus
adiutusque coheres ceteris substitutis ut exprimitur in d. l. qui com-
plures § 2 vers. Deinde et consequenter tanquam unum cum illis corpus

Constituens vocatusque cum eis ad viriles partes ut adjecti nomen, et qualitas exigit et traditum est ex Iulia. Sent.a a Paulo in specie simili, et similiter explicanda in L. 9 pecunia 22. § ult. ff. de statuliberis, sentit ita aut praesentit Gilquenius in d. L. ult. n. 10 C. de impub. et ante eum ibidem Baldus n.o 6. vers. item ibi Alciatus in L. re coniuncti 89. n. 39. ff. de leg. 3. ....

21 Succedit ut pergamus secundus cassus in quo cessat regula illa de coheredibus ad substitutionem reciprocam admittendis pro partibus ex quibus instituti sunt ut in nra L. si plures 24. Gothof. extatque hic cassus in L. nonnumquam 29. ff. ad S.C. Trebell. ibi Papin. docet in hac quest. scilicet de partibus aut equalibus virilibusque aut hereditarijs adsignandis in substitutione reciproca coheredibus substitutis, fuisse nonnunquam varie iudicatum a Magistratibus et rescriptum ab imperatoribus ex voluntate, sive pro varietate praesumptionum voluntatis defuncti, quae nimirum voluntas si evidens erit, recedimus a regula d. L. si plures 24, ut ibi in pr. scriptum est monuimusque supra n.o 16. ergo si testator verum ex pluribus institutis rogaverit per fideicommissum coheredibus suis ex disparibus partibus institutis portionem suam restituere atque itas coheredes ad eam portionem per fideicommissariam substitutionem vocaverit, et quidem non sub communi appellatione heredum sed singulos proprijs nominibus veluti filij et clemij sentit Papin. admittendos coheredes ad substitutionem sive fideicommissum non pro partibus institutionis sive hereditarijs sed pro equalibus virilibusque cuiusque cassum et sententiae ratio est, quia expressio nominum propriorum non continet relationem ad qualitatem heredum ex qua solet praesumptio distributionis pro partibus hereditarijs deduci, ut notavimus n.o 18. sed

Enumeratione personarum, quas ad substitutionem vocantur, itaque enumeratio inducit etiam distributionem partium pro numero personarum L. cui fundus 56. ff. de cond. et demonstr. et convenienter efficit ut viriles sive equales partes habeant L. si heredes 24. ff. de leg. 1° L. ita liber 8. § 1. ff. de statu liberis, ideo quotiens proprijs nominibus simulque appellativis heredum, precedentibus tamen proprijs veluti Titij et Mevij heredum, ad substitutionem vel fideicomissum vocantur, arg. ex simili sententia Pomponij in L. si comunis 37. de stipulatione servorum. Namque et Creade ludit ratione receptum est ut heredes simpliciter sive sub appellatione heredum legatis onerati prestent ea proportione qua hereditarijs et econtrario si onerati sub proprijs nominibus fuerint prestent pro virilibus. D. L. si heredes 24. ff. de leg. 1° et ut qui conditionis implende causa dare heredibus debet si heredibus sub appellatione heredum dare iussus non impleat conditionem nisi dederit pro rata partium hereditariarum, et econverso debeat pro virilibus dare si in conditione proprijs nominibus enumerati heredes fuerint D. L. ita liber 8. § ult. ff. de statuliberis, docent et prosequuntur post classicos in D. L. 1 C. de impub. Corrasius, Donellus, Gilquinius et pre ceteris Massinius ibi n. 97 et sequent. Cuiacius lib. 15. quest. Papin. in D. L. nunquam 23. ff. ad SC. Trebell. Donellus lib. 6. comm. cap. 24. et lib. 7. cap. 11. et lib. 8. cap. 29. Duaren. ad Gunetti cap. ult. post multos Fusarius de substitu. quest. 478. con. 10.

Sed refragatur 22

aperte et acriter super traditis in primis Paulus in L. sive a certis 17. in fin. ff. de duobus reis ubi etiam quo casu in

Legato relinquendo heredes omnes specialiter nominantur,
Docet debere eos id Legatum pro partibus hereditariis. Deinde
et repugnat idem Paulus in d. l. sive 17. in principio et in
l. qui pecuniam 22. § 4. et ult. Iulianus in l. si qui 3. ult. docet ff.
de statuliberis affirmantes si personae quorundam heredum
in Legato ab eis relicto aut conditione eis dandi propriis
nominibus exprimantur, debere praestari Legatum et impleri
conditionem pro portionibus hereditariis non pro virilibus in quo
et Cursius Abrogavit Iuliano et Paulo Pomponius in l.
turpia 54. § ult. ff. de leg. 1. Denique et ad rem urget Sce-
vola in l. Lucius 6. § Maevia 5. ff. ad S. C. Trebell.
ubi vocati ad substitutionem sive fideicommissum hereditatis
non sub appellatione heredum, sed sub speciali nomine fratrum,
admittuntur tamen non pro virilibus aequalibus sed pro inaequalibus
portionibus hereditariis. Verum quamvis in hac quaest. apertam
veterum Iurisconsultorum dissensionem agnoscant unanimiter
meis conciliandis operam impendunt Antonius Faber Lib. 11.
Coniect. Cap. 19. et post Hortensium in d. l. sive 17. noster
Velasco in concertationibus Proculi et Cassii in cap. ult. respon-
deri tamen probabiliter potest in primis quoad Paulum in d. l. sive 17.
in fin. verba illa cum omnes heredes nominantur cum admittant du-
plicem sensum possintque intelligi vel de omnibus nominatis sub
propriis nominibus vel de nominatis, sive commemoratis om-
nibus sub appellatione heredum debere intelligi in posteriori hoc
sensu ut repugnantia cum aliis Iurisconsultis vitetur ex regula l.
in ambigua 19. ff. de legibus. Notat Hilligerus ad Donellum
D. lib. 8. cap. 29. littera, c, sic enim nominatis omnibus
Dominis servum stipulari pro eo quod est non sub propriis no-

minibus. sed sub commemoratione omnium Dominorum eius
servum stipulari ideoque proportionibus dominiis adquirere,
scriptum et explicandum est in l. proinde 7 vers. idem ff. de stip.
servorum. Observat Cuiac. lib. 15 quaest. Papin. in d. l. non-
nunquam 43. ff. ad S.C. Trebell. sic etiam nominatim legare
vel manumittere vel exheredare testator dicitur, quoties in
eis singulis personam de qua agitur exprimit demonstratione
aliqua quae nominis vice fungitur, quamvis sine expressione
proprii nominis. l. nominatim 90. ff. de leg. 3o. l. nominatim
24. ff. de man. testam. l. 2. ff. de lib. et post. sic de-
nique ut etiam secundae propositae difficultati ex principio d. l.
sive 17. cum seqq. laudatis solutionem aptemus, ex duobus ca-
sibus qui in principio d. l. 17 exprimuntur, utrumque et praecipue se-
cundus fingi potest in legato relicto vel sub propriis nomi-
nibus, vel sub appellatione heredum, dummodo specialiter atque
eo sensu nominatim a quibusdam heredibus non ab omnibus. sive
legatum sit a certis personis heredum nomine proprio vel
communi designatis velut sub appellatione fratrum, ut in l. Lutius
78. § Maevia 5. ff. ad S.C. Trebell. omisso tamen neque onerato
aliquo herede, qui primus casus est principii d. l. sive 17. sive
legatum specialiter sit ab omnibus heredibus sub appellatione
heredum et excepto aliquo, qui secundus casus est d. l. 17. in
utroque aiente Paulus cum Sabino et Cassio in d. l. 17 et cum
Iuliano in d. l. qui pecuniam 22. in princ. et ult. tandem quod idem Iuli-
anus eiusdem cum Sabino sectae et scholae in d. l. si quis 12 ff.
de statu liberis iuncta l. 2. § ult. in fin. ff. de vulg. pup. Iuris.
atque ita probabiliter intra eosdem terminos accipienda Rectissime
affirmant praestandum legatum a designatis aut implendam conditionem

persona Conditione dandi proportionibus Hereditarijs, quia etiam quo casu proprijs Nominibus designati fuerint, cum tamen non ab omnibus Legatum sit, Expressio Nominum in quibus dumtaxat facta praesumitur potius ad Exonerandum vel Excludendum non nominatum atque ita omissum vel Exceptum, quam ad inducendas portiones viriles inter Nominatos, ut consideravit Alligerus et Cuiacius ubi supra.

23 Diversa autem et adversa et quamvis omni aspectu difficilis Sententia Pomponij in L. Turpia 54 § ult. ff. de leg. 1. Cuius priora verba Cuiacius lib. 15 quaest. Papin. in d. L. nonnunquam 28. ita corrigit, ut pro verbis illis, si pars heredum nominata sit, Legatur, si personae heredum nominatae sint. Sed explosa ea Emendatione, et omissa Bart. et Antiquiorum communi interpretatione d. L. Turpia 54 § ultimo, quam refert, et refellit Iason ibidem ex n. 1. alia Gilquinij in L. 1. n. 7. C. de impuberum, observandum imprimis est quod nondum observatum vulgo aut notatum, nempe in prima parte § ultimi d. L. Turpia 54. quamvis pars dumtaxat heredum nominata scilicet nominibus proprijs in Legando fuisset, tamen procul dubio constanti a Pomponio supponi, fuisse etiam ceteros heredes onerator Legato, sed partem eorum proprijs nominibus reliquos autem sub appellativo heredum aut alio communi nomine, veluti Titius, Caius, Maevius et reliqui heredes dato decem Sempronio, id circoque Pomponius non sic loquitur ut proponat a parte heredum Legatum fuisse sed ita potius, si pars heredum nominata sit in Legando, nec respondet nominatos debere, sed indefinite et indistincte ita heredes debent, significans nimirum quamvis nominata pars heredum tamen ab omnibus Legatum fuisse, et omnes debere

Nec fuisse aliquem heredem omissum siue exceptum, ab onere legati. Unde et sic apparet speciem Pomponii in d. l. turpia 54 § ult. in prima parte distare a priori specie et responso Pauli in d. l. siue 17 in eo saltem, quod apud Paulum constat fuisse aliquem heredem omissum vel exceptum et exoneratum legato. Qua praemissa animaduersione affirmamus ideo apud Pomponium nominatis propriis nominibus pluribus heredibus et ceteris sub appellatione heredum grauatis deberi legatum pro virilibus, quia cum nominatio quorundam non possit intelligi facta ad excipiendos legato reliquos non nominatos, quoniam eos etiam oneratos supponimus, necesse est, ut ne omnino sine effectu nominatio sit, fore sumamus eam factam ad inducendas portiones viriles et quidem non tantum inter nominatos sed etiam inter ceteros heredes grauatos quoniam cum nomina propria quorundam praecesserint quamuis reliqui non propria sed communi nomine onerati sint, tamen in eis omissio nominis proprii censetur facta breuitatis studio potius quam animo recedendi ab enumeratione personarum nominibus propriis incoata cui standum est ex sententia eiusdem Pomponii in l. si communis 37. vers. sed cum agnomina ff. de stipul. seruo. iuncta l. si ita quis 66. ff. de hered. insti. Diuersum autem est in d. l. siue 17. ibi nominatio quorundam heredum cum non omnes grauati sint censetur facta ad distinguendos nominatos ab iis qui vel excepti vel omissi sunt et consequenter non ad inducendas viriles portiones inter nominatos.

Nec nos ab hac interpretatione d. l. turpia 54. § ultimo 24
mouet aut mutat, etiamsi neque prompte neque praetermittendae explicationis sit, secunda pars eiusdem § in qua statim subiungitur, si omnes heredes nominatim legando sint seruiet

proprijs Nominibus (ut in prima eiusdem Textus parte posuimus, et ut ponamus in secunda, postulat. Sicutque eiusdem continuatio cum prima et Pomponij mens intendens prorsus et insinuans distinctionem seu differentiam inter casum quo pars heredum nominata et quo omnes nominantur quae utique differentia nulla erit nisi intra terminos nominationis eiusdem proprijs nominibus factae procedat) debere heredes legatum pro partibus hereditarijs, in qua parte Pomponius sic acceptus pugnat aperte Marte cum Neratio in D. L. si heredes 124. ff. de leg. 1. Papin. in D. L. nonnunquam 23. ff. ad S.C. Trebell. et quod magis est secum ipse in D. L. ita liber 8. § 124. ff. de statuliberis. Sane quoad secundam eiusdem partem quandiu probabiliora non scribuntur subscribimus communi Acc. Bart. aliorumque sententiae in D. L. 124. § ultimo intelligentium eam secundam partem in heredibus nominatis non tanquam singulis proprio sed tanquam omnibus communi sive appellativo nomine heredum quod et ideo hereditarias partes debent. Cuique expositioni favet quodammodo verbum Omnes quod solet accipi pro universis ut universis, sive collectivo pluribus nomine comprehensis, ut in L. sicut 7. § ult. in fin. ff. quod cuiuscunque universitatis, iunctis traditis a Bart. in L. hoc articulo 29. ff. de hered. insti. Maxime quando omnes distinguuntur a certis personis, ut singulis proprio nomine designatis ut in D. L. sive 17. in fin. ff. de duobus reis. Neque incongruens sic intellecta differentia Pomponij, consistit enim inter casum, quo omnes nominati ut heredes et gravati et casum quo quamvis omnes gravati pars tamen eorum sub appellatione heredum et pars alia nominibus proprijs: Atque ita non inepte continuatio et transitus fit a casu, quo gravati quidam sub appellatione heredum ad casum, quo gravati

Omnes sub eadem appellatione: consentitque quoad interpretationem Iani secundo [illegible] D. L. 54 § ult. Noster Gregorius Lopez Madera animadv. cap. 29. Tandem neque urget contra Papin. in D. L. nonnunquam 23. Expensus supra Sceuola in L. Lucius 78. § Meuia 5 ff. ad SC. Trebell. quia respondetur vocatos ibi ad fideicom. siue substit. quamuis non sint vocati sub appellatione heredum, tamen vocatos fuisse sub nominibus proprijs, sed sub appellatione fratrum, quae cum communis, et collectiua sit conueniensque pariter omnibus coheredibus, utpote fratribus filijsque eiusdem Matris iam D. § Meuia, nullaque ibi fuerit propria singulorum nominatio, quae personas vocatorum enumeraret, et inter se singulos proprijs nominibus distingueret, nulla etiam coniectura est ob quam inducamus portiones viriles siue pro numero personarum. D. L. si heredes 124 ff. de leg. 1. nullaque ratio ob quam recedamus a primaria illa regula tradita supra n.º 16. de admittendis coheredibus ad substitutionem, vel fideicommissum pro partibus ex quibus instituti.

Tertius casus et primariae illius regulae de qua d. n. 16. postrema exceptio extat in L. quoties 22. § 1. ff. ad SC. Trebell. L. Vnum 7 § ult. ff. de rebus dubijs, ibi si quatuor ex disparibus partibus institutis rogauerit eorum unum testator, ut post iam coheredibus restitueret acceptis ab unoquoque decem aureis, traditum est deduci coniecturam et praesumptionem voluntatis defuncti ex comparatione aequalitatis conditionis dandi decem quae par et pariter in singulis expressa est, argumento in re simili ex L. 1. ff. de rebus dubijs: namque utquamuis heredes ipsi ex disparibus partibus instituti fuerint, tamen credamus voluisse defunctum partes 29. et ult.

35

Equales sive viriles habere in fideicommissi, loc quibus Equales partes dedit in conditione sub qua ad fideicom. vocabit: sicut e contrario si inequales eorum partes fecerit in conditione unumq. eorum plus, alios minus conditionis implendæ gratia dare iusserit, cum si sit conjectura efficax, quæ inducat viriles sive Equales partes, ad mittentur potius pro inequalibus hereditariis D. L. Utrum 7. § ult.° Explicat Cuiac. ibidem et Lib. 39 Resp. Iuliani in D. L. quotiens 22. et Lib. 15. quæst. Papiniani in D. L. nonnumquam 23. Donellus in D. L. Utrum 7. § ult.° et in L. 4. C. de impub. Ubi Cuiac. et Gilquenius n. 8. Fusarius De substitutionibus D. quæst. 478. n. 13. Duaren. ad Tunc tit. cap. ultimo. quibus pro coronide adiicimus eandem Regulam Exceptionesq. de admittendis coheredibus ad substitutionem vel pro hereditariis partibus vel pro virilibus applicari posse explanandæ Legi si in tt.° 5. hoc tt.° in qua, quoniam quæ reliqua sunt et Ius accrescendi Legemque Papiam pertinent exposuimus proximo ab fine anno ad L. re coniuncti 89. de leg. 3.° cap. 1. n. 5. et 20. et cap. 4. n. 10. et 13. non inculcamus nunc dictata illa, quæ vel sup.ª vota et merita publice Legi, et Calamis vestris Excipi scimus.

Ad L. 15 qui ex bonis 6. Hoc Titulo
Novæ aut ignotæ Vulgo Notæ.

N.° 1. Fuit huius L. semper interpretatio, crux veluti ingeniorum aut scopulus, illi et ingenia, unius classis et seculi Expositores et Academici antecessores, contentione et labore improbo simul irritoq. aut impegerunt, aut deffecerunt. Nobis ut brevia hæc

scho Lastici cursus spatia, quae ad Paschales ferias supersunt, diem occupasse Multiq. ad huius Loci explicandi vulgata non pauca scripta, inevulgata adiecisse Liceat inprimis Meminisse oportebit quaestionem et sententiam Ferentii Comunis in praesenti esse deco quod cum ex bonis testatoris patris solidum capere non posset, poterat tamen capere solidum ex bonis impuberis filii liberi testatoris, et substitutus pupillariter eidem impuberi, quaeritque Ant Excam substitutionis solidum possit capere quasi a pupillo non a patre capiat. Primumautem summaque difficultas quaest in eo e, ut aperiamus et aptemus speciem in qua quis solidum a patre capere non potest sit tamen capax solidae Hereditatis ex substitutione filii in qua Acc. in praesenti cita l. et post eum Bart. Bald. Castrensis. Cumanus, Iason. et Comuniter Antiquiores in praesenti, et ex Novioribus Alciatus Lib. 4. parergon. Cap. 5. Menochius de praesumptionibus Lib. 4. praesumpt. 48. n. 8. cum pluribus Fusarius de subst. quaest. 125. per totam, exponunt speciem et decissionem Nostri Textus in filio naturali qui quamvis a patre Extantibus Legitimis liberis non posset solidum capere sed Vnciam duntaxat, L. 2. C. de Nat. Libe. si tamen filio impuberi eidemque suo fratri substitutus sit Capiet solidum ex substitutione et ex bonis filii non patris. Verum haec interpretatio displicuit Merito quidem aliis inter Accursianos Aretino in praesenti n. 3. et 4. Eduardo caldeira Lib. 4 Variarum lect. Cap. 3 n. 11. et sequent, et ex pragmaticis Garcia de Nobilitate Gl. 20. n. 18. Et eo, quoniam Ante Costantinum in L. 1. C. de Nat. Libe. et Iuris consultorum seculo naturales Liberi Capaces erant solidae Hereditatis Paternae sicut

extranei quilibet L. ex facto 17. § si quis Rogatus ff. ad SC. Trebell. L. ult. ff. de iure deliberandi L. cum pater 77. § volo L. Lucius 88 § ult. ff. de leg. 2°. L. naturali 7. ff. de confirmando tutore L. 2. et 4. ff. unde cognati et quidem etiam extantibus legitimis lib. L. Lucius 45. iuxta commune intellectum Goth.° L. cum tabulis 6. § quoniam ff. de his quae ut indig. L. Heredibus 77. § ult. ff. ad SC. Trebell. quamvis ex autoritate Iustiniani in Novell. 89. quibus modis naturales efficiantur legitimi in princ. et cap. 12. Naturales filios veteri iurisprudentiae fuisse omnino incognitos et incapaces successionis paternae et alienae contendat perperam post Alciatum et alios Antonius Faber in iurisprudentia Papinianea tit. 9. princ. 2 illatione 2 per tota, [illegible] ad Fabrum lib. 3. Tract. 25. quaest. 1. et sequent. et cum eidem ex antecessoribus nostris nonnemo inde deducere [illegible] contra [illegible] expressissime convincit Acc. et Glossatorum interpretatione ad d. Nov. quam tamen sententiae et fundamentis respondet faciuntque satis post Paleatum et multos illigerius ad Donellum lib. 6. cap. 17. Litt. P. Carranza de partu cap. 3. § 4. n. 45. docte et plene noster Larrea 1. tom. decisione Granatensi 37. ex n. 4. et 13. cum sequent. Proinde nec Terentius Clemens in praesenti, neque alibi alii veteres I.C.i contra ius suo aevo receptum filios naturales solidi incapaces supponere potuerunt nec respicere ad Constantini et Valentiniani Caesarum constitutiones ducentis fere annis postea perlatas.

2 Nec felicior in eo explicanda Caldeira [illegible] lib. 4. cap. 3. n. 17. Garcia de [illegible] n°. 28

Affirmasse Cuia. ad Ulp. tit.° 14. intelligentes Nostrum Textum
Iuxta inscriptionem quae ex Terentio Clem. Lib. 4 ad L. Iuliam
et Papiam De Orbo sive Liberis carente, qui in poenam Orbitatis solam
dimidiam Haereditatis Legati vel fideicommissi sibi ab extraneo
relicti capere potest. nisi intra centum dies aditionis Liberos sus-
ceperit atque aliter. Solidum ex test.° capere prohibetur. LL. Iulia
et Papia ad quas pertinent atque ita de Orbis explicandi sicut
idem Terentius Clemens eodem Lib. 4 ad L. Iuliam et Papiam
in L. sig. Solidum 71. ff. de hered. institu. Ubi in aliis libris
Iuris auctores in L. cum si 42. L. si fitio 55. §. 1. ff. de leg. 2.°
L. si fidei 28. ff. de leg. 3.° L. si servus 82. ff. de adqui.
hered. L. Cogi 16. §. sig. solidum ff. ad S.C. Trebell. L.
qui conditionis 36. ff. de Mort. causa Donati. Iunctis
selectioribus Iuris in L. qui n. militabat 78. §. ult. ff. de
Hered. institu. L. si postulante 67. §. ult. ff. ad S.C. Trebell.
L. Plautius 43. §. item scinditur ff. de Cond. et de Monstr.
L. editos 13. §. ult. ff. de iure fisci. L. eig. 20. ff. de
Mort. Causa Donationibus. Ni in qua felicioris ita sentientes
Neque si aliquando idem sensit Cuiacius qui tamen Lib. 9 observatio-
num cap. 17 hanc interpretationem agitur acriter carpit (quoniam scilicet
Orbus sicut ex test.° patris ita etiam ex substitutione impuberis
incapax foret Solidi adquirendi) simulque indigne et iniuriose
notat tacito nomine suis interprete, qui dum Legi Nostrae nul-
lum aliud ex LL. Iulia et Papia exemplum aptari posse scit
nisi de Orbo, idque n. convenire videt totam Nostri textus Epigraphem
delendam et circumscribendam esse affirmavit.

Quapropter idem Cuia. 3

Additum C. de infirmandis poenis Caelibatus, et ad Nostrum Titulum

in presenti Governa ibidem Benedictus Pinedus lib. 2. selectarum Cap. 58. n. 4. Docent Speciem questionis q. L. nostrae fingendam esse in Uxore Scilicet Seia, quae cum ex alio Matrimonio filios Superstites haberet, nupsit postea Titio habenti etiam Semproniu filium impuberem ex alio Matrimonio Nec tamen ex contracto inter Titium et Seiam liberi procreati sunt: atque itaque postea Titius Semp.o filio haerede instituto Substituit eidem pupillariter Seiam Uxorem. in qua Specie propriè affirmatur Seiam non potuisse ex bonis Mariti testatoris Solidum capere quoniam Coniuges liberis ex eo Matrimonio quod contraxerunt, carentes decimam solam bonorum et Usufructum tertiae partis atque in singulos liberos alterius Matrimonij totidem decimas alter alteri relinquere, et Matrimonij nomine vicissim inter se ex test.o capere poterant, et praeterea Uxor dotem sibi legatam, teste Ulp. in Frag. tit. 15. et quidem ex LL. Iulia et Papia, quae decimariae inde vocatae in rubrica C. de infirmandis poenis Celibatus, et LL. decimarijs sublatis, et ad quas pertinet, et referendus est ex eodem lib. 4. adeas L. ex quo deducitur noster textus est, Terentius Clemens in L. sed si haeres 62. § 1. ff. de Cond. et demonstr. L. quoties 67. ff. ad L. falc. L. cum ab Uno 93. ff. de leg. 2.o Iunctis ex aliis libris et iuris auctoribus L. qui Uxori 48. ff. de auro et argento legato L. ult. ff. de His quae ut indignis L. si compensandi 6. C. de haered. inst. L. un. C. de his qui se deferunt lib. 10. L. un. C. Unde vir et Uxor. L. Ult. C. Thea. Legiti. haered. L. 1. eodem C. de bonis proscriptorum et quoad Usufructum tertiae partis L. cum ultima ff. de Usufr. L. partis 10. ff. de praescriptis Verbis, L. cum Uxori 4. C. quando dies legat. cedat, L. Lucius 78. § Maritus ff. ad.

ad SC. Trebell. L. si ita qs. 55. §. ult. ff. de leg. 2°. L. generali 32. §. usumfructu 8. cum §. sequenti L. ult. ff. de usufruc. legato. Deinde et in eadem ista specie affirmatur potuisse Seiam capere solidum ex bonis pupilli, sive a pupillo utpote cuius respectu non est orba, sed mater aliorum liberorum ut docent Cuiacius, Gomanus et Pynedus nuper laudati. Verum neque hec interpretatio nisi conniventi judicij lumine admitti potest quia Terentij nostri verba aperte preseferunt proponuntque questionem non de uxore, seu femina sed de viro incapace solidi ex bonis patris et substituto impuberi, ut in prin. ibi si is qui ex bonis, et postea, substitutus sit, ac denique ibi si exheredato esset substitutus non impedire eum capere. Et quamvis masculini sexus appellatione plerumque etiam femine comprehendantur L. 1. §. de testatio 40 §. 1°. L. patroni 52. L. filij 84. L. inter. 101. § ult. L. illa 163. § ult. L. liberti 172. ff. de V. S. L. qui duos 62. ff. de leg. 3°. et quidem etiam in tractatu legum Julie et Papie ut ad easdem lib. 10. scripsit Caius in L. 152 hominis, ff. de V. S. Juncta L. penult. C. ad L. Corneliam de sicarijs. L. venditor 8. ff. de evictionibus. id tamen fit per interpretationem auctam et extensionem iure receptam a masculino sexu ad femininum quoties materia de qua agitur utrique convenit, L. quisquis 116. L. servius 122. L. pronuntiatio 195. L. aucta 201. ff. de V. S. Ceterum in nostro textu cum species que in uxore a Cuiacio proponitur non possit adaptari marito ut attente pensitanti liquebit, non posset nisi inepte et inconspecte consultus masculina appellatione uti in re que soli femine conveniret.

Quocirca Clarissimus Preceptor meus - 4

imo Primarius in Academia, sed Hispaniæ nostræ Antecessor I.C. Senator publico bono natus, et denatus mihi que publicis et privatis nominibus laudandus et lugendus D. Alphonsus Giller de la Carrera in Comm. ad L. Uni. n. 3. C. de cad. toll. Sic speciem textus nostri fingi posse affirmabat, Titius Seia quæ Sempronium fratrem liberis orbum habebat, duxit uxorem filioque communi ex Seia suscepto substituit pupillariter. Sempronium fratrem Seiæ et avunculum impuberis: Atque ita in ea specie eveniunt duo illa, quæ Terentius noster proponit nempe non esse capacem solidi ex bonis patris testatoris Sempronium, sed dimidiæ duntaxat relicti scilicet quia orbus est iuxta tradita n.° 2.° et tamen eundem Sempronium capere posse solidum ex bonis pupilli quoniam pupillo utpote avunculus iungitur tertio gradu cognationis, §. tertio gradu institutionum de gradibus. et lex Papia genere proximis, usque ad tertium gradum, suffragium suum imponere exhibuit et antiquum ius quod ante Iuliam Papiam quæ vigebat, conservaverit ita ut etiam si ii liberi aut orbi essent, solidum tamen capere ex testamentis propinquorum infra tertium gradum, Lege unica in principio versiculo et cum lex, versiculo et cum lex, Codice de caducis toll. et quod magis est ita ut liberi parentesve testatoris intra tertium gradum si heredes instituti essent, portionem coheredis legatumve ita deficiens, ut per L. Papiam tanquam caducum vel in causa caduci deferendum fisco foret, retinerent potius caperentque pro non scripto et sine onere ex iure antiquo quod ante introducta caduca et in causa caduci in omnibus quæ deficiebant servabatur L. un. §. et cum triplici cum §. sequent. C. de cad. toll.

quo modo explicandus Ulp. in frag. tit. 57. §. 1. et tit. et 58. et explicari solent Jur. int. pater 29. in prin. et §. ult. ff. de leg. 2°. L. si in titt°. 5. in fin. Soctt°. de quibus plura ad L. de coniunct. 89. Cap. 1. et q. n°. 4 et 5. ff. de leg. 3°.

Sed quoniam huic interpretationi Noviores Duos Reg. ignobiles nre Academie antecessores refragatos fuisse et fortasse alios adhuc refragatorios esse scimus miranique sapientissimum (ut aiunt) virum in re tam aperta deceptum fuisse quasi scilicet comentitium et sine autore sit, quod interpretatio hec supponit, nempe etiam cognatos ex latere intra tertium gradum, veluti avunculum habuisse ius antiquum et capacitate solidi, utpote cum ex D. L. Unica vers. et cum lex, et ex Ulp. D. tit. 17. 18. duntaxat constet liberis et parentibus intra tertium gradum L. Papiam ius antiquum servasse, non autem collateralibus, erit officii affectusque nostri nec vulgaris preterea observationis firmare breviter sententiam preceptoris, quam maiorem Reg. etas Reg. Academia nra tulit, et probare. Imprimis quod dicimus non tantum liberos et parentes sed etiam agnatos cognatosque ex latere intra tertium gradum et in comuni genere proximos potuisse etiam, si celibes aut orbi essent, ex ttis pro pinguiorem solidum capere. Probatur testim°. Nicephori Calixti antiqui et antiquioribus semper consentienti historici lib. 7. Eccl. Historie cap. 4. 6. illic. Absurdas etiam illas apud Romanos leges, ne celibes in adeunda hereditate coniugibus equarentur. Nam preter quam genere propinqui quidquam ex tt°. lucrarentur, abrogavit. Socomeni ita ex Nicephoro et greco textu corrigendi et vertendi lib. 1°. Eccle. Historie cap. 9. ubi de L. Pap. et celibibus ita: Lassitque preterea ut nihil comodi nisi genere proximi essent ex testamento caperent. Sua-

detr̃ Docipsũ Exemplo L. Iulia de Vicessima Hereditatũ
quæ ex Hered. Leg. et Mort. cau. donationib. Vicessimã
fisco sive Erario Militari solui constituit teste Dione
Cassio lib. 56. Historiæ et ad quã pertinent iuxta inscriptio-
nes Textus in L. Nulli 13. ff. de Trans. L. funeris 37. de
de Relig. et sumpt. funerũ. L. si Mutus 7. ff. q. testam̃ta
facere possunt. L. Computationi 68. ff. ad L. Falcidiã. L.
Mille 154. ff. de V. S. iuncta L. filius familias 114. § diui
14. vers. sed Hæc ff. de leg. 1.o L. 2. in fin. C. de transactio-
nibus. et ex observatione nr̃a L. dicũ 6. in fine ff. de
fideicom. libert. L. 2. § si quid. 16. ff. de Hered. vel act.
Vendita: fuitq. eã de Vicessima Lex conveniens valde LL.
Iuliæ et Papiæ n̄ tantũ tempore, autore, et fine. Cum neq̃
enĩ lata ab Augusto aut eo imperante et locupletandi
Erarij seu fisci gratiã, sed etiã sui constituto eiusdemq.
exceptionibq. : quia quemadmodũ Iulia et Papia mat̃ã
Caducorũ ex Hereditatibq. et Legatis et Caducorũ principiũ ab
aditione Hereditatis, vel apertura Tabularũ sumpsit L. vn. § cũ
igitr. 1.o C. de cad. Toll. ita Iulia de Vicessima id tributũ
ex eadẽ mat̃a. Hereditatũ et Legatorũ, et solutionẽ eius
ab apertura tt̃i et aditione Heredis incipere voluit, autore
Paulo Lib. 4. Sent. tit. 6. § vlt. L. vlt. C. de Edicto diui
Adriani tollendo et e converso probabile eodẽ exemplo est
Liberatos fuisse a penis cœlibatus, et orbitatis n̄ tantũ
Liberos parentesq. sed etiã cognatos ex Latere saltem
usque ad tertiũ gradũ, sicut excepti fuerunt, et immunes
a Vicessima soluenda n̄ tantum sui Heredes ad quos et
ad Vicessimã referri solet disputatio Pauli in L. in suis
11. ff. de liberis et post. sed generalitr liberi, parentes

fratres Sororesq. Ex constitutionibus Nervæ et Trajani de quibus plene Plinius in panegirico et preterea alijs agnatis et Cognatisque. quibus vicessimæ immunitas tributa erat ab imperatore suo, cuius in Sacra meminit Ulp. apud autorem Collationis Legum Mosaycarum tit.° 16. §. ult. in fin. ibi Sed imperator noster in hereditatibus quæ ab intestato deferuntur, has solas personas voluit admitti quibus decimæ immunitatem ipse tribuit, si tamen eo loci pro verbo decimæ legatur vicessimæ, facilli errore ex nota numeri duplicis xx. quo vicessima scribi et significari solita, et altero x omisso decimæ numeralis et mendosa nota remansit ut observat Petrus Pithœus in Notis ad d. tit.° 16. §. ult. quamquam si expositione Ulp. frag. quam emendatione manifestari possit, respicere Ulpianum ad illum quod ipse in suis frag. tit.° 16. in principio vers. item si cognati, docet nempe cognatos intra sextum gradum si matrimonium contraxerint posse etiam orbi sint, alterum ex alterius test.° solidum inter se capere et consequenter intra eum gradum esse immunes seu liberos a limitatione decimæ quam alioquin sola coniuges orbi inter se capere poterant, ut monuimus n.° 3. quemadmodum et usque ad sextum gradum usque admittuntur ad bonorum possessionem unde cognati et successionem ab intestato § ult. institu. de succes. cognato. l. 1. §. sed autem ff. l. penult. ubi Cuiacius lib. 6. resp. Papiniani ff. unde cognati, iuncta l. 4. ff. de gradibus. Unde etiam alia via pro priorisque magis nostra assertio firmatur. Nam si coniuges inter quos restricta et repressa magis capacitas testamentaria, scilicet quia non ultra decimam bonorum coniux orbus ex test.° coniugis capit, cum tamen ex alterius test.° capiat dimidiam relicti, atque ita dimidiam bonorum si ex asse institutus l. ult. C. Theo. de legiti. hereditatibus iunctis traditis sup.a n.° 2 et 3. tamen si cognati usque ad sextum gradum coniuges fuerint savio

Erunt inter se Solidi capacitatem testandi Sp. D. tt.º 16. §. 1.º Magis legem Gabriusse Respectu aliorum quorum Cognati intra eundem gradum fuerint

6 Tertio eidem assertioni Lucem dare et debere posse opinor Papi. in L. dotem 16. §. 1.º ff. de castrensi peculio, si supponatur. Exponatur quod in eiusdem L. prin. traditum est, hereditatem filiofamilias Militi ab Uxore relictam computari in castrensi peculio, quamuis Dos eidem Militi data vel promissa non computetur, quoniam ut Papi. scribit Dos non Militiae ex causa datur, sed pro oneribus Matrimonii, et liberorum communium, quae onera sicut ad patrem filii Militis pertinent, ita et patri per filium Dos adquiritur. Neque in castrensi peculio est. D. L. Dotem 16. in fin. principii. Hereditas autem adventitio iure quaeritur. idest non ratione aut respectu Matrimonii, et liberorum sed etiam si Matrimonium et liberi defficerent, adquireretur hereditas solida non tanquam patri aut Marito sed tanquam militi et ex Militiae privilegio, et Iure, quo attento Militantes et intra annum posquam militare desierint censentur reipublicae causa abesse, habentque solidi capacitatem et liberam testamenti factionem, ut Ulp. docet D. tt.º 16. Vers. aut si Vir absit: et iuramaritorum et patrum autore Dione Cassio lib. 60. Historiarum iunctis atque inde cum inscriptionibus ad ll. Iuliam et Papiam referendis explicandisque l. si qua 38. §. 1. in fin. l. qui mittuntur 35. cum duabus ll. sequent. ff. ex quibus causis Maiores, quibus consequenter Hadrianus Cesar rescripsit hereditatem filiofamilias Militi relictam ab Uxore computari in castrensi peculio utpote castrensi iure et privilegio quaesitam L. Divus 13. ff. de castrensi peculio quamuis in aliis donationibus et legatis distinguatur. sicut distinguitur in L. similibus 6. L. si forte 8. ff. de castrensi peculio explicat quamuis non ex acte Cuia. lib. 19. resp. Papin. in D. l. dotem 16. captatque Papiniani Mentem potius, quam capit. Faber in iurisprudentia tt.º 11 princ. 6. illationes. Quo supposito subiungit Papin. in D. l. Dotem 16. §. 1.º

Speciej veluti a precedente diversa, adversaq. in qua Respondet Hereditate filiofamilias Militi relicta. n. computari in castrensi peculio, quando relicta e fratri patruali in alia provincia Militanti a fratre patruele qui cum illo nunquam Militavit, et ratione responsi reddit, sanguinis etenim ratio non Militie causa Meritum accipiende hereditatis prebuerat. Quod responsum et ratio eiusdem et differentie inter hereditatem relictam ab uxore in primo responso, et relictam a fratre patruele in secundo responso, si ex comparatione utriusq. et eisdem principiis sive intra eosdem terminos explicanda sunt significant probantq. ideo in secundo responso hereditatem n. computari in castrensi peculio, quia non ex causa et privilegio Militie contra limitationem decime inter coniuges ex L. Papia ut in priore responso hereditas capitur, sed ratione sanguinis quoniam scilicet filius Militans etiam si non Militaret, et orbus aut celebs esset, capax fuit solidi ex testamento fratris patruelis, utpote ei ex latere coniunctus 3.o gradu cognationis §. 3.o gradu. 3. institut. de gradibus. Quarto denique nostra asumptio confirmatur ex eo q. in hereditatibus ab intestato nullus locus fuit caducis et in causa caduci, ex sententia ipsarum Legum Iuliae et Papiae quia duo illa tempora et veluti extrema aditionis et aperture testamenti a quibus caducorum exordium sumptum fuit. D. L. Unica. §. Cum igitur C. de cad. tollendis n. erant ab intestato neque tempora aditionis sive cretionis quia dantur solis heredibus institutis, ut Ulp. insinuat tit.o 22 §. cretio 27. Neque apertura tabularum seu testamenti quia nonnisi his tabulis deficientibus, aut destitutis succeditur ab intestato, L. I. ff. si tabule testamenti nulle extabunt. et ideo ab intestato indistincte admittunt

Jus accrescendi ICti in libris ad ll. Julia et Papia. l. si tibi. 61. §. ult. ff. de leg. 2°. l. 4. ff. de bonor. poss. iunctal si ex pluribus 9. ff. de suis et legit. cum traditis à Cuiac. lib. 12. observ. cap. 11. Merillio lib. 5. observ. cap. 4. cui consequens è in successione abintestato etiam celibem et orbum capere solidum potuisse, quamvis non ex liberis aut parentibus defuncti esset, sed tanquam agnatus iure civili aut pretorio per bon. poss. unde legitimi, vel tanquam cognatus per unde cognati succedere intra gradus, quibus ad successionem admittitur D. l. penult. ff. unde cognati, quod ratio cuius intuitu ab intestato succeditur, facit etiam celibem et orbum cognatum capacem solidi ex successione cognati. Cuius exemplo et veluti argumento a fortiori fit verisimile ut si abintestato ubi ex sola aut precipua vocatione legis succeditur, cognati transversales celibes aut orbi habent solidi capacitatem ratione sanguinis, multo magis solidum capiant iidem cognati ex testo. ubi preter meritum sanguinis adest vocatio testatoris et legis eam confirmantis.

7 Neque assertionem nram impugnant, quamvis primo adspectu ei repugnent Ulp. D. tit. 17. §. 1°. et ult. et tit. 17. et Justinianus in D. l. unica in prin. vers. et cum lex. C. de cad. toll. Dum iste aperte scribit solis liberis et parentibus l. Papiam ius antiquum servasse, utérque autem magno consensu id ius antiquum in liberis et parentibus usque ad tertium gradum, neque ultra neque in aliis supponit. Unde et inprimis propriè evincitur non fuisse id ius servatum transversalibus, deinde et multo minus datum eisdem transversalibus id ius usque ad sextum gradum, ut sinsinuavimus n°. 5 infin. Cum liberis et parentibus non indulgeretur nisi usque ad tertium, in quibus tamen maior omnino et manifestior indulgendi ratio. l. 1. §. largius 12. ff. de successorio edicto

Verum Hec iuris et Rationi pugnat que fortasse Hactenus
Multis imposuit, Nostraterq. in contrariam Sententiam transf-
uersos egit, Componetur Cessabitq. si Obseruetur q. Nescio An
adhuc distincte Obseruatum. Nempe diuersum esse ius antiquum
illud Cuius in liberis et parentibus Mentio apud Iustinianum Hp. q.
Nuper Laudatos, et illud quod etiam incognatis transuersalibus
pro interpretatione dicti Iuris supponitur. Namq. Hp. Iustinianusq.
Loquuntur de Iure retinendi pro non scripta et sine Onere portionem
coheredis, aut Legatum quod ex persona eius cui relictum sic
defficiebat, ut tanquam caducum Vel in causa caduci fisco deferendum
esset ex L. Papia per quam tamen eo iure et priuilegio retentionis
fruebantur liberi, aut parentes heredes instituti idque antiquum ius
Dicitur, quia ante L. Papiam omnia defficientia pro non scriptis
et sine Onere apud heredes, Vel substitutos aut Coniunctos
manebant D. l. Vnica §. inprimo 3o. l. pater 29. §. ult. ff. de leg. 2.
Diximus supra No. 4. infin. Deeo autem iure loqui Hp. Constat
aperte Ex Verbis eius D. tto. 18. ut heredibus illis institutis
quod quis Exeo titulo non capit, ad hos pertineat, Et D. tto 17. §1.
ibi sic. Continuate cum §. sequenti legendum, sed seruato Iure an-
tiquo liberis et parentibus, Caduca Cum suo Onere fiunt, et quo-
ad Iustinianum apparet ex D. l. Vn. Vers. et cum lex, ibi Solis liberis
et parentibus testatoris Vsq. ad tertium gradum, si scripti fuerant he-
redes: et postea in fine illic. Ius antiquum intactum eis Conseruans.
Nos omnibus Viris subiectis sine differentia personarum hoc
Concedimus, si Conferantur Coniunganturq. Extrema Verba D.
l. Vnice 7 §. inprimo 3o. ibi. nullo grauamine nisi per raro
in hoc pro non scripto superueniente, quod et Nostra maiestas
quasi Antique beneuolentie Consentaneum, et Naturali ra-
tione suadentium intactum atque illibatum precepit Cristo Dixi

Diversum autem est ius de quo in praesenti loquimur affectionis quoque indultum non solis liberis et parentibus, sed etiam genere proximis testatori cognatisque ex latere usque ad sextum gradum scilicet, ut relictum sibi legatum vel hereditatem capiant solidum etiam si caelibes vel orbi sint. De quo iure non loqui Iustinianum in d. l. un. vers. et cum lex, perspicue probo ex eo, tum quia parentes testatoris de quibus loquitur cum filium testatorem haberent, eo ipso non essent orbi, et haberent solidi capacitatem etiam sine respectu sanguinis et ex alieno testamento ut infra docebit n.o 16. vers. aut quatuordecim: tum etiam quia ante Iustinianum incapacitatem caelibum et orborum etiam respectu testamenti extraneorum sublata fuerat, et omnibus caelibibus atque orbis indistincte ius antiquum capiendi ex testamento restitutum constitutionibus Constantini et Honorii. L. 1. et 2. C. de infirmandis poenis caelibatus, atque ita si de eo iure capacitatis caelibum et orborum Iustinianus loqueretur, vane et falso iactaret in d. vers. et cum lex in fin. se omnibus subiectis sine distinctione personarum concedere idipsum quod ante illum omnibus iam concessum fuerat. Plane observata distinctione utriusque antiqui iuris propositi, non est in obscuro differentiae ratio ob quam ius illud retinendi portionem coheredis aut legatum pro non scripto sit datum solis liberis et parentibus institutis, et usque ad tertium gradum, secundum autem ius capiendi solidum sibi relictum fuerit concessum etiam cognatis ex transverso usque ad sextum gradum, nimirum quoniam favorabilior est causa eorum qui de conservando solido sibi relicto atque ita quodammodo de damno vitando et iure suo satagunt, et aperta voluntate defuncti nituntur, quam eorum qui portionem coheredis aut legatum alii relictum et in coherede aut legatario caducum factum fiscoque deferendum, ipsi quibus aperte a testatore relictum non fuit, vindicare et alienum velut iure

in sua, lucuy Convertere Contendunt; arg. Ex l. suris & item L. Sequenti §. de suris et facti ignorantia Iuncta D. l. Unica in prin: Vers. sed et iuris C. de Cad. toll.

Retenta itaq. nra asser-tione et interpretatione tradita sup.a n.o 4. et Reiecta alia Nuperi ante-cessoris qui speciem l. nrae fingebat in Avo Materno Cuius filia eadem q. impuberis Matrem predecesserat, atq. ita avus idem socer quasi is orbus esset ideoque n. posset Ex testo patris impuberis filia generi sui solidum capere, poterat tamen ex substitutione et avi impubere Nepote suo vel pote cui secundo gradu coniunctus. § secundo gradu instituta d. Ex gradibus. Que tamen Cogitatio Convincitur aperte Ex eo quia qui filium quatuordecim annorum aut filiam duodecim amisit habet solidi Capacitatem etiam Ex testo Coniugis iuxta sup. D. tit. 16. Vers. autem quatuordecim et Consequenter Multo Magis Ex testo aliorum iuxta tradita supra n.o 5. in fin. atq. ita Avus Maternus qui amisisset filiam que iam Nupserat et Moriens reliquerat filium cui substitutio fac-ta est fuisset eo ipso Capax solidi etiam Ex testo patris generi sui. Ergo ut pergamus Retenta ut diximus specie de qua d. n.o 4.o ut iam sententiam nram explicemus, si Avunculus impuberis vel alius eius intra sextum gradum Cognatus Orbus substitutus impuberi sit et is in pupillari etate decedat quamvis solidam here-ditate paterna n. posset Capere, tamen Ex filij testam.to solidum capit quia a filio, cum quo iure proximitatis solidi Capacitatem ~~solidi~~ habet ut a superioribus d. an.it n. a patre Capit. Hanc tamen sententiam de-cisionem ita interpretatur Iulianus ut Cabonis que filio superst. Vixit Ex hereditate paterna amplius capere n. posset, quam ei per Leges licet. Solidum tamen capiat Ex bonis pupilli, que ei aliunde obvenerunt post Mortem patris, hec enim

et ad substitutos pupill. pertinent, l. sed si plures 10 §. ad substitutos in fra de vulg. et pup. Vel si exheredatus sit cui etiã pupillaris substituitur. l. 5 § pen. l. sed si plures 10 §. ad sub-
8 stitutos de vulg. et pup. § n. solet 4 inst. de pupill.

9 Sed primae parti explicationis Iuliani opponi n. dici potest post filij impuberis eius dem qui heredis instituti aditione iunctas esse cepisse patris et filij hereditates et per hoc unam quodammodo fieri l. sed si plures 10. §. filio impuberi infra de vulg. et pup. sive ut Neratius ait hereditatem filij paternam coniungit. l. qui patri 59. ff. de adqui. hered. nec cã alterutrius hereditatis diuidi posse. l. si quis 7. §. ultimo ff. eod. tit. ergo vel ex utraq. solidum Tibos erat capturus vel ex neutra ultra legis modum, ut in specie produci n. improprie potest. Sextum Paul. in l. 16 l. qui heres 11 infra de vulg. quid institutus caelebs qui nihil capere poterat in tit. patris substitutus filio impuberi, eidemque cohaeredi cuius d. suppo ni velim qui intra centum dies ex tionis legi paruerit et ob id portio eius apud filium ex iure vetere remansit. ut expositum est sup.a n.o 7. Post deinde uxorem duxit filios susceperit et pupillus cui substitutus fuit obijt, an Paulus Titius capere posset cum impuber decessit quasi si hereditatem patris n. potuisset capere n. illi obfuturum, quominus ex substitutione hereditatem filij patrisque capiat. Ergo utriusque hereditati par cã est. ita ut qui hereditatis filij solidum capere possit, et patris possit, contra q. Iulianus in praecedenti explicuit. Sed licet iure communi utriusque patri morij par cã sit postquam inmixtione filij iunctum esse cepit, tamen iure ll. caducariarum diuiduntur hereditates

ne alias fraus ei fieret, et solidum consequentur. Caperet ex bonis testatoris per impuberem qui alias non posset. Cuius fraudis eiu[s] dem causa et fideicommissa legatorum nomine comprehensa fuerunt et mortis causa donationes. l. et fideicommissum 87. de leg. 3o. et quod conditionis adimplendae datur. l. quod conditionis 36. ff. de mort. causa donatio. ff. hoc legatis annumerari non solet. l. quae sub conditione 6. ff. si quis omissa causa test. Et species Pauli diversa est, nec contraria nostri Iuliani interpretamento, nam in ea machinatio in ll. metui non potest. cum pelius maxime iuxta eas fit ut qui intra diem cretionis legi paruisset capax solidi efficiatur. l. ups D. tt. 17. iam enim post immixtionem solidum hereditatis filii est. tam patrimonium suum, quam patris, d. l. sed si plures 10. § filio impuberi. cum contra qui capere potuit ex testamento patris possit incapax fieri ex tt. pupillari velut si qui maritus qui mortis testatoris tempore fuit viduus inveniatur, cum impubes decedit vacationis transacto tempore si illum fuit, quod non putat Cuiacius. lib. 6. observ. cap. 38. et interim in medio relinquimus, ut iam utroque noster cum hac. l. i si qui ex bonis 6. fine inveniat. donec succedamus post ferias ad subsellia vos renocem discendi ut semper avidos.

Ad legem lex cornelia 28 cum lege sequenti. hoc 4º de fictionibus legis Corneliæ et Postliminii commentarius

Versan. Iuliani et Scævolæ disputatio in nxi. leg 28 et N. 1º
29 in explicando effectu fictionis L. Corneliæ circa substi
tutionem pupill. Sabemus ad iuntam Veliti et adiacentem tracta
tionem fictionis post liminii. Vtramque ex veteris iuris pruden
tiæ deliciis et inquisitores utroque per eaque Critianus vulgo offerta
se lecta collecta selecta pridem observavimus quæ nunc hic
Commentarius ex privato in publicum dabit. Ergo ut in
primis originem fictionis postliminii et Corneliæ legis et
a. ea. ut dicitur aquam ducamus. Sciendum militaris
disciplinæ sive quod idem est severæ militiæ cohortationis militum
bus et veritates premiis penis et exercitationis cuius dis
ciplinæ mentio in leg. 4. § vlt. leg officium 12 leg mili
ter 13 § 1 de re militari leg ignorans 50 locati § præte
rea 11 instit. de exceptionibus necnon parentibus Roma
nis antiquissimi sive potior venerabilior quæ fuisse dicitur quam
charitas liberos L. post lim. 19 § filius 7 de captivis. Denique
quae Romani fuit decus præcipuum et stabilimentum imperii
ut ex Valerio Vegetio et aliis probant Lipsius libris
circa cap 1. et lib 5 de militia dialogo 1º et lib 1. de
magnitudine Romana cap 2 Franciscus Patricius de regno
lib 2 cap 7 et ante eos Sabellius lib. 6. historiæ Iulius
frontinus lib 4 stratagemmatum cap 1 et seq. iuris in
quam militaris disciplinæ simul cum antiquæ civis prud

gaudentes, Romanes fuisse insigne inter alia et ad rē pertinens documentum illud ut Romani milites Bello capti nunquam publica auctoritate aut pecunia redimerentur imo neque privata pecunia redempti aut ab hostibus rediti aut remissi reciperentur restituerentur in civitatem nulloque alio prorsus Bellica virtute modo sive postliminij integrum sive quod idem est viam recuperandi pristini status et dignitatis civium haberent ut pote per captivitatem capite minuti ab alienati sive cives et servi hostium effecti quae singula ideo introducta a Romanis legum latoribus ut necessario severitatis exemplo militum animos ad fortitudinem extollerent cumque licet invitis necaderent aut vincere aut mori cum scirent si armati ab hostibus caperentur nullam recuperandi pristini status spem superesse redentione alio ve modo praeter quam si dextra sua et sanguine libertatem sibi in captivitate paravissent ut observavit primus noster Valenzuela Lib. 1 illustr. tract. 3 cap. 5 n.° 2 et cap. 6 n.° 1 et 7 cum seqq.

N. 2°

Quod huius documentum cuiusque rationem firmat in primis textus Servij Sulpitij apud Triphoninum in leg. in Bello 12 de captivis ubi hoc ideo placuise Servius scribit quia spem revertendi civibus in virtute Bellica magisque quam in pace Romani esse voluerunt deinde quoad singulas eiusdem document. partes et praecipue, scilicet illam de captivis publice non redimendis exstat nobile scilicet apud Livium Lib. 22. ubi cum dicitur milites Romanos cives Cannensi praelio ab Anibale captos fuissent et captivorum legati consentiente Anibale a Senatu Romano peterent parva pecunia redimi ideoque ex pec

dixe videret, cum eo ipso tempore et pecunia civium octo millia servorum senatus emisset et remansisset obtinuit tamen et scito captum ne captivi redimerentur ea maxime ratione ut scribit Livius ut more tradito a patribus necessario ad rem militarem exemplo servarent ideoque ut loquitur Macrobius Saturnaliorum lib. 1 cap. 11 maluit se respublica servis in tanta tempestate committere et ut Seneca expendit lib. 5 Controversia 7 cum et servos desideraret auxilia captivorum contempsit et credidit eos magis libertatem mori posse quam unquam habuissent quam quod perdidissent memores ut ait Val. Lemius lib. 2 cap. 7 n. 15 tantam multitudinem armatorum liberum honeste mori noluissent turpiter capi non potuisse et ut Eutropius respondisse senatum refert lib. 2 historiae eos cives non esse necessarios qui cum armati essent capi potuissent sed potius quod cum armati essent capi potuissent in sinu esset quia ut ad rem scribit lib. 3 de officiis ... tunc vincere aut mori denique ut eleganter ... tut ... idem signat Silius Italicus lib. 10 punici belli ... obsecrantes captivum vulgus ut auro pensarent parvo ... nec pauca fuere precantum millia mirantem ... per ... cuncta adeo scelera et nomen superare ... omnes armatum potuisse capi cursus ... probat aliud sic in causa Attilij Reguli qui a Carthaginiensibus bello captus et postea Romam sub iuramento redeundi remissus ut redemptionem sui ipsius et commutationem cum captivis a tijs in senatu suaderet sed sit econtrario et obtinuit ... more ... Romanis

ipso

ipse aut alij redimerentur rediitque mox Carthaginem in signi fidei et patientiae exemplo ut memorat Ex vrus Pomp. in leg 5 § Ultimo de captivis et ex Historicis Polibius lib. 1. Apian. Alexand. in punicis. Epitome Livij lib. 17 Aurelius Victor de Viris Illustrib. in Attilio Regulo. Eutro pius lib. 2 historiae, A. Gelius. Lib. 6 noct. Aticarum. Cp. 4. Sillius Italicus Lib. 6 et prae caeteris oratius lib. 3. Odas. pereuntem. Praeterea quod ad secundam illam partem de armis victis bello captis non recipiendis neque admitendis ad integrum ius postliminij etiam si parva pecunia redimerentur aut ab hostib. ultro remitantur. Confirmat hoc ipsum aperte Paul. in leg. postlim. 17 de captivis cuius sunt ex praecedentib. sequentibusque illustranda et convincenda ratio et regula proposita in re simili in leg 2 § n. idem de Captivis accedit quod similliter bello captos ultroque remi sos ab hostib. fuisse eos ignominiosos habitos nec ad missos ad antiquos honores et gradus militiae nisi bina hostium occisorum spolia retulissent ex S. Applij classe cui in senatu dicta de captivis a Rege Pirho remissis cuius mentio in leg 2 § 2 loco 5. vers. Appius ibi Gothofre dus de postulando venta leg 2 § fuit autem 36 vers. post hunc Appius de ciug. Dux probavit inter Eutropius lib 2. et 2. laudatus a Valentia ubi sa. Val. max. lib 2 cp 7 no 25 et cp 9 no 8 Julius frontinus Lib 4 stratage matum cp 1 no 17 Conducunt praeterea Clar. legem de cap. ti. n. redim. neque admittendis lib 5 dell tradita A Livio lib 38 ubi de pace romanorum cum Etolijs Diodoro siculo lib 17 Bibliothecae tertuliano de fuga in persequtione cp 12.

col. 5.o Sed primo et doctum. supposito de pos. lim. in pace super redemptorem aut remissorem denegat illisque bello capti sunt nec concesso nisi bellica virtute meruerint id

versatur

Versatur. acriter Tryfoninus in Leg in bello 12 de cap
tivis ubi scribit in bello post liminium est in pace
autem esse post liminium illis qui bello capti sunt de quibus
nihil in pactis erat comprehensum nec probamus
Cuiacii Petri et Antonii fabri emmendationem quam
sequitur noster Valenzuela Lib. 2. illustr. tract. 3. cap. 6. n.
2. nempe ut pro verbo nihil sequatur idem l. in bello
12 quia si Tryfoninus dixisset bello captis habere
post liminium in pace de quibus in pactis pacis idem erat com
prehensum ut post lim.o redirent quis conveniret
huic precedenti sive rationi que ibi subiungitur nimirum
ideo id placuisse quia spem revertendi civibus Romanis esse
voluerunt in virtute bellica magis quam in pace
cum illi de quibus ante dictum in pace et per pactiones pa
cis post lim.o revertantur. quare accedimus potius inter
pretationi eiusdem Cuiac. lib. 24 obs. cap. 18 et in repe
tita prelectione ad legem uni ff. sigi. sur dicenti non
optemperaverit observat ille per figuram ellipsim seu
reticentiam et intercisam et diminutam orationem in d. leg
in bello 12 in princ. versiculo in pace et post ubi alia
in bello 12 in princ. versiculo in pace et post ubi alia
in pace autem iis qui capti sunt bello de quibus nihil in pactis
erat comprehensum subaudiri et subintelli debere
post liminium est cuius [illegible] ratio que
sequitur in d. vers. quod ideo extat quia eiusdem figure simile
exemplum in obscuro reliquit [illegible] adque ita explicari
do in leg uni § 1 vers. veluti sigi. sur dicendi non optem
peraverit ubi in verbis illis veluti sigi. rex movilem dirri
dicari esse passus non est id dicit eam licet ferri passus est
[illegible] [illegible] dicit non meridit in edictum ut sicadet [illegible]
sub admirativa que sequitur in vers. ceterum et iuris ma
nifestationis et animadvertit post Vulgarium ibi Cuiac.
ubi

ubi proxime et Lib 24 obser. cap 25 Duarenus lib 1° disp. cap 50. illeg. ac Donel. Lib 15 cap 24. littera D.

N. 4° Leg. n. 5. C. de postlim. reversis

Deinde superioribus conuenit quod escriptum est in leg. Cum non 5 C. de post lim. reversis captiuus qui a Varbaris Romani imperij ostibus praefecto Legionis traditus et benigne remissus est, habere illico sui post liminij sicut et in Leg. ab hostibus 12 C. eodem tit. L. nihil 26 in fine de captiuis & si ab hostibus 5 in fine instit. quibus modis ius patria [illegible] affirmatur captiuos qui vel dimissi ab hostibus vel dolo aliquo suo vel virtute aliorum militum victis hostibus recuperantur vel denique qui ab hostibus ad nos perfugerunt et propo nit Thesilus in d. § si ab hostibus in fin. frui statim post lim. cumtamen priore exhibicarionibus benignitate hostium et posterioribus vel dolo suo vel aliena bellica virtute in propria accertam. captiui nec consequimus qui si inuiti dissentiamus a[illegible] Valensis C. tract. 3 cap 7 n° 2 affirmanti tradari in eis solis non de post lim. proprie iuris ciuilis Romani cuius nulla specia lis conditio fuit ut bello captis non nisi in bello et per bellicam virtutem concederetur sed de post lim. iuris gentium de quo in Leg. post liminium 19 de captiuis & etiam in pace et qualitercunque reuersis captiuis competit et de quo solo qui Florentinus in d. Leg. nihil 26 suadit in scriptio quem ex libris instit. in quibus iuris scientiae prima elementa et generalia magis praecepta tradi solent ut Iust. docet in proemio institu. § igitur 4 cum Leg. et de eodem post lim. iuris gentium accipienda d. Leg. 5 C. de post lim. reuersis readat ex eo quia pertinet ad captiuum prouincialem qui ciuis Romanus non erat neque compos postliminii Romanorum non unquam consentimus [illegible] quia non est verisimile in [illegible] iuris ciuilis Romani [illegible] regulas post liminij Romanorum et pro prias alias post liminij aliarum gentium praesentis cum in

Leg ab hostibus 12 C de post lim. reversis et extra libros institutionum et ut verba praeferunt res pacta ipsius iuris Romani illud idem declarant quod in d. leg. nihil est et ex libris institutionum .... et Marciani prima. Servis post limin. Romanorum propria ut pote pertinentia ad ius patriae potestatis in libros dictos § 2 institut. de patria potestate et ad definitionem hostium leg. quos nos 234 de verb. signif. proponantur ante d. leg. 26. in leg. hostes 24 et leg. divi 25 de captivis et praecipue quoad d. leg. 5 C de post lim. revers. minus recte colligitur ex eo quod provincialis fuit captivus illius non fuisse civis Romanus quo nimirum constitutio illa est Diocletiani et Maximiani contemporanea et amplius ante eos omnes provinciales omnesque in orbe siue imperio Romano erant fuerunt cives Romani ex constitutione Antonini Pii leg. in orbe 17 de statu hominum quam ideo antecessor noster illustrat d. l. 1a tract. 3 cap. 7 ex n° 8 et vivens ante illius libri editionem exornavimus in 1a nostra recitatione extemporanea ad leg. postliminium ... Leg. a n° 42

Sed affirmavimus inquam affirmamus potius itaque ... verum documentum illud supra expositum pertinere ... impugnari potest ... ad dictos captos ... qui ... non ... post liminii ... capi permiserunt ... cum pacis ... captivis in pace ... postea tempore ... aliquas ... captivi bello ... ut servi sive captivi ... pacta ... in pace ... quo modo ... redemptione aut remissione ... in bello et pace distinguuntur ... post liminium ... leg. post limin. 5 § 1 et 2 de captiv. ... in bello 12 leg. post ... captis ... ignavia imputari ... quoniam non sicut bello captis ... commercia ... pacis tempore et fiducia ... apud quos ... ante bellum ... post bellum ... culpa ... et infelicitate ...

modo Acc. cum Vulgatis Codicibus legit et legisse velleus in d. Leg. in bello 52 versiculo Verum potius quam uti Florentini suo facto quemadmodum mihi errore meisdem Florentinis factam Sumane potius legitur

quod factum in leg. Liberum 42 de acquirendis quae emmendata ex Leg. 26 ubi de conciliatione utriusque textus Cuiac. Libro 21 Pauli ad edictum de rei vendicatione et Causam facta pro fata in leg. 3 C. Theod. de appellationibus tradis Cuiacio Libro 26 obs. 97 Claudio Salmasio in capitolinum in Gordianis pag. mihi 259 ut proinde reiicienda sit emendatio Hugonis a porta et Budei in annotationibus posterioribus ad pandectas in d. Leg. in bello 52 supponentium pro verbis suo facto illa suo pacto in d. Leg. in bello et multo magis ex praemissis explodenda sit. Ant. Fabr. lib. 1 coniect. prud. cap. 22 primus d. Mat. legentis suo facto in d. Lege in bello 52. vers. Verum et ascribentis totum huius vers. ingenito interpreti aut Triboniano supra meri ex eam tradutis explicetur facile itaque iuxta eam distinctionem postliminij in bello et in pace, cum probabilius post loci supra in contrarium expensi ita ut quoniam non constat in eis agi de armatis bello captis et prae ea narram tradito suo accipiunt de praeponendi termini habiles scilicet in quibus eis dimissi vel remissi ab hostibus aut fuga dolove aut alia virtute liberati habeant ius postliminij nempe

qui vel in pace capti fuerint vel quod plus est etiam belli tempore non tamen in praelio sive non ita ut eis nota ignaviae vel deditionis imputari possit ut accidit in feminis bello captis et postea virtute militum simul cum alia praeda recuperatis ad quam speciem pertinet Tryph. in Leg. cum ingenuam 12 vers. quod publice de captivis.

N. 6°

quod etiam aliud exemplum postliminij

plus Postliminij in pace dati etiam bello captis. q.
nihil est quod eis imputetur in Leg. 3 § [illegible] ex im
proviso § 2 Leg. non omnes § q. captus § et § Apost
7 de re militari ubi scribitur etiam militi extra praes
idium et procantur et ex improviso dum iter faceret
ab hostibus capto si postea expleto interim militiae tempo
re redierit non solum medii temporis quo in captivitate
fuit stipendia sed et veteranorum praemia et emerita
restitui atque ita dari integrum ius postliminij et quidem
qualiter cumque redierit etiam si remissus ab hostibus
ut in d. Leg. non omnes § § a barbaris ubi in verbis illis si
probaverint se captos evasisse non transfugisse quamvis [illegible]
recte referri posse videantur ad principium illud postli
minij non concessi armatis bello captis nisi non fuga sed vi
et virtute bellica evaserint tamen probabilius aut re
ferantur omnino est ut legatur se captos fuisse quia se captum
ipso proponit a barbaris militem remissum et proinde eos
quos ostabat ex captivitate neque vi evasisse neque
transfugisse et quia in § Apost 7 et seq. d. Leg. § exigi
tur eadem qualitas et probatio ibi et captus eum non trans
fugisse constiterit tempore ut appareat non posse militi
capto imputari desertionem militiae aut transfugium ad hostes
et consequenter non esse indignum postliminio denique quia ad
eundem finem requiritur scilicet ad inducendam praesumptionem cap
tivitatis inculpatae aut desertionis vel transfugii ad [illegible]
tes in milite se captum dicente coniecturae illa et argumenta
deducta a facto ex actu praecedentis fuga militiis ut scriptum
est in d. Leg. 5 § sed et ex improviso 12 sive eis ergo quod
vel ante miles bonus fuit vel e contrario emansor negli
gens et extra contubernium agens ut in d. paragraphis
ideo igitur ut rogamus integrum postliminio
a barbaribus adque etiam [illegible]
nisi est etiam militi capto ab hostibus [illegible] redierit in § [illegible]
virtute [illegible] a barbaris remissus redierit in § [illegible] cum duo
ex improviso 12 et in d. Leg. 5 § 1 captus [illegible] cum duo
[illegible] Regg qui [illegible] captivitas etiam
[illegible] tempore fuisse [illegible] tamen culpa [illegible]

primo

quoniam ex improviso dum iter faceret captus fuit ut in d. § sed si ex improviso l. 2. d. § q captus § in fin. et vacavit nota transfugij aut culpae desertionis ut in d. § a Barbaris. 6. cum leg. ult. de et stipendia et veteranorum praemia atque emerita restituentur sibi iure postliminij. Cum tamen e contrario si captivitas fuisset cum nota desertionis etiam si postea a principe restitutus militiae esset neque stipendia neque donativa medij temporis recuperaret iure restitutionis leg. qui excubias 10 § 1 leg. penult. similis diff.a ~~papinianus~~ proponitur de re militari leg. cum a legatis § C. de re militari lib. 12 veritis traditis a Budeo in annotationibus posterioribus in d. leg. qui excubias 10 § 1° et in d. leg. penultima Cuiacio ibidem lib. 19 responsorum Papin. et in leg. 1a C. de re militari lib. 12 Panciroli lib. 2 thesau. variar. q. 146.

N. 7° Secundum quod similiter explicandum est Ant. Mattio in leg. 1a C. de re militari lib. 12 ubi ideo militi ab hostibus post liminio reverso non restituuntur stipendia et donativa eius temporis quo apud hostes fuit quia non vacavit culpa desertionis vel captivitate ut vel ex eo intelligitur quod supponitur fuisse etiam a principe restitutum militiae, ut insinuant verba illa postliminio regresso et restituto atque ita non habuit integrum plenumque ius postliminij sed diminutum ut optime illi a Pyrrho remissi de quibus supra n° 2 in fin. sive postliminium improprium et ab usibus ut usurpatur Cavex in leg. 2 C. theo. de expeditis quia non captivus sed desertor apud hostes fuit ut sentit Cuia. in d. leg. 1. Secundum quod etiam elucidandum est quod Menander scribit in d. leg. non omnes § q captus § vers. item de re militari eum qui in praesidio captus est esse in eadem condicione in qua habetur transfuga de qua in pr. eiusdem § (q captus § vers. item de re militari eum qui in praesidio captus est) quod quamvis ratione carere visum fuerit Cuiacio lib. 6. obser. c. 26 ideo que affirmavit pro verbis <u>in praesidio</u> legendum esse <u>in profugio</u> id quod

idque exponendum ex d. -3 § sedis q. 11 de re militari tamen omissis in dicto § qui captus q. uerbo presidio notis in qq. nihil presidij ad rem est posse recepta lectio substineri, et exponi si obseruet presidium in d. § qui captus et presidia in lg. 5a § in bello 12 § manumitendo 9 de captiuis et apud Dum Hieronimum de locis hebraicis. Pompeius festus in uoce presidium uocari castra, castella, burgos, seu munitiones, que et clausure siue clausure dicuntur in lg 4a C de officio magistri l. 2 § et homines q C de oficio prefecti pretorio africe que nunc uocamus los presidios de las fronteras et uno uerbo propugnacula que in Romanis imperij limitibus et in hostico, siue Barbarico solo instructa erant, et in qq. milites limitanes pro tutela imperij excubabant contra presidia Barbarica ex aduerso opposita ut explicat exornat que post pancirolum. Bulengerus et alios noster amaya in lg 1a no 2o et 3o C. de fundis limitrophis sub tto C. de annonis et tributis lo 10 quo supposito docet Menander militem qui in presidio captus est non esse eo ipso proprie transfugam et tamen esse in iditte transfuge saltem quoad presumtionem et penam qa presidium et propugnaculum fuit Romanus, in quo captus habet contra se suspicionem afectate aut ignauie captiuitatis. et uoluntarie deditionis, aut desertionis qui se capi passus est in presidio ubi et facilior propugnatio hostium et strictius debitum excubandi et pugnandi quam si alibi impugnaretur ut inuerisimili deduci potest ex lg 3a § is qui 4 eius § 5 et 6 lg qui excubias 10 de re milit. siue quod expeditius et probabilius est si presidium in quo captus fuit hostium seu barbarorum maior et manifestior presumptio transfugij et desertionis est, contra eum qui sine ducis sui permissu recessit a presidio suo peruenit q. si quod ad hostium presidia ubi et certa captiuitas, et nulla fere euadendi probabilis spes ergo ex d. lg 5a § 1o de captiuis qq. expositionibus et magis huic posteriori fauet translatio greca que per se afert

Cuiac.

Curae. d. lib. 6. cap. 26 que pro verbis in presidio vertit in hostico sive in barbarico solo. id est in hostico sive barbarico presidia maxime in limite instructa tam barbarica quam romana Leg. ultima dicti militis Leg. In debon. poss. ex titulo militis favet et quod adversative subiungitur inde § qui captus vel. plane de eo quod ex improviso captus est dum iter faceret vel epistolam ferret ubi quoniam probabilis causa excedendi a presidio venia datur et postliminium non negatur ut in dicta Lege 3. § sed si ex improviso docet.

N. 8° Sandis et ex proposita dictis probatur exponentibus que alio quin primario illi elemento de captivis non redemendis et negato eis postliminio valde et valide repugnarent et in libris nostris traduntur de captivis redemptis ab hostibus non tam tum in eo ut libertatem et ingenuitatem reciperent retineant quod redemptis etiam interveniente pretium redemptioni Leg. 2 C de postliminio reversis L. 3 § sequentes eum 3 de lib. hom. exiben. Lege nam et servius 21 de neg. gest. probant varijs aliis alia cius ad titulum C de postlim. reversis circa fines Stephanius in Leg. 2 eiusdem tituli faber. in iuris pru. titulo 3. prin. 4. illat. 3. et titulo 11 prin. 8. illat. 11 cum sequentibus Sq. fordigeris ad fabrum libr. 2 tractatu 22 q. 2 et lib. 3 tractatu. 21 q. 7 cum sequentibus Benedic. Pinelius lib. 1 select. cap. 8 nº 66 Rodriguez de concursu creditorum 1 parte art. 8. nº 18 Noster [illegible] cis granatensi cap. nº 12. Ann. 1. sed quod et amplius et virtual gatum magis est quod fiat redemptus status civis romanus habeat quod ea que propria civilis Romanorum. Et circumstanter post liminium iuris civilis Romani contra id quam retulimus Recitavimus quod supra nº 4) ut vel ex his convincimus quod redemptus etiam ante lutionem est capax omnibus iure Romano L. 2. L. si quis 13 C de post lim. revers L. si quis ingenuam 21 de captivis et hereditatis eodem iure contra titulum et ab intestato L. 1 § quod ab hostibus 27 in fine de M. bon. L. si is quod liber. 15. C. de post lim. reversis et Legati [illegible] L. Senatus 43 § illi. de leg. 1 et credem huius habitum L. si. patre 15 de captivis iuncto in prestito a rege. lex in fi. 1 § si filius quod de his et Lege et perinde etiam sua patria potestatis sine que et heredem habere non potest Leg. Lex

cornelia

Concubina 2 instini q ttio. fuerit possint et actione civili agere et conveniri potest. Leg. naz et ... 2 2 Deneg. gestis. que tamen singula conventa pro ... iuris ... Romani et civium Romanorum scilicet ius connubij ... inst. denuptijs et capiendi hereditatem legatum ve aut bon. poss. L. 1. C. de ... insti. leg. 1 ad leges falcidiam l. 1 § pen. de bon. poss. contra tab. L. 4 § 1 de bon libert. ... ut habendi suum heredem eique adnexum ius patrii potes ... § ius autem 2 instit. de patria potestate ... 4 de suis et legit. et exercendi directas actiones ... § deinde ex his 6 de orig. iur. ... Unde et generaliter deduci posse videtur etiam bello captis redemptis nec velli ca... virtute reversis integrum post liminij ius in dulgeri, sed exponenda sex singula ut premonui ... distinctum propositum nempe ut intelligantur de ... captivis redemptis quia nulla ignavie aut transfugij nota imputari potuit sive quia in pace capti sive quamvis bell. tempore tamen ex improviso et sine culpa transfugi aut deditionis ut ad rem exprimitur in L. pen. C. de post. revers.

Exposuimus hactenus originem et veluti primordia post liminij iam vero ut eius vim effectus quae radiatim et breviter complectamur proponemus post liminii definitionem singulisque eius verbis sigillatim expositis adiungemus ad rem pertinentia et obscuriora iuris autorum placita in hoc tractatu definitur ergo seu describitur post liminiy in L. post liminium ... de captivis ita ut sit ius amissae rei recipiendae ab extraneo et in statum pristinum restituendi inter nos ac liberos populos regesque moribus legibus constitutum a qua descriptione non discrepant quamvis diversis et pau... verbis vbi iam exprimunt ... Eclogae ... lib 34 tit. 2 cap 16 ... in § 1 inst. quibus modo patria potestate ... in promptuario iuris ... et ex antiquis iuris Elius Gallus apud Pompeium ... in voce post liminium quint. Mut. Scevola apud Cicero

N. 9.

Ciceronem in topicis et ibi Boetius et ex nostratibus praeter laudatos a nostratibus Valencia lib 1 illust. tractatus cap 7 nº 13. Amaya lib 2 obs. cap 1 nº 3. Late Petrus Gregorius rerum iudicatarum lib 10 tit 2 Claudius Cotereus de iure militum lib 2 cap 16 et seqq. Antonius Bellus de remilitari p. 8 et 9 tit 2 cum seqq.

Definitur itaque postliminium inprimis ius id est modus sive facultas iure tributa et ut in fine definitionis exprimitur. moribus constituta quomodo in definitionibus actionis usus fructus aliarumque servitutum usurpari et exponi ius solet ut in prin. instit. de usufructu et de servitutibus et de actionibus. Unde et propterea veluti aut saltem solito et solemni adiuncto postliminii verbo in libris nostris adiungitur verbum ius et vocatur ius postliminii § i ab hostibus instituta quibus mod. ius pat. potest. § ultimo instit quibus non est permissum lex 4 § 5 lex non et a patre 8 et toto titulo de captivis Lex cum non sit cum lex seqq. lex ius postliminii 14 C. de postliminio reversis lex illa institutio 32 § 1 de heredibus insti. lex si servus 16 de interrogationibus in iure faciendis lex si filio 6 § quatenus 12 de iniusto rupto cum aliis similibus et suspensi iuris constitutio in lex penu. de suis et legitimis.

N. 10. Ex qua definitionis primaria assertione colligitur inprimis et intelligitur postliminii potestate et fictione cuius tota vis sit, sustineri quodammodo sive retineri in suspenso omnia iura captivi quamdiu apud hostes est videlicet quae reverso restitui lex illa institutio 32 § 1 de heredibus institu. lex penul. de suis et legitimis lex si postumos 6 § si filius 2 de liberis et posthumis. non tamen sustineri aut suspendi neque reverso captivo restitui ea quae facti sunt, quia in eis postliminii fictio et potestas ut pote tota iuris nihil operatur. lex in bello 12 § facti 2 de captivis lex denique 19 in fin. ex quibus cavis maiores et quemadmodum civilis ratio quamvis civilia iura perimat non tamen naturalia § ult instit de leg. agn. tutel. lex eas 8 de cap. minutis ita postliminii ius et potestas quamvis valeat vigeatque in his quae iuris sunt non tamen suspendit aut restituit

quae

que facti est et facto ipso amissa servitur quoniam neque suspensio procedere potest nisi supponat habeat quod pro infecta rei que facti est amissionem que facto ipso pracesit neque restitutio nisi inducat rei que facti est adquisitionem sine facto atque ita factum aut infectum reddeat aut infirmet quorum utrumque iure imposibile dicta Leg. in bello 12 § facti L. 1 § si vir uxori de adq. poss. Leg. verum 21 de reg. iur. iuncta Leg. sivum 27 § factum ne peteret de pactis et praecipue factum infectum reddere quod naturae ipsi ius iis et iuris fictio mitatur § minorem instit. de adoption. et quod magis est naturae ipsius auctori imposibile censetur quod naturalem implicat contradictionem ex si paulus Ll 32 § 5 iuncta Leg. un. in principio C. de raptu virginum et post illustrat. congestis a Proquebus divare constituci li mit. 7 n.º 6 et segg. et post alios ex novis Lancea i tomo decis. granatensi 8 n.º 57 unde et ad rem propriae iuris prudentes noris deducunt possesionem captivitati possessoris qui per se in civitate possidebat sic interrumpi amitique ut neque sustineatur neque restituatur post limin. Leg. si ego pro emptore 15 in prin. de usucap. L. cum heredes 23 § i de ad quirenda poss. Leg. vir rector 23 § 1 Leg. denique 29 ex quibus causis majores. d. Leg. in bello 12 § facti quam duobus locis postumis eadem ratio huius principii redditur quod possessio tota facti est d. Leg. 1 § si vir uxori de adquirenda poss. ac autem facti nec suspenditur nec resuscitatur post limin. d. Leg. denique 29. d. L. in bello 12 § facti =

Sed cum post liminium fingat captivum reversum facto ipso fieri captivitatem in civitate desiit et apud hostes fuit tamen retro semper in civitate visse Leg. retro 16 de captivis et e contrario Leg. Cornelia fingat captivum quod vera apud hostes et locum ... decesit tamen mortuum ante ... in civitate fuit ... ipso instanti que captus ... Leg. in omnibus 18 ... patet N. 11.

77

lo de captiuis Leg cum hic statis 32 § scambo Vers.
in fin. de donationibus inter ad que ita utraque fictio sc.
vel mortis vel captiuitatis pro infecto habeat et contra
veritatem facti et nature operetur ne ipsa, 2o Specta
considerata apud discentes imo et apud docentes fortassis
ut quandoque experti sumus obscura videtur. . . . .
regula de post liminio restituenti possessio facti e et aut
ea regula et ratio sane sobrieque intelligatur observandum e
in negare nos fictiones post liminij et similes alias assumere
pro facto id quod vere non fuit et pro infecto quod vere factum fuit
atque ita inducere ad veritatem facti et nature Leg contra . . .
5 4 de ex. . . et actionibus Ceterum affirmamus fictiones eas et
assumptiones falsi pro vero non induci iure nisi ex iusta et
necessaria causa utilitatis equitatisque et ad effectus quem . . .
quem iuris obtinendus cum aliquem ius ipsum commenta et falsi
tates maxime detestetur ut post Bart. et antiquiores in Leg.
si is qui pro emptore 25 de usucap. . . . lib 19 con
uersatur cap 26 et de erroribus . . . n 9 - secundum quem
fictio illa post liminij de qua querimus mediante falso
supposito existentie captiui in ciuitate quam praeter . . .
veritatem facti assumitur inducitur quidem necessario et u
tiliter ad restituenda captiuo ea uersa eaque iuris . . . et
captiuitatem amisit quoniam ea quamuis vere amissa
tamen quia iuris . . . sola iuris . . . et sine illo
captiui facto tamquam non amissa . . . et . . .
restitui possunt. non autem idem operatur post liminium fictio
in rebus facti veluti possessione quam ideo captiuus amittit
quem in ciuitatem veluti quam per se possidebat ne retinet
corporaliter postquam captus e. nec tunc facto ipso . . .
. . . tenere potest cum ipse ab hostibus teneatur possidea
itemque Leg cum heredes 23 § 1 de acquirenda possessione Leg
in bello 12 § facti amittitur autem possessio quoties

deficit

defecit posessionis corporaliter continuande facultas
naturalis quatenus facti est Leg. § verum de
acquir. poss. et postlimini fictio quamvis statum
et libertatem captivi simulque naturales facultates
quatenus iuris est et propria libertatis § 2 instit. de
iure person. sicut et alia iure tamquam non abrupta
suspendat et sustineat ut circa plures in textu
ostendimus et quamvis captivus adverso pronunquam capto
et semper presente habeat non tamen potest sustine
re aut retribuere captivo naturalem facultatem facti
sibi continuande facto ipso posessionis dum capti
vus est et ideo neque potest habere pronon animo sibi
poss. facto ipso amisam quoniam ut apposito exem
plo utamur etiam sin captivus sit incivitate semper
fuisse et facultatem naturalem libertatis propriam quo
eius iuris est tribueret et quandomagis est etiam si iuris
eius iuris est tribueret et propposere
consideratur quo ad aliquos iuris effectus propposere
haberetur ut in Leg. siqui vir de acqui. poss.
Leg. si vindicem § Julianus de her. petit. tamen
si amitteret corporaliter posessionem facultatem eius cor
poraliter nunc facto ipsso continuande veluti si de
ceius per siv. ex fundo fuisset non possideret vere
... Leg. 2 § sive vertem 24 et § fin. de vi
et vi armata. quo circa ut concludamus igitur
supposita postlimini fictione et captivi existentia
in civitate verum sit cum non habuisse media illo
tempore facultatem facto ipso ingrediendi continuan
dique posessionem ut consequenter verum sit certum sit cum
possidere desisse. ut pro ratione dixerit scriptum in d.
Leg. in bello 12 § facti. vers. quia certum et in
d. Leg. si is qui pro emptore 15 vers. sed verum in

cu...

minus cu e amissaz facti ipso poss quq nec sine
facultate facti retineri neqz admissa adquiri sine fa
cto apprehensionis potest cu retineri nec restitui
post limin quazuis diversuz sit in his que iuris st
veluti dominio patria potest et similibus que si
cut sola iuris ratione amittebantur quia per captivitatez
iura libertatis et civitatis captivus amiserat
ita et iuris potestate et fictione que reversus sul
ponit semper liberuz civez qz fuisse subsistentes
recuperantur gl d Leg cuz heredes 28 § 1.
Unde ex iis pergamus prompta et parata
N. 12. Ratio e cur quamvis usucapio n ut poss facti sed tota iuris sit
Leg. bone fid. § in contrarium deaquirend rer dom. tamen usu
capio incoata a bone fidei emptore et possessore q postea
ab hostibus captus e sic interrupitur captivitate ut nec ad
verso restituatur post limin d Leg si ig pro emptore 15. d
Leg denique 19 nimirum quoniaz ut sit ipsi solis misinatis
poss amissa fuit et usucapio sine poss continuari n
potest Leg sine 25 iuncta Leg iusto 44 § ult. vers. nec
iure postliminy de usucap. idque exprimunt stbaitta
papin. ind Leg deniqz 19 poss post limin n restitu
qua hec sine poss n consistit siquidem loco vocis poss
pro usucapione accipias ut accipitur in Leg ait praetor 23
§ 1 Leg cuz mulier 30 vers. q poss uti potest alterius
cuiazius lib 12 pauli ad edictuz exgg causis maiores & et
plures allegerus ad donel lib 7 cap 10 littera J et quo
ad d Leg deniqz 19 poss hec et clavisso sic exponunt
carnarius baro ibidem et cuia lib 19 q papin. brissi
de usucap. verbo poss radulphus fornerius lib. 2
rer quotidia cap 25 stephanius in Leg cuz heredes
23 nº 12 de acquir. poss. et exponendus minime
ee' sicadet cur prosp. illaque sequitr q hec sine poss
n consistit que aspice convenit usucapioni d Leg

Sine 25 Leg. q. in libris iuris Basilicon ♀ versiones
Verbo posito in princip. d. Leg. denique 29 Exigitur
deturr Acceptatio id e Donnys per Verbu adquisitio.
quam Vsucapionem Vocamus ut animad vertit. Cuia. ttt. 22
Pauli ad Edictum in d. Leg. Cum mile 30 et in d. Leg. Ex
Seres 28 Leg. denique quo oratio illa que gravelatis Vris
ellicite posd. sine poss. vel Consistit vel e inelegans in
digna ue. Cap.o ut censuit Petrus Faber Lib. 2 illustri
um Cap. 25 ideoque Voce possum reponens Vsucap
pionem in d. Leg. deniq. 3 29 nefelicius Gratius in
Iuris prudentia Media Lib. 3 in Versionum ♀ 22
et post Ant. Faber noster Valentia Lib. 1 illustri trac
tatu 3 ♀ 4 n.o 25 Condentes Attribonianae Vocem pro
scriones prouucapionibus substitutas in d. Leg. denique
29 et in d. Leg. Cum mile 30 nec dexterius tamdem Leg.
Vario exponentes Baronius Libro 3 declarationum
♀ 33. n.o 5. Faber de error. Pragm. dec. 5 err. 4. et in Iuris
prud. tt.o 2 princ. 5 illat. 3 et tt. 6 princ. 5 illat. 9 Valen
Cia Lib. 3 illustr. tract. 1. ad Leg. Pragm. hex. ♀ 2 n.o 5
Sed ut dixit la oratio neque inelegans neque indigna
Cap.o namque ut notat Cuia. in d. Leg. deniq. 29 et infra
Cap.o namque ut notat Cuia. in d. Leg. deniq. 29 et infra
[illegible] ad Leg. de Vsucap. intimi familiarem reut
toricis figuram quam Graeci Ploce et Latini repetitio
Vocat seu traductionem per quam eadem Vox in eadem clausula
alio sensu in prio et alio in fine [illegible] ut exem
plis docent Auctor Retorica ad Herenium Lib. 4
Marcus Fabius Lib. 9 instit. oratoria [illegible] Aquila Roma
nus de Figuris sent. in Rhet. Martianus Capella
Lib. 5 Satirici [illegible] de nuptiis Philologiae [illegible]
eloquutionis et apud [illegible] [illegible] figura [illegible]
exemplum in Verbo donare Cuiacio Libro 23 Ob.
Serv. ♀ 40 in fin. observationum in Leg. Simi[illegible]

19 § Ult. in fine deuere Dotiu t suu praedez nobis
initatuz in Verus posesionis et posesoris in Leg
Sciendus 25 § Refendus in dotez D. qui satis dare
cogant. quez ita intelliges iuncta Leg interdum 78
ff D. s. Cujacius a fabro in Rationalib. D. s.
Sifendus et Squi fordegerus ad falzuz lib 2
tract 15 g 2 et iuncta Emendat. Cuia. Libro 20
obss. C 31 Heimgij de fidiuersis q 7 nº 424
et aliorum expositionibus quas sequitur Castillo de
Usufructu C 4 nº 47 et seqq accedit et refb
iungitur Bapo. post d Leg demigz 19 alia rão obiqua
Usucapio n restituit. post Limo nempe g ut in res
simili quod actiones Utiles restitutorias perquam
Captiuo et alijs maioribus iusti impeditis admissa
recuperanda subueniri solet scriptuz e in Leg
nec Utilez 20 C ex qq causis maiores in quibus est
ut Continuatta aut restituta Usucapione impea
sona Captiui sine posso atqz ita contra regulare
ius et receptuz de quo in Leg sine 25 au Tem.
priori Domini restitueg dominiuz g Comuni et recepto
iure ei n abstulit Usus idet post Leg questio 225 de V.
S ut pote amissaz per Captiuitatez neqz Enim intelligitur
Captiuus interrupta Usucapp. dominiuz rei quam
Usucapiebat amisisse ut quasi Coprreterera equuz sit ei
subenire ut pote cum estempore quo Captus fuit nondum
duz Usucapp. completa et sic n duz dominiuz priori
Domino sublatuz fuisset Et Consequenter neq acquisituz
Usucapienti neq ab eo per Captiuitatez Amissuz quomodo
Rationez et Vba. d Leg nec utilez 20 dote paraphrasice
exponunt. Equinarius. Baro. Et Faber in tali ibidez
quamuis Captent potius quaz Capiant. Cuia. lib. 3 g 90

Papin. in d. Leg. [illegible] 19 et Lib. 23. quest. [illegible] Soci
in d. Leg. nec utilis 20 [illegible] in necromantia dialogo
78.

N. 23.

Urget tamen et quidem valde validius contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de usucap. post [illegible] [illegible] [illegible] nec minus explicatu digna quam difficilis [illegible] convenienda [illegible] [illegible] deducta ex comparatione hereditatis et debitoris in pignore quippe in hereditate quamvis ipsa incapax sit possessionis vel adquirendae vel continuandae illius quam defunctus habuit Leg. 1 § Scaebola [illegible] [illegible] liber tamen [illegible] [illegible] in usucapio [illegible] [illegible] continuet. compleaturque in hereditate sua posse sine iure singulari et utilitatis causa Leg. nunquam 31 § pen. Leg. [illegible] Leg. 2 § [illegible] [illegible] 40 Leg. iusto 14 § nondum de usucap. Leg. 2 § [illegible] 13 Leg. 6 § [illegible] [illegible] Leg. Cum miles 30. [illegible] [illegible] quamvis pignore ex [illegible] [illegible] maiores [illegible] [illegible] exemplo quamvis pignore [illegible] creditori [illegible] possi. [illegible] apud debitorem ad [illegible] creditorem ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Leg. [illegible] 23 Leg. Solutum 11 § per liberam Leg. Cum creditoris 35 § [illegible] Leg. [illegible] 37 de pig. actio Leg. per servum 37 [illegible] adquirend. rer. domin. Leg. [illegible] 15. [illegible] creditor. [illegible] satis. cogant. Leg. quequng. 3. § 1. de publiciana Leg. [illegible] 22 § [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligi [illegible] pignus [illegible] usucapere [illegible] quo ad usucapionem id est sine possi. usucaperi [illegible] gulari iure Leg. 1 § per servum [illegible] Leg. [illegible] pignoris 36 de adquirenda possessione Leg. [illegible] 6 Leg. non [illegible] 3 § qui pignori cum Leg. [illegible] de usucap. Leg. [illegible] 29 [illegible] [illegible] acti. quae exempla [illegible] comparatio cum captivo [illegible] creditor quem admodum in hereditate [illegible] debitore quo pignus

usucapio continuatio temporis et singulari iure subveniretur hereditati et debitori ut usucapiat cum fere atque primi domino quod talis et commune ius constituit contra regulas ordinariasque dicta lege denique 40 et dicta lege nec ultra 20 ita etiam dominii debuisse temporis continuatio usucapionis singulari postliminii iure in captivis aut sicut hic negatur negari hereditati et debitori sed quaris differentia inter hereditatem debitorem et captivum quas deduci posse videretur ex eo quod frequentior sit casus in hereditate lege sed et 40 § 1 de adquir. possess. et utilitas pignoris in debitore lege qui iure 14 § 1 de usu. et pecu. lege cum 6 § 3 ut de precario ideoque utrique casus favorabilior dicta lege 44 de usucapione quam casus captivitatis quae plerumque ignaviae et timori imputabat Romana civitas minime in captivos indulgens ut loquitur Valerius Frequentes apud Cuiacium lib. 12 et diximus supra n. 1 et 2 tamen responderi scribatur potest in captivo quandiu apud hostes est et incertum an reversurus vel apud hostes moriturus non induci in terminos postliminii nisi sub personis tam personae statusque sui quam iurium et adquisitionum quae captivo in casu non esset forent et circumstantiis restituerentur lege illa institutio 32 § 1 de vulg. instit. lege pen. de suis et legitimis lege bona 22 § quae peculiari de captivis quae propter causam quae solo transcursu et continuat. temporis in quandiu in persona captivi si ille in civitate fuisset adquireret vel amitteret sic suspenduntur postliminii ut neque interim tempus cedat ut captivo noceat lege penult. § 1 de bo. possess. secundum tabul. lege neque 26 de fidei liber. lege sed et si 23 de usufructu neque etiam ut captivo prosit lege 2 § 1 quando de peculio act. ann. et ideo neque cedit captivo militi tempus stipendiorum ut fiat veteranus primaque ut meritus capiat nisi concurrente restitutione

de restitutione Principis cum integro iure Postliminij et in celebrata captivitate. Leg. 3. § sed si ex imperio iusso 12 Leg. 5 § si post 7 ibi: erit restituendus de re militari iunctis traditis supra n° 6 et 7 quamvis diversum sit quoties tempus quod nocere aut prodesse captivo in consequentiam possit non in persona illius inspicitur sed alterius qui in civitate est quo casu non suspenditur post liminium quominus cedat damno aut lucro captivi L. 4 de diversis et temp. prescr. quem intelligenda de tempore inspiciendo in persona rei non captivi quia ipsis adversus eum ... promisit et ideo tempus cedit contra actorem captivum sicut e contrario L. si servus 25 de usucap. ... accipiendo de tempore inspiciendo in persona actoris capti non cedente contra captivum ... in actione temporali et ideo non cedente contra captivum ut exponit Cujacius Lib. 16 obs. ut exponit ... Valencia Lib. 3 illustri ad tract. diag. hered. tra. cap. 38 ... Lib. 3 illustri ad tract. diag. hered. tra. quamvis aliter post multos ... 1 cap. 2 n° 1 quamvis aliter post multos ... ad Fabrum Lib. 2 tract. 16 Heringius de fide iu... cap. 6 ex n° 65. proinde usus expropositis ad ... propositum eius ei usucapionis continuatio fiat tempore ... idque inspiciat in persona usucapientis L. 3 de N... Sicut usucap. non cedit tempus usucapiones deum captivus apud hostes est neque ei proficit ut ... usucapiat quoniam illa persona et iuris etiam quae tempore adquiruntur. Suspensio contraria est ... temporis et continuationi usucapionis facit quod ut quandiu incertum an captivus reversurus vel in hostico moriturus non sit persona certa cuius emolumento tempus cedat et usucapio continuetur. ... ex Leg. ... Plane omnino aliud est in legat. nomine caveat ... constat adesse ... hereditate et debitore ... et in hereditate ... et quidem in dubio ... statim capa... quamvis ... certa ... tempus

Cumque Codex quem viventis sine ulla dispositione

ultimam antequam heres existat Leg novatio 24 de

novationibus Leg Stante 20 ut leg nom Cum ubi

ideo hereditate nondum adita incipit obligatio fide

iussoris quod principalis debitoris persona incerta sal

tem ficta non deficiat Leg quod Contra 21 D. L. mortuo

22 de fideiuss. L. ad diem 77 de V. O. que tamen

persona deficit et ideo neque obligatio fideiussoris

incipit dum principalis apud Gotti. e. d. L. post

quem § ex qua Cum d. L. stante 20 hanc inter here

ditatem et captivum differentiam deducunt varie quel

explicant post Cuiacium Libr 28 quest Papin in

d. L. post quam § et lib 25 obs. Cap 9. Gratius cen

turia 4 quaest 75 Menoquius de fideiussoribus q 12 nº 13

Noster Valencia lib 2 illustri. tract. 2 q 1 nº

28 et 29 aliter nove forsitan nos ad rubricam de

V. O. nº 24 Cui differentiae solutiones alias similes quas

omnino conjungimus observamus quas in L. spiries 11

§ Si servus 2 Cum § leg de acceptila ubi si servus he

reditarius acceptum fiat liberatio statim contingit. si ante

aditam hereditatem ultimam ut per hoc hereditas ipsa li

beretur ut acceptum est in d § si servus 2 Cum tamen e

contrario si captivi servo acceptum ferat spectari et

post huius confirmatio quem non nisi reversio captivo

incipit ut liberet acceptilatio que interim impen

dentis est sicut stipulatio eodem tempore inter

posita Leg in bello 12 § 1 Leg bona 22 § q. si fi

lius et § que peculiari de captivis Leg filius 11 de

V. O. Leg si servus 23 § servus capto de stip serv.

quamquam neo saltem hereditas et captivus conveniant

quod utrobique deficit persona quae apparet utrique

effectus exercere facit posit[illegible] rationes. 22 de

Cond. per ibi ideo quod Constituit se solutum quod

captivus debet obligari statim quod constituitur ac

accedit obligationi laz qz solam acquirit nut fideiussio. [illegible]

aliq personas d. L. porquez § et inde obs conueniunt qd

tam hereditas quaz captiuus incapaces sint experiundi

siue agendi ex reditio d. L. 4 dedimus et tempe

prex. d. L. si seruus 25 de stip. seruo. unde itquo

ad effectus agendi tam stipulatio serui heredi

tarij quaz serui captiui nullaz uiz habituraz si

nisi hereditas adita aut captiuus reuersus sit

laz qz ualitaz condutz habent. L. y. interdum 73 § 2

iuste a communez intr [illegible] de V. o. ima et qd ad obli

gationez inutiles omnino futura nisi hereditas adiva

aut captiuus reuersus sit serui hereditarius fuerro

heredi vel captiui seruus captiuo domino [illegible]

latus sit L. si seruus 1º § si seruus capto de stip. ser

uo. secundum quaz et quidez propter magis quaz vulgo

solet expendu d. d. L. interdum 37 § 2

Qui quero extraditis pro [illegible] — si. 14.

differentie inter hereditatez debitorez et captiuuz quoad

usucapionez lux perferendu d. Cap.º in vulgarit. ad — usucapionez

de[illegible] expen. et explicando in L. iusto 44 § et [illegible]

nis 2º de Us. cap. ubi singularis doctissimus propo

nunt qd sufficit bona fides ad usucapionez in

initio primi possesionis quamuis ni adsit tempore

2 possesionis contra neptulaz L. si i 9 45. § perl

de usucap. L. 9 fundus 7 § q bona fide emptore

primus causas d in parte alienez emitte [illegible]

nantez possideret bona fide et initio cepit et [illegible]

alienez esse scuit antequaz pareret quot esse vult

quodaz modo 9 possesiones partus primaluis [illegible]

poris quo fuit initio et commatur pregnantez

simile traditus est possesus intelectu iuris. arg.

exi. L. Seruus 30. § Labeo. in fine de usucap.

[illegible]

Ley in secundo 67 de furtis — secunda autem pro-
pria et vera magis possessio eius temporis quo
postquam nascitur possidet. — Reg. l. 11 § fauniss
de publiciana et tamen quamvis in initio
secunda huius presentis possessionis mala fides
adesset ideoque et impedienda usucapio videre
vetur l. x. regula. § 1. ley 15 § pen. de usucap.
inspicitur tamen partus casa ... titulus traditionis
inspicitur tamen ... eius temporis ut usucapio
... et bona fides eius temporis ut usucap.
partus continuetur ea forsitan ratione quia possessio
non tam amissa et interrupta quam continuata et unita
... ut provincia veluti ... quamvis nec
satis explicantes neque omnino convenientes ... libro
23 quest. Papin. in d. ley iusto 44 § et possessionis ...
Andaia lib. 3 observ. cap. 1 et 2 nº 62 § 3 ... secun-
dus casus est in eo qui bona fide possidere cepit et
postea ab hostibus captus est ac deinde post liminio reuer-
titur et possessionem eius recuperat posse ... tempore quo
... est ... in qua specie idem ius est atque ...
docet Papin. in d. § et possessiones et consequenter ...
continuari in ea specie usucapionem ... postliminij vel
... singulari ... eius temporis quo ... apud
hostes fuit vel contingit id est continuata et unita priori pos-
sessioni ante captivitatem ... recuperata post reuersionem
Sane ... ex pro-
positis modo usucapio continuetur in d. § et ...
in fin. impugnatur ... et ... § 1
... 19 ... caus. maior. cuius ratio et effectus pro
... supra nº 12 et 13 quia ... non minus
... captivitate ... possessionem ... possessionis ...
quam ... captivitate amitti et interrumpi
... ipso possessionem ... amissa pariter utroque
... iuri ... et ... continuanda ...
... ratio.

posesionis Leg. cum heredes 23 § 1 unita Leg. 3 § nerua 23
de ad quirenda poss. idque quoad Captiuitatem certū esse
si et quoad amissionem naturalis facultatis necessariæ
ad continuandam possessionem, ita ut etiam quatenus iuris est ea
facultas tollatur. et nec quidem fictione postliminii in
telligatur interim esse in potestate posessoris. Nam cum di
detur ulp. vulgo ad hanc rem ignotus ... sicut quia
... § ulti. de furtis dum exhibit actionem noxalem quæ
contra eum in cuius potestate ... noxa ...
dari solet & omnis instit. de noxalibus § noxalis ...
... 22 § ... Leg. ... noxalis ...
post noxam commissam ab hostibus capiatur extingui quia
tamen actio non extinguerentur sed cessaret sive in suspenso
esset si post liminio fingeretur servus interim esse in
potestate possessoris. argumento tamen paria ... vulgariter cum
de Leg. servum qui 11 § ulti. tingendi et conferendi
in Lege 3 vers. 90 § circa vers. neque amissum et
vers. nec simili et vers. diversi de solutionibus. ...
denique hoc ipsum saltem quoad amissionem naturalis facul
tatis quatenus facti est continuandæ possessionis ...
... ulp. idem in Leg. si servus 16 de interrogationibus
in iure faciendis ubi noxius servo ab hostibus capto
docet non esse locum interim noxali actioni etiam contra eum
qui dependiderit in sua potestate servum esse quia quamvis
iura postliminii possint efficere dubitare non quaestionem
eius sicut alia iura et quatenus iuris est potestas.
sine facultas possessoris in eum captum sublatum intelligatur
... tamen vero certum quod est servum quod a fa
... est non esse interim facto ipso in potestate

posessoris

posessionis que incolumitate mansit ut similiter deposuere capto
escripsitz &c. in d. cons. in bello 28 § del V. q. ipis
Textus et in d. cons. nisi q. 25 Versic. Verum unde ut iam
dixi Confitemur quemadmodum captiuitate servitus
... et amissa distantione et facultate detinendi
vel quatenus iuris est ut in d. cons. licet quis 42 § et
vel saltem quatenus facti ut in d. cons. ... 16 ...
... Continuatur ... in d. cons. ... 44 § ...
posesionis in ... ita ... quandam ... virtute
Continuari debere vsucapiones ... capto
Contra d. L. denique 19 cum supra laudatis 17
N. 19. Non videntur autem convenire ad hanc iuris rationem quem ...
... Amaya et Carranza ... supra n. 25.
... probabiliter ... Castrensis et ...
... in d. L. ... 44 § ... posesionis ...
pondent non eam ... ut idem ... in
servo ... capto et ... atque in priori
casu partis amissae alienae quoad hoc ut usu
capio ... capta ... captiuitatem
... continuatur et post captiuitatem ... reuer
... bonae ... priori com
parari ut quemadmodum ... ante
... partis sit iungitur ... eius ...
... vsucapioni continuandae ...
... fides que fuit ante captiuitatem
... iungitur ... vsucapioni non quidem
reuersionis ... vsucapioni non quidem
continuandae que per captiuitatem ... fuit
... post reuersionem ... bona fides
... non ... nobis autem ... audientiis ...
... argumentis.

imprimendis ad quiriz a sup. d. § et possessionis
tentari pos. videbatur Continuari usucapionis
neque interrupti captivitate eius qui posside
bat: quamvis interrumpatur Captivitate po
sessio, neque quoniam captivo pro re induci
in eius persona postliminium posse tamper sone
quas ~~bonadius~~ interim etiam quo ~~quo~~ tempore adquiruntur
subsuspensione, leo quod obstat Continuationi usu
capionis facit quod ut non sit interim persona quae usu
capere posit etiam sine poss. et singulari iure at
servus captus qui possidebat quamvis perinde atque
captivus possessione pos. imitatur nulla tamen res
pensio persone aut caius inducitur postliminio in
persona possessionis que in civitate manet. arg. ex
traditis sup.
— d. Redimer. et tempo. praes. iuris. traditis sup.
no. 13 in fine et 14 quam potius apparet impossibile
manet in civitate possessor. continuande usucapionis
in casum quo servus revertatur: ex quibus inepso
singulari iure et exemplo servitutis in pignore
hereditatis quae Ulp. et bonae fidei quae in eo post
ante Captivitatem fuit inspicitur neque Continua
tioni usucapionis nocet mala fides secundae
nis post reversionem que et ante illam possessio
vere Continuatur et in prioris . . . d. §
— possessionis uniti— — p. 238 . . .
— quae pignoris 36 de ad quirenda
p. d. l. . . . 3. § . . . de . . . p—

Nec

N. 26. neque cogitationi Sui nrae repugnant quasi inter se alioquin pugnantes et subtiliore interpr. digni Exus in d L. neq quis 42 § Vlt de furtis d L. si seruus 26 de interrog. in iur. faci. d Leg. qui res 98 § areaz. vers. nec simili et vers. diuersum de Solutio. qq apposite conciliandis obseruandum veniunt e singulare ius etc. actiones noxalius et similiues quamuis ex maleficio vel contractu similive causa competant n tamen tanquam in delinquentes aut debitores ad tanquam in eum q rei restituendae facultatem habet dolove fecit quominus habeat dari solent ut sive essent q nondum rei in potestate cuisque conueniebatur fuit vivae etz cum simul nat. nec actiones fuissent q. reus in potestate rei habuit extinguuntur qq postea sine dolo habere desiit tamen vivascantur suscitentur qq quasi renouato maleficio aut contractu ex noua possessione et dolo sive si iterum in potestate rei conuenti redierit ut de actione noxali traditum e. in L. qq quoties 21 § Vltima Leg. scdit si 13 de noxalibus et de rei vindicat et act. ad exibendum in L. sin 27 cum L. sequenti de except. rei iudi. et de actione depositi in L 1a § inde scribit 21 L 3 L. si sine 20 depositi uiuntis traditis a cuiacio lib 22 obs. c. 30. et lib 28 Pauli ad Edictum in d L si sine 20 Vbi et post Clarius fabr. in ratio nali secundum quem et precertim x. d L. si sine 20. explananda e sequens L. si apud 21. ei exponenda cum L 1 § si apud seruum 28 depositi Cx. fabri in rationali et cuiacium Lib 60. Pauli ad Edictum in d L si apud 21. et Lib 22 obs. c. 30. Donell. in tit. L. n. 8. C. an seruus pro suo facto ei ante eos fuit quoniam g. in L. Domit. 25 n. 5 de neg. gest. quamuis aliter Post Bart. Paris Centuria 4 q. 76 Richard

Aus. in § actionum q. 20 lxn. 22 instit. de actionib. quo circa in superioribus actionib. nihil effectu interesit ideoque nec scrupulose distinguitur an cessare vel extingui videatur. q. quandiu satisfactum actori non est superest semper causa nova posessionis ex qua renunciare actio posit in quo diversum prorsus ius est aliarum actionum que ex delicto et contractu tanquam in delinquentem vel debitorem dantur in qq. unica causa actionis est obligatio contractus aut male ficii sine respectu facultatis restituendi ideoque extincta semel obligatio ne non sufficit nova restituendi facultas ut obligatio et actio extincta fuerit ut in d. l. q. res. §. aream. vers. nec si mihi angustius ad tempus cessaverit ut in vers. diversum eius dem § quia differentia actionum supposita facile apparet rectisime Ulp. in d. l. sing. q. 42 § ult. afirmare actionem noxalem, nutam, exnosa ad missa ante captivi tatem et eo tempore quo facultas noxii non dedendi erat sed postea ab hostib. capiatur extingui q. facultas de dendi que in noxali act. requiritur quatenus facti est et sicut et extinguitur nec amittitur nei extincta fuit sicut et extinguitur quamvis posere captivitate posesio. eius dem q. facti est quamvis usucapio ut pote iuris continuetur eo casu sine posesione ut in d. § et si posesionis in fine et rursus si noxius post liminio reversus in potestate esse incipiat renascitur noxalem actionem quam vis in respecto iure post liminii et fictionem per quam naturalis facultas posesoris quatenus iuris est sicut et alia iura sustinetur aut suspenditur ut monuimus supra num. 22 et in terminis plane dicemus dubitari posse an non tam extincta quam cessa reintegranda noxalis actio videatur ut significatur in d. l. sicuti 18. vers.

quamvis.

quamvis de interrog. in ius faciend. quia ita accipio et de act. ex stipulatu pro servo capto. q. tota iuris ... facti e. cessavit ... potius quam ... civis e. in d. l. ... § ... vers. diversum ...

Sed ut cursus ex diverticulo ... et ... de interrupt. poss. et usucapionis captivitate poss. ... qui ... possidebat ad duas finitimas species ... clamus consequens consentaneum ... traditis videt. Primo in his rebus quas per subiectas iuri suo perso... na veluti filius aut servus possidebat captivus ante quam caperet. interrumpi similiter possessionem usuca... pionem ... secundo in rebus quas post captivitatem per filium servumque captivi ex peculiari causa ... prehendunt. non incipere possessionem usucapionemque quan... diu ille apud hostes e. ut pote deficiente in captivo facultate quatenus facti e. adquirendae continuan... dae possessionis et deficiente ... persona ... nante ... personae et iuris ... suspensione quae post... lim. inducit. continuationi usucapionis et tamen in prima specie poss. usucapionesque ceptam ante captivitatem continuat. post illam et in 2.a in... cipere continuari ... diu captivus apud hostes e. constat ex leg. in bello 12 § facti l. ... 22 § quae peculiari ... de postlim. 29 de captivis leg. iusto 44 § ... de usucap. l. ait ... 23 § his plane ex qq. cau. maio. quar. ut et di... ff.a et differentiae ratio inter casum quo per se captivus possidebat de quo in d. l. denique ... cum similib. de qq. supra c. x. n.o 10 et ex... pecies in qq. per filium aut servum ante captivi... tatem possidebat aut postea peculiari nomine possessio quaesita e. de qq. in d. § facti vers. cum ... cum nuper laudatis intelligatur animadver... tendum e. in posteriori his speciebus cum

existat filius vel Servus in possessione ut signantur
et veluti pro actione exprimitur in d. § facti ibi re
manentibus yidem personis in possessione quia quod in possessione medij
facti fuit non de iure aut armatu contraria iter. quin
potius retineri continuarique possessionem facto e exul vel
filij quamvis captivus facultatem per se continuandi
quatenus facti est amiserit ut in re simili pro
fria deducitur ex l. 1. § n. alias 45. de vi et vi armata
proinde cum et Ultra possessionem non naturalis facultas quae
ternus iuris est sicut et alia persone iura postli
minio in captivo Ritam a corrumpi quas retineri
intelligantur et absurdum videatur continuata possessione
in ipsa quod facti est postliminium non operatur in con
tinuari usucapiones quae iuris est et tota sub
noxia postliminij ratione ideo recepta est ut eis
usucapio servis continuetur quamvis post
liminij suspensio interim captivo per sonam
quae usucapiat non tribuat facit tamen ut neque
alterius aut subrogata persona captivi videatur
atque ita in eo incerto persone nec deficientis nec
existentis subsequitur postliminij continuitatem
possessionis personarum quae inculpate manserint d. §
facti quamvis autem in rebus quas per se possidebat captivus
antequam caperetur quo casu necesse est possessionem et
consequenter usucapionem interrumpi quia detentio et fa
cultas possessionis corporaliter continuanda ipso iure
quodque facti in possessione fuit amittitur l. 1. cum heredes §
2. § 1. l. adquirendi possessionem et denique postliminio
induitur interim in captivo persona quae usucapionem
neque in possessionem manet persona cuius continuationi
sit facto postliminium cum

Clare quod perposuimus in his rebus quas ... l. 1.
per subiectas iuri suo personas possidebat

Captivus ante captivitatem vel postea ex peculiari causa apprehendunt procedere captivo vsucapionem fuit controversie magne et morose inter Iulianum marcellum quamdiu vixit. Illustremque affirmabat marcellus nihil interesse captivus ipse possideret an subiecta sibi persona ut scriptum est in d. §. facti vers. marcellus. quoniam scilicet cum utroque casu captivus ipse sit qui per se vel per servum possidet. l. 23. §. ceterum 22 de acquir. poss. non debet possider. 1.23. §. ceterum. 22. de acquir. poss. non debet possidere. ... post limin. reversus plus iuris habere in his quae per servos quamque per se possedit ut ex eodem marcello proponitur in l. si is qui pro empt. 15 vers. marcellus de vsucapionibus et hoc amplius illecta et eleganti ratione. quia cum servum ipsum quem per se possidebat desinat possidere captivitate d. l. denique 29. absurdum videtur per servum quem non possidet adquiri captivo continuationem possessionis aliarum rerum utique ex peculiari causa l. homo liber. 54 § ult. l. si servus 21 de adquir. rer. dom. l. 1 § si vero per eum de adquir. poss. l. 1 § idem Viviamus 46 de vi et vi ar. verior tamen et utilior fuit Iuliani sententia et distinctio inter casum quo per se et quo per filium servumve possidet proposita in d. § facti vers. Iulianus et in d. l. si is qui 15 vers. quod si servus ut exposita a nobis non praecedenti neque subtilis minus ut affirmat eiusque faber. in iuris pru. cap. 11 primo d. illat. 9. nunc que et quod pro marcello considerans non posse dominum possidere per servum quem non possidet verum est quoties servus ab alio possidetur ut in d. l. 1a § idem Viviamus. cum nuper laudatis ceterum quamdiu ab alio non possidetur. potest per eum dominus alias res possidere et vsucapere

L. Servi 25 § ult. de lib. cãa. L. 1 § per servum q in fuga L. 3 § servum. L. sine in Ventum 34 § ult. de adq. poss. quamvis aliter respondeat Cuiacius lib. 23 observ. Cap. 1 in d. L. iusto 44 § ult. de usucapionibus =

Illud sane vel adhuc apud utr. partes controversum est an in his reb. quas per subiectas sibi personas possidebat antequam caperet qui postea captus est admittenda sit continuatio possessionis et usucapionis dunt. [illegible] ex peculiari caussa an potius indistincte sive ex peculiari caussa sive extra eam poss. et usucapio inchoata fuit. in quo quanvis Acc. d. l. si is qui in glossa 2a et ult. in prin. et circa Bar. solus et communiter magis ubi antiquiores censuerint usucapionem continuari nisi ex peculiari caussa [illegible] ex l. a dona 22 § quæ ex peculiari d. l. 11 postlimo 29 de captivis d. l. ait prætor 23 § [illegible] plane ex qq. cau. maior. Verius tamen omnino est poss. et usucap. captor. per servum aut filium ante captivitatem continuari et postea sive ex peculiari caussa sive non ut indistincte quoad hanc partem prat. Julianus in d. § facti vers. verum et in com- mune disputat late Jason in d. l. si is qui pro emptore in [illegible] dialog. 76 n° 5 et ex n° 30 et 43. forcatulus in necromantia dialog. 76 n° 5 et dialog. 77 n° 1° faber in rõali d. l. denique 29 nec suffragant communi [illegible] sententiae [illegible] laudati in d. l. a dona 22 § quæ ex peculiari cum similibus enim accipiendi et loquunt de reb. apprehensis a filio vel servo captivi postquam ille apud hostes est in qq. receptissima distinctio obtinuit ut si ex caa peculiari apprehendant incipiant usucapio posse ut [illegible] Cabi extra [illegible] minime d. l. iusto 44 § ult. Ubi distinctio [illegible] cão proponit d. § facti vers. vel si quia [illegible] bona [illegible] pen. [illegible] d. ait prætor [illegible] § quæ peculiari [illegible] expeculiari caa ad [illegible] § ult. plane cuius verba illa ex peculiari caa [illegible] hanc acceperunt neque exceptiva [illegible] ut ius [illegible] faber in rõnali [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] explicanda [illegible] neque [illegible] de [illegible]

Cap.

Cap. Ut post Acc. ibi notat Cuia. lib. 19 pauli ad
Edictum in leg. 2 ad finem de publiciana.

N. 19. Hic quidem de casu quo captivus
revertitur et de post liminio tunc iure quoad poss.
et usucapionem quam ipse aut servi sui aut filii
personas ante captivitatem habuit aut postea acqui-
sivit. Subnectimus iam ceterum per se connexam
distinguamus et integram ad novissimae legis si
is qui pro emptore 15 de usucap. cuius paraphrasi
elucidimus casum quo captivus apud hostes moritur
et ius in eo casu Corneliae legis fictionis quoad usu
et ius in eo casu Corneliae legis fictionis quoad usu
captionem ergo cum Cornelia lex fingat captivum per
mortuum esse die captivitatis d. leg. in hoc 42 § in
mortuum ex die captivitatis Juris similis est
haec lex in omnibus ut de captivis Juris similis est
usucapionem quam ipse captivus antequam caperetur
inchoavit quamvis adversus ipsi non prosit per postliminium
in coavit quamvis adversus ipsi non prosit per postliminium ut ex eo
quia in sua vita possessionem amisit ut ex eo
Scivimus supra n. 11 in fin. prodesse tamen heredi
cui per legem Corneliam fit ut in sua vita sed tamen
quo captus et per fictionem mortuus est desit possi-
dere ut insignuat Paulus sic explicandus.
in d. l. si is qui pro emptore 15 in prin. vers. sed heredi eius
eadem ratione in usucapione quam per servum ante captivi-
tatem habuit vel postea ex peculiari causa inchoavit
sentit Iulianus circa Corneliam d. § filii vers.
eorum d. l. bona 22 § quae peculiari sic tamen
ut in usucapione postea inchoata per servum
scilicet ex peculiari causa ut supponendum est in d. l.
si is qui pro emptore 15 vers. quod si servus heredi et
in l. si servo 8. l. in hoc 42 § nondum de u.
sucapionibus l. si me in vacuam 32 § ult. de adq.

Venda post l. Sueg. et Alt. de publiciana. agros
cuit Iulian. dubitari causabitur posse an per
legem Corneliam ad heredes captivi pertineat ut
proponitur in d. vers. et si servus. in circo scilicet quod
lex Cornelia per quam captivus mortuus fingitur ex die
captivitatis non videtur posse pertinere ad usucapionem
in eo autem post eius captivitatem mortem quod suppositum
argumento ex l. eius quem [illegible] facere post l. que diem [illegible]
dicit [illegible] sed Marcellus in hac specie existimavit posse
plenius fictionem Cornelie accipi quam post liminii quia
quod et in hoc eadem dubitandi ratio quam et Iulianus
in Cornelia deduximus imo maior in post liminio ex con
sideratione Marcelli in d. l. sciis qui pro emptore 15 vers.
et Marcellus. N. 20.

... quis expendimus supra n. 19 et l. Cornelia
nihil impedit aut usucapione fingere necesse habet
sed hereditatem captivo tribuit tamquam mortuo ex quo
captus est. l. 1. §. lex falcidia 1. l. filius familias 15 ad.
legem falcidiam quia hereditate inducta deinceps sin
gulare facit usucapionem in hereditate continuari
aut ex peculiari causa incipere ex traditis supra
n. 20 et 22. in fine. et consequenter in heredibus locum
habere usucapionem. d. l. 15 in fine iuxta vulgatam
lectionem affirmativam quam post alios sequitur Valenzia d. lib.
1. tractatu 3 cap. 12 in fine. prosequuntur varia sentientes post
Clarissimos in d. l. sciis qui pro emptore 15 et congestos ab illis
Alfaro collectanea 756.
[illegible] ad Donell. lib. 2 cap. 20 lit. [illegible]
et nostrates Amaya lib. 2 tit. cap. 1 n. 4 Velasco in con
certationibus [illegible] et [illegible] pag. 155 Sphortia de in integrum res-
titutionibus [illegible] et [illegible] Cola
lib. 2 p. q. 87 art. 3 Philippus de fictionibus [illegible]
[illegible] in 29 [illegible] 2 p. [illegible] n. 1 [illegible]

Lib 2 cap 26. Dicare. ad titu. de integrum restit. ap. edicti pag. mihi 129 Filguerius de praescriptionib. 3 p. cap. 5 quamuis negatiuam lectionem in fine d. L. si is q. pro emptore. Ls agnoscat Florenti Codices et sequantur Latini interpretes. Antiquiores et ex graecis Scholiastes Basilicon lib. 8 tit. 12 cap 41 ═══

N. 22. deinde ut per actua iura et per fligata veluti posessiones et usucapionis captiui q. exigamus ex illa definit. post limini illat. proposita supr. nº 20 Vbi docuimus post liminium ut post iuris non sustinere neq. reuerso captiuo res. Atruere eaque facti non deduci similiter scilicet effectus alius ita captiui uxorisque assertio nobillis quae docet matrimonium ita captiui sustineatur neque restitua tal Coniugis dirimi ut neque sustineatur neque restitua captiuo et reuerso tr. post limino neq. uxor. amarito captiuo et reuerso ... nisi illa nouo consensu nuptias redintegra Velle peret. nisi illa nouo consensu nuptias redintegra ueit. Lin ut apatre 8 L in bello 12 § sed captiui 4 L cum duo 14 § 2 de captiuis L 2 de diuortiis L in eo 45 § ult de ritu nupt. L ages sic 57 solutomatrim. Cuius principij rationem ea reddit. Accurazio Nouella 22 fabr. in prisp. rub. tit. 11 prin. 8 illat. 8 Barbosa in Rubrica 2 p. tit. nº 63 solut. matri. q. matrimonij cum seruatio et retentio iure Ciuili Romano tota pendeat ex coniugum consensu et uoluntat. sine qua et inter inuitos neq. contrahitur neq. retinetur L si patre 22 de ritu. nup. L 1 de diuortiis ea autem uoluntas cum minimi et effectus sit inter res facti connumerantur et consequenter matrimonium ex ea pendens sicut ex eadem ratione poss. et conuentiones L bone fidei 48 § in contrarius de adquirendo rerum dom. L consilio 7 § ult declarat. furioso L cherius 27 § pactus ne peteret de pactis loqui forsitan respectu triphonius post re sulas illas de facti causis in effectis non habendis post lim. et exemplus eius regulis inposs

expositus in d. L. in Vello 22 § facti 2. interuento
etiam matrimonij filij fam. cuius pater captiuus est de
quo in § medio sub iungitur veluti aliud exem
plum effectus quo suius regule in matrim. captiui quod
retinendi ex post tamquam res facti post limino non conser
uatur neque vxor in matrimonio captiui est d. L. in Vello
22 § sed captiui 47

N. 22. Nec nos abs hac ratione mouet in contra
rium aut mutat argumentum illud quo contra eam vtitur
nititurque noster Amaya lib. 2 obs. cap. 2 n. 22 et
seqq. exemplo aliarum conuentionum que quamuis per inde
ac matrimonium consensu constant et contrahant. eoque
respectu sint facti d. L. 1 eius 27 § partes L. 1 § con
ventiones vers. ideo d. L. conuillis 2 § vlt
deficiat superso tamen cum semel contracte sunt etiam
si postea alter ex contrahentibus aut vterque ab hostibus
captatur. pertinent. restituntur post limin. quod et iuris
vinculum siue obligatio orta ex his conuentionibus non
abrumpitur sed suspenditur. L. species 11 § vlt de
acceptil. L. factum 22 decem pec. L. si pupillus 6 § 1
de tutelis et ratio. distr. L. 4 § 1 Tutor res pupilli sal
etc. Et consensum in matrim. sicut in aliis conuentio
nibus fuit. Et consensum in matrim. sufficit ut contractus
nihil de principio interuenisse. sufficit ut contractus
semel vinculum maneat quamdiu non soluitur diuortio et
de sensu quitamen diuersus non requiritur de ipsa ex eo
quod alter coniux ab hostibus captus sit non inquam
ergo hoc exemplo moueor esse obseruandum in
eorum. Nec exemplo moueor esse veluti pactes
primis et post liminii fictionis d. cap. veluti partes
ut functiones esse primas suspenditas et secundae pre
paratorias per quam captiui iura quamuis vere sit imp
erii esse tamen quamdiu apud hostes est suspen
duntur. restituuntur ut reuerso restituantur. L. per de
iure et legiti. L. illa institutio 32 § denere in d. e

verba.

Cunctas et precipuas post limini duas receptivas sive
restitutorias per quas ea ipsa iura vere amissa que
in suspenso interim fuerant captivus recepit sive
ei reverso restituuntur. § si ab hostibus instit quib.
mo. ius pati potest. l. cumdiu 14 l. post liminium
19 de captivis l. si mater. 11 § eadem. de excep rei
iudi. Prima illa fictio in eis duntaxat operatur
sive ea sola tanquam non abrupta suspendit quem
secunda fictione et post liminii potestate restitui capto
reverso poss. quod restitutio sit veluti precipuus
finis effectusque post liminii cui suspensio ut pre
paratoria praeit et servit ideoque in post liminii
definitione exprimitur sola sit iuris dicit recupe
randi seu recipiendi d. l. post liminium 19 ibi ius
randi seu recipiendi d. l. post liminium 19 ibi ius
amisse rei recipiende ab extraneo et in statum
pristinum restituende sive redintegrandi et retro
trahendi ut dicitur in l. quamvis § debet ut rao dis
l. de hereditat. 19 § pater. in fine de castren. pecu
lio. leg. ab hostibus 2 l. ab hostib. 18 cum leg. seq.
C. de postlimin. reversis vinto gratis act. 16 q. 3 cp.
redintegranda 3. q. 1. clio gaelo ideo apud festum
de N. s. in voce post liminium e contrario 2 functio
restitutoria non operatur nisi in his quem sola iuris
potestate iam ab alio invicto recipiet restitui captivo
possunt ut significant verba illa ius amisse rei recipi
ende ab extraneo in d. l. post liminium 19 vineta
d. l. in bello 12 § facti. decenbe observandum est
matrimonium et ceteros contractus quem iure in convi
niant quod a captivo pendent per inde et parit. ex partium
consensu sine quo ut inter inhibitos non contrahitur. d.
— si pater 22 de rit. nupt. d. l. 2 i § conventionis vers.
et ideo. de pactis l. nec emere 26. de iure deliberandi
differre tamen in eo aperte et inter se distare quod
conventiones alie semel inter volentes contracte
sustineri postea poss. sola iuris potest. et sustinerentur

eti

etiam invito altero ex his qui contraxerunt quoniam illa vi et vinculum quo obligatos dicimus suo indicit de obligationibus dicitur qui semel voluit etiam invitus postea tenetur L. dicitur ... de ... facit quod indissolubilem contractum nisi utroque volente et ut necessitatis sit quod a principio fuit voluntatis L. sicut § C. de actionibus et obligationibus. Tract. L. ... in fine contra empt. matrimonium autem ex civilis iuris Romani censura quamvis canonica et divinis ... praeceptis opposita nunc tamen pro exponendo illo iure supponenda non solum a principio ex consensu pendet et vires in vitos non contrahitur sed etiam ex post facto non sustinetur aut permanet invito altero ex contrahentibus quia licuit eo iure semper tam marito quam uxori repudio vel divortio matrimonium dissolvere et ad aliud matrimonium transire valide semper quamvis non semper impune atque ita matrimonium eorum nunquam fuit necessitatis sed tam a principio quam ex post facto voluntatis nullumque ex eo etiam contracto iuris vinculum nascebatur quod posset alterum ex contrahentibus invitum in matrimonio retinere L. 2 C. de inutilibus stip. L. neque ab initio 14 C. de nuptiis L. consensu octava § ... nisi vir C. de repudiis = Quibus ita observatis facile apparet ideo alias conventiones praeter matrimonium sustineri et actionem post liminium quia quamvis a principio ex conventione pendeant eorumque respectu qui contrahunt facti sint semel tamen contracte ius iuris nascitur quo ex eis alius qui etiam invitus tenetur et in qua ex parte iuris vinculum operari ius postliminii potest et vinculi N. 23.

obligationis tanquam non abrupti captivitate sustineri et captivo redeunte contra alterum invitum restitueri sola iuris potestate. Conventio autem matrimonii eadem contrahitur et iam contractum pendet ex consensu libero utriusque coniuges iure Romano ideoque et facti semper et nullum quod ex eo vinculum iuris sive obligatio nascitur quod invitum alterum in matrimonio retineat et consequenter totum facti nihil quod iuris est inque opinari post liminium et matrimonium tanquam non abscissum sustinere atque liberum invitum in matrimonio retinere et restituere capto reverso possit. Unde etc. cum et si captus maritus est non sustinetur matrimonium invita uxore neque contrarium est quod ex captivitate mariti non necessario sequitur divortium vel dotis neque ideo status uxor invita dici potest de l. in bello 12 § si de captivi ff. de captivis quamvis hoc verum sit tamen observare oportebit rationem dissolvendi matrimonii est proprie immediate quae captivitatis coniugis l. 1 de divortiis l. ... sic 57 solut. matri quia apud Romanos nuptias cum coniuge quae servilis est non agnoscit pro ut instit. de nuptiis novella 22 de nuptiis § 7 ubi haec causa dissolutionis matrimonii redditur et in ea pariter fectui aplicanda neque ultra sentit recte Amaya de Lib. 2 obs. cap. 1 nº 14 et 19. Ceterum causa cum matrimonii quam vis iure dissolutum postlim. non sustineatur sicut alia iura tamen si servituti capti perinde abrumpantur sustinentur postlim. veluti ius dominii potestatis contractum et similia dicta l. illa in situatio 32 § 1 debere inspicere, pendet ex eo quod diximus in his quae non ex facto et consensu alterius sola iure pendent ad eas iuris vinculum quod tamquam non abruptum sustineri et restitui contra invitum p...t

in matrim.o autem nihil iuris est in quo operetur postliminium unde et quamvis naturaliter post captivitatem mariti vinculum non solvatur et quod magis est etiam si maxime velit in matrimonio mariti permanere tamen in matrim.o non est d. l. vinculo tamen quod sed captivi quod nempe quia voluntas liberis facere non potest ut matrimonium servitute mariti capti iure dissolutum non sit d. quo. instit. de nuptiis et perinde neque ut restituatur postlim.o matrimonium quia consensus liberis non iuris sed facti est in quo operari postliminium non potest nec debet iuris potestas et postliminium restitutio et ius suo pendere ex voluntate liberis. quae quamvis hodie et toto tempore captivitatis in matrim.o permanere velit attamen postea nollit non potest invita in matrim.o retineri

favet autem propositis potius quam obstat N. 24.
Ulp. lex in l. in eo 45 § ult. de ritu. nupt., ubi si patronus idem quod libertus eius maritus ab hostibus captus sit scriptum est idem quod liberta eius maritus ab hostibus captus sit et in matrimonio ex. vel. ad durare eius liberta ad patrono matrimonium etiam in captivitate propter patroni reverentiam unde et inferunt esse traditae rationes non sustinendi postlim.o extra eum casum matrimonium cum non esse in eo matrimonium facti sit ea enim ratio si esset militaret etiam in casu d. l. in eo 45 § ult. et ideo neque ibi matrimonium sustineri sed rationem esse alligatis causis non resti- neatur est inequalitatem servitutis in ducta captivitate quae tamen inequalitas non attenditur. nec excluditur obsequentiam a liberta patrono debitam ut fere censet noster Amaya Ubi supra n. 17 et 21 sed ut dicere opinemus Ulp. decatre ex pensius et expositius stat potius pro nostra et contrariam infirmat quod postremum apparet ex verbis eiusdem in fin. d. l. in eo 45 § ult. traditum est nempe si in aliam servitutem quam captivitatem hostium deducitur patronum ut veluti si ad participandum se vendiderit atque ita servus fiat

quo exemplo in re explicanda utitur Contextus iuris Basilicon lib. 28. tit. 2 in d. l. 45 § ult. procul dubio dissolutum esse matrimonium et tamen a patroni reverentia inaequalitatem excluderet etiam eo casu durare matrimonium dici deberet. Ergo ut ulterius explicemus praenotandum est iuliae l. de maritandis ordinibus singulari intervallia capite cautum fuisse ut liberte, quae patrono nupta est, divortii faciendi potestas ne esset quamdiu patronus eam uxorem suam esse vellet ut praeter Suetonium in Augusto cap. 34 memorant nonnulli iuris prudentes in d. l. unica 45 de ritu nupt. l. ult. de divortiis l. un. § 1 unde vir et uxor iunctis ad idem caput pertinentibus et male explicandis l. in ista 28 cum l. sequenti l. illud 46 l. filio 48 pertitam l. proxime 50 cum seq. de rit. nupt. l. pen. de divortiis l. et ideo 62 § 1 de donat. inter l. 1 et 2 de concubinis l. liberta 3 § sol. lut. matrim. l. liberta 8 C de oper. libertorum l. 1 C de incestis nupt. illustrant Ant. August. de ll. cap. de leg. Iulia de maritandis pag. 78 Balduinus ad ll. de iure civili pag. 8 et segg. Briss. de iure connubiorum pag. 36 et segg. Faber in iuris prudentia tit. 9 princ. § illat. 22 et 26 cum segg. Cuia in l. unica unde vir et uxor.

N. 25. Plane ex eo capite Iuliae l. iuncta eiusdem parte qua cautum fuit libertam quae patrono nupta est non posse invito eo alii nubere sit ex quo latum est in d. l. unica 45 in princ. ex in merito dubitatur an si liberta contra legis prohibitionem a patrono invito divertit et alii nupserit prius matrimonium iure permaneat et divortium matrimonium quod posterius irritum sit ut professa contra legem Iuliam ex reg. l. nemo dubium C de ll. in quo ut pugnantia aliquam iuris et rerum momenta exponant. Simul et componantur in d. l. ult. de divortiis et in l. un. § 1 unde vir et uxor cum similibus quae explicandis ...ter quaerendum est iuris a facto et affirmando ... [illegible]

E' attenta facti et iuris veritate matrimonium divortio liberorum etiam invito Patrono dirimi nec dici posse aut divortium in effectum l. Iulia fieri quod re ipsa et facto contracessit aut matrimonium prius constare seu consistere quod separatum fuit cassum quod ratiocinatio est Ulp. in d. l. ult. in ergo l. Iuliae prohibitio imperfecta fuit seu minus perfecta et ex non casum quas Ulp. red censet in fragmentis tit. 1 § 1 et 2 Macrobius lib. 2 in somnium Scipionis cap. 17 quales plurimaeque leges erant ... novell. 4 Theodosii de curialis praediis alterius ... indicat quod stat in d. l. non dubium § ... Ulp. si ... in d. l. ult. non tandem fere insinuata ea ... est quod cum matrimonii separatio sive divortium iure Romanorum ex voluntate unius cuiusque coniugis pendeat ... respectu sint facti non potuit Iulia l. facti casum sive divortium facto ipso secutum in effectu red dere ex ratione d. l. in ... 12 § facti enimvero quo ad ... iurisque effectus observandus est matrimonium ... dirempto ... adhuc constante et divortium ... rato ... irrito haberi quatenus ... iuris quae effectus singuli aut favorem Patroni ... aut liberte contra leges ... penas ... continent ... iniquum esset matrimonium illud divortiumque Patrono nocere aut proficere libertae quae in l. commisit ex ... l. ... 27 § ult. ... ... 4 § 2 de rit. nupt. Unde quoad actionem rerum amotarum non nisi matrimonio soluto et divortio facto exerceri contra uxorem solet l. rerum 25 - 3 ... de act. rer. amo - l. et 2 ... tit. l. ... 28 § quia

iuravit divixe, curand. L. neque scriptura 6 C de
Compensationib. et quo ad accusationem adulterii
similesque actiones famosas quae stante matri
mo. in uxorem marito ei competunt d. L 2 C de r. amo.
matrimonium pro soluto et divortium liberte pro
rato ideoque exercentur hae actiones a patrono
in libertam quae in titulo eo divertit d. L. ult §
ult. de divortiis q. a divortij effectus inq. q. ex diss.
Lut. matrimonij posit liberta damnum pena
pati matrimonium in penam adiunj q. eius habetur
pro soluto et divortium pro legitime facto unde et
simi liter quoad bonorum possessionem quae ex edicto
praetoris unde vir et uxor ei scilicet mulieri competit quae
mortis temp. uxor fuit matrimonium divortio liberte
dirempturum ipsam q. uxorem esse desinere intelligimus
ideoque eandem possessionem liberte denegat q. quodcum
iuris effectum q. ex durat. matrimonij in favorem
liberte nasci possit et ne ipsa ex matrimo
liberte nasci possit quomodum sentiat pro non
quod Gonzalezez separavit quomodum sentiat pro non
uxore habetur. et matrimonium pro soluto quamvis quoad
alios iuris effectus de quibus postea matrimonium iure iurare cen
seatur d. L. un § 1 unde vir et uxor. denique eadem consede
rat. q. matrimonium liberte divortio valido quamvis n.
iusto dissolutum L. Iull. intellexit ademit liberte s.
peciali prohibit. eius legitimi conubij et liciti concubi
natus cum altero Ut. Ulp. considerat in d. L. ultima vers.
merito de divortiis quae tamen prohibitio et specialis adem
ptio necessaria n. esset nisi matrimonium divortio liberte
dissolutum agnosceretur q. regulari et recepto iure etiam ante
L. Iulliam improbata prohibita et punita fuit poligamia
sive secundum connubium manente primo L. eum q. duas
18 C ad legem Iulliam de adulteriis Et - quid ergo

l. 3. § item si 3 de his q. not. infam. — 2 Causa certe
nupti et improbatur Concubinatus in eo q. uxorem del
ea quae maritum habet etiam ante Constantinum in l. 1
C. de concubinis ut consumimus Veluti iam oli ex lege
Numae apud Agellium lib. 4 noct. Atti. c. 3 fetum in
Veo pellices uncia et hue referendas l. masurius
144 de V. S. et ex l. ex ea parte l. 21 § 2 de V.
O. d. l. ult. § ult. in fine de divortiis l. ult. in fin.
C. de communi de manumissionis Paulo lib. 2 sent.
tit. 20 — ...

E contrario eadem qs in contrarium Vera ratione matrimo N. 26.
nium pro adhuc constante et divortium pro irrito habetur
quoad eos iuris effectus, qui ex matrimonii solutione
et divortio rato emolumentum liberta sequi posset qua
propter q. ad actionem de dote quae soluto matrimonio datur
competit non autem constante nisi in casu l. si constante
24 solut. matrim. l. ubi 29 C. de iure dotium
habetur matrimonium pro constante etiam post divortium libertae
in usu patrono factum et proinde ac si divortium factum
non esset denegatur libertae actio de dote d. l. ult. in
principio. Vers. denique de divortiis l. Liberta 35 solut.
matrim. eadem quae ratione et iure quoad Donationes inter
coniuges quae divortio bona gratia facto confirmari so
lent eadem quae d. iure sive non bona gratia facto infirman
tur l. Si non secundum 35 l. Vir uxori 60 § 1 de Donat.
inter. Con. etc. divortium libertae ab invito Patrono
non iure sive non bona gratia factum et Donationes apud
Patrono in libertam collatae non confirmantur sed infir
mantur l. ideo 62 § 1 de donationibus inter. Denique
quoad secundi connubii cum alio ius q. datur iure

divertenti liberum et impune de iure Romano l. 2 C. de inutilib. stipul. l. neque ab initio 14 C. de nuptiis l. consensu § pactum C. de repudiis. Divortium libertae invito patrono intelligitur non iure factum et matrimonium iure durare libertaque in eo retineri ne possit alii iuste nubere sive ut si nupserit quamvis de facto et facto nuptiae sint quatenus ex consensu constat tamen non sunt nuptiae iustae aut legitimae iure Romano l. 1 C. de incestis nuptiis l. liberta § C. de op. lib. d. l. ultima princ. vers. merito de divortiis d. l. un. § 1 unde vir et uxor et similiter ne possit liberta a patrono invito divertens in concubinatu alterius esse d. l. ult. in fine princip. iuncta l. 1 in princ. et l. 2 de concubinis verumtamen si divortium iure factum et matrimonium prosolutum haberetur liberta libertaque esset libera datio in concubinatum l. 3 de concubinis l. probrum 41 § 1 iuncta l. etiam 56 de ritu nupt. neque singulis distinguendis captant potius quam capiunt iuris rationem Baldinus Bariss. faber. Cuia laudati supra n.o 24 in fine =

N. 27. Hiis itaque ex nuper praemissis explanandus facile est Ulp. in d. l. in eo 45 § ult. ubi quaerit non in eo proponit an patroni captivitate dissolutum sit ita ut ne postlimin. sustineatur de eo enim Ulp. non dubitat quin potius verum esse nec sustineri postlimin. pro explorato supponit ideoque eo supposito quaerit an perinde atque dissoluto matrimonio divortio libertae ante voluntatem patroni facto non possit captivo patrono liberta connubium cum alio habere

cum alio habe[re] inclinat q. apximo in id ut posit habere connubium quem ad
modum haberet. Si patroni morte naturali dissolutum esset matrimo
nium ut sic captivitatis mors civilis morti naturali non dispar [illegible]
que pareat ut in leg. [illegible] sic 57. Soluto matrim. Attentam e
missa. Ea veluti divinandi ratione decidit potius non posse li
bertam captivo patrono alij nubere arg. ducto ex ss. Iu
liani qui putabit matrimonium liberte invito patrono di
rem tantis quamvis vere dissolutum sit tamen durare intelligi
non proprie et absolute sed quoad iuris effectus inhibi
tionis actionis de dote et connubij sive concubinatus cum alio
ut ex Iuliano proponitur in d. l. ult. vers. denique et vers.
[illegible] captivitatis c. [illegible] eodem
Iulianus decernit et quidem et in casu captivitatis
Iuliano in [illegible] dediticiis. Unde [illegible]
l. Iuliani ssa sequentes decturos esse non habituram liberam
connubium captivo patrono ut pote cum etiam in captivitate ma
trimonium quo ad [illegible] iuris effectus adimendi connubij cum
alio liberte durare intelligatur. d. l. [illegible] § 1 ibi retinet ita
in matrim. durum [illegible] prohibet alij nubere d. l. uxores ubi
possunt videri [illegible] solo quod ali [illegible]
nubere non possunt [illegible] Iuliani ssa quia [illegible]
ponit probare etiam magis videtur in d. l. in eo 45 § ult.
ratio autem decisionis ideo ad patroni reverentiam refertur
a quo cum captivitate matrimonium dissolutum vere sit non
autem divortio liberte quae quandiu matrimonium constitit
non divertit ideoque dici non posit in penam [illegible]
[illegible] connubium ei adimi ut in d. l. ult. vers. invito [illegible]
ratio ademptionis connubij est patroni reverentia quae facit ut
liberta quae semel patrono nupsit nubere alij non
posit sine assensu patroni d. l. ult. § illud et l. [illegible]
de divortiis d. l. in eo 45 in princ. quamvis assensus pos
[illegible] captivitate [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] 2 § ad captivi quem admodum neque ex eo quod
[illegible] ignorans d. l. in eo 45 § deinde quin

neque

neque recte quoad hunc effectum Comparatur Captiuitas morti Patroni quia Captiuitate ius patronatus quamuis uere absorsum sustinetur tamen interim et restituitur post lim. 4 § si deportatus in fin de bon. Liberto. L. Vlt § gen. de assignandis libertis. L. 1 § si quis 2 de leg. tut. morte autem naturali patronus esse desinit qui moritur ideoque et L. Iulo. Connubium liberta adimentis autoritas finitur ut scriptum est in d. L. Vlt § ait lex quemadmodum et morte Ciuili seu deducto patrono in aliam quam Captiuitatem seruitutem. (ideoque ut a captiuitate distinguat Vlp. statim Loquitur in fin. d. L. in eo § Vlt) extinguitur ius patronatus et quidem sine spe probabilis restitutionis L. interdedit 19 in fine de cond. et demonst. Et demens L. ex facto L. 7 § ex facto 5 ad S.C. Trell. Et 1 quarta res 98 § areaz. tit. neque admissum et Trasliānum. L. 9 res 98 § ... neque admissum et Vras. diuersum de solutionibus neq interim sustinetur ius patronatus meo q patronus fuit et seruus est quamuis restituto eo restituatur L. siue 22. de iure patronatus unica L. generaliter 24 § si in metalum 1 de fidei Libert. aliaqs omnino rao est in spe cie: d. L. sigs sic § 6. soluto matrimonio ubi Captiuitas morti potius quam diuortio equiparatur quoad repetitionem dotis quam non nisi post mortem naturalem Captiui dos repetitur. L. si ab hostibus 10. Solut. ma. L. si quidem 1 Codem tt. iunctis traditis a Barbosa in rubrica 2 parte n° 66 et segg. soluto matrim.

N. 28. Sed obiicitur iam nunc et obniitur acrius his que cum Iuliano in d. L. in eo 45 § Vlt. tradidimus Iulianus ipse in d. L. Vxores 6 de diuortiis ubi non de liberta sola sed generaliter de Vxoribus Captiuorum scribit retineri eas in nuptiis quatenus ali nubere non poss. quandiu certum est viuere apud hostes maritum vel si certum sit non nisi post quinquennium et si interim nupserint subiiciuntur penis in iusti diuortii ut et confirmatur in L. non ut a patre § de captiuis ergo nec necessario recta ue fit rao reuerentie Patroni ad sustinendum matrimonium Libertae quoad effectum adimendi Curatio

connubii

Connubi in dicta l. inco 45 § ult. et in distincte generaliter, quod idem obtinet in quacunque uxore contra regulam propositam supra nº 23. quae difficultatibus omissa coniectura Cuiacii Gaviani Brissonii Fabri agnoscentium (et quidem probabiliter ut Syllus indicat si ex fide bona neque praestitorum censendum est) in d. l. uxores 6 et in dicta legem ut apparet interpolationem Triboniani respicientis ad novellam Iustiniani 22 denique § 7. quae tamen quatenus licet satisfacit noster amaya d. lib. 2 obs. servationum § 5 ex nº 20 etc. et quoad 3 difficultatem ideo in d. l. inco 45 § ult. in qua ult. rationem decisionis deduci ex reverentia patroni quoniam ibi non quandiu certum est patronum vivere neque in casu incertitudinis intra quinquennium ut in d. l. uxores 6 sed sine distinctione certitudinis et limitationis temporis etiam ultra quinquennium quandiu patronus vivit adimitur liberta connubium id autem non nisi ob reverentiam patroni fit. quoad 5am autem difficultatem in promptu solutio est quia quamvis captivitate dissolutum sit matrimonium neque divortium id ut potius facti retineatur post limino neque impediri possit quominus et secundum matrimonium impediri possit quominus connubii autem valeat tamen quoad iuris effectum poenarique connubii causa alteri spectavit recte id captivitatis miseratione et favore ... penis in lege divortii perinde ac si iuris con... punivi... sua quo ad eum effectum adeo cum matrimonium captivi retinere quae de d. l. uxores 6 d. l. ut. uxor et sine iusta causa dicentur d. l. uxores 6 d. l. ... ut apparet l. in fine ubi verba illa quod si voluerit veriora emendatione Balduini ad ll. de iure civili pag. ... Fabri in iuris prud. tt. ... quae illatione confirmantium Legendum est quod si noluerit sic explicanda est. relatione facta ad praecedentia ac rescriptum esse quod si noluerit ... alii ... nubere ut eam effectu ... alii nupserit sine causa probabili ... quem admodum in lege ... de rer. divis. verba transcendere

Cendere voluerit accipienda perinde D acr dicens volens transcendere ut explicat post alios allegatos ad Dore lus lib 4 Qt litera L

N. 29. Illud tamen attentis christianis ecclesiasticis ll qq in hac re que ad matrimonij sacramentum et anime salutem pertinent statuendum potius est quam civilibus q lit de secundis nuptijs cp Ausfenium, uebi Gratianus inter hunc colligitur 2 q 3 observandum est hodie matrimonium captivitate non dissolui licet q vis pontificium aliter quam civili Romanus nuptias servitutes sive inter liberos et servos non improbat sed cognoscit pro ratis validisque q cp et toto tt. de coniugio servorum licet q quos semel Deus matrimonij sacramento coniunxit humani iuris lex aut ratio separare non potest ut in specie nostra considerat Leo Primus in cp Cum per bellicam 34 q 1 et generaliter Tridentinus sess 24 de sacramento matrimonij cp Unico in princ. atque ita ex matrim. semel contracto iuris et sacramenti vinculum indesolubile sive obligatione nascitur qua qui semel consenserunt retinentur postea etiam inuiti et adstringuntur matrimonio ut exponunt post alios Sanchez de matrim. lib 2 disput 13 noster Basilius legionensis eodem tract lib 2 cp 12 et 13 ~~atque ita ex matrim. semel contracto iuris et sacramenti vinculum indesolubile sive oblig. nascitur quia~~ ~~qui~~ Unde secundum dicendum in hac re iuris divini et ecclesiastici censura est aberronea existimat. civilis iuris prudentiae Romana quae matrimonium semper habuit pro disolubile ex voluntate utriusque coniugis nullum quod in matrimonio agnovit iuris vinculum quod post liminio retineri et restitui

possit

post ut Documus supra nº 24 et 25 et ita diversa decisio est quoad postliminium in matrimº iure ecclesiastico quo a tenro quam iure civili et quo habitatio coniugum quatenus facti est captivitate separatur tamen matrimonij vinculum quod iuris est et inde solubile sustinetur et conservatur etiam captivitate ideoque et postlimino redintegratur ac restituitur. d. cap. cum per bellicam 34 q. 2 quod tamen non restituitur. d. cap. cum per bellicam 34 q. 1 qq. tamen non iuris aut omnis sic ita in re explicanda ex disciplina utriusque iuris philosophantur. Petrus Barbosa in Rubrica utriusque iuris philosophantur ... Barbosa in rubrica 2 parte n. 72 Sanchez de matrimº lib 2 disp. 46 et lib. 7 disp. 75 nº 4 idcirco quod non intra quinquennium duntaxat sed imperpetuum quandiu certo nuntio non constat maritum mortuum fuisse prohibetur uxor alij nubere cap. in presentia 19 de sponsalib. cap. 2 de secundis nuptijs de quo multa ad praxim noviores congesti ab Augustino Barbosa in collectaneis utriusque t. Lex. 1 postliminij

N. 30.

progredimur ... facti in qq postlimini fictionem ut pote iuris non operari asseruimus et docuimus tuncq. ex nº 10 cum seqq. ad eas res que proprie iuris sunt. et consentiunt inqq. contrariæ superiori assertio firmanda est nempe eaque iuris sunt quamvis captivitate ... et proprie amissa sint intercidant quod in captivo ... quia ille ut pote vere servus incapax efficitur eorum que iuris sunt l. nullo 7 de Lege Cornelia de falsis l. quod attinet 32 de reg. iuris tamen fictione et iuris postliminij propter spem reversionis captivi tanquam non ab rupta sustineri sive in suspensso retineri et re versso restitui. Illa in institutio 32 § 1 de heredibus in stituendis l. cum heredes 23 § 1 de acquir. possess. l. in bello 12 § circa 6 de captivis l. ab hostibus l. 8 cum l.

Cur. l. eg. sig. C. de postlim. reversis § si ab hostibus instit. qq. mod. ius patrie potestatis. Unde et imprimis sustinentur continuantur tanquam in factum irritum et ut captivo reverso. Valeat iure postliminii tttum quod ante captivitatem condiderat § ult. instit. qq. non est permissum l. si qui filio 6 § irritum de iniusto rupto § quatenus l. 2 eiusdem l. nisi extiterit in caput tivi ... l. eius § quod ttt facere possunt l. facere l. de ttt militis non autem si in hostico id est in Romanis im perii limitibus et in hostile seu Barbaries solo abeuntes ibi contra hostes militant l. ult. de ttt militis l. unica de bonorum poss. C. ex ttt militis eadem que iuris ratio et distin ctio in codicillis est eo excepto quod codicilli facti in cap tivitate stante captivitatem ttt confirmati fuerint quamuis ex stricto et subtili iure non valeant l. quedam 7 de iure codi. tamen humanitatis ratione sustinentur post liminii iure et captivo reverso confirmantur eo colore quasi ex tempore confirmationis et ante captivitatem extitissent. D. l. in bello l. 2 § codicilli 4 de captivis secundo et restituitur postlimino ius tutelarum l. quamuis § de tut. et rat. dis. l. 4 § si tutor rem pupilli salvam fore quamuis mero iure finiatur tutela sive tutor sive pupillus ab hostibus captus sit l. si ad arrogati l. 4 § aliis cum l. seq. de tutelis. l. 1 § si apud 2 l. 3 § sed si aliquis de leg. tutoribus l. si qui tutor 6. de ritu nupt. l. si pupillus 7. § ult. de tut. et rat. dis. § ab hostibus 2 instit. de atiliano tutore tercio ius patronatus iuraque ei ad ratentia sive patronus sive libertus ab hostibus captatur, D. l. in eo 45 § ult. de liberis ab hostibus ... infine de bonorum liber. l. is cuius nupt. l. 4 § si deportatus ... l. 1 § si apud is quoque 2 l. ult. § penul. de agn. liber. D. l. 1 § si apud 2. D. l. 3. § sed si aliquis § de leg. tuto. quarto ius ad eum de hereditatis l. filius 2 famil. hered. l. 3 de condi. indebit et pe tende bonorum poss. secundum ttab. contra tabul. et ab intestato qui ex liberis l. 1 § 1 de bon. poss. secundum tabulas l. 1 § sed

si 3

si § deben. poss. contra tab. l. 1 § que ab hostib. 17 de coll. bono. l. 1 § si post lim. ff de coniung. cum emancip. l. 2 § ult. unde cognati l. 2 § si filius 4 l. 2 in ff de suis et legit. l. 2 § si uero 7 ad Trebell. quanto iure legitimarum actionum petitionumque ciuilium pretoriarumque l. obid 43 ad leg. Aquil. l. ad quem 19 § ult. cum l. seq. iuncta l. Succesori 12 de neg. gest. l. 3 de condit. indebit. et quidem et carum actionum que domino et in dominio competunt propter seruum qui ab hostibus captus est l. si mater 11 § eadem de exceptione rei iudic. l. 2 § 1 quand. act. de pen. ann. l. quis 97 § arcam ver. diuersum de solutio l. si quis 42 § ult. de furtis l. si seruus 26 § ult. de interrog. in iur. faci. l. rem 22 § ult. comodati item que obligationum l. Stati. 11 de const. pec. liberationumque l. species 11 § ff de acceptilat.

Sexto deinde sustinetur. Siue suspenditur tamquam non abrruptam et restituitur post lim. siue pater siue filius ab hostibus captus sit et redierit ius patrie potestatis in liberos quod ab hostibus inibit quomodo ius patrie potestatis l. pen. de suis et legit. l. nam et apud ff in bello 12 § 1 l. cum duo 14 in pr. et § 1 cum l. seq. l. bona 22 § 9 si filius cum leg. seq. de captiuis uner. int. de explicanti l. 1 § 1 de SC macedoniano l. 2 § si pater. 22 cum § domini 7. de SC Sylla. l. impuberum 22 § 1 de leg. Corn. de falsis et connexum potestati patrie in liberos ius sui heredis d. l. in bello 12 § medio l. si pater § de captiuis l. si quis filio 6 § sed si pater l. cum §§ seqq. ff de iniusto rupto l. apud ff C de suis et legiti. et ius consanguinitatis siue legitime agnationis inter fratres l. 2 de suis et leg. l. pen. § 1 l. ult. unde legitimi id circoque ius filij siue sui heredis et consanguinitatis inter fratres quamuis ea uera abrruptum sit captiuitate l. lege Cornelia 12 in fin. quod ita faure poss. l. pen. de liber. et post. l. 1 § penult. in fine de suis et legitimis tamen pendere interim dicitur propter spem post liminij d. l. in bello 12 § 2 l. bona 22 § quod si filius de captiuis l. 2 §

siquis decesserit unde legitimi l. si quis post humos 9 § si
filius § diversus de liberis et postumis quas exponit
vir noster Valenzia lib 3 illustr. tractatu 2 ad ttm de
liber. et posthu cap 4 ex nº 23 quas vis alitr Amaya
lib 2 obs. cap 1 nº 26 unde et exheredato filio qui
apud hostes erat et postea reverso exheredatio antea
facta nocet quoad contr. tab. poss. bonor. l. non putavit
18 § post limin. de bon. poss contra tab. Gall. et e contrario
in exheredato sed praeterito eadem bonorum poss. competit l.
1 § sed et si 3 de bon. poss contra tab. l. 1 § qui ab
hostibus 17 de ventr. bon l. 1 § si post limin. 8 de coniugis
cum leg. eman. et praeteritis quas vis interim et vonita
reg. talenta recte praeteritus dici possit l. Gallus
29 § in omnibus 40 l. pen de liber. et post. tamen reversus post
limin. iure tttm patris irritum facit d. l. sig. filio 6 § sed si pa
ter 1 in fin. de iniusto rupto non autem si institutus sit vel
exheredatus l. si patr. 9 cum leg. sequenti de iniusto rupto
et interim sive quandiu filius aut consanguineus apud
hostes est obstat filius nepotib. et consanguineus ceteris
gradu seqq. ne in eius dic locum succedant l. 1 § si fi
lius 4 cum seqq. l. 2 de suis et legitim. l. 2 § si vero
7 l. ult. § ult. ad sc trebell. l. pen. unde legitimi
iuncta leg. 4 § si deportatus in fini de bonis libert.
cum tamen si filius apud hostes moriatur quoniam eo
tempore quo captus fuit praemortuus fingitur succe
dant in sui heredis locum et ius nepotes et succeden
do si praeteriti sint rumpant ttm d. l. si quis
filio 6 § sed si patr. l. cum seq. et § quocunque 4
d. l. si quis postumos 9 § si filius et vers. diversus
l. Gallus 29 § quid si filius 6 usq. ad § in omnibus 40 et §
videndum 4 de lib. et post. l. 1 § si filius 8 de ven. in
poss. mit. l. si filius familias 39 de ttto militis de

nique

denique et similiter filius ex uxore pregnante relicta in civitate natus quandiu pater apud hostes vivit si postea pater apud hostes decedat titulus in quo pretextus fuit infirmat ita ut vel nullus faciat tanquam filius adhuc vere patre natus et in eius potestate per suspensivam constitutionem existens l bona 22 § ult de captivis vel rumpat tanquam posthumus ut pote natus eo tempore quo iam pater captus erat et consequenter premortuus erat attenta fictione l Cornelie l qui uxorem 25 de iniusto rupto et de qua noster Valenzia lib 1 illustr. tract 3 cap 8 et similibus ceteris per laudatis multa faber in theoris prud. titulo 22 princ in titulo inquam princ 7 illat 2 et 7 et 11 cum seqq et princ 9 illat 4.

Septimo sustinetur redd- N. 32.

itur quod postliminio ius domini in servos aliasque res que ante captivitatem fuerunt eius quod postea captus est. l postliminium 19 de captivis l postliminii 5 § 1. l in bello 12 § 1 in fin et § cetera 6 eodem titulo l ab hostibus 18 cum l seq C de postlim reversis l ult C qq excausis maio. l cum heredes 23 § 1 de adquir. poss. capit 1 act 16 q 3 quia propter ea impendenti interim est captivus reversus recipit iure postliminii tamquam iure domini in servo aut potestatis in filio adquisitum quidquid captivi servus aut filius stipulatione acceptilatione legato seu familiis interim delatum [illegible] l in bello 12 § 1 traditione aliave ex causa simili d l in bello 12 § 1 l pen. de bona 22 § 1 et § quem peculiari de captivis l pen de bona 22 § 1 et § que peculiari decaptivis l pen. de bona 22 § 1 et § quem proponebat. q in fine l de heredit. suis et leget leg proponebat. q in fine l de heredit suis et leget leg. sed in superiori de castrensi peculio 19 § pater vers. sed in superiori de castrensi peculio l a debitor et temp praes. l si servus 25 de stip servi l filius 11 l interdum l species 11 § ult de acceptilat. l filius 11 l interdum. l species 11 § ult de acceptilat. ex peculiari causa d l in 73 § 1 de V. O vel usucap. ex peculiari causa d l in bello 12 § facti vers vel si qua l pen. de captivis l. bello 12 § facti vers vel si qua l ait praetor 23 § hi visto 44 § 7 de usucapionibus l ait praetor 23 § hi plane ex qq causis maioribus tradit supra n. 19 et seqq non autem hereditatem quae si captivus filius vel

Vel servus interim institutus heredis ab alio sint hec hereditas.
Captivo reverso non tanquam retro adquisita restituitur sed
nunc reversi iure et aditione filii vel servi adquiren
da est neque interim adquiri debeij ut patre vel domi
no adquiri potuit ut potestate sue iure et ne invitus here
ditati obligarent d l in bello 22 § 1 l. illa constitutio
32 § 1 in fin de hered. instit faber d prin 7 illat 7
quamvis ut sibi filius adquirat in casu quo pater apud
hostes moriatur adire interim filius posse probavile apud
meruit ex n. 1. sed et si 84 iuncta l q in aliena 6 § si
siqui 4 de adquirend heredit l 2 § siquis decreverit unde
legitim. est autem in proposito diversa hereditatis ratio
et nuptiar. filii familias qui quamvis sine consensu
patris in cuius potestat. est non sint iuste sue quo ad ci
vilis effectus legitime nuptie iure Romano prin instit
de nuptiis l nuptie 23 de ritu nuptiar. Gravamus in q
vlt 28 q 2 possunt tamen a captivi filio interim contrahi
ex ratione et regula iuris illa quam non in hereditate pa
tris iussus et consensus positivus ut sic dicam exi
gitur in nuptiis sed ne pater dissentiat non potest autem
captivus dissentire sue non ita ut eius dissensus ut
potestate servi ratio iure habeat. d l in bello 12 § medio
3 iuncta l in sponsalibus 7 § 2 de sponsalibus l 9 et de
nuptiis prin instit vers unde eodem tit. et in nepotes
ex eo fili matrimonio sui captivi recipit cum reversus iis po
testatis eius quodam modo invicto agnascitur suus heres ex ratione
d § medio in fin l siquis pregnante 23 de captivis quam
vis ex constitutionibus principum que in hac parte
et ut in aliis sepe avius regulis et ratione distingui
mus inductum sit ne captivi filiis liceat nuptias con
trahere ante trienium elapsum captivitatis patris nisi
eam uxorem ducant cuius nuptiis certum sit patrem fuisse
consensurum. l si nepos 9 § ult cum l 10 et 11 de
ritu nupt iunctis et iuxta eas accipiendis l. prosp

ctiva 5 § sed et si praeponas 4 de iure dotium l. quaesitum
3 de pact dotal quae sic forsitan probabiliter compo
nendo exponendo et tamen sine ea improbabiliter
tribonianii emblemata inducta l. si nepos 7 § ult
cum l. 10 et 11 agnoscant cuia lib 35 Paul ad edictum
in l. 2 de ritu nuptiarum et lib 62 ff totum Iuliani
in d. l. 11 faber in iuris prud. tit 9 princ 4 Mar.2 s. 1
Plane quod ad quaesita interim attinet si pater dominus
ue apud hostes moriatur distinguuntur filius et ser
uus quippe filius tanquam sui iuris factus patris captiui
tate cuius ex die patris mortuus l. Cornelia fingit sibi
etiam interim acqui sisse intelligitur seruus autem captiui
domini heredi siue hereditati quam eadem Cornelia lex in
ducit l. 1. d. l. in bello 12 § 2 l. bona 22 § 1 cum duo.
3 §§ seqq. ff de captiuis l. pro ponebatur 9 in fine de
castrensi peculio d. l. pen. de suis et legitimis d. l.
illa institutio 32 § 1 in fin l. iusto 44 § ult de V.
cap. l. seruus 18 § seruus capto de stip seruorum
Valencia i. illustri trac 3 cap 7 n. 12

octauo et uere forsan N. 33.

quamuis propter bulgarum sensum et mentem quoad omnia captiui per
sonae attinentia in ciuitate et gesta contingentia ue ante captiuitatem
uel ea durante conseruantur tanquam non abrupta et restituuntur
postlim. iura etiam status et personae captiui propria et quodam
modo personalia perinde ac si ille non hostium seruus sed in
ciuitate semper fuisse laque a sexto apud nos quamuis re
nitantur negent quod Ant. faber in Iuris pru. tit 3 prin l. illat
2 et tit 11 princ 7 per totum Illigerus ad Donel. libro 2 cap 26
litt B Valencia d. l. 1 tracta 3 cap 7 n. 11 contendentes sta
tum personae captiui iuraque status propria ueluti libertatem
ciuitatem et similia non sustineri siue suspendi postlim.
quin potius sicut uere interim seruus hostium est ita
et pro seruo iure haberi et supponi tamen ea uti propio

Suimus: assertio rectaque certa est et probatur quod nisi in castra
ltz dum vere servus est status libertatis Civitatisque et similia
personae iura sustineri per postliminium suspensionem dicendum
gerenti: neque sustineri in eo possent nisi oblata ipsius
iuris ratione quae in servo huiusmodi iura non agnoscit iura
liberi hominis simulque civis propria qualis est l. ai ad
l. falc. tutela quod instit. de tutel. § 1 et s. de captivis
instit. quibus modis tut. fin. hereditatis adeundae l. 1 § filius
de bon. poss. contra tab. patronatus l. 4 § si deportatus de
bon. libert. obligationum actionumque civilium l. 2 § de in
de exhib. ll. deorumque iuris potestatis patriae et civitatis con
sanguinitatis quae § ius autem 2 instit. de patr. potest. l. si quis
posthumos § si filius in princ. de lib. et posthum. l. pen. et
ult. unde legitimi denique domini saltem quiritarii et
civilis l. un. C. de nudo iure quir. toll. quae tamen iura sin
gula postlim. sustineri et suspendi ostendimus n. 32.
et seq. deinde quia et adquisitiones mediis personis quod
captivus apud hostes est et quorum servus interim nisi ex per
sona domini capax non est quae iuris civilis sunt veluti legata
ulp. tit. 19 § legatum institutionis l. 1 C. de hered. instit.
ulp. tit. 29 § legatum institutionis l. quotiens l. 4 § ult.
stipulationes l. si ad si 20 de fide ius. l. quotiens l. 4 § ult.
de novationibus usucapiones etc. ex peculiari contra leg. Labeo
§ 2 de usucap. non possent per servum in civitate manen
tem ad captivum pertinere neque interim sustineri et suspendi
nisi et interim pro suspensa non prorsus extincta habeatur
personae captivi capacitas quam ab illo servus mutuatur.
quae tamen iura adquisitionum interim sustineri docuimus
n. 59 rursus quod et captivi ipsius institutio legatum vel
ei relictum et assignatio eius tanquam liberi et similia
quamdiu apud hostes est nisi interim liber civis capax
iuris civilis censeretur pro non scriptis essent l. 3 l. 4
§ 2 de his quae pro non scriptis habentur: et tamen sustinetur
institutio l. illa 32 § 2 de hered. instit. l. si qui filio 6 § si dispater
l. in fin. l. sed nec filius 20 de iniusto rupto. l. 7 ex liberis 11 § l.
des poss. secundum tab. legatum. l. si servo 101 § 1 de leg. 2 l. 2 § sed
et si 4 ad l. falc. l. impuberem 22 § 2 ad l. Corneliam de falsis
assignatio tanquam liberi l. 1 § item 2 de assign. libert. item
procuratoris iam olim ex lege Hostilia in actione furti pro
instit. tit. pretera de iis per quos agere possumus. quia et

singulare

Singulare neque alibi legendum notat Cui. lib 11 obs. c. 38. postremo quod et ipsa iura Civitatis in personam captivi quae nihil aliud sunt nisi status Civitatis Libertatis familiae et Civilis capacitas iis iuribus anexa retinentur in sus-penso neque abrumpuntur post lim. ut aperte nisi ca-villemur est scriptum in d. l. illa institutio 32 § 1. neque ad-versus pertinet unicum argumentum quo moventur faber Alligraus-Crez et Valencia ut afirment ideo ficti. post liminij non suspendi captivi statum quia hic cogeret personam illius qui vere hostium servus tunc est nec contra facti veritatem et certitudinem haberi Status eius pro incerto aut fingi liber interim potest quippe respondetur post limini fictionem quamuis nec facti ~~veritati~~ ~~fecit~~ veritatem infectam reddere neque in rebus facti ope-rari posit d. l. in bello 12 § facti. tamen veriusque ope-rari posit ... falso et fictum pro vero assumere et reponere quoadiuris effectum etiam in his quae facti sunt et personae exhibent qualis est existentia captivi in civitate quam post liminium su-pponit et fingit contra veritatem facti et existentiae supra quoad hostes. L. retro 26 de captivis iuntis traditis sup. no 11 et in iuribus status veluti filij cuius pater apud hostes est quo casu quamuis vere pater familias et pater non pater fam. sibi disoluta potestate per captivitatem sit ab hostib. et nihil quo mod. pater potestatis, tamen utriusque statum in pendenti et pro incerto post liminium sustinet et in casu reversionis filium semper filium fam. et captibus semper patrem fam. fuisse fingit. L. pen. de suis et legitimis l. 1 § si quis decesserit unde legitimi. d. l. in bello 12 § 1 L. bona 22 § 2 si filius 4 de captivis et similiter ingenuus captus semper ingenuus L. 1 libertina 9 C de ingenuis manu. l. 1 C de. All. de ~~legendae~~.

Nono denique ex supra tradita suspensionis iuris cap-tivi et spe restitutionis fit ut quandiu ille apud N. 34.
hostes est curator eius bonis tamquam liberi hominis ab-sentis det. L. imposse 6 § 1 et quib. ex caus. in poss. eatur. l. idem 22 § 1 de reb. auctor. iud. poss. l. ab hostib. 15 ex qq. caus. mai. l. 3 C de post lim. reversis. neque

interim

interiz bona Vendantur a creditoribus quaz uis in ea Mitti
Custodiae causa pariunt. d. L. in post 6 § ult. L. ult. § ult.
de reb. aut iud. pos. L. 2 tit. 29 part. 2 L. 1 tit. 2 part.
3 iunctis traditis a Paz in praxi 3 § te permittom. n. 5
et segg. et Laudatis Acflores de mena in additionibus
ad Antt.o de Gama decis. 25 et ut captiuo neque mora
imputari neque nocere euz efectu posit L. Ut ecsi 23 de
Usuris L. neque in famis 36 de fidei Libert. L. qui ex
liberis 11 § 1 de bon. pos. secundum Tab. L. si reus 25
de estipul. Servus. quaeque captiuis aduersus et ne
interiz eis captiuitas nocuisse intellegatur. Sicut et quo ad
res captiuitate amissas nec tamen alijs interiz adquisi-
tas vel in eadez uiis causa manentes Quili post liminij
iure restituunt. Veteres directe actiones L. ab hostibus 18.
C. de post lim. reuersis ita et pro recuperandis rebus inte-
riz mero jure in alium translatis veluti per usucap.
ad debitoris liberationez tempore Contingentez actio res
cisoria Usucapionis liberationisque simulque in integrum
restitutio intra annuz reuersionis indulget. Praetorio
iure d. L. ab hostib. 18 L. 1 § 1 L. itez L. 4 cuz L. seq. L. ait Praetor 23 itez
ex ... ffictis exqq Caus. maio. L. ult. C. codez tit.o quez admoduz et eadez ex
causa aequalitatis sive aequitatis et necuz alterius damno captiuitas cap
tiuo prosit indulgetur el qui in ciuitate mansit eadez et intra eundez
annuz reuersionis. rescisoria et restitutoria actio contra usucapio
nez. captiui interiz ex peculiari causa per seruuz completaz vel
liberationez tempore consequtaz & Rursus Ex diuerso. 5 institut.
de actionib. d. L. 1 § 1 vers. itez si quis d. L. ait Praetor 23 § hi
plane exqq Caus. maio. Denique eodez iure episcopatui siue ecc
clesiae cathedrali ab hostibus occupatae et postea recuperatae restituun
tur post lim. veteres Parrho quiq. limites ecclesiae ab alijs interiz
Episcopatib. auapatae ut in controuersia ecclesiae Molacitanae cum
Gaditensi et Astigitana et Eliueritana singulariter auz alusione
ad L. ut vocatur mundiales quez extat in L. ult. C. de post lim.
reuersis

Reuers. decretum e in concilio Hispalensi 2 canone 1 citato in §. 1o actio. 16 q. 3 uinto § redintegranda 3 q. 1 l cum loca 36 de relig et sump. funer. et Ciuitati ab hostib capta et recepta restituuntur et ita g. Sebastianus Aez Salij quam behementer ad penas § Vocat Marcus salius l. 5 in iii oratoria §. 10 disputat late et dicendit Hotmanus illustrium quaestione 5

Atamq ex nº 9 ad prima, primoras q velut notas et partes definitionis postlimij potiora eius de iura et effectus retulimus et exposuimus sequitur modo sed Iba illa amissa rei recipiende ab extraneo et in statum pristinum restituendae D l postlimini 18 de captiuis § in ubi illud venit adnotamus postliminij scilicet duplicem causam siue iuris potestatem esse primus circa personas ipsas captiuorum § reuersi omnia iura restituntur ut documus ex nº 32 cum seqq. 2a circa res ipsas ab eo qui in ciuitate mansit amisas captiuit ipsas res vel personas quae eius iuri subiecta erat quo casu res ipsae amissae si ab hostib recuperata sint restituuntur in statum pristinum eas que ille q in ciuit mansit recepit iure postliminij D. l postliminium 19 § ult idq est quod dicitur postliminij duas species esse ut aut nos reuertamur aut aliquid recipiamus ff l cum duo 24 de captiuis. Plane ex 2 hac ubi postlimini et ex persona eius qui in ciuit mansit ut ita res suas capti uit amisas recipiat datur postliminium rebus ipsis ab hostibus recuperatis ideoque et agri ab hostib capti postea hostib inde expulsis redeunt postliminio ad priores Dominos l Reus this 20 § 1 de captiuis l si ager. 26 § om. Vsufruc. am. et loca sacra ad veterem religionem l cum loca 36 de religiosis iuncta l in tantum 6 de diuis rer. l sepulchra 4 de sepul. viola. et res mouiles recuperantur postlimio exceptis armis et vestib militaribus alijs que rebus quae exprimuntur in l 2 et 3 de captiuis ff l inter omnes 46. vers hoc

idem

idem dicendum de furtis et servis quamvis alioquin per se nullam iuris civilis communionem habent l. q. ttt. 20 § servus 7 q. ttt. fol. cxx. post. tamen ab hostibus capti et ad fines nostros se[...] recuntes habent ius postliminii ex persona dominorum et in eorum dominium redeunt d. l. postliminii 19 § servos 5 et § ult. l. latrones 27 cum l. seq. ff. ult. de captivis l. si mater 11 § eandem vers. quid enim de excep. rei iudi. l. si patronum 44 § ult. de bon. libert. l. servi 43 iuncta l. in ratione 30 ad l. falcidiam exceptis tamen servis ... quos alius ab hostibus redemit qui fiunt interim redemptoris iure ... nimirum nec postlim. redeunt ad priorem dominum donec ipse pretium offerat redemptori l. in bello 12 § si quis servum cum l. seqq. usque ad finem eiusdem legis de captivis de quo iure pluribus fabr. in suo iurisprud. tt. 11 prin. 8 Mat. 11 cum seqq.

N. 36. Cum vero ex hoc postlim. dato servis aliquid iuris ex persona dominorum sit ut et actiones servi domi- ni in dominum competentes servo ab hostibus capto et reverso restituantur postliminio l. sicut quis 41 § 1 de furtis l. si servus 16 § ult. de interro. in iur. faci. l. qui res 98 § aream vers. dicet sum de solutionibus l. 2 § 1 quando de pec. act. an. l. cum res 47 § itaque 2 in fi. l. quid ergo 53 § ult. de lega. 1 l. iis 21 § ult. commodati iunctis traditis sup. n. 26 et seqq. et ut servi res aliqua quamdiu apud hostes est possint legari propter spem postliminii l. et vendi l. ult. de act. emp. et ed. quod. 9 l. servus 98 de lega. 1 et vendi l. ult. de act. emp. et vend. et deduci in iudicium famil. herc. l. item 22 § ult. cum l. seq. famil. hercis. Denique ut et servo qui dum noster fuit postea captus est posit dum apud hostes est heredi- tas vel legatum relinqui d. l. servus 98 l. si servo 101 § 1 de lega. 1 et libertas l. si servi 30 de man. tt. quamvis semper hostium in fundo aut servo qui numquam noster sit semper offes fuit quia eo postliminium et consequenter neque commercium ... ulla est non valeat etiam legatum stipulatio emptio aut li- bertas l. liber 103 quam etc. acquisitio de V. O. nisi hae sin- gula relinquantur fiant ve in casum quo commercio nostro sit

sit L. ab hostibus 104 § et l. 2 de leg. 1 - L. generaliter 24 §. hostium 2 de fidei libert. d. l. ult. de actio. emp. - illud tamen observasse opportebit singulare ius circa dationis a tutoris in persona filij cuius pater apud hostes est quae quamvis alia interim gesta in pendenti sustineantur l. 2 § 1 de s.cto macedoniano l. fin. de suis et leg. tamen tutoris datio statim et omnino inutilis est l. muto 6 § ult. tutores dario statim et omnino inutilis § l. ab octavilis, uniti ex lib. 8 - vlp. de omnibus tribunalibus l. ab sente 199 § ult. Ubi cuia ffs. de V. S. l. 5 et 6 de tut. dat. ab. his. Vidae dus faber. in duris fraud. tit. 12 § rio i ult. 15 =

postrema N. 37.

sunt indefinite postlimini verba illa inter nos ac liberos populos Reges que moribus vel Constitutione d. - post liminij 19 ibi - elucidandi duo breviter observanda. Primum est moribus constitutum postlimini dici quatenus iuris gentium est veru et approbat ... ius gentium quod dicte et legibus quatenus post limini specialis forma conditioneque data iure civili l. 2 usque ad 7 3 l. in bello 12 l. postliminio 17 l. postliminium 19 § filius de captivis l. ult. de legationibus quo modo moribus ius gentium et legibus civile tribuitur in l. libertinus & uncta l. ult. de ritu nuptiarum. secundum est vocari postliminium ius institutum inter nos ac liberos populos Regesque ut comprehendantur non tantum hostes inter quos et nos postliminium esse non dubitatur l. hostes 24 de captivis l. hostes 118 l. quos nos hostes 234 de V. S. sed etiam populi Reges quos exteri liberi non foederati quibuscum neque bellum neque pax est, et tamen postliminium est quia ab eis capti servi fiunt et reversi ius suum recipiunt ut patet ab extraneis l. postliminij 5 § in pace 2 de captivis et ut e contrario excludant has nationes quae bello victae in ditione nostra sunt inter quas quia liberae non sunt etiam si ab eis nostri capiantur postliminium non est ut docet elius gallus vetus Ictus apud festum Pompeium verbo postlimi. receptum: et ut excludat similiter postliminium inter nos et populos foederatos quo foedere

fœdere aut inferiori sic tamen fœderatos ut liberi manerent
et ideo inter eos ac nos nec captiuitati nec postliminio locq
sit lq n dubito 7 in prio et § 1° de captiuis. iunctis traditis
a Cuiacio ad ttu C de postlim° reuersis et lib. 1° obs. cp. 23.
fabro in iurisp. tt° 11. prin. 8. illat 1. denique ut excludantur
capti a prædonibq piratis ve qui qa neque hostes si neque liberi
extranei n fiunt capti serui capientiu et ideo neque indigent
postlim° lq postliminiu 19 § a piratis 2 lq hostes 24 lq mu
lier 6 lq latrones 27 de captiuis lq qui a latronibq 13 qui
testam. fac. poss. lq 1a de legat. 3. faber in iurisp. tt° prin
4 illat 2. idque qs e in captis bello ciuili lq si quis ingenuu 21
§ ultim. de captiuis iuxta quæ explicanda e lq 4 C de inge
nuis manum. ubi ideo scriptu e n potuisse redemi aut di
strahi tanquam captiuu eu qui captus fuit in factione Pal
minetia idest in reuilione Tyrannide et ciuili bello exci
tatis ab Odenato et Cenobia ducibq Palmirenoru tempore Ga
llieni Cesaris ut notat Cui. lib. 3. obs cp. 29 eodq qs pariq
hodie captos in bello int christianos qa inter eos ut po
te inter ciues Dei ciuitatis et Reipu. ciues ciuilia bella
censentur et heu plusquam ciuilia ss n fieri seruos neque
indigere postliminio receptissimu e ut docet post multos
et pro multis ciuis noster Solorcano de iure indiaru
cp. 7. n° 51.

N. 38. Succedit pensi nostri pars altera fictio
Corneliæ legis et Iuliani regulæ qs ad eam pertinens di
sputatio in presenti. lata ea lex ut creditur a Lucio Corne
lio Sylla secundo consule cum Metello Pio anno urbis
conditæ 763 et quidem probabilis qa et ab eodem Cornelio Sy
lla latæ plures qs aliæ Corneliæ leges et inter eas Cornelia
testamentaria de falsis lq 2. § capta 32 uers. deinde Cor
nelia de origine iuris § ita lex Cornelia instit. de publicis
iudicijs Cicero 3. in Verre cuius Corneliæ testamentariæ
apendix aut pars forsitan nra fuit de testamentis captiuo
ru nec tamen lata ea ut nostrates minus conspec
te notant, ocasione primi punici belli in quo cum
marco

Marco Attilio Regulo quindecim millia Romanorum
a Carthaginensibus capta: id enim centum et quinquagin
ta circiter annos ante secundum Syllae consulatum euene
rat ut ex Historicis et fastis consularibus discet quando
cumque et qualicumque ocasione fuerit lata certe fuit lex
cornelia eo fine et consilio ut ciuium Romanorum testamenta
quae illis postea captis bello neque postliminio reuersis
confirmari postliminio non poterant idcirco irrita per
manebant l. si quis filio 6. § irritum §. de iniusto rupto
quod non tamen instituit. quibus modis testamenta infirmentur eisdem
apud hostes mortuis confirmarentur lege Cornelia quae
in primis cautum ut perinde ea testamenta ualerent ac si hi qui
capti sunt in hostium potestatem non peruenissent et in ciuitate
decessissent Julia in principio nostrae legis lex cornelia 28
docent iuris authores in d. l. si quis filio 6 § quatenus
tit. l. qui uxorem 15 de iniusto rupto l. lege cornelia
tit. qui testamenta fac. poss. l. 1a § lex falcidia l. ad legem
falcidiam l. 4. § 1. de bonis libertorum. deinde et secundo
cautum est ut bona eorum qui in hostium potestatem perue
nissent ibi quae decessissent siue testamenti factionem ante capti
uitatem siue non habuerint ad eos pertineant ad quos per
tinerent si in potestatem hostium non peruenissent ut ex Cor
nelia lege Julianus memorat in l. bona tit. de cap
tiuis quo constituto ita a ictis legis Corneliae cautio
acepta et intellecta est ac fingerent ciuem Romanum
captum ab hostibus ibi quae uere decedentem decessisse eo tem
poris primo momento quo captus est et consequenter de
cessisse ciuem Romanum l. in omnibus 18 l. 1 l. pater
10 in principio cum l. seq. de captiuis l. iusto 44. § ult.
de usucapion. l. cum hic status 32 § si ambo in fine de

Donationibus

donationibus inter vivos autem hora preambula captiui
tatis ut loquuntur censent quod interpretes vulgares
et cum eis Cuiac. Hothom. fab. et alij apud Amayam
lib. 2º. obs. cap. 2. nº 9. siue nonnulli momento ante capti
uitatem ut scribit Costa in cap. si pater 2ª parte verb.
testatore mortuuo nº 45 de testamentis lib. 6. ut diximus et
icti sentiunt eo ipso momento quo captus est quoniam et
postquam captus manet liber ciuis quamsimul donec in gre
sidia hostium perducatur lex postliminij 5. § 1º lex in bello
12 § manumitendo que de captiuis explicant post Chri
stophorum de Castelion et Cumanum ex nostris Amaya
ubi proxime Valencia lib. 1. illustrium tractatu 3. cap.
5. numero. 9.

N. 39. Cum itaque ex priore cautione siue capite
Cornelie legis quo testamenta ante captiuitatem facta a his
qui postea capti et in captiuitate decesserunt confirman
tur perinde ac si in ciuitate decessissent § ult. instit.
quibus non est permissum lex 6. in fine tº 26 part. 2. profluat
in primis ut quamuis uere et proprie neque hereditas sit
eius qui seruus hostium decessit lex 3. § ult. de V.S. neque
eius qui seruus hostium decessit ... heres ei existere possit necessarius suus aut voluntarius
lex lege cornelia 12 in fin. qui testamenta fac. poss. ideo quod cap
tiuorum bona relicta in ciuitate tanquam sine herede et
uacantia fisco deferri lex quidam 96 § quoties de leg. 1. si
ue publica fieri et ad thesaurum pu. et populi erarium pertine
re deberent ut ego didici ex lex bona 22 § 1 uers. quod si
nemo de captiuis lex non est ambigendum 12 de bonor. posses
sionibus iuncto Vulp. in fragm. tº 28 § intestati 1. ta
men ex lege Cornelia confirmato captiui testamento hereditas
etiam eius et heres inducitur lex filius familias 18 uers. ne
huic contrarium ad lex falcidiam lex in bello 12 § 1. de captiuis. eo
quod hereditas ad eorum et pertinet ac si in ciuitate deca
ssiset d. lex

d. lg. lege Cornelia 12 ideo qd extraneg heres a captiuo institutg adire s. bonorū poss. petere potest lg. qd si du bitet 33 de acquirenda hered. lg. 3. § 1 et eig 6. d. lg. n̄ ē ambigendū 12 de bonor. poss. dū tamen certū sit eū captiuū ibi decessisse lg. nec nos 9. C. de postlimo reuersis. alioquin interim sola bonorū possessio ex decre to datur d. lg. n̄ ē ambigendū 12. ubi Cuiac. et seruus qui captiui proprius fuit existit ei necessarius heres et similiter filius suus et necessarius si a captiuo instituti si d. lg. lege Cornelia 12 lg. apud 8 C. de suis et legitimis lg. apud 9. lg. qui 25 de captiuis lg. captū 9. C. de postlimo reuersis. 2o quos inconspecte pecat faber in iuris. tto 12 princ. 9. illatū 2 et lib. 16 cons. cap. 9. 9. et 10. cui respon det noster Valencia lib. 1o. tract. 3. cap. 9. ex n. 9. et 7. cum seqq. plane qd atinet ad d. lg. captū 9. deiectis Accurs. et ferreti cogitationibg Conani lib. 3. comment. cap. 19 n. 5. et emendatae fabri lib. 10. coniect. cap. 3. et lib. 9. cap. 6. et in uariis tto 12. prin. 2. illatū 9. qui uerbū *lex cornelia* pro iure posti[liminii] habet supponendū ē fuisse ibi cum filio patrem simul captum ut proponit ab eisdē Caesaribg in lg. ult. C. ex qq. caus. maio. quo casu in filio propter postliminium qd filio ex sua persona competit necessaria ē ut patri suus heres existat fictio legis Corneliae qua ttt. et hereditas patris firmatur ut post Accurs. in d. lg. captū 9. uerbo *lex cornelia* uers. uel dic 2 notat Cuiac. in lg. nec nos 9. C de postlimio reuersis noster pichardg ad hunc ttm 3 cap. 23 no 9. denique ex eodē cap. fit ut ttm filii familias militis de castrensi pe culio confirmetur lege Corneliâ lg. si filius 39 in princ. de tto militis lg. filig familias 19 C. de castrensi peculio et ut de captiui tto competat interdictum de tabul. exhib. lg. 1. §

l. 1. § idem est q. de tabul. exhib. et contra tabulas eiusdem detur patrono bonorum possessio contra tabulas l. 4. § 1. de bon. lib. et in eodem testamento et hereditate captivi lex falcidia et ceterae testamentariae exercentur l. 1a § lex falcidia 1. l. filius familias 28 vers. nec huic contrarium ad legem falcidiam.

N. 40. Deinde et principaliter ex eodem capite primo efficitur quod Iulianus in nostra l. lex cornelia 28 in primis prefatur nempe vel corneliam non duntaxat captivi testamentum et hereditatem confirmari sed etiam alia testamenta et hereditates quae ex captivi testamento pendent pertinerent quae ad alios si ille in hostium potestatem non pervenisset. cui assertioni consequens esse Iulianus docet si pater filio impuberi pupillariter substituerit et postea pater ab hostibus captus ibi decesserit ac deinde filius impubes in civitate relictus mortuus sit substitutionem pupillarem confirmari et ex ea hereditatem ad substitutum pertinere perinde ac si pater non apud hostes sed in civitate decessisset. quae 1a species est nostrae legis lex cornelia 28 et l. pater 10 de captivis quamquam substitutio pupillaris fiat irrita in persona pupilli qui moriente patre in eius potestate non fuit sive quod idem est qui vivo patre factus fuit sui iuris l. coheredi 41 § cum filius 2 hoc titulo et in proposita specie filius captivitate patris et consequenter patre adhuc vivo vere factus sit sui iuris l. siquis filio 6 § quocunque q. de iniusto rupto l. gallus 29 § videndum est q. de liber. et posthum. l. proponebatur in fin. de castrensi pecul. l. in bello 12 § 1 l. bona 22 § si filius de captivis. quae in proposita specie dubitandi ratio fuit immo et decidendi apud quosdam qui videbatur substitutionem pupillarem irritam factam fuisse neque tabulas secundas seu pupillares locum haberi in persona impuberis patrisfamilias vivo patre facti ideo quod et hereditatem pupilli non substituto sed legitimo heredi eius ab intestato deferri ut Papin. memorat

in primo

an priũ d. l. si pater. 10. tn ei quorundã sententię ut Papin. loquitur refragatur iuris ratio quoniã fictione aten- ta legis corneliæ per quã pater qui ab hostibus ñ rediit ñ eo tempore quo uere seruus hostium decessit ꝑ momento captiuitatis 1o quo adhuc liber ciuis ꝗ Romanus filium in po- testate retinebat decessisse fingitur l. in omnibus 18 de cap- tiuis l. si filius fam. 39 in fin. de tto militis § si ab hosti- bus 1 instit. qb modis ius patrię potestat. apparet filium eo tempore quo pater mortuus fingitur in potestate fuisse atq ita ñ captiuitate quę patrem seruum ñ fecit antequã in presidia hostium perduceret d l. postliminij 5 § 1 de cap- tiuis. ꝑ morte patris ficta ante eius seruitutem patrem fam. factum fuisse et proinde substitutionem suar uires uario tene- re ut Papin. ratiocinatur in d. l. pater 10 in fine prin- cipij.

Nec ad rem pertinet ꝗ ꝓ Papinianum expendit faber lib. 10 coniect. cp. 4. contendens fictionem corneliæ de 10lo tto et here- ditate patris captiui inductam neq in filio qui captus ñ fuit ope- rari neq in eo substinere aut suspendere ius potestatis utrum- ꝗ enim manifeste falsum ē. nanq et ratet capto patre operari corneliam in iure potestatis circa filium ꝗa utrumq nariũ ē ut pa- tri captiuo suum heredem lex cornelia tribuat l. si filius fam. 39. in fine de tto militis l. captum 9. C. de postlimo reuersis l. apud 8. C. de suis et legitim. l. qui uxorem 14. de iniusto rupto. qa tn ñ expensis currunt alii fabro nostrates Pichord. ad hunc ttũ cp. 29 Valencia d lib. 1. trac. 3. cp. 9. ex nº 4. illma- ja lib. 2. obs. cp. 2 ex nº 18. diuersum autẽ nec indistincte expo- situm hactenus aut obseruatum ē ñ patre ꝑ filiosfam. capto et apud hostes mortuo quo casu cum neq ttũ filij ꝗ confirmet neq eius dem bona uel hereditas sit quam lex cornelia inducere et in qua heredem ei tribuere possit ñ pertinet ad hunc casum fictio cor- neliæ neq ex 1o neq ex 2o capite ut Julian. in presenti docet uers. n uero. neq in filiosfam. capto operatur circa ius potestatis aut sui heredis. ideo ꝗ fictione cessante filius

N. 41.

captiuitate

captiuitate et consequenter uiuo patre in potestate ee' desi,
nere et ius sui heredis amisisse dicitur ut expressum e'
in d l. gallus 29 § uidendum 4 in fin. de liber. et posthu. d
l. si quis filio 6 § quocunque 4 de iniusto rup. nec ad rem
magis pertinet aut 2a Julian. et Papin. probat aeriq
aut pungit ratio alia deducta ex eo q Papin. idem scribit
in d l. si pater 10 § 1. legem Corneliam de tabulis secundis
nihil loquutam demonstrasse duntaxat eius persona qui ttu
factionem habuisset. quae propter cum impubes ttum facere
n' possit § praeterea instit. qq n' e' permissum et ttu pu
pilli seu substitutio hereditas q eius diuersa ab hereditate
patris sit § igit. 2 instit. de pupillari substit. l. papinia
nus 8 § 1 nec impuberis de inofficios ttu. n' uidet potuisse
lex cornelia ad ttum ei a patre factum siue ad substitutem et
hereditatem pupilli pertinere d l. pater 10 § 1. quippe res
pondent mi nuper laudati ttu pupillare et paternum quan
uis duarum diuersarum hereditatum et eo respectu diuersa sint
in respectu Judicij paterni et quo unico utrumque pendet e
pro unico haberi d § igitur 2 l. 2 § illud 2 de hered. i. alt
uendita. l. 2 § prius 4 l. patris 20 hoc tt° et pupillare
ttum d ee' partem sequelam siue acessionem paterni tti l. qui plu
res 38 § ult. l. qui ex pupillari hoc ttu l. pen. quenad
mum ttu aperiant. l. quidam 5 § ult. C. de necesar. seru. id
circo quemadmodum destituto aut irrito facto paterno tt° pu
pillare irritum fit l. 2 § 1 hoc tt°. ita et illo confirmato
lege cornelia hoc etiam tanquam acessorium confirmari conse
quens e' l. apud Julianum 11 § 1 ad SC trebelianum. ultra q
animaduerto Papin. asertionem illam de lege cornelia n' perti
nere nisi ad eum qui ttu factionem habuerit d l. pater 10 §
1. respicere et referri ad 1um caput seu causam corneliae quae
de confirmatione tti fuit. caeterum 2um caput q fuit de bonis cap
tiui siue tti factionem habuerit siue n' habuerit proponitur
in d l. bona 22 in prio de captiuis quam ita cum d l. pater
10 § 1

1º §1. ex distintione utriusque capitis expono et compono ideoque ex hoc 2º capite etiam impuberis hereditas ab intestato lege Cornelia deferri dicitur et substitutio ex eiusdem capitis uoluntate et sententia tametsi non uerbis confirmatur in specie d. l. pater 10. § 1.

Difficilioris sane et deploratae pene interpretationis est id quod dicta nostra lege et d. l. pater 10 in principio ex diametro ueluti opponitur in l. quod si filius 11 in principio de captiuis. ubi Papin. cum in d. l. pater 10 in principio tractasset speciem de patre capto et filio in ciuitate mortuo post captiuitatem patris et mortem naturalem docuisset quod in ea specie substitutionem pupillarem ualere transit ad aliam proximam speciem sententiae quod in qua proponit patrem captum et filium impuberem in ciuitate mortuum post captiuitatem patris et ante patris mortem naturalem: in eaque specie affirmat nihil esse quod de secundis siue pupillaribus tabulis tractari possit atque ita sentit eas nullo casu ualere posse: siue quia si pater ab hostibus reuersus sit cum iure postliminij filium in potestate habuisse retro fingatur l. in bello 12 § 1. de captiuis intelligitur uiuo patre et sic filiofam. mortuus et proinde in[...]gat testamentum et hereditatis ut in nostra l. lex cornelia 28 uers. si uero. siue etiam quia si pater non reuertatur et apud hostes decedat censetur filius sui iuris factus a 1º instanti captiuitatis patris et sequenter uiuo patre ideoque et pupillaris substitutio irrita censenda d. l. coheredi 41 § cum filius hoc testamento in quo posterior ibi ipse refragari Papin. uidetur et suffragari illi quadam quorum sententiis iuris rationem refragari scripserat in d. l. pater 10 in fine principij omissa in re explicanda sententia Bart. in d. l. quod si filius 11 aliorumque quos sequitur emanuel costa in cap. si pater 2ª parte uers. testatore mortuo nº 13 de testamentis lib. 6. explosa et similiter emendatione

uulgari

uulgari apud Accurs. in d. lg. quod si filius ll. verb. exinde
Alexandri ibidem qui in vers. quoniam non reversio nega
tione adjecta legunt exinde sui iuris non videtur fuisse
quam impugnat merito post Alciat. Antonius Aug. lib. 1.
emendat. cap. 2. et lib. 4. cap. 10. rejectis gothofredi in praesenti
serie et aliorum aliis expositionibus placuit magis acade
micis antecessoribus interpretatio Accurs. in lg. ll. verb.
exinde. quam inter alios prot noster Valencia lib. 1. illus.
tract. 3. cap. 1. n°. 14. et in quem effectus incidunt aut in
clinant minus praecipue Richard. ad hunc titulus 3 cap. 29.
ex n°. 11. amaya lib. 2. obs. cap. 2. ex n°. 33. afirmantes
Papin. in 3 eum esse ut de secundis tabulis nihil sit quod trac
tari possit in d. lg. quod si filius ll. quoniam utroque eiusdem captu
tori inutiles et irritae pupillares tabulae si reversio qui
dem patre quo retento interim in suspenso iure potes
tatis per ius postliminii filius fam. decessisse intelligitur
et proinde impos testamenti sive bonorum et heredis habendi
ex substitutione ut in praesenti vers. si non: patre autem
non reversio censetur filius sui iuris fuisse ex quo pater
captus et quidem sui iuris non morte patris ficta sed ser
vitute quam induxit captivitas atque ita vivo patre d. lg.
coheredi ll. et cum filius hoc tt°. eius quod 2ae propositionis et
rationis ratio in eo est quod quamvis postliminii vis et virtus
illa suspensiva de qua supra n° 24 incipiat a tempo
re captivitatis et exinde suspendeat et substineat omnia
iura captivi in casum quo revertatur ideoque operetur etiam
in iuribus quae ante reversionem captivi extincta si sint et sub
sistebant eo tempore quo captus fuit namque et haec substinen
tur postliminio usque ad tempus extinctionis sicut et substi
nentur iura filii qui tempore captivitatis patris vivebat
quamvis posthea decesserit ante reversionem patris cui
restituuntur lg. pen. in fin. de suis et legit. lg. proponebatur
9 in fin.

d in fin. de castrensi peculio tamen legis corneliae fictio tanquam non suspensiva sed inductiva heredi tatis et heredii et retrotractiva temporis mortis na turalis captivi ad tempus captivitatis l. 3 l. iusto 44 § ult. de usucapion. non incipit nisi a tempore mor tis captivi apud hostes quia neque ante eius hereditas in duci potest l. nec nos 4. C. de postlimin. reversis quo tempore cessante casu vi et iure postliminij lex Cornelia nisi in his quae iure rebus humanis est neque ad ea pertinet quae ante captivi naturalem mortem extincta et abscissa et consequenter neque in quaestione nostra ad filium qui ante veram mortem patris mortuus quia nec retro tractio operatur in his quae iam non est eo tempore quo re trotractio incipere debet l. quoties 14. in princ. vers et ideo et § 1. in fin. de novationibus. l. quidam 14 de iure codicilor. l. ult. communia praedior. iunctis in proposito traditis ab Antonio fabro lib. 10. coniect. cap. 6. et 10. id circo nihil operante Cornelia quoad filium praemortuum censetur ille factus sui iuris non morte patris ficta sed servi tute captivitate sequuta vivo patre unde et substitutio fit irrita d. l. quod si filius 11 ubi hoc fortasse respectu sic loquitur Papin. ut dicat filium sui iuris fuisse non ex quo pater captus quo modo loqueretur si lex Cornelia lo cum haberet ut locutus fuerat in d. l. pater 10 in fin. prin cipij quia id ipsum est momentum quo pater captus et nondum reversus sed adhuc liber civis quod permanet et in quo mortuus fingitur lege cornelia: sed iuris fuisse ex quo pater hostium potitus est: idest ex quo eorum servitu ti et potestati subditus quod postquam captivus perductione

eius in presidia contingit l. 5. § 1. de captiuis atque ita sui iuris ex morte patris ficta in seruitute quae propie ea locutio ICtis nostris familiaris significat l. in bello 12 § cetera 6 l. bona 22 § 1 de captiuis l. ab hosti bus 15 ex quibus caus. mai. l. facere 10 de test. militi et ibi Accurs. et Budeus in annotationibus posterioribus in d. l. quod si filius 11 pro uerbis hostium potitus reponentes hostium potestati subditus obseruat ex Plauto Alciat lib. 4 de V.S. et lib. 1. parerg. cap. 35 Anton. Aug. lib. 4. emendationum cap. 10.

N. 43. Verum et si inuiti a preceptoribus tot di sentiamus tamen huic interpretationi nos consentire fidei bone et conscientie ratio non patitur quippe ut intimum interius quae contra eam expendit post Gotofredum Amaya d. lib. 2. obs. cap. 2. n.º 31. conuincitur in primis ex eo quod negari non potest eius mortuo patre apud hostes suspen sionem postliminij non censeri omnino in preteritum eua nuisse et operari in filio ante patrem mortuo in ci uitate ut dici non possit quandiu uixit patria potestate in plenum liberatus ut scriptum est in l. pen. de suis et legit. et magis operari etiam eo casu fictionem cornelie ut filius premortuus heredem habeat tanquam exemptus potes tate patris per mortem eius quam 1.º tempore captiuitatis cornelia fingit quem tamen heredem filius non haberet nisi bene ficio cornelie quia postliminio nunquam sui iuris factus quandiu uixit censeretur d. l. pen. in principio l. proponebatur 9 in fin. de castrensi pecul. 2.º et quidem fortius quia si posthumus medio tempore inter captiuitatem patris et mortem nascere tur et moriatur rumpitur statim agnatione sui here dis posthumi testamentum patris per legem Cornelia ut expresse scriptum

scriptis est in l. qui uxorem §. de iniusto rupto iuncta l. bo
na 22 §. ult. de captiuis quod ita tamen fieri non posset nisi
etiam respectu huius posthumi nati et mortui post captiui
tatem patris et ante eius mortem conseruatur postliminio in pen
denti ius sui heredis et tamen etiam in casu quo pater apud
hostes moritur et lex cornelia tantum confirmatura quod
posthumus ut suus rumperet et hereditatem in qua suus exis
teret et consequenter apparet potestatem cornelie quamuis
non incipiat nisi a tempore mortis naturali captiui tamen
operari etiam quo ad preterita ante mortem captiui uere
extincta quia adiuncta postliminij suspensio efficit ut non ex
tincta sed in pendenti semper fuisse uideantur quem suspensio
cum in alijs fictionibus retrotractiuis deficiet mirum non est non retro
duci eas ad retro extinctos de l. quoties 14 uers. et ideo de noua
tion. cum supra laudatis quemadmodum eadem ratione non perti
net cornelie fictio ad filium qui tempore captiuitatis patris
nondum conceptus neque in rebus humanis erat quia neque in eo postli
minij suspensio incipere et operari potuit respectu patris l.
1a in fin. C. de postliminio reuers. quare ea interpretatione omi
ssa et quandiu probabiliores aliæ ocurrunt subscribimus potius
Cuiac. lib. 29 quest. Papin. in d. l. quod si filius et Claudio Clifetio lib. 1.
de substitutionibus cap. 14 et ante eos Cuman. in presenti n. 6.
afirmantibus non eo sensu Papin. scribere in d. l. et nihil esse
quod de secundis tabulis tractari possit quasi omni casu irrita
substitutio sed potius quia pro uarietate duorum casuum quos subsjungit
sicut indubitatum et extra controuersiam 1o casu et patre reuerso
pupillares tabulas non ualere quia filiusfam. mori intelligitur ita
et contrario certum et extra dubitationem est 2o casu et patre non reuer
so sed apud hostes mortuo ualere easdem tabulas et confirmari
l. Cornelia quia non filiusfam. sed sui iuris factus filius uidetur exinde

neque

neq antequam pater ab hostibus captus e sive hostium potitus (neque enim inter haec temporis et loquendi momenta Papin. scrupolose distinguit sicut nec distinguuntur in l. in bello 12 § ceterum 6 l. bona 22 § 1. de captiuis) atque ita sui iuris factus ficta morti patre non autem eo uiuo et propter captiuitatem id quod ex eo propie colligitur quia si Papin. captiuitate filium sui iuris factum significare uellet atque ita ueritatem respiceret non uteretur uerbo uidetur quod sicut uerbum intelligitur non ueritatis sed impropietatis et fictionis e nota l. in omnibus 18 de captiuis l. si filiusfam. 39. in fin. de test. militis itaque utroque casu apud Papin. nihil e quod egeat tractatu et consultatione et disputatione in quem sensum tractatus et tractare di uerbum propium ee ictis et oratoribus obseruat ex Nouella Theodosii de ofitio et numerarii prefectorum tt° et aliis quae testimoniis Joannes Sabaro in Sidonium lib. 1 epist. 7. pag. 33 et lib. 5 epist. 20. in prin. et ex l. tractabatur 14 de test. militis d. l. in bello 12 § 1. Chifletius d. cap. 14 et me docuit diuus Ambrosius lib. 1. de uirginibus ad finem ibi: hic tracto et alibi persuadeo si ita e alibi tractemus ut uobis persuadeamus: nec mouemur duobus argumentis quae contra hanc interpretationem utuntur Costa in cap. si pater 2a parte uers. testatore mortuo n° 17 de test. lib. 6. Fab. lib. 10 coniect. cap. 6. 1° ex eo quod 1 ratio Papin. in d. l. 11 uers. siue quoniam uiuo substitutionem non ualere intendit ac proinde sic etiam intelligenda 2a uidetur: quia respondemus non sine exemplo apud Pap. ee eadem in contrarium uersa a se rte aut ratione uariis casibus aplicata eosdem uariis et in contrarium decidere l. mortis 53 uers. diuortii ubi Cuiac. quaest. respons. Papin. de donation. inter. 2° autem argumento ex eo quod Papin. ipse eandem quaestionem in specie expeditiori dignam fuisse tractatu et disputatione agnoscit in d. l. pater 10 in prin. fit facile satis ex eo quia quamuis per se quaestio digna tractatu fuerit tamen uel eo ipso quod iam expedita sit in d. l. pater 10 supponit postea Papin. in d. l. 11

nihil

nihil est q^d de ea tractari possit.

Progreditur Julianus noster N. 44.
in presenti et docet in vers. si pater; q^d si patre in mortuo in civitate filius impubes ab hostibus capiatur atque ibi decesserit non commode dicitur ut in pandectis florentinis scriptum est sive non incommode dicitur ut in vulgatis hereditatem impuberis ex lege Cornelia ad substitutum pertinere quarum lectionum si ea s^{da} est florentina quidem ut substitutio inutilis sit neque hereditas ad substitutum pertineat, Vulgatae autem lectionis ut pertineat et substitutio valeat ex lege cornelia refragatur utrique lectioni et ille Papin. in d. l. pater 10 § 1 de captivis Ubi in 1^a vulgatam lectionem afirmat substitutionem non valere ex l. Cornelia q^a ea de 2^{is} tabulis nihil locuta et deinde florentinam concludit actiones utiles in hereditatem substituto a pretore dari oportere unde et dissensio nem Juliani et Papin. in ea specie agnoscit faber lib. 6. select. cp. 5. s^d expedita scilicet est si animadvertas Papin. non abscisse afirmare substitutionem non confirmari l. Cornelia sed non confirmari ex verbis 1 capitis q^d de confirmatione testamenti captivi fuit et consequenter non de 2^{is} tabulis sive de impubere qui testari non potest ut exposuimus supra n° 43 ad fine ceterum ex mente et ille 2^i capitis q^d fuit de hereditate captivi sive testamenti factionem habuerit sive non habuerit l. bona 22 de captivis l. 1 de suis et legit. agnoscit Papin. deferri per legem Corneliam etiam impuberis legitimam ab intestato hereditatem. quoniam inquit idest nunquam verum est ne impuberem quidem testamenti factionem habuisse sic autem contra emendationem Cuiac. lib. 19. obs. cp. 27 et lib. 29. q^{st} Papin. in d. l. 10 § 1 retinenda ibi ea vox quoniam et exaudienda est non pro causali sed pro adversativa quamvis ut in l. si hominem 29 reiecta ibi Cuiac. emendatione de usucap. et in primo vers. sed et siquis reiecta itidem ibi emendatione Hothomani instit. de ingenuis et apud Plautum in prologo Amulariae ex plosis etiam criticorum notis ibi: Is quoniam moritur ita avido ingenio fuit nunquam indicari id filio voluit suo. unde et similiter agnoscit Papin. ex voluntate et mente

et mente legis Cornelię quamvis nõ ex verbis Pretoris uti
les actiones in hereditatē substituto dari debere id ipsū
ē qd Julianꝰ in presenti sentit dū iuxta Florentinā lectionē
scribit __nõ commode__ idest nõ expedite et sine dificultate
ut pote nõ ex verbis lg Cornelię dici hereditatē ex ea le
ge ad substitutū pertinere quamvis iuxta vulgatā lectio
nē __nõ incommode__ id ipsū dicatur ut pote nõ alienū a volun
tate legis et nª quę sufficit ut ex lege pertinere propie
affirmetur etiā deficientibꝰ verbis lg nominis 6 § 2. de V.S.
lg nõ dubiū 5. C. de legibꝰ quomodo utraq lectio diversis res
pectibꝰ accipi et sustineri potest ut animadvertunt re li
qua plenius explicantes post Cuiac. nuper laudatū ex nostra
tibꝰ Costa nº 29 Pichard. cp. 22 Almaya nº 37 et Valencia
nº 48 ubi proxime enī vero si ut Julian. in vrā leg. vers
si uº subiungit vivo adhuc patre filiꝰ ab hostibꝰ captus sit
ibi qꝫ decedat substitutio omnino evanescit q etiā si nõ captivita
te ꝑ morte ficta tunc inducta ex lg Cornelia filiū decessise diceret
qꝫ tn dici nõ potest ut docuimꝰ supra nº 48 cū tn ad inducendā
Cornelię fictionē in filio necesse sit suponere eū decessise tunc
cū captus fuit et proinde patre adhuc vivo semper filiusfam.
mori fatendū erat et proinde incapacē ttt.ⁱ et hereditatis ideoq
lex Cornelia ad hanc speciē nõ pertinet qª neq efficit ut qui tan
quā filiusfam. nulla bona in civitate reliquit heredes habeat
qq et ster tandē Julian. in ult. vers. vrę leg. à filio impu
bere ad puberē transit adficit qꝫ etiā si pubes filiꝰ sic enī legi
mus nõ autē __impubes__ ut reponit Cuiac. lib 19 obs. cp. 27. vivo
patre in cuiꝰ potestate erat captus ab hostibꝰ fuisset ac dein
de pater in civitate postea qꝫ filiꝰ apud hostes decesserit he
reditatē patris et cū ea filij peculiū si qd in civitate ha
buit deferri deficientibꝰ liberis proximo agnato patris ex
lege 12 tabul. nõ autē hereditas filij ex lg Cornelia qª neq
ullo hereditas ē filijfam. captivi et apud hostes mortui
quā

quę inducere lg cornelia possit.

Succedanea propositis par N. 45.

strema qß ordine n̄ dignitate difficultate ue ē species trac
tata a Scęuola in n̄ra lg si pater 29 hoc tt.o Papiniano
in lg. q.d si filię 11 §1 de captiuis de patre et filio captis et
apud hostes decedentibꝰ in qua specie legę Cornelię ad pupilli
substitutionę n̄ pertinere nisi reuersę in ciuitate impubes
decedat Scęuola afirmat: et e c̄rio sufficere legę corneliā
substituto docet Papin. cui adhęrentes uarie contextū Scęuolę
corrigunt aut corrumpunt negatione detracta et deleto inte
gro uers. nisi. faber lb. 10. siect. cp. 1. noster Richard. ad hunc
tt.ū cp. 26 ex n.o 41 nec dissimiliter tametsi leuis leuiqßemen
dantes Cuiac. in lg si hominę 19 de usucapion. noster Valencia
d lb. 1. tractat. 3. cp. 9 n.o 23. qq n̄ omissis simulqß expositio
nibꝰ Bart. aliorūqß in pręsenti alia Cuiac. in d lg q. si filię
11 alia Corte in d q si pater 2.a p.te uers. testatore mortuo n.o 22.
aliis congestis a nicolao genua legū conciliatorū et Martino
delrio miscellaneorū in pręsenti et in d lg q.dm si filię. alia deniqß
n̄ri Vmaya lb. 2. obs. cp. 2 n.o 57. quę refutabis ex traditis
supra n.o 45. supponendū in 1.is ē uerba n̄ alias in d lg 11 §1
exaudienda ēē pro n̄ aliter quę siue n̄ nisi ut exponunt
communiter antiquiores et ex eis Jason in pręsenti n.o 9. atqß
ita consentit scęuolę Papin. dū docet legę Cornelię n̄ suffi
cere seu n̄ proficere substituto nisi post patrę apud hostes
mortuū filię reuersus in ciuitate decedat quo supposito si
quęratur cur n̄ proficiat siue ad hanc speciē n̄ pertineat
lex Cornelia in quo prora ueluti et puppis dificultatis ē res
ponderi nove fortitę potest ideo n̄ pertinere q.a n̄ pertinet
nec ex 1.o capite solo nec ex 2.o solo neqß ex utroqß simul
iniuncto et commixto n̄ ex 1.o solo q.a id n̄ potest confir
mare tt.ū filij qui uiuo patre captū eiꝰqß potestate exemptū
et postea seruus hostiū ideo qß incapax substitutionis decessit

si ueritatę

si veritatem et non secundi capitis fictionem in persona filij atten
damus. non item ex 2º capite solo quia id non ad testamentum patris et
consequenter neque ad substitutionem ex eo pendentem pertinet
sed ad hereditatem inducendam ab intestato eo casu quo ex
1º capite testamentum captiui confirmatum non fuit et proinde non ad
substitutionem per quam ex testamento non ab intestato succeditur lg
bona 22 de captiuis lg 1. desuis et legit. lg si his 28 C de
legit. hered. lg 1. C. de postlim.º reuersis. deniqu non ex utroque
capite simul quia cum non tantum ad diuersos sed etiam ad contrarios casus
testati et intestati pertineant non possunt ad unam speciem
coniungi argumento ex lg ius nostrum 7 de reg. iur. lg titiam 100
de condition. et demonst. quamuis si diuersi duntaxat non
contrarij casus capitum essent coniungi possent lg gallus 29
§ ille casus de liber. et posthum. atque hec interim
scripsisse satis.

finis.

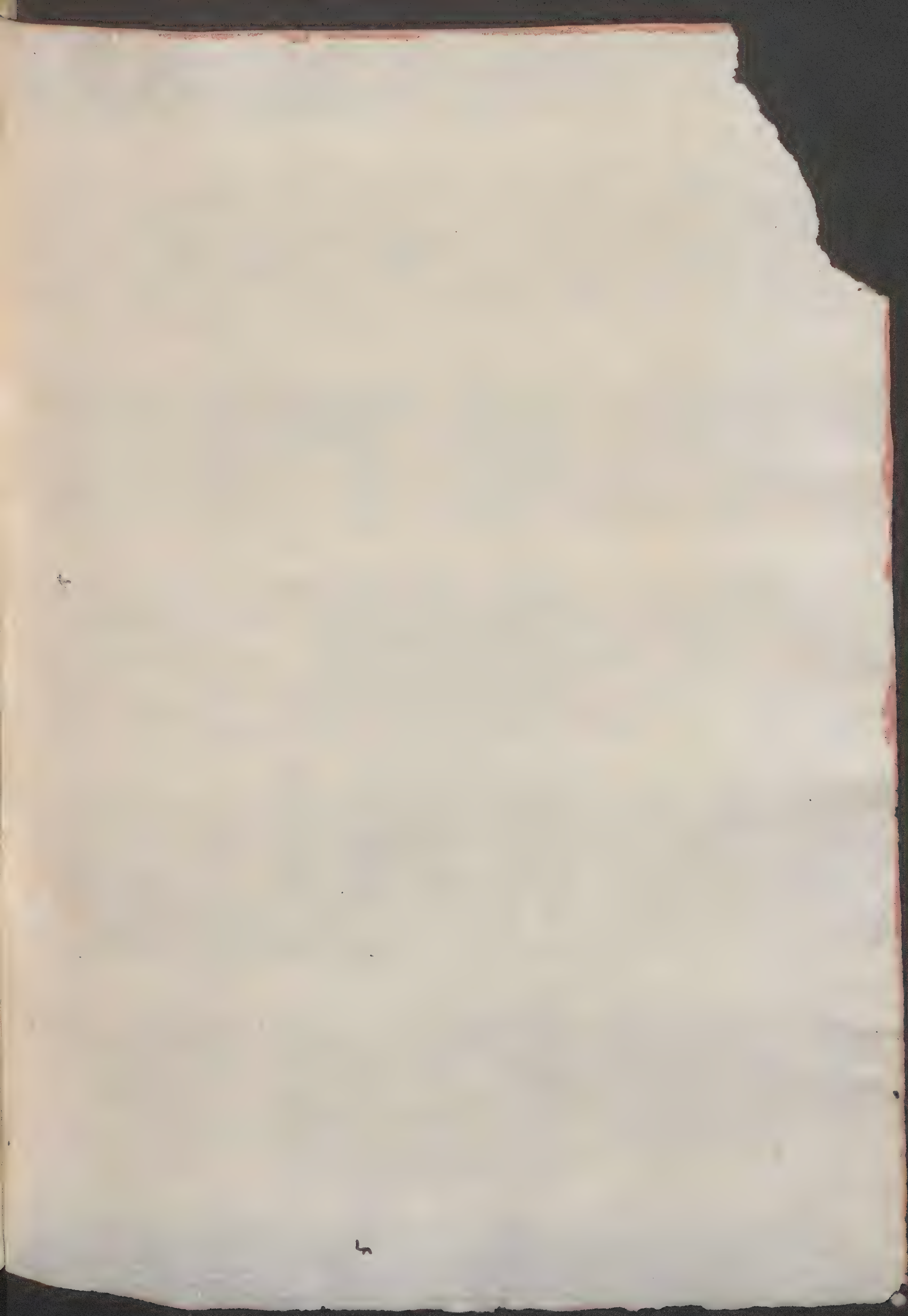

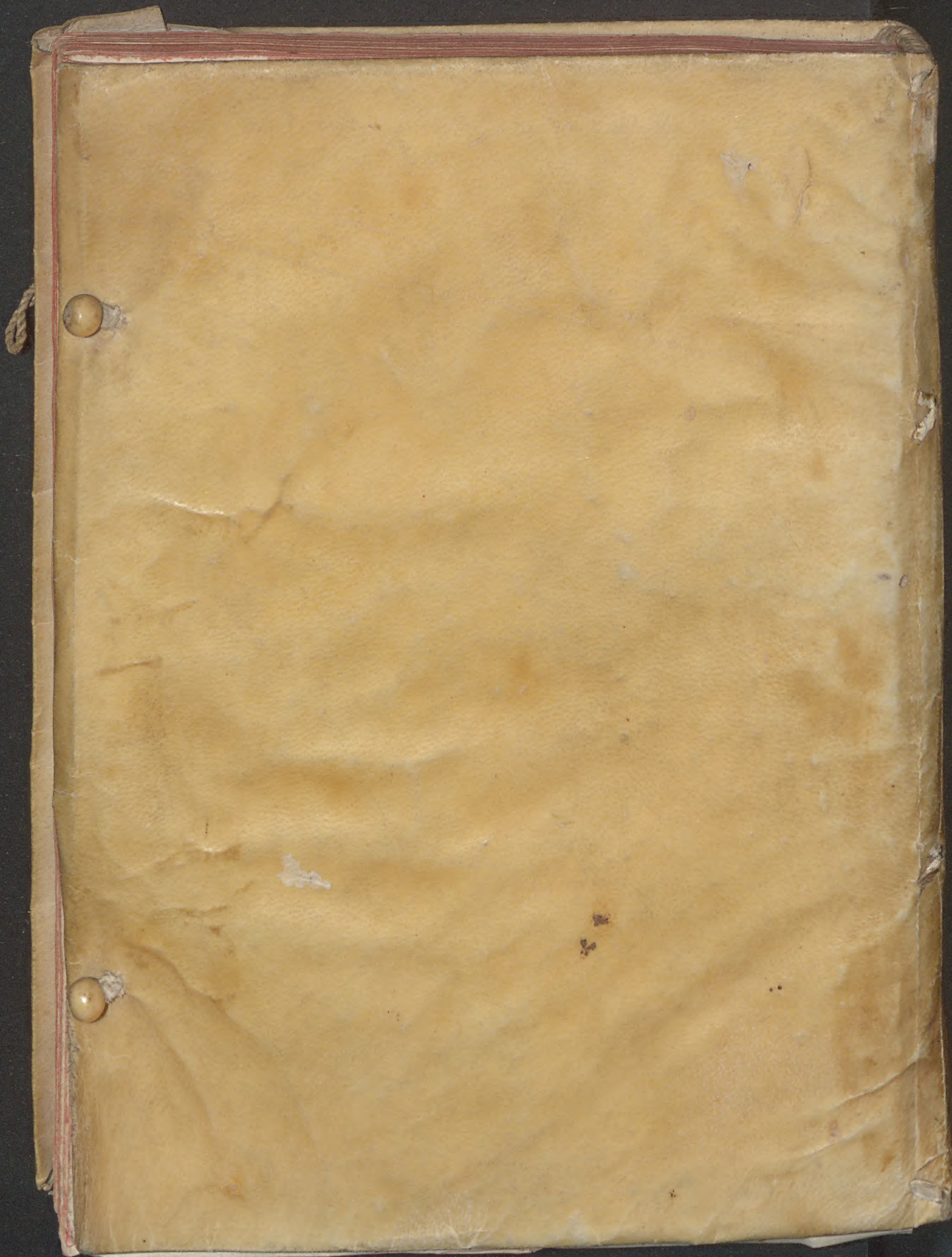

amor. de Vulg. et purpur